

Raadsvoorstel en -besluit

2021-0062589

Jaarstukken 2020

Aan de leden van de raad,

Het college van burgemeester en wethouders stelt u voor te besluiten:

1. het vaststellen van de Jaarstukken 2020 inclusief:
 1. de analyse van de realisatie 2020 ten opzichte van de begroting na wijziging 2020 in overeenstemming met de overzichten op de pagina's 175 tot en met 180 van de Jaarstukken 2020;
 2. de bestemming van het resultaat 2020 in overeenstemming met het gestelde op pagina 181 van de Jaarstukken 2020;
 3. het investeringsprogramma 2020 in overeenstemming met de overzichten op de pagina's 212 tot en met 217 van de Jaarstukken 2020.
 4. de SiSa-bijlage in overeenstemming met het overzicht op de pagina's 219 tot en met 221 van de Jaarstukken 2020.
2. De begroting 2021 te wijzigen voor wat betreft de bestemming van het resultaat, de over te brengen restantkredieten, de bij te boeken restantkredieten en de af te boeken restantkredieten.
3. Kennis te nemen van de vertrouwelijke bijlage bouwgrondexploitaties.

De secretaris,

De burgemeester,

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 29 juni 2021

De griffier,

De voorzitter,

Toelichting

Inleiding

In de Jaarstukken 2020 legt het college verantwoording af aan de raad. De jaarstukken bestaan uit een jaarverslag en een jaarrekening. In het jaarverslag is de verantwoording over het gevoerde beleid opgenomen en in de jaarrekening de verantwoording over de daarmee verbonden financiën. In dit raadsvoorstel gaan we in op de belangrijkste onderwerpen uit de jaarrekening (financiële deel). In de inleiding gaan we in op het resultaat, het weerstandsvermogen en de financiële positie. Onder 'argumenten' gaan wij in op de beslispunten 1 tot en met 3 over de analyse van de afwijkingen, de bestemming van het resultaat, het investeringsprogramma en de SiSa-bijlage. Voor een inhoudelijke terugblik verwijzen wij naar de inleiding van de Jaarstukken 2020.

In één oogopslag

Bij deze jaarstukken wordt ook een document gemaakt, waarin u de inhoud in één oogopslag kunt zien. De 'Jaarstukken 2020 in één oogopslag' gaan in op het beleid, de financiën en de financiële positie. Het is bedoeld voor u als raadsleden, maar ook voor burgers en ondernemers van de gemeente Zwijndrecht en overige geïnteresseerden.

Resultaat

De rekening 2020 sluit met een negatief resultaat na bestemming van € 1.178.000. Dit saldo is € 1.923.000 voordeliger dan de begroting na wijziging. De verklaring van het verschil ten opzichte van de begroting na wijziging is in de jaarstukken opgenomen op de pagina's 175 tot en met 180. Bij punt 1.1 onder 'argumenten' gaan we hier verder op in.

Na elimineren van incidentele lasten en baten bedraagt het structurele resultaat € 0,6 miljoen negatief. Het structureel resultaat is belangrijk voor de toetsing door provincie Zuid-Holland.

Een belangrijk criterium hierbij is dat de begroting structureel en reëel in evenwicht moet zijn. De structurele baten dekken ieder jaar de structurele lasten en de ramingen zijn realistisch. Als de begroting niet structureel en reëel in evenwicht is, dan moet aannemelijk zijn dat dit evenwicht uiterlijk in het laatste jaar van de meerjarenraming tot stand wordt gebracht. Het structurele resultaat uit de laatste jaarstukken wordt betrokken bij de beoordeling van de begroting. Het negatieve structurele resultaat uit deze jaarstukken zal dus niet direct leiden tot preventief toezicht, omdat de provincie primair naar de begroting kijkt. Bij de komende begroting voor het jaar 2022 en verder zal de structurele sluitendheid een belangrijk aandachtspunt blijven.

Weerstandsvermogen

In de jaarstukken op pagina 107 (zie onderstaand overzicht) zijn de gevolgen voor het weerstandsvermogen voor 2020 tot en met 2024 opgenomen (bedragen x € 1.000). Het resultaat van 2020 zal, bij goedkeuring door de gemeenteraad, in overeenstemming met het gestelde volgens de bestemming van het resultaat (zie punt 1b onder 'argumenten') worden verwerkt. De niet bestede budgetten (zie punt 1.2 onder 'argumenten') zullen in 2021 worden toegevoegd aan de budgetten 2020 met een dekking uit de algemene reserve en heeft hiermee geen effect op het verwachte

resultaat over 2021. Het weerstandsvermogen over de jaren 2020 tot en met 2024 laat dan het volgende verloop zien.

	2020	2021	2022	2023	2024
Algemene reserve per 01.01	11.678	33.855	27.358	25.440	25.299
Exploitatiesaldi voorgaande jaren	38-	1.178-	73-	87-	44-
Toevoegingen	27.650				
Onttrekkingen	5.435-	5.319-	1.845-	54-	
Algemene reserve per 31.12	33.855	27.358	25.440	25.299	25.255
Minimumgrens risico's	5.903	5.806	5.806	5.806	5.806
Maximumgrens risico's	7.378	7.258	7.258	7.258	7.258

Financiële positie

Door de verkoop van de aandelen in Eneco zijn de kengetallen voor de schuldpositie sterk verbeterd ten opzichte van de begroting 2020 (Netto Schuldquote en Solvabiliteitsratio).

De financiële positie van de gemeente is weliswaar ruim voldoende, maar vraagt onze voortdurende aandacht: met de kennis van nu is het structurele en langjarige beeld nog steeds dat de financiële positie op termijn precair blijft. Dit komt met name door de oplopende structurele kosten sociaal domein waartegenover op dit moment nog onvoldoende sturingsmogelijkheden en vergoedingen van het rijk staan. Daarnaast willen we dat onze bevolkingssamenstelling van een minder kwetsbare aard wordt. Hiervoor is en wordt fors geïnvesteerd (lees: de financiële positie in Euro's verslechtert) maar dit zal ons op termijn minder kwetsbaar moeten maken.

De raad en het college zullen de komende jaren ook de rol van gemeentelijk schatkistbewaarder onverminderd in het oog houden, ondanks dat de financiële seinen nu op papier merendeels op groen staan. Hiermee wordt blijvend uitvoering gegeven aan de motie 20M53 Begrotingsraad inzake het volgen van de gemeentelijke schuldpositie.

Accountantscontrole

De accountantscontrole is door de coronacrisis in zijn geheel digitaal en op afstand uitgevoerd. De accountant heeft zijn controle nog niet afgerond. Dit heeft te maken met de nog lopende controles van de Tozo regelingen binnen de sociale dienst. Voor verdere informatie verwijzen wij naar het accountantsverslag en de controleverklaring van de accountant, die zullen worden nagestuurd. In deze jaarstukken zijn de concept cijfers van de regionale organisaties verwerkt. De definitieve cijfers zouden hiervan af kunnen wijken. In het geval dat de afwijking gecorrigeerd moet worden dan ontvangt u nog een aangepaste versie van de Jaarstukken 2020. Voor verdere informatie verwijzen wij

naar het accountantsverslag en de controleverklaring van de accountant, die zullen worden nagestuurd.

Eerdere besluitvorming

Niet van toepassing.

Beoogd effect

Het afleggen van verantwoording over het gevoerde beleid en als afgeleide daarvan het voldoen aan de wettelijke bepalingen voor de jaarstukken.

Argumenten

Met het vaststellen van de Jaarstukken 2020 sluit u de begrotingscyclus 2020 af. De jaarstukken zijn het sluitstuk van de planning en controlcyclus. Na het maken en vaststellen van de Programmabegroting 2020 en de bestuursrapportages over de uitvoering van die begroting laten de Jaarstukken 2020 zien wat er daadwerkelijk is uitgevoerd, met welk resultaat, tegen welke baten en lasten en balansmutaties. Met deze verantwoording voldoen wij tevens aan onze wettelijke verplichtingen.

Zoals in de inleiding is aangegeven gaan wij onderstaand in op de beslispunten 1 tot en met 3. Deze onderdelen van de jaarrekening vragen uw extra aandacht en een expliciet beslispunt. Bij de punten verwijzen we naar de pagina's van de jaarstukken.

1.1. Analyse van de realisatie 2020 ten opzichte van de begroting na wijziging 2020

Het verschil tussen de realisatie 2020 (negatief resultaat van € 1.178.000) en de begroting na wijziging 2020 (negatief resultaat van € 3.101.000) bedraagt € 1.923.000. De analyse van dit verschil (zie onderstaand overzicht) is opgenomen op de pagina's 175 tot en met 180 van de Jaarstukken 2020.

Nummer	Programma	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Waarvan Structureel
1	0	Onderbenutting budgetten (bestemming resultaat)	2.103.000	-576.000	1.527.000	0
2	1	Afwaarderen boekwaarde vastgoed	-164.000	0	-164.000	0
3	1	Kostenoverschrijding spoorzone	-63.000	0	-63.000	0
4	1	Lagere kosten inhuur toezicht	69.000	0	69.000	0
5	1	Hogere lasten en baten Bouwgrondexploitatie	-2.812.000	2.812.000	0	0
6	1	Hogere lasten en baten onderwijshuisvesting	-213.000	213.000	0	0
7	1	Incidentele grondverkoop + vrijval voorziening de	0	238.000	238.000	0

Jaarstukken 2020

		volgerlanden				
8	1	Aanvullende maatregelen voor huurders van gemeentelijke accommodaties vierde kwartaal 2020	0	-135.000	-135.000	0
9	2	Lagere erfpachtinkomsten	0	-229.000	-229.000	0
10	2	Werk en Inkomen concept jaarrekening SDD (Bijstand en Tozo)	-3.278.000	3.110.000	-168.000	0
11	3	Voorlopige afrekening 2020 Beschermd Wonen (gemeente Dordrecht)	0	235.000	235.000	0
12	3	Koploper gemeente	-60.000	0	-60.000	0
13	3	Mutatie reserve Thuis in Zwijndrecht	28.000	174.000	202.000	0
14	3	Concept jaarrekening SOJ	-70.000	0	-70.000	0
15	3	Onderbesteding budget kindermishandeling	69.000			
16	3	Verrekening OAB middelen	83.000	-83.000	0	0
17	3	Hogere kosten leerlingenvervoer	-94.000	0	-94.000	0
18	3	BTW verlies de Hoge Devel vergoed door SPUK bijdrage	-87.000	87.000	0	0
19	3	Niet uitgegeven budget Corona zwembad	75.000	0	75.000	0
20	4	Afvalinzameling en reiniging	190.000	-102.000	88.000	0
21	4	IP infra niet te activeren kosten	240.000	0	240.000	0
22	4	Hogere kosten Baggeren	-50.000	0	-50.000	0
23	4	Riolering stortingen voorziening	242.000	-168.000	74.000	0
24	5	Extra dotatie voorziening wethouderspensioenen	-253.000	0	-253.000	0
25	5	Hogere opbrengst omgevingsvergunning	0	61.000	61.000	0
26	fin	Teruggave BTW op re-integratietrajecten	0	204.000	204.000	0
27	dekkingsm	Lagere opbrengsten precariorechten	0	-140.000	-140.000	0
28	dekkingsm	Boete rente betaald aan fiscus	-102.000	0	-102.000	0
29	overhead	Hogere kosten overhead	-176.000	0	-176.000	0
30	Diversen	Diversen	330.000	284.000	614.000	0
		Totaal	-3.993.000	5.985.000	1.923.000	0

1.2. Bestemming van het jaarresultaat

Het voorstel voor de bestemming van het resultaat is opgenomen op pagina 181 van de Jaarstukken 2020.

Wij stellen de raad voor :

- Het negatief resultaat van € 1.178.000 te verrekenen met de algemene reserve.
- Vanuit de algemene reserve € 222.000 toe te voegen aan de reserve Covid-19 en € 1.000 aan de reserve taakmutaties.

Bij de Tweede Bestuursrapportage 2020 maakten alle afdelingen een inschatting, naar de stand van zaken op dat moment, van budgetten die in 2020 niet gebruikt zouden worden, maar in 2020 wel tot prestaties en uitgaven zouden leiden. Deze budgetten zijn bij die bestuursrapportage overgeheveld naar 2020. Bij het opstellen van de jaarstukken is naar voren gekomen dat een aantal budgetten in 2020 niet is gebruikt. De activiteiten die ten grondslag liggen aan deze budgetten leiden in 2020 wel tot prestaties en uitgaven.

Wij stellen de raad voor de niet bestede budgetten van 2020 per saldo van € 1.527.000 toe te voegen aan het budget 2021 en deze in 2021 te onttrekken uit:

- de voorziening riolering (€ 36.000) voor het onderwerp 'Riolering';
- de algemene reserve (€ 1.491.000) voor het restant.

1.3. Investeringsprogramma

Het investeringsprogramma is opgenomen op de pagina's 212 tot en met 217 van de Jaarstukken 2020.

Bij het vaststellen van het investeringsprogramma stemt u in met:

- het overbrengen van restantkredieten van 2020 naar 2021 voor in totaal € 3.945.000;
- het verhogen van overschreden kredieten voor in totaal € 303.000;
- het verlagen van onderschreden kredieten voor in totaal € 490.000;
- het verwerken van de mutaties in de kapitaallasten als gevolg van het bij- en aframen en de restantkredieten in de Eerste Bestuursrapportage 2021.

1.4. SiSa bijlage

De SiSa-bijlage is opgenomen op de pagina's 219 tot en met 221 van de Jaarstukken 2020 en is bedoeld ter verantwoording van de bestede subsidiegelden vanuit Provincie en Rijk.

2. Begrotingswijziging

Als gevolg van het vaststellen van de Jaarstukken 2020 zal de begroting 2021 gewijzigd worden voor wat betreft de bestemming van het resultaat, de over te brengen restantkredieten, de bij te boeken restantkredieten en de af te boeken restantkredieten.

3. Vertrouwelijke bijlage bouwgrondexploitaties

Volgens de richtlijnen van het BBV dient een actualisatie van de een grondexploitatie met planinhoudelijke wijzigingen of autonome wijzigingen met materiële financiële gevolgen opnieuw door de raad te worden vastgesteld. Bij alle grondexploitaties heeft de actualisatie betrekking op ondergeschikte punten en is een besluit van de raad niet nodig. De inhoudelijke toelichting is opgenomen in de vertrouwelijke bijlage.

Kantttekeningen

Niet van toepassing.

Extern draagvlak

De Jaarstukken 2020 zijn tot stand gekomen in nauw overleg met alle betrokken partijen, zowel ambtelijk als bestuurlijk. De accountant heeft zijn controle nog niet afgerond. Dit heeft te maken met de nog lopende controles van de Tozo regelingen binnen de sociale dienst. Voor verdere informatie verwijzen wij naar het accountantsverslag en de controleverklaring van de accountant, die zullen worden nagestuurd.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Aanpak/uitvoering/evaluatie

De accountantscontrole is door de coronacrisis in zijn geheel digitaal en op afstand uitgevoerd. De Jaarstukken 2020 en het totstandkomingsproces hiervan worden zoals gebruikelijk geëvalueerd. De resultaten komen tot uiting in aangepaste richtlijnen voor de eerstvolgende jaarstukken.

Communicatie/publicatie/participatie

De communicatie over de Jaarstukken 2020 vindt plaats op de gebruikelijke wijze, met een persbericht en publicatie op internet. Daarnaast worden de Jaarstukken 2020 ter informatie aan de Ondernemingsraad verstrekt. De Jaarstukken 2020 in één oogopslag zullen in aangepaste vorm worden gepubliceerd in het Stadsnieuws.

Personeel/organisatie/SCD

Niet van toepassing.

Financiën

Als gevolg van het vaststellen van de Jaarstukken 2020 zal de begroting 2021 gewijzigd worden voor wat betreft de bestemming van het resultaat, de over te brengen restantkredieten, de bij te boeken restantkredieten en de af te boeken restantkredieten.

JAARSTUKKEN 2020

in één oogopslag

FINANCIËN

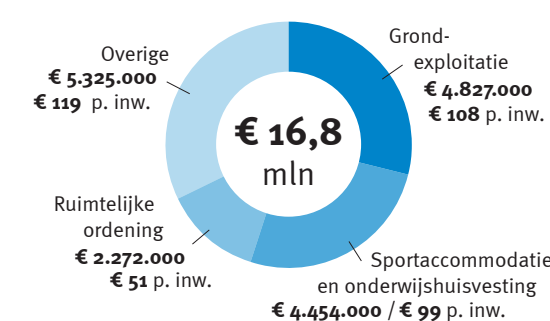
Het resultaat is € 1.178.000 negatief en valt ten opzichte van de begroting na wijziging € 1.923.000 minder nadelig uit. Het structurele resultaat (resultaat na correcties incidentele baten en lasten) is € 0,6 miljoen negatief. Het negatieve structurele

resultaat uit deze jaarstukken zal niet direct leiden tot preventief toezicht, omdat de provincie primair naar de begroting kijkt. Bij de komende begroting voor het jaar 2022 en verder zal de structurele sluitendheid een belangrijk aandachtspunt zijn.

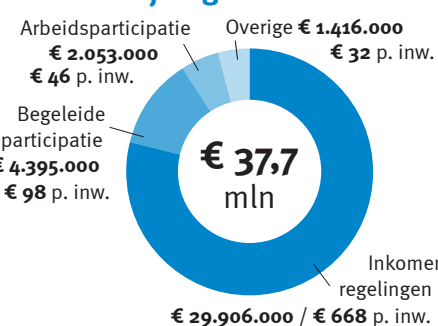
LASTEN € 148,5 mln

De totale lasten per inwoner € 3,318

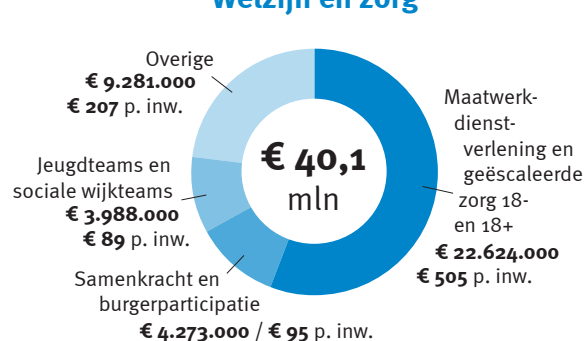
Wonen, bouwen en wooncarrière

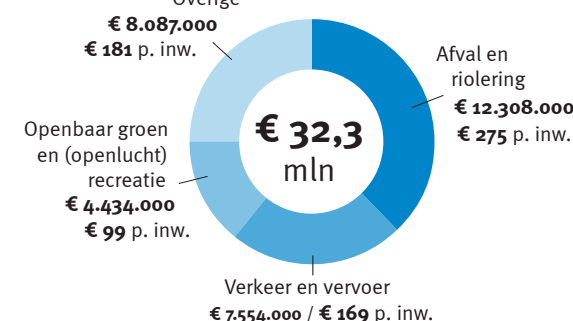
Bestrijding van armoede

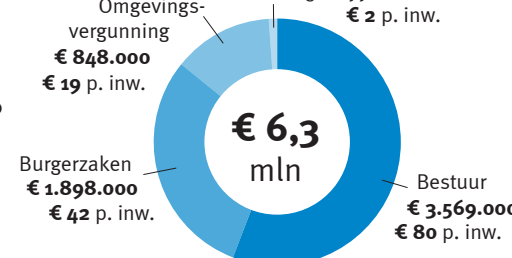
Welzijn en zorg

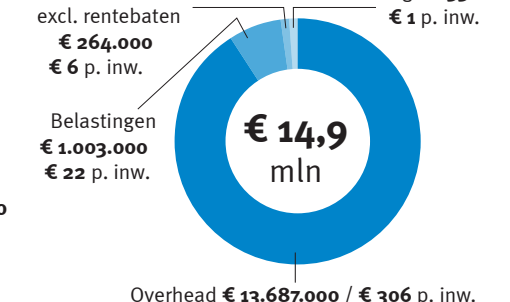
Veiligheid en leefomgeving

Dienstverlening en bestuur

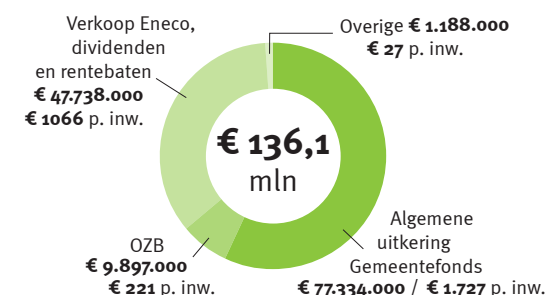
Overige

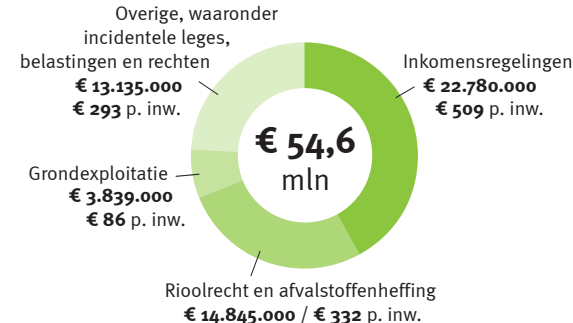
BATEN € 190,7 mln

De totale baten per inwoner € 4,260

Algemene dekkingsmiddelen

Programma's en overige zaken

In 2020 was het aantal inwoners in Zwijndrecht 44.780.

Grondexploitaties

Investeringen
€ 1,4 mln

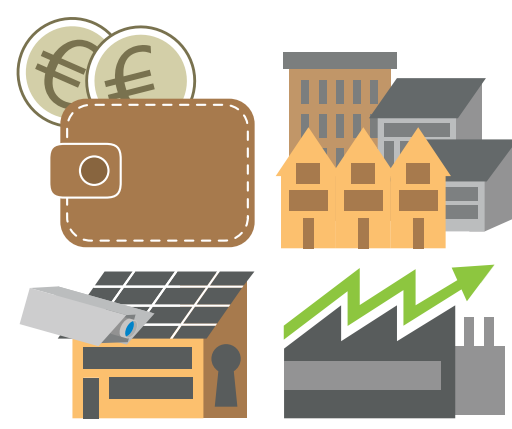
Baten
€ 1,5 mln

Investeringsprogramma

BELEID

KRACHTIG ZWIJNDRECHT

Wonen, bouwen en wooncarrière

De Spoorzone heeft onder de nieuwe naam Diztrikt een frisse start gekregen in Zwijndrecht. In de omgeving van het station komt er ruimte voor betaalbare nieuwbouwwoningen. Dankzij 4,7 miljoen euro uit de 'Woning bouwimpuls' van het Rijk kan de gemeente aan de slag met de bouw van ruim 900 woningen in een groenstedelijke omgeving.

Met de ontwikkeling van het zwembad en de kinderboerderij de Kiboehoeve kijkt de gemeente naar een juiste inpassing in het Develpark. In de plannen voor de Noordoever wordt het Noordpark als cultureel-recreatief gebied meegenomen. Het Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde is begonnen met de uitvoering van Polder Buitenland Fase 2. De bouw van het Natuureducatief Centrum op Hooge Nesse is nagenoeg afgerond.

Klimaat en energiestrategie

De concept Regionale Energiestrategie is in juli 2020 vastgesteld. Na de zomer zijn onze inwoners en bedrijven betrokken via het participatieplatform 'Drechtsteden denk mee!' Voor de transitievisie warmte is de bekendheid en het draagvlak van een aardgasvrije gebouwde omgeving gepeild. Met de Zwijndrechtse Energieagenda richtten we ons onder meer op energiearmoede, energiebesparing en -opwekking bij bedrijven, op scholen en bij sportverenigingen en Verenigingen Van Eigenaren.

Bestrijding van armoede

Bestrijding van armoede zien we met de economische agenda en de Participatiewet als één aanpak. Het versterken van de samenhang daar tussen, geeft het meeste effect voor onze inwoners en ondernemers. De beste manier om uit armoede te komen is werk. De gemeente blijft daarom inzetten op een gunstig ondernemersklimaat en het creëren van extra banen in Zwijndrecht. We besteden aandacht aan werkgelegenheid en bedrijvenstrategie.

Economie

De Economische Agenda is afgerond. In 2021 stellen we in samenwerking met het bedrijfsleven een vervolg op. Gedurende de coronacrisis is veel aandacht besteed aan de situatie van ondernemers in Zwijndrecht. Dienstverlening stond voorop. We hebben veel ondernemers te woord gestaan en geholpen naar de steunmaatregelen die voor hen zijn opgesteld.

Welzijn en zorg

Op het gebied van welzijn en zorg zijn veel mooie en creatieve alternatieven ontwikkeld. De Zwijndrechtse samenwerking kenmerkt zich door een grote vrijwillige inzet en omzien naar elkaar. Dit kwam tijdens de eerste lockdown goed naar voren. Veel plannen konden niet doorgaan, zoals ze waren bedacht. Sociale contacten werden gemist. Vrijwilligers en professionals hielden telefonisch contact, een belteam was beschikbaar voor mensen die om aanspraak verleggen zaten of een vraag hadden. Een E-team van de Buurtaanpak ging langs de huizen om te vragen of het iets voor de inwoners kon betekenen. De gemeenteraad stelde in het voorjaar van 2020 het 'Transformatieplan Sociaal Domein – We zijn ervan en doen het samen' vast. In dat verband ging het Vivera Sociaal Wijkteam per 1 januari 2021 van start voor een samenhangende aanpak voor huishoudens. Een belangrijke rol hebben de zorgmariniers. Zij geven meer inzicht waar complexe situaties vastlopen tussen organisaties en regelgeving.

Veiligheid en leefomgeving

De maatregelen in verband met het coronavirus zorgden ervoor dat we het jaar 2020 voornamelijk in en rondom het huis doorbrachten. Daarom werd de directe leefomgeving ontzettend belangrijk. Iedere inwoner wil zich binnen én buiten veilig voelen. We hebben ons gericht op de aanpak van vormen van criminaliteit, zoals hennepsteelt en ondermijning. Rond de jaarwisseling hebben we extra ingezet op een rustig verloop. Bij investeringen in de openbare ruimte houden we er rekening mee dat dit klimaatbestendig en duurzaam is. Er is ingezet op het renoveren en vergroenen van speelplekken. Hierbij hebben we inwoners actief betrokken. De omgeving van Winkelcentrum Walburg is op een klimaatbestendige wijze opnieuw ingericht en er zijn geveltuinnetjes aangelegd vanuit het project 'Groen doen we samen'.

Dienstverlening en bestuur

Onze dienstverlening is ondanks de coronacrisis doorgestaan. Medewerkers werkten vrijwel het gehele jaar verplicht thuis, zonder dat inwoners, bedrijven en organisaties daar last van hadden. Door meer online diensten aan te bieden, konden mensen goed en snel geholpen worden. De gemeenteraad stelde begin 2020 de participatiewijze vast. Er zijn diverse bijeenkomsten geweest om inwoners en bedrijven te betrekken bij de ontwikkelingen in hun buurt.

FINANCIËLE POSITIE

Door de verkoop van de aandelen in Eneco zijn de kengetallen voor de schuldpositie sterk verbeterd ten opzichte van de 2019. Dit zien we terug in de kengetallen van de netto schuldquoten en de solvabiliteitsratio. De financiering van de grondpositie met vreemd vermogen maakt onderdeel uit van deze schuldpositie. Door de actualisaties van de grondexploitaties is de boekwaarde op de balans (ten opzichte van 2019) iets afge-

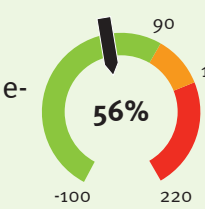
nomen. Dus de kwetsbaarheid op dit punt neemt verder af. De woonlasten in Zwijndrecht liggen boven het landelijk gemiddelde. De structurele lasten zijn hoger dan de structurele baten. De financiële positie blijft beheersbaar, maar vraagt wel onze voortdurende aandacht. De financiële positie moet altijd bezien worden in combinatie met de inhoudelijke kant, namelijk het voorzieningenniveau in Zwijndrecht.

Kengetallen

Deze vijf financiële kengetallen geven samen inzicht in de financiële positie van de gemeente.

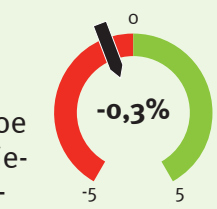
Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

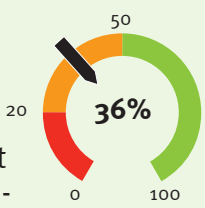
Structurele exploitatieruimte

Het kengetal structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

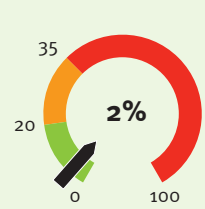
Solvabiliteit

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de provincie of gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten.

Minst risicovol
Gemiddeld risicovol
Meest risicovol

Weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen is de ratio tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en het totaal aan gekwantificeerde risico's, waar geen beheersmaatregelen tegenover staan.

Als gevolg van het uitvoeringsprogramma dat voortvloeit uit het raadsprogramma 2018-2022 'Krachtig Zwijndrecht' is de algemene reserve gedaald maar stabiliseert met ingang van 2022. De versterking van de algemene reserve in 2020 vloeit voort uit de

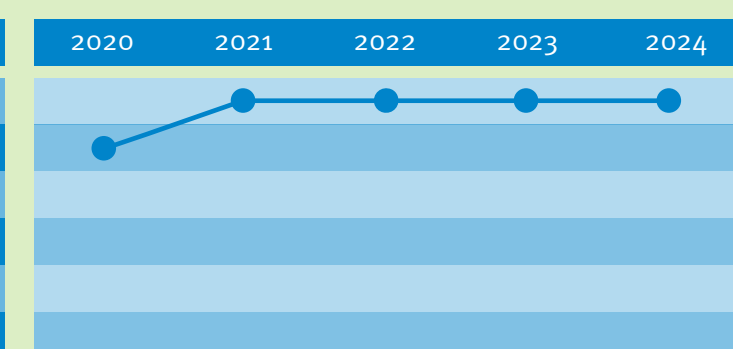

ontvangen Eneco-gelden. Het weerstandsvermogen is ruim voldoende om de bekende risico's op te vangen.

Beoordelingstabel weerstandsvermogen

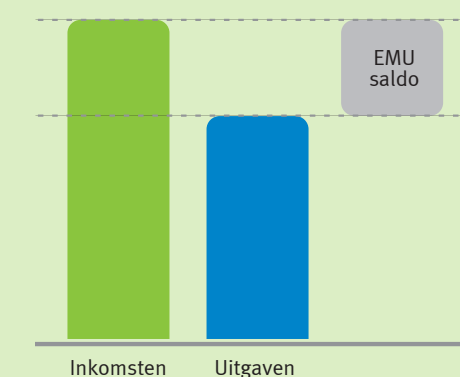
Ratio	Betekenis
> 2	Uitstekend
1,4 - 2,0	Ruim voldoende
1,0 - 1,4	Voldoende
0,8 - 1,0	Matig
0,6 - 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

Prognose

EMU-saldo

Het EMU-saldo is het kasstroomoverzicht van de gemeente. De 3% overheidstekort (Europese begrotingsdoelstelling) is vertaald naar de gemeenten als de EMU-saldo referentiewaarde. Het EMU-saldo is € 33,9 miljoen en is € 38,6 miljoen hoger dan de referentiewaarde. Dit betekent dat we € 33,9 miljoen meer hebben ontvangen dan uitgegeven en dat we de norm (referentiewaarde), die aan onze gemeente is toebedeeld, niet overschrijden.

Jaarstukken 2020

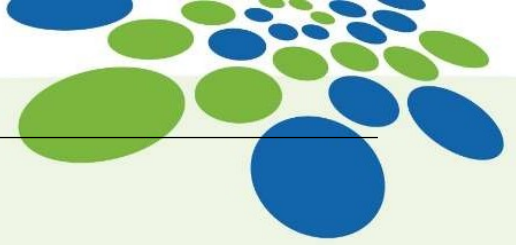
Gemeente
Zwijndrecht

Jaarstukken 2020

GEMEENTE ZWIJNDRECHT

Inhoud

Voorwoord	3
Inleiding	4
Jaarverslag	8
Programmaverantwoording	9
1. Wonen, bouwen en wooncarrière	9
2. Bestrijding van armoede	16
3. Welzijn en zorg	37
4. Veiligheid en leefomgeving	66
5. Dienstverlening en bestuur	79
6. Financiën	86
7. Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen	88
8. Overhead	90
9. Vennootschapsbelasting	91
Paragrafen	92
1. Lokale Heffingen	92
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	104
3. Onderhoud Kapitaalgoederen	111
4. Financiering	117
5. Bedrijfsvoering	123
6. Verbonden Partijen	129
7. Grondbeleid	149
8. Interbestuurlijk toezicht	160
9. Covid-19	162
Jaarrekening	167
Overzicht van baten en lasten	169
Balans	170
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	172
Toelichting op het overzicht van baten en lasten	175
Analyse van de afwijkingen	175
Bestemming van het resultaat	181
Onvoorzien	183
Incidentele baten en lasten	183
Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	186
Wet Normering Topinkomens	186
Toelichting op de balans	190
Vaste activa	190
Vlottende activa	193
Vaste passiva	196
Vlottende passiva	206
Niet in de balans opgenomen verplichtingen	207
EMU-saldo	208
Begrotingsrechtmatigheid	209
Investeringsprogramma	209
Bijlagen	218
Single Information Single Audit (SISA)	219
Overzicht van baten en lasten per taakveld	222
Gebeurtenissen na balansdatum	225
Overige gegevens	227
Controleverklaring	228

Voorwoord

Geachte leden van de raad,

Daar is hij dan: De jaarstukken 2020. Een bijzonder jaar waarin nieuwe normen werden neergezet: fysiek afstand houden, nieuwe manieren zoeken om sociaal betrokken te blijven, leren en werken op afstand. Ook de raad vergaderde vanaf thuis en samen hebben we dat voortvarend opgepakt.

Corona heeft zeker impact op onze gemeente, voor zowel onze inwoners en bedrijven als de medewerkers en bestuur. Bij de lockdowns tijdens de 1e en 2e golf waren er vérgaande maatregelen nodig, die op hun beurt niet zonder gevolgen bleven. De horeca en andere niet-essentiële winkels moesten dicht. Scholen waren lange tijd gesloten. Net als sportverenigingen, buurthuizen, musea en andere uitgaansgelegenheden. Zo had corona een enorme invloed op onze economisch en sociaal welzijn. Pas in de komende jaren zullen we gaan merken wat de sociale en financiële impact van deze periode zullen zijn.

Het lijkt door alle omstandigheden alweer lang geleden, maar voor 2020 presenteerden we een begroting met een ongebruikelijk beeld. We kozen bewust en met overtuiging voor een niet sluitende begroting om daarmee een signaal af te geven aan het Rijk: de vergoedingen vanuit het Rijk voor het Sociaal Domein zijn onvoldoende om de stijgende kosten te kunnen dekken. Dat signaal is gehoord. We zijn in gesprek gegaan met de provincie en het rijk. Pas na de landelijke verkiezingen van het voorjaar 2021 zullen we kunnen zien of dit ook financieel een structureel gevolg krijgt.

De keuze om een niet sluitende begroting in te dienen resulteerde in een aanwijzing van de Provincie die toezicht houdt op de gemeentelijke financiën. Vervolgens heeft de gemeenteraad middels een herstelplan moeten besluiten tot een aantal pijnlijke bezuinigingen. Hiermee hebben we wel de hoofdlijnen van het raadsprogramma overeind kunnen houden. Dit, omdat we het samen belangrijk vinden dat de lijn van het raadsprogramma op de lange termijn worden voortgezet.

We toonden ook lef in de regio, in de Drechtsteden gaan we naar aanleiding van de bestuursconferentie afgelopen oktober met elkaar een nieuwe weg in. We tonen als Zwijndrecht lef: we willen meer invloed terug op het sociaal domein. Op het gebied van de servicegemeente is de inzet ook om de dienstverlening op de maat van Zwijndrecht te organiseren.

Met hartelijke groet,

Namens het college van burgemeester en wethouders,

Tycho Jansen

Wethouder Armoedebestrijding, economie, financiën, personeel & organisatie, binnenvaart, accommodaties, communicatie en dienstverlening

Inleiding

Inhoudelijke terugblik

In juni 2020 brachten we de tussenevaluatie van het raadsprogramma uit "samen krachtig uit de crisis". Daaruit is op te maken dat we op de vier hoofdthema's van het raadsprogramma belangrijke stappen hebben genomen. Maar ook dat het onderwerpen betreft die een lange termijn-focus nodig hebben. Investerings in duurzame woningbouw, een infrastructuur om mensen duurzaam de armoede te laten ontgroeien, een integrale aanpak voor welzijn en zorg dicht bij de bewoner en een duurzame leefomgeving. Allemaal belangrijke mijlpalen zijn gezet en waaraan we blijven werken. In de loop van 2021 ontvangt u van het college de eindevaluatie van het raadsprogramma.

Samen met het onderzoek centrum Drechtsteden (OCD) monitoren we doorlopend de effecten van de coronacrisis. Zo ontving de raad een 1^e en 2^e beeld van de maatschappelijke en financiële effecten van de Coronacrisis. In deze jaarrekening vindt u een update, inclusief gevolgen corona voor de rechtmatigheid van de gemeentelijke uitgaven. Denk hierbij aan bijvoorbeeld subsidies en leerlingenvervoer waar wel voor betaald is, maar waar activiteiten anders of zelfs niet zijn uitgevoerd. Ook nieuwe steunmaatregelen, zoals de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO regeling), zijn naar onze mening knap uitgevoerd, maar leveren wel vraagpunten op rondom rechtmatigheid. Wij zijn van mening dat rechtmatigheid belangrijk is, maar dat zeker in deze unieke situatie het hanteren van een menselijke maat en het ondersteunen van het sociaal weefsel van de maatschappij is. In deze jaarrekening treft u een apart hoofdstuk aan, waarin we een integraal overzicht geven van de financiële effecten en rechtmatigheidsvragen van corona op 2020.

De samenwerking in de Spoorzone heeft onder de nieuwe naam DiZtrikt een frisse start gekregen in 2020, ook al was dat onder de nieuwe corona normen niet altijd gemakkelijk. We maakten ons op voor de sprint die we in dit district in de komende jaren gaan trekken. We hebben niet stilgezeten, we hebben financiering binnengehaald voor de woningbouw van het Ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties, de lobby op het verbeteren van de spoorverbinding en de overkapping van de A16 op gang gekomen en het subsidieverzoek bij IM voor de Robel lijn is positief ontvangen. De regio West-Brabant is ook goed in beeld: de eerste bestuurlijke bijeenkomst heeft inmiddels plaatsgevonden.

Het "Deltaplan Aanpak Armoede" is een meerjarig kader met een dynamische/ flexibele uitvoeringsagenda. In de loop van 2020 is de noodzaak van die flexibiliteit gebleken toen de Coronacrisis losbarstte en de samenwerking in de Drechtsteden onderwerp werd van gesprek. Zo zijn er naast de al ingezette interventies, met name in het spoor "Meedoen met perspectief", interventies voorbereid en gestart die gericht zijn op inwoners die gebruik maken van de TOZO-regelingen en jongeren die in de problemen komen.

Ook de inzet voor een prettige en veilige leefomgeving kwam door de coronacrisis extra in de aandacht te staan. Veel mensen verbleven door de maatregelen in en rondom hun huis. We hebben daardoor bijvoorbeeld de speeltuinen versneld opgepakt. Er is ook aandacht voor de lange termijn, het verduurzamen en klimaatbestendig maken van Zwijndrecht is al te zien in de ontwikkelingen rond Walburg.

In het staartje van 2020 zat nog een belangrijke regionale beslissing: de colleges namen tijdens de collegeconferentie in oktober de eerste stap tot de vernieuwing van de GRD. De colleges van de

Drechtsteden hebben een principebesluit genomen over de aansturing van de GRD die in de daaropvolgende maanden werden bekrachtigd door de diverse raden. In 2021 werken we daarom aan de stappen die nodig zijn om Dordrecht tot servicegemeente te maken waar de GRD-dochters in overgaan. Uitzondering is de Sociale Dienst Drechtsteden, waarvan de taken worden ondergebracht bij een klassieke gemeenschappelijke regeling met een robuust pakket aan gezamenlijke diensten waarbij maatwerk meer dan nu mogelijk moet zijn.

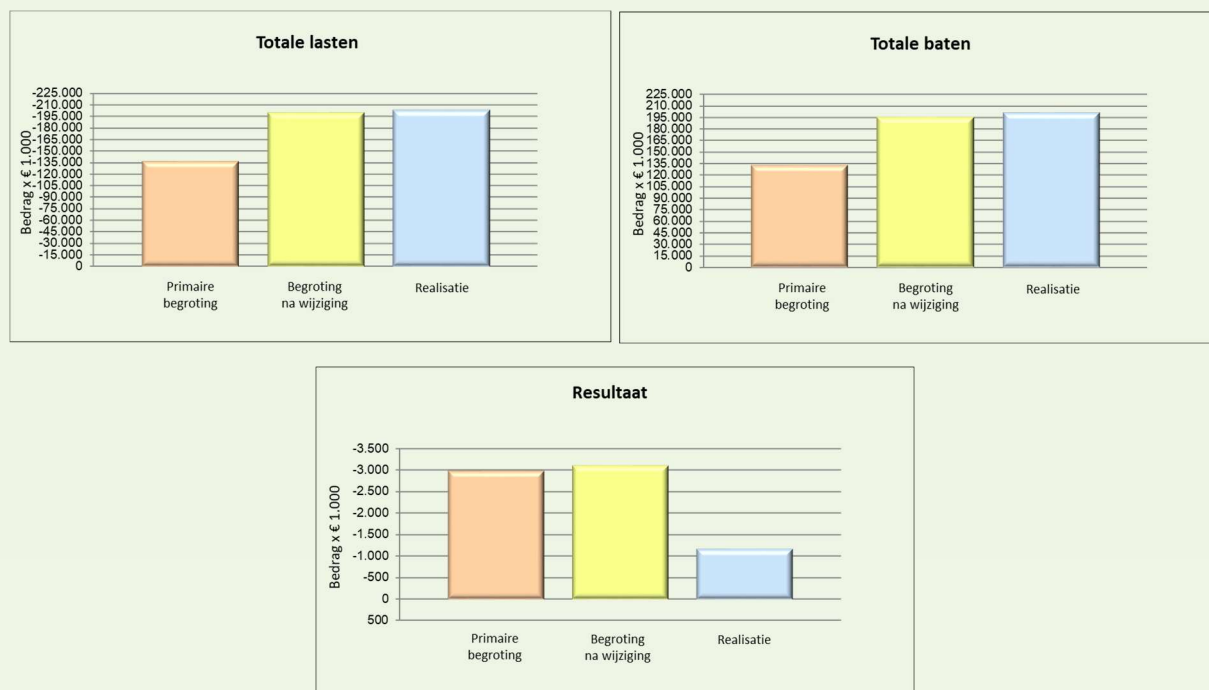
Zwijndrecht heeft zich de afgelopen jaren ingespannen om 'de knoppen' meer naar lokaal te krijgen en de eerste horde is nu genomen!

Financiële terugblik

Resultaat

Het resultaat is € 1.178.000 negatief en valt ten opzichte van de begroting na wijziging € 1.923.000 minder nadelig uit. De analyse van de afwijkingen is terug te vinden in de toelichting op het overzicht van baten en lasten.

In onderstaande overzichten is een weergave van de lasten, baten en het resultaat opgenomen gedurende het begrotingsjaar 2020.

Het resultaat 2020 per saldo € 0,6 miljoen is nadelig beïnvloed door incidentele baten en lasten. Na elimineren van incidentele baten en lasten bedraagt het structurele resultaat € 0,6 miljoen negatief.

De Provincie Zuid-Holland toetst gemeenten op duurzaam financieel evenwicht. Een belangrijk criterium hierbij is dat de begroting structureel en reëel in evenwicht moet zijn. De structurele baten dekken ieder jaar de structurele lasten en de ramingen zijn realistisch. Als de begroting niet structureel en reëel in evenwicht is, dan moet aannemelijk zijn dat dit evenwicht uiterlijk in het laatste jaar van

de meerjarenraming tot stand wordt gebracht. Het structurele resultaat uit de laatste jaarstukken wordt betrokken bij de beoordeling van de begroting. Het negatieve structurele resultaat uit deze jaarstukken zal dus niet direct leiden tot preventief toezicht, omdat de provincie primair naar de begroting kijkt. Bij de komende begroting voor het jaar 2022 en verder zal de structurele sluitendheid een belangrijk aandachtspunt zijn.

Financiële positie

Door de verkoop van de aandelen in Eneco zijn de kengetallen voor de schuldpositie sterk verbeterd. Het vermogen van Zwijndrecht is met € 46 miljoen toegenomen.

De financiële positie van de gemeente is weliswaar ruim voldoende, maar vraagt onze voortdurende aandacht: met de kennis van nu is het structurele en langjarige beeld nog steeds dat de financiële positie op termijn precair blijft. Dit komt met name door de oplopende structurele kosten sociaal domein waartegenover op dit moment nog onvoldoende sturingsmogelijkheden en vergoedingen van het rijk staan. Daarnaast willen we dat onze bevolkingssamenstelling van een minder kwetsbare aard wordt. Hiervoor is en wordt fors geïnvesteerd (lees: de financiële positie in Euro's verslechtert) maar dit zal ons op termijn minder kwetsbaar moeten maken.

Rekening aan het Rijk

Zowel bij de begroting 2020 als 2021 hebben wij als Zwijndrecht aan de bel getrokken over de kosten in het sociaal domein waarvoor wij als gemeente onvoldoende gecompenseerd worden.

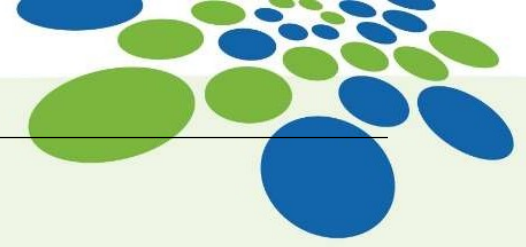
Nu 2020 voorbij is, kunnen we bezien wat daadwerkelijk het tekort op realisatiebasis is.

We hebben twee onderwerpen gedefinieerd: Jeugdzorg en Wmo. Deze onderwerpen laten zich het beste narekenen. Dit doen we door onze bijdrage aan de GR'en voor Jeugdzorg respectievelijk Wmo, af te zetten tegen het betreffende cluster in het gemeentefonds. De grove inschatting bij de begroting 2020 liet een tekort zien van € 1,4 miljoen.

De uitkomst is nu als volgt:

Jeugdzorg:	ontvangen via gemeentefonds	€ 12.550.000	
	<u>uitgegeven aan jeugdzorg</u>	<u>€ 13.590.000</u>	
Tekort:		€ 1.040.000	-/-
Wmo:	ontvangen via gemeentefonds	€ 11.907.000	
	<u>uitgegeven aan Wmo</u>	<u>€ 11.971.000</u>	
Tekort:		€ 64.000	-/-

Het totale tekort is uitgekomen op € 1.104.000. Bij beide regelingen is rekening gehouden met de toegevoegde middelen aan het gemeentefonds voor corona. De Wmo komt dit jaar beter uit dan verwacht, omdat er met name bij de Wmo kortdurende begeleiding sprake is geweest van terugvallende vraag door corona. Bij de Jeugd zien we dat effect niet, omdat de zorg is doorbetaald. Daar komen we dus uit bij een tekort van meer dan 1 miljoen, dat we uit eigen middelen bijplussen. Let wel: dit is dus inclusief de 'tijdelijke' extra compensatie die we ontvangen tot en met 2021. Zonder die compensatie zou het tekort ongeveer 2 miljoen bedragen. Lang verhaal kort: het Rijk moet over de brug komen, deze (oplopende) structurele tekorten zijn niet te dragen voor Zwijndrecht.

Gebeurtenissen na balansdatum

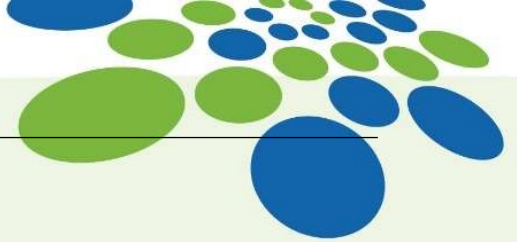
Aanvullende maatregelen voor huurder van gemeentelijke accommodaties

De huur voor de gemeentelijke accommodaties voor de maanden oktober, november en december 2020 vanwege de gevolgen van de maatregelen tegen het corona-virus voor (sport-) verenigingen, organisaties en overige huurders voor de helft kwijt te schelden. Bij de *Gebeurtenissen na balansdatum* is een nadere toelichting gegeven

Collegebesluit

De Jaarstukken 2020 zijn bij collegebesluit d.d. 25-05-2021 met nummer 2021-0062589 ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden.

Jaarverslag

Programma 1. Wonen, bouwen en wooncarrière

1.1 Inleiding

Spoorzone

2020 is in alle opzichten voor iedereen een bewogen en uniek jaar geworden. Met het afsluiten van de samenwerkingsovereenkomst met WK10 in 2019 en de start van de marktconsultatie voor het Stationskwartier heeft nog niemand stilgestaan bij de mogelijkheid dat een wereldwijde epidemie onze werk- en levensomstandigheden zo ingrijpend zou veranderen. Dit betekende ook dat de manier van ontmoeten en afstemmen een flinke draai heeft gekregen, die de samenwerking niet altijd gemakkelijker heeft gemaakt. Het betekent ook dat wij als gevolg van Corona nieuwe risico's voorzien in de ontwikkeling. Desondanks zijn wij blij met de resultaten, die wij in 2020 hebben bereikt en kijken wij positief naar 2021.

De Spoorzone is een nieuwe naam gegeven: DiZtrikt maakt de weg vrij voor een frisse wind, die in Zwijndrecht waait, de bijbehorende website is inmiddels gelanceerd.

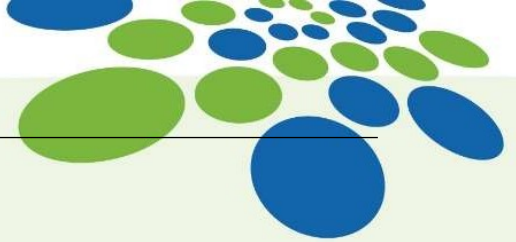
We werken actief aan de lobby om ondertunneling van de A16 en de Spoorse doorsnijdingen ook landelijk onder de aandacht te brengen. Ons streven is om deze grote infrastructurele werken in een preverkenning van het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) onder te brengen.

Wij zijn begonnen met de partnerselectieprocedure voor het Maasterras-West. Ook de ontwikkelstrategie voor de Indische Buurt is gereed. De eerste fase (Sumatrалаan) is in voorbereiding. In de buurten zelf zit beweging. Een deel van de bewoners is vertrokken en de tijdelijke verhuur vindt plaats zonder dat zich er noemenswaardige problemen voordoen. Door deze tijdelijke verhuur kunnen partijen positief bijdragen aan de oplossing van een maatschappelijk probleem, namelijk de woningnood in Zuid-Holland, en hoeven ook bewoners, die alleen korttijdig onderdak nodig hebben niet op straat te staan. Om de ontwikkeling van het Stationskwartier van een publiekrechtelijk kader te voorzien en de toetsing hierop goed te kunnen doorlopen is een bestemmingsplan verbreedde reikwijdte in voorbereiding en passen wij de welstandsnota op onderdelen aan.

Met de ontwikkeling van het zwembad en de Kiboehoeve kijken we naar de juiste inpassing van het Develpark, waarbij goed gebruik, levendigheid en toekomstwaarde geborgd worden en het Noordpark is als cultureel-recreatief gebied geïntegreerd in de planvorming voor de Noordoever. Het Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde (NRIJ) is begonnen met de uitvoering van Polder Buitenland Fase 2, waarbij speeltoestellen voor kinderen met een beperking zijn toegevoegd, de bouw van het Natuureducatief Centrum op de Hooze Nesse is nagenoeg afgerond. Met de realisatie van deze twee projecten versterkt Zwijndrecht haar recreatieve mogelijkheden in het buitengebied. Aandachtspunt hierbij blijft de bereikbaarheid van en tussen de gebieden.

1.2 Wat hebben we bereikt?

Ambitie	Doelstelling	Realisatie 2020
Een evenwichtige bevolkingssamenstelling	We kennen een evenwichtige bevolkingssamenstelling en kwalitatieve en gevarieerde woningvoorraad.	We zijn gestart met een partnerselectie voor het Maasterras-West. Voorbereiding voor uitvoering van de Indische buurt fase 1 is in gang gezet. Voor Noord wordt een Masterplan voorbereid. Parallel hieraan wordt gewerkt aan verdergaande PALT afspraken.
	We stimuleren betrokkenheid van inwoners en de sociale cohesie in wijken en buurten.	In 2020 zijn we doorgegaan met het stimuleren van betrokkenheid van inwoners en de sociale cohesie in wijken en buurten. Dit hebben we gedaan door initiatieven op verschillende manieren te ondersteunen en faciliteren. In totaal zijn veertig initiatieven gerealiseerd via PAK AAN! De Buurtaanpak is onderdeel van programma 3 en wordt daarin toegelicht.
	We stimuleren arbeidsparticipatie.	Arbeidsparticipatie is onderdeel van programma 2 en wordt daarin toegelicht.
Het in stand houden van voorzieningen	We dragen zorg voor een goede aansluiting van gemeentelijke voorzieningen bij de huidige en toekomstige wensen van gebruikers.	Door het uitvoeren van onderhoud, het doen van investeringen in accommodaties en het voeren van gesprekken met gebruikers zorgen we voor goede gemeentelijke voorzieningen die voldoen aan de eisen van deze tijd en de wensen van de gebruikers. Zo hebben we in 2020 gesproken met de marktadviescommissie over het beter laten aansluiten van de markt bij de wensen van de ondernemers. In 2020 is een besluit genomen om ten behoeve van basisscholen De Develhoek en Notenbalk een gymzaal te gaan realiseren. Ook is, in samenspraak met de voetbalverenigingen, verdere voorbereiding opgestart voor de aanleg van kunstgrasvelden. Een ander voorbeeld zijn de modernisering van de aula's van begraafplaats Jeroen Boschlaan en Heerjansdam, op die begraafplaats zijn tevens de paden voorzien van klinkerbestrating.
Een aantrekkelijk aanzicht van Zwijndrecht	We streven naar een verbetering in ruimtelijke kwaliteit en een openbare ruimte waarin het prettig wonen en recreëren is.	We hebben in 2020 uitvoering gegeven aan het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte 2018-2021 en het Investeringsprogramma (IP). Op die manier werken we continu aan het schoon, heel en veilig houden van de openbare ruimte en pakken we kansen aan om de openbare ruimte klimaatbestendig in te richten.

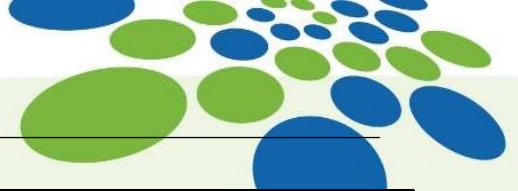

1.3 Wat hebben we gedaan?

Ambitie: Een evenwichtige bevolkingssamenstelling	
Begroting 2020	Realisatie 2020
We stellen het Woonplan Zwijndrecht 2020-2030 vast en voeren de daarin opgenomen woonagenda uit. De woningbouwstrategie (vastgesteld door de raad op 14 mei 2019) en de PALT-afspraken 2018-2023 (ondertekend op 18 maart 2019) maken integraal onderdeel uit van dit woonplan.	In mei 2020 is het Woonplan vastgesteld en wij geven uitvoering aan de daarin opgenomen woonagenda. Na vaststelling van de meerjarige PALT-afspraken is in december 2019 ingestemd met een addendum op deze afspraken voor het jaar 2020. In 2016-2017 heeft adviesbureau RIGO de woningmarkt in de regio Drechtsteden onderzocht. Dit onderzoek heeft mede als onderlegger gediend voor de regionale en lokale Woonvisie. Dit regionale onderzoek is in 2020 geactualiseerd. Conclusie is dat de resultaten van dit onderzoek nauw aansluiten bij de ambitie en strategie van het woonbeleid. Wij blijven werken aan balans in de bevolkingssamenstelling en de afbouwafspraken met de woningcorporaties houden wij vast.
Met betrekking tot de bouwgrondexploitatie geven we verantwoord uitvoering aan beleidsvoornemens. We ronden de grondexploitaties Voorzieningencluster Heerjansdam en Onderdijkserijweg af en zetten Euryza voort (t/m 2024). Daarnaast zijn nieuwe grondexploitaties in voorbereiding, onder andere de Buizerdstraat, Van 't Hofflocatie en Noordoever.	De uitvoering wordt toegelicht in de paragraaf Grondbeleid. Per project wordt een kort overzicht gegeven van de stand van zaken in de vertrouwelijke bijlage bij die paragraaf Grondbeleid.
We betrekken inwoners via formele platforms (bijvoorbeeld Wijkplatforms, Wmo Adviesraad, Sportplatform), via participatietrajecten binnen projecten en we faciliteren initiatieven (bijvoorbeeld via PAK AAN!).	In 2020 zijn veertig initiatieven gefaciliteerd via PAK AAN! Dit zijn er iets minder dan in 2019. In verband met de coronamaatregelen die in een groot deel van 2020 van kracht waren, zijn er vooral minder sociale activiteiten en evenementen geïnitieerd. Als gevolg van covid-19 vonden participatietrajecten voornamelijk digitaal plaats. Begin 2021 informeren wij u over onze ervaringen met digitale participatie in 2020 en schetsen wij u het proces hoe wij digitale participatie een structureel onderdeel willen maken van onze dienstverlening.
Via de Buurtaanpak werken we onder andere aan het bevorderen van sociale cohesie en prettig samenleven in de meest kwetsbare buurten van Zwijndrecht.	De Buurtaanpak is onderdeel van programma 3 en wordt daarin toegelicht.

Ambitie: Het in stand houden van voorzieningen	
Begroting 2020	Realisatie 2020
We maken werk van een portefeuillestrategie voor het gemeentelijk vastgoed, waaronder een meerjarenonderhoudsplanning per accommodatie. We doen investeringen om de accommodaties te verbeteren en moderniseren, waarbij we voldoen aan de eisen van de tijd.	Er is een meerjarenonderhoudsplanning per accommodatie, tijdens het geplande onderhoud benutten we ook de kansen om aan/in de gebouwen verder te verduurzamen. Er is een start gemaakt om portefeuillestrategie van het gemeentelijk vastgoed inzichtelijk te maken.
We gaan verder met het moderniseren en verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed.	In 2020 zijn er aanpassingen gedaan zoals het aanbrengen van isolatieglas in Walburghal, Multifak en sportzaal Den Dam. In de Develsteinhal is Ledverlichting en een nieuwe sportvloer aangebracht.
We actualiseren vastgoedinformatie en ondernemen acties om de bezettingsgraad te optimaliseren.	Met de introductie van een nieuw contractmanagementsysteem is informatie gebruiksvriendelijker te registreren en op te vragen. De bezettingsgraad van de accommodaties is in een jaar met corona een slechte referentie.
We bereiden investeringen voor in het Develpark: investeringen in een zwembad en op de kinderbeerderij.	Zwembad: In 2020 besloot de gemeenteraad de aanbesteding te starten voor het ontwerpen en bouwen van een nieuw zwembad voor Zwijndrecht. In 2020 is de aanbesteding succesvol afgerond. Er wordt nu hard gewerkt aan het ontwerp. De planning is dat de bouw in 2021 start en er in 2023 een mooi nieuw zwembad kan openen! Het project de Kiboehoeve loopt. Er is gestart met een scenariostudie voor de mogelijkheden. Daarnaast zijn noodzakelijke ingrepen al gedaan.

Ambitie: Een aantrekkelijk aanzicht van Zwijndrecht	
Begroting 2020	Realisatie 2020
We voeren de projecten uit het Investeringsprogramma (IP) uit om de openbare ruimte op te knappen. Een voorbeeld is de herinrichting van Veerplein en omgeving.	Begin februari is het definitief ontwerp Veerplein gereedgekomen. In maart is een succesvol beroep gedaan op een bijdrage uit de Regiodeal. Na besluitvorming in B&W is in de periode juni tot en met september uitgebreid gediscussieerd in de raad, resulterend in een unaniem raadsbesluit. In het besluit is krediet goedgekeurd voor zowel het kadeherstel als de inrichting buitenruimte. Met inachtneming van vier amendementen en een motie wordt in overleg met belanghebbenden het plan verder uitgewerkt. Uitvoering is gepland in de jaren 2021 tot en met 2023.

	In het westelijk deel van de Lindelaan is de riole-ring vervangen. De buitenruimte rondom winkel-centrum Walburg is in volop in uitvoering. Verder is het laatste deel van de Sterrenbuurt opgeknapt en is fase 2 van Heer Oudelands Ambacht en de Schildersbuurt afgerond. Een deel van de Dorps-straat in Heerjansdam is voorzien van nieuwe as-falt. Tevens is de persleiding bij de rotonde Ko-ninginneweg/Doumaweg hersteld.
	Wij hebben meer gebruik gemaakt van de coör-dinatieprocedure zodat het bestemmingsplan (ruimtelijke procedure) parallel loopt aan het vergunningentraject. Daar waar de wetgever voorziet in minder omvangrijke procedures, wordt de aanvraag opgeknapt door gebruik te maken van functiewijziging. Hierdoor ontstaat er geen vertraging voor de algehele ontwikke-ling. Met initiatiefnemers/ontwikkelaars wordt in een vroegtijdige fase overlegd (vooroverleg) over wat nodig is om snel een vergunning te kunnen verkrijgen.
Recreatieve Hotspots: We ronden de projecten in het buitengebied af door de inrichting van fase2 in Polder Buitenland en de realisatie van het Na-tuureducatief centrum op de Hooge Nesse. Voor het Develpark maken we een integraal plan dat het gebruik van het park vergroot en een bijdrage levert aan de aantrekkelijkheid als vestigings-plaats. Ook wordt het Develpark een evenemen-terrein.	Fase 2 van de inrichting Polder buitenland is ge-start in september 2020 en wordt in het voorjaar van 2021 afgerond. De bouw van het Natuuredu-catief centrum op de Hooge Nesse is dit najaar af-gerond en er wordt gewerkt aan een meerjaren-plan voor het gebied. De voorzieningen voor het evenemententerrein in het Develpark zijn aange-bracht.
Spoorzone: We brengen het Stationskwartier in uitvoering. Voor de verbetering van de bereik-baarheid en de leefkwaliteit rondom het station veranderen wij de infrastructuur. De inrichting van de infrastructuur in de Spoorzone leggen wij vast in een kwaliteitsdocument voor de openbare ruimte, waarbij duurzaamheid, toekomstbesten-digheid en klimaat adaptief leidraad is.	Er zijn onderzoeken gedaan om de infrastructu-rele aanpassingen gedetailleerder uit te kunnen werken. Dit heeft inmiddels geresulteerd in een schetsontwerp met bijbehorende raming. Het kwaliteitsdocument is in concept gereed.
We benutten groen om de kwaliteit en beleving van de openbare ruimte te verbeteren. Daarmee dragen we ook in positieve zin bij aan de thema's gezondheid, leefbaarheid, klimaat en biodiversi-teit. De Groenvisie "Groen Leeft" is daarvoor de leidraad.	In 2020 zijn we gestart met de uitvoering van de Uitvoeringsagenda groenbeleid 2020-2023 (on-derdeel van de Groenvisie "Groen Leeft"). De ge-legenheidscoalitie "Groen en natuur in de stad" voert de regie over de uitvoering van het groen-beleid. In 2020 is ingezet op het realiseren van geveltuintjes, het omvormen van beplantingsvak-ken en het uitdelen van insectenhôtels. Verder hebben we groene speelplekken gerealiseerd zo-als de speelplek aan de Verleunstraat. Daarnaast hebben we bestaande activiteiten gecontinueerd zoals het faciliteren van groene initiatieven via PAK AAN!

(Verplichte) beleidsindicator	Nul-me-ting	Doel 2020	Realisatie 2020	Doel 2021
Gemiddelde WOZ waarde (€1.000) (2020)	182	232	215	251
Nieuw gebouwde woningen (aantal per 1.000 woningen) (2019)	3,3	3,6	2,2	9,2
Demografische druk %; de som van het aantal personen 0-20 jaar en 65 jaar e.o. in verhouding tot personen 20-65 jaar (2020)	80,1	Gelijk	79,9	Gelijk
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishoudens in € (2020)	839	881	872	890
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens in € (2020)	869	914	904	923
Ontwikkeling bestaande circa 35 woningbouwlocaties, afname 600 corporatiewoningen met een huur tot aan de tweede aftoppingsgrens van de huurtoeslag. ** (voorraad per 01/2016)	600	0	0	86
Ontwikkeling bestaande circa 35 woningbouwlocaties, toename 4.900 duurdere wooneenheden ** (voorraad per 01/2016) (19.686 was de totale woningvoorraad in 2016. Het aantal woningen >250.000 bedroeg toen 2.920)	2.900	95	183	150

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

** Bron: Woonplan Zwijndrecht 2020-2030. Op 1 januari 2018 is al meer dan de helft van de opgave gerealiseerd (323 wooneenheden in de goedkopere sector minder). Bij de vaststelling van de woningbouwstrategie is doelstelling verhoogd van 1.400 naar 4.900 woningen. De uitvoering van de woningbouwstrategie zal het ertoe leiden dat het aandeel duurdere koopwoningen in elk geval toeneemt van 15% naar 20%. In 2020 zijn netto 183 woningen toegevoegd aan de woningvoorraad. Dat is het resultaat van 186 nieuw opgeleverde woningen minus 3 gesloopte/ onttrokken woningen. Er zijn geen sociale huurwoningen gesloopt.

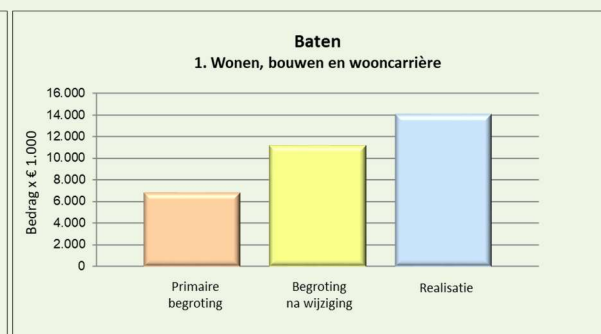
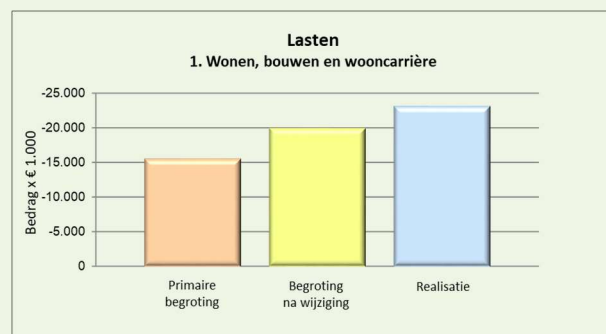
Verbonden partij	Bijdrage aan ambities gemeente Zwijndrecht
GR Omgevingsdienst ZHZ	De Omgevingsdienst verricht voor de gemeente adviserende, ondersteunende en uitvoerende werkzaamheden op het gebied van de zorg voor het milieu en het omgevingsrecht en programma's en voert projecten uit op het gebied van milieu en ruimte. De omgevingsdienst is mede ondertekenaar van het Energieakkoord Drechtsteden.
Natuur- en recreatieschap IJsselmonde	In het Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde (NRIJ) werken de gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Ridderkerk en Zwijndrecht samen. Het NRIJ behartigt de belangen van natuur, landschap en openluchtrecreatie in de gebieden van het NRIJ en voert regie over het beheer van deze gebieden. Het beheer zelf wordt uitgevoerd door Staatsbosbeheer. Een aantrekkelijk en goed bereikbaar buitengebied waarin natuurbeleving en recreatie mogelijk is, is een belangrijke vestigingsvoorwaarde voor inwoners en bedrijven. De uitvoering van Polder Buitenland wordt gedaan door het NRIJ.

GR Drechtsteden	De gemeenschappelijke regeling Drechtsteden draagt bij aan dit programma door het opstellen van een regionaal ruimtelijke structuurvisie, een regionale woonvisie, een regionaal woningbouwprogramma en een regionaal woonruimteverdelingsbeleid. Tevens draagt de GR bij aan dit programma door het opstellen van een regionaal programma voor geluidssanering, milieu en infrastructuur, een regionaal ISV-programma en een meerjarig-bodemsaneringsprogramma. Ook het adviseren over en het ontwerpen en voorbereiden van civieltechnische werken, het voeren van projectleiding en het houden van toezicht op de werken behoort tot de werkzaamheden.
-----------------	---

Uitgebreide informatie over alle Verbonden partijen van de gemeente Zwijndrecht treft u aan in de betreffende paragraaf vanaf pagina 129.

1.4 Wat heeft het gekost?

Programma 1 Wonen, bouwen en wooncarrière	Primaire begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten	-14.915	6.304	-8.611	-15.629	6.781	-8.848	-16.878	7.588	-9.290	-1.249	807	-442
Mutaties reserves	-642	531	-111	-4.384	4.468	84	-6.333	6.558	226	-1.948	2.090	141
Resultaat	-15.557	6.835	-8.722	-20.013	11.249	-8.764	-23.210	14.146	-9.064	-3.197	2.897	-300

Programma 2. Bestrijding van armoede

2.1 Inleiding

Binnen het programma "Bestrijding van Armoede" is in samenhang vanuit het "Deltaplan Aanpak Armoede", de "Economische agenda 2017 - 2020" en de "Groeiagenda" gewerkt aan de ambities uit het raadsprogramma. Het "Deltaplan Aanpak Armoede" is een meerjarig kader met een dynamische/flexibele uitvoeringsagenda, wat betekent dat de interventies uit het plan tussentijds kunnen worden aangepast op basis van nieuwe inzichten, beschikbare middelen, prioriteiten en ontwikkelingen in de regio Drechtsteden. In de loop van 2020 is de noodzaak van die flexibiliteit gebleken toen de Coronacrisis losbarstte en de samenwerking in de Drechtsteden onderwerp werd van gesprek. De effecten van de Coronacrisis zullen nog lang nasluimeren. We krijgen nu nog compensatie van het Rijk, maar de vraag is of dat zo blijft of dat de langere termijneffecten voor rekening van de gemeente komen. Als het Rijk die effecten niet compenseert wordt de druk op het Sociaal Domein en daarmee het financiële gat nog groter. Daarnaast heeft de gemeenteraad in het voorjaar van 2020 het "Transformatieplan Sociaal Domein – We zijn ervan en doen het samen" vastgesteld.

Deze ontwikkelingen hebben effect op de uitvoering van verschillende onderdelen van het programma "Bestrijding van armoede". We krijgen een steeds scherper beeld van wat (groepen) inwoners en ondernemers aan zorg en ondersteuning nodig hebben waar het gaat om armoede, werkgelegenheid en ondernemersklimaat. *We beschouwen de manier waarop we invulling geven aan de Participatiewet, onze Economische Strategie en het Deltaplan Aanpak Armoede als één aanpak. Er wordt gewerkt aan versterking van de samenhang tussen onze interventies en activiteiten zodat deze het meeste effect hebben voor onze inwoners en ondernemers.* Binnen dit programma blijven we steeds flexibel inspelen op ontwikkelingen en benodigde intensiveringen en investeringen. De beste manier om uit armoede te komen is werk. We blijven daarom werken aan het ondernemersklimaat en het creëren van extra banen in Zwijndrecht. Dit doen we in de regio, in het kader van de Groeiagenda, en lokaal door binnen gebiedsontwikkelingen aandacht te besteden aan werkgelegenheid en bijvoorbeeld te werken aan een bedrijventerreinenstrategie. Gedurende de Coronacrisis is veel aandacht besteed aan de situatie van ondernemers in Zwijndrecht. Dienstverlening stond voorop. We hebben veel ondernemers te woord gestaan en geholpen naar de steunmaatregelen die voor hen zijn opgesteld.

Infrastructuur om mensen duurzaam uit de armoede te krijgen

In de periode na de vaststelling van het Deltaplan is gebouwd aan een infrastructuur waarbinnen we mensen duurzaam uit de armoede willen krijgen. Hiervan worden de effecten voor onze inwoners op korte en op langere termijn zichtbaar. Korte termijneffecten zoals minder uitkeringen en betere resultaten op school worden tijdens deze raadsperiode zichtbaar. Om bijvoorbeeld de helft van de kinderen die nu opgroeien in armoede een duurzaam perspectief te kunnen bieden vraagt enerzijds om het realiseren van bestaanszekerheid in het gezin/huishouden en anderzijds in het investeren in de ontwikkelkansen van de kinderen zelf (bijvoorbeeld door middel van voor- en vroegschoolse educatie en investeren in dyslexiezorg). De effecten van deze inzet gaan we pas zien als deze generatie kinderen is opgegroeid. Voor deze langetermijneffecten zitten we op de goede route. Daarnaast is een deel van de inzet gericht op het voorkomen van armoede. Het resultaat van die inzet is niet eenvoudig uit te drukken, behalve dat, op basis van historische verwachting, de instroom van nieuwe personen in uitkeringen of schuldhelpverlening verminderd.

Ontwikkelingen als gevolg van de Coronacrisis:

Vanaf de eerste dag van de coronacrisis in maart had deze crisis een alles overheersende impact op de activiteiten van de gemeente binnen de aanpak van armoede en het economisch speelveld.

Er is alles op alles gezet om het bedrijfsleven waar mogelijk te ondersteunen en daarbij in te spelen op de behoefte van de ondernemer.

Voorbeelden zijn:

- Contact met en informatieverstrekking aan ondernemers over corona-regelgeving en de financiële ondersteuningsmogelijkheden, zowel via de website als telefonisch.
- Wekelijks (en later in het jaar tweewekelijks) overleg met vertegenwoordigers van het bedrijfsleven om signalen uit te wisselen.
- Soepelere regelgeving rond terrassen en het plaatsen van tenten.
- Uitstellen of kwijtschelding van onder andere precario, standplaatsgelden en huren.
- Ontwikkeling van de digitale winkelstraat #ZOZWINDRECHT.
- Doorontwikkeling nieuwsbrief Ondernemend Zwijndrecht <https://zwijndrecht-algemeen.email-provider.nl/web/7jnkpqwkgr/1x6rsprc3u/ojkileyyti/q2pb6ordp8> met zo'n 250 abonnees.

Hierbij bleven de beleidsdoelen rond Economie overeind zoals: het bedrijfsleven als klant zo optimaal mogelijk bedienen en blijvend investeren in het contact met en relatie tussen het bedrijfsleven en gemeente met als doel de samenwerking te verbeteren. Veel van onze inzet was gericht op baanbehoud en toeleiding naar regelingen die we via de Sociale Dienst Drechtsteden (SDD) hebben ingezet. Hierin zagen we het afgelopen jaar de volgende ontwikkelingen:

- Het aantal inwoners met een WW-uitkering is opgelopen van 556 in maart tot 647 in het najaar van 2020. Dit zijn er minder dan we als gevolg van de Coronacrisis hadden verwacht.
- Het aantal inwoners met een bijstandsuitkering is opgelopen van 960 in maart tot 1.030 aan het eind van 2020.
- Het aantal nieuwe aanvragen voor schuldhulpverlening bedroeg 156 tot en november 2020 met pieken in april (18 nieuwe aanvragen), juli (17 nieuwe aanvragen) en november (22 nieuwe aanvragen).
- Veel zelfstandig ondernemers hebben gebruik gemaakt van de TOZO-regeling. Dat waren er 682 voor de TOZO-1 regeling, 179 voor de TOZO-2 regeling en 126 voor de TOZO-3 regeling. Deze daling is vooral het gevolg van de partnertoets die is ingevoerd.
- In totaal hebben 559 Zwijndrechtse bedrijven gebruik gemaakt van de verschillende opeenvolgende NOW-regelingen.
- In totaal hebben 417 ondernemers een tegemoetkoming ondernemers getroffen sectoren (TOGS) toegekend gekregen.

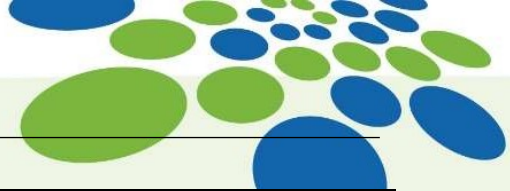
Het beleid van het Rijk uitgevoerd door gemeente en SDD lijkt, op basis van bovenstaande cijfers, tot dit moment zinvol te zijn geweest en een dempend effect te hebben gehad. We hadden een stuwmeer aan aanvragen verwacht, maar tot op heden is dat uitgebleven. De Coronacrisis is nog niet voorbij en de effecten kunnen nog lang na-ebben. We kunnen daarom niet voorspellen of er in 2021 alsnog een hoos aan aanvragen komt.

Hoe 2021 er uit gaat zien is moeilijk te voorspellen. Hoe de cijfers zich ontwikkelen is mede afhankelijk van de duur van de crisis en de door de rijksoverheid ingezette maatregelen. In 2020 zijn zowel het Rijk als de gemeenten maar ook bijvoorbeeld de banken op zoek gegaan naar passende en soms creatieve oplossingen voor inwoners en ondernemers. Dat betekent niet dat iedereen ook gebruik heeft kunnen maken van de verschillende regelingen die zijn getroffen en dat kan voor veel inwoners en ondernemers alsnog betekenen dat zij bijvoorbeeld in een uitkeringssituatie terecht komen. Dit kan komend jaar zijn weerslag hebben op de cijfers. Feit is dat wat we met elkaar leren en ontwikkelen in deze crisis zullen gebruiken in onze dienstverlening.

2.2 Wat hebben we bereikt?

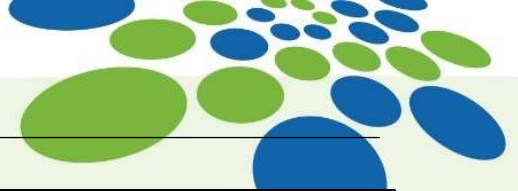
Als gevolg van de Coronacrisis is met name in de tweede helft van 2020 de focus van een aantal interventies verschoven naar de doelgroepen die door de crisis het hardst worden geraakt. Zo zijn er naast de al ingezette interventies met name in het spoor "Meedoen met perspectief" interventies voorbereid en gestart die gericht zijn op inwoners die gebruik maken van de TOZO-regelingen en jongeren die in de problemen komen.

Ambitie	Doelstelling	Realisatie 2020
Alle inwoners van Zwijndrecht doen mee. Betere kansen richting werk. Creëren van banen.	Meedoen met perspectief: In Zwijndrecht kennen we de mensen die leven rond de armoedegrens persoonlijk, we bieden hun perspectief dat bij hen past en ondersteunen hen bij het toewerken naar dat perspectief.	Het jaar 2020 was ook in het kader van <i>participatieplekken</i> er één vol uitdagingen. Er was, conform de gemaakte afspraken, een gestage groei binnen Zwijndrecht Werkt waardoor er eind van het jaar er circa 200 participanten actief zijn, hierbij rekening houdend met in- en uitstroom. De ambitie uit het raadsprogramma om het aantal participanten te verdubbelen (naar 160) is daarmee ruimschoots behaald. Het was en is een forse opgave om deze participanten coronaproof te laten participeren: plekken waren door de RIVM-maatregelen minder geschikt of de groepsgrootte moest worden aangepast maar tot op heden is men er goed in geslaagd om de participanten een passende plek te kunnen bieden. Organisatorisch is er bij Zwijndrecht Werkt een start gemaakt met de doorontwikkeling van de organisatie om deze nog beter toe te rusten op toekomstige ontwikkelingen De tweede helft van 2020 is de <i>pilot Banenpact – TOZO 3 doelgroep</i> voorbereid met de SDD. De pilot start begin 2021 met als doel de ondernemers/inwoners uit Zwijndrecht die gebruik maken van de TOZO 3 regeling actief en persoonlijk te benaderen met de vraag óf en in hoeverre ze ondersteuning willen bij het vinden van een (deeltijd) baan in loondienst. Tijdelijk of duurzaam,

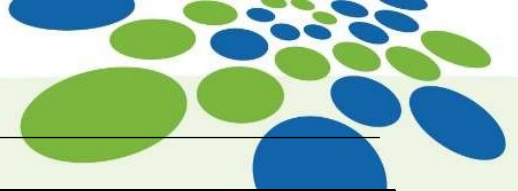
		in aanvulling op hun onderne- ming of in plaats van en op vrij- willige basis. Als de betreffende onderne- mer/inwoner hier oren naar heeft gaan we actief aan de slag om samen een betaalde baan te vinden. In de tweede helft van 2020 is gestart met in samenwerking met Baanbrekend en de ge- meente Alblasterdam met de oriëntatie en voorbereiding van het <i>project 40-banenplan</i>: Parti- cipanten die een ontwikkeling doormaken maar nog niet klaar zijn voor de reguliere arbeids- markt het perspectief bieden van een maatschappelijk nuttige baan. Dit geldt ook voor jonge- ren die een MBO 1 opleiding hebben gedaan en waarvoor een MBO 2 opleiding niet haalbaar lijkt. We willen op deze wijze op termijn veertig banen realiseren. Dit project moet in 2021 na on- derzoek naar de haalbaarheid van start gaan. <i>Aanpak jeugdwerkloosheid:</i> De dienstverlening aan werkloze jongeren is tot het corona-tijd- perk toe vooral gericht op jonge- ren in een (traditionele) kwets- bare positie als gevolg van bij- voorbeeld het niet halen van een startkwalificatie, gedragsproble- matiek of een verstandelijke be- perking. Als gevolg van de Co- ronacrisis verslechtert nu ook voor een andere groep jongeren de positie op de arbeidsmarkt. Het gaat dan met name om de jongeren met kortdurende con- tracten en flexbanen. Ook voor jongeren met goede kwalificaties zijn er minder vacatures beschik- baar. Met de SDD, het onderwijs en bedrijfsleven zijn we eind 2020 gestart met het verkennen van een aanpak.
--	--	---

		Op basis van deze gesprekken sluiten we aan bij de regionale initiatieven die aansluiten bij de aanpak van de jeugdwerkloosheid in de arbeidsmarktregio Drechtsteden. Op basis van ervaringen van deze aanpak kunnen we indien noodzakelijk lokaal nog een impuls geven aan deze regionale instrumenten. <i>Open Hiring:</i> In Zwijndrecht zijn er nog te veel mensen die niet meedoen op de arbeidsmarkt, en dat wel graag willen en kunnen. De verkeerde achternaam, een te hoge leeftijd, een ontbrekend diploma, allerlei niet direct ter zake doende zaken kunnen voldoende zijn om mensen uit te sluiten. Open Hiring, een anders dan gebruikelijke manier van werven en selecteren van nieuw personeel, kan daarin verandering brengen. Na verkennende gesprekken in 2020 gaan we in 2021 verder met Start Foundation en lokale ondernemers om te zien of we in de eerste helft van 2021 Open Hiring in Zwijndrecht kunnen introduceren. De rol van de gemeente is vooral faciliterend en verbindend. Meer informatie over de Start Foundation: www.startfoundation.nl. Het <u>project kinderopvang</u>, dat begin 2020 van start zou gaan, is door de corona-crisis nog niet gestart. Doelstelling van dit project is kinderopvang te faciliteren voor voornamelijk uitkeringsafhankelijke één-oudergezinnen gedurende hun traject bij Perspct dan wel bij werkaanvaarding dit mede in kader van stress-sensitieve dienstverlening. Meer informatie over Perspct: www.perspct.nl.
--	--	--

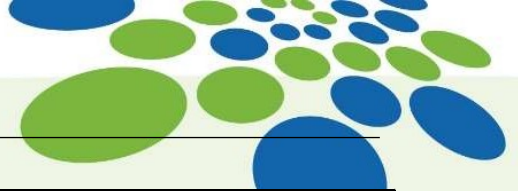
	Conform de regionale ambitie in de Groeiagenda van 30.000 banen in de regio in 2030, zetten we in op het creëren van extra banen in Zwijndrecht.	Naast de samenwerking in de regio op dit thema wordt de focus op het hoe en waar creëren van banen in 2021 verder uitgewerkt in de economische strategie. Daarnaast is het creëren van banen een thema in zowel de op te stellen bedrijventerreinstrategie en de detailhandel & horecavisie. Bij de verschillende ontwikkelingen in de gemeente is er steeds focus op het creëren van banen. Bij herontwikkeling van een locatie zoals het voormalig Loveld terrein en verkoop van percelen op Bakestein gaat de voorkeur naar partijen die meer banen met zich meebrengen. Bij de ontwikkeling van het voormalig Loveld terrein waren ten aanzien van banengroei vooraf randvoorwaarden meegegeven. Resultaat is een consortium van grotere en kleine bedrijven waar meer banen worden gecreëerd. Bovendien versterken deze bedrijven elkaar wat de banengroei ook zal bevorderen. De komst van Oceanco, de ontwikkeling van een nieuwe locatie van Schaffenburg en voormalig Loveldterrein leveren een paar honderd banen op. Ook binnen de Spoorzone zien we de noodzaak om ruimte te bieden voor banengroei.
Halvering van het aantal kinderen dat opgroeit in armoede in Zwijndrecht binnen deze raadsperiode	Generaties in de plus: We kennen de kinderen in Zwijndrecht die opgroeien in armoede en zorgen ervoor dat zij zich kunnen ontwikkelen tot de financieel gezonde generatie van 2030	<i>Als ik later groot ben:</i> Het project "Als ik later groot ben" is van start gegaan en brengt kinderen (en het huishouden waarvan zij onderdeel uitmaken) in beeld die opgroeien in armoede en daardoor perspectief missen. Aan de hand van hun toekomstwensen gaan we aan de slag om hen perspectief te bieden. Dit doen we door de toekomstwensen te verbinden met het aanbod dat al aanwezig is in Zwijndrecht.

		Als blijkt dat het aanbod onvoldoende aansluit bij de behoefte gaan we met partners in gesprek om hier een structurele oplossing voor te organiseren. We beginnen met een pilot in de wijken Nederhoven en Centrum. De kinderburgemeester en kinderambassadeurs worden betrokken bij de promotie en uitvoering van de pilot. In 2020 zijn 44 dromen ingeleverd door kinderen en ruim de helft daarvan is inmiddels samen met hun ouder(s)/verzorger(s) besproken. Door de Lock down eind december is het aantal dromen dat wordt ingeleverd sterk afgenomen. <i>Stichting leergeld en de Kindpas in Zwijndrecht</i> In totaal hebben 1.021 kinderen in Zwijndrecht in 2020 gebruik gemaakt van Stichting leergeld. Hiervan komen 529 kinderen uit het basisonderwijs en 492 uit het voortgezet onderwijs. Voor de gezinnen uit Zwijndrecht die bekend zijn bij Stichting Leergeld Drechtsteden doen we iets extra's. In de vorm van een cadeaukaart kan (winter)kleding worden aangeschaft bij diverse winkels in de regio. Elke pas heeft een saldo van € 75,-. <i>Devices voor thuisonderwijs</i> In samenwerking met de Stichting Leergeld zijn in 2020 afspraken gemaakt over het leveren van laptops en dergelijke om voor alle kinderen in Zwijndrecht thuisonderwijs mogelijk te maken. In 2020 zijn 53 devices via Stichting Leergeld beschikbaar gesteld voor kinderen in Zwijndrecht. Dat is 36% van alle aanvragen in de Drechtsteden en dus aanzienlijk. Daarnaast zijn ook via andere routes (stichtingen, onderwijs,
--	--	--

		gemeente) devices beschikbaar gesteld.
	Armoede in beeld: Niet iedereen die in armoede leeft in Zwijndrecht is in beeld. We gaan op zoek naar deze stille doelgroepen en luisteren naar hoe we hen de ondersteuning kunnen bieden die ze nodig hebben. Het gaat hierbij onder andere om werkende armen, stille armoede onder ouderen en energiearmoede	<i>Samen Sneller Schuldenvrij:</i> In 2020 zijn we gestart met het benaderen van mensen met een betalingsachterstand van meer dan vijf maanden bij de zorgverzekeraar en die zijn gemeld bij het CAK. De benadering is door middel van twee brieven. Hierin wordt een aanbod gedaan om contact op te nemen en staat een huisbezoek gepland met een datum en tijd. Door de coronacrisis en wisselende maatregelen vanuit de overheid is er in 2020 op verschillende manieren actief contact gezocht (per mail, huisbezoek, brief). Ook is heel hard gewerkt aan het rondkrijgen van een zogeheten DPIA, een verwerkingsovereenkomst om gegevens te kunnen delen en een plan van aanpak voor de wijzigingen van de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening die ingaat per 1 januari 2021. <i>Stand van zaken in het najaar van 2020:</i> • Er zijn in totaal 310 mensen van de CAK Lijst aangeschreven • Er zijn in totaal 247 huisbezoeken afgelegd (hierin zijn de huishoudens die vaker bezocht zijn niet meegerekend) • Er zijn zes dossiers vanuit de Sociale Basis aangemeld • Er zijn drie dossiers vanuit de gemeente aangemeld • Er is één dossier vanuit de Voedselbank aangemeld • Er zijn in totaal 105 inwoners daadwerkelijk gesproken, hiervan waren er acht ZZP'er.

		De ervaringen van de coördinator bieden handvatten voor de inzet in 2021. De aanpak moet worden gekoppeld aan het regionale traject "Vroege signalering van schulden", Wijkteam Sociale Basis en aan het project "Jongeren op de rit – aanpak van jeugdwerkloosheid" uit het spoor Meedoen met perspectief. Gezien de ontwikkelingen in 2020, de tweede Lockdown en alle maatregelen is de prognose dat de "stille" geldzorgen in 2021 en 2022 toenemen. Dit vraagt van de gemeente, de Sociale Dienst Drechtsteden, alle betrokken maatschappelijk organisaties en het preventieve werkveld nog meer afstemming en samenwerking.
Negatieve effecten van armoede worden beperkt en zo veel mogelijk inwoners leven boven de armoedegrens. We bieden ondersteuning aan mensen met financiële problemen	Van arm naar warm: De neveneffecten van armoede voor onze inwoners willen we verlichten en de oorzaak aanpakken.	<i>Lobby toeslagen en bestaanszekerheid:</i> De lobby vanuit gemeenten, Divosa en VNG is geformuleerd. De position paper is gedeeld met het ministerie SWZ. De kern: gemeenten willen betrokken zijn bij de kabinetsreactie en hierin het belang van onze doelgroep laten weerklinken. We zijn in gesprek over hoe we dit gaan realiseren. Gemeenten willen betrokken zijn bij het actieprogramma dat volgt uit het IBO Toeslagen. Wij willen aan tafel zitten als er gewerkt wordt aan de uitwerking van een nieuw stelsel dat ons ook rechtstreeks raakt. Hierover gaan we in gesprek met het Ministerie van SZW op diverse manieren (onder andere G4, G40, Divosa en VNG). <i>Energie-armoede</i> Een tweetal projecten rondom energie-armoede is in 2020 in samenwerking met Diverz voorbereid en wordt in 2021 uitgevoerd. Het betreft:

		• De inzet van de workshop "Sparen door besparen op de energierekening" in samenwerking met Drechtse Stroom, is bedoeld voor anderstalige groepen. Doel is bewustzijn creëren en ander gedrag stimuleren om enerzijds de energiekosten te verlagen en anderzijds bij te dragen aan het verbeteren van het milieu. • Een groep van maximaal tien inwoners wordt door Drechtse Stroom en Diverz getraind/opgeleid tot energiecoach. Deze energiecoaches zijn buurtbewoners die bewustzijn creëren en inzichten geven in de kosten van de energienota. Zij zorgen voor een olievlekwerking doordat zij vele bewoners bereiken in de buurt. Bewoners leren elkaar meer kennen en dat draagt bij aan sociale cohesie in de wijken. Het vergroot tevens de zelfredzaamheid van onze inwoners en biedt inzichten hoe bespaard kan worden in het energieverbruik.
We vergroten de zelfredzaamheid van de inwoners van Zwijndrecht. We investeren preventief in de financiële zelfredzaamheid van onze inwoners	Samenwerken is de sleutel: We koppelen professionele organisaties aan het informele netwerk in de buurten om zo diensten en producten te kunnen bieden aan inwoners die dat nodig hebben maar nu nog niet bereikt worden.	<i>Netwerk financiële redzaamheid:</i> Met de samenwerkingspartners en initiatiefnemers in Zwijndrecht werken we aan een netwerk financiële zelfredzaamheid. Dat netwerk heeft tot doel om enerzijds inwoners te helpen financieel gezond en zelfstandig te zijn en hen te ondersteunen wanneer dat nodig is. Anderzijds is het een lerend netwerk dat door middel van kennissessies en netwerkbijeenkomsten rondom thema's (bijvoorbeeld stress-sensitief werken) een steeds scherper beeld vormt van de armoedeproblematiek en oplossingsrichtingen voor Zwijndrechtse inwoners.

		<i>Netwerkbijeenkomsten:</i> Vanuit de buurtaanpak zijn in het verleden netwerkbijeenkomsten georganiseerd ook specifiek gericht op de armoedeproblematiek in Zwijndrecht. Door de Coronacrisis heeft dit onderdeel in 2020 stilgelegen. Naar voorbeeld van de beursvloer willen we daarom in 2021 netwerkbijeenkomsten organiseren met formele en informele organisaties in Zwijndrecht die te maken krijgen met armoedeproblematiek van inwoners. Om van elkaar te leren en een netwerk te bouwen voor en door inwoners in Coronaproof vorm.
Stimuleren van het ondernemersklimaat in Zwijndrecht	Het bedrijfsleven krijgt kansen zich duurzaam te ontwikkelen en te excelleren en blijven behouden voor Zwijndrecht.	<i>Het Ruimtelijk Intake Team</i> heeft verschillende bedrijven bijgestaan met vestigingswensen die niet direct in het bestemmingsplan vielen. De accountmanager bedrijven heeft de belangen behartigd van ondernemers met (uitbreidings-)wensen.
Verbeteren van het vestigingsklimaat voor bedrijven/ondernemers	Aantrekken van nieuwe bedrijvigheid en ruimte bieden aan de gevestigde bedrijven. Verbeteren vestigingsklimaat.	Het voormalig Loveld terrein is verkocht en zal ruimte bieden aan een consortium van maritiem-gerelateerde bedrijven. Ook op Bakestein zijn percelen verkocht die ruimte bieden aan nieuwe bedrijven. Schaffenburg heeft intrek genomen in het nieuwe pand en onder andere Garagepark aangekocht en zal een vestiging realiseren. Bij het acquisitie en promotie rond aantrekken van nieuwe bedrijven maken we gebruik van DEAL!
Versterken van de dienstverlening aan bedrijven en ondernemers	Het bedrijfsleven als klant zo optimaal mogelijk bedienen.	<i>Ondersteuning ondernemers:</i> De focus in 2020 heeft vanaf maart vooral in het teken gestaan van het bieden van ondersteuning aan ondernemers die getroffen zijn door de coronapandemie. Deze dienstverlening vindt in nauwe afstemming plaats met diverse partners (zoals SDD, KvK etc.). Voorbeelden hiervan vindt u in de inleiding.

	Blijvend investeren in het contact met en de relatie tussen het bedrijfsleven en gemeente.	In 2020 werd al geïnvesteerd in het contact met het bedrijfsleven maar de Coronapandemie heeft dit versterkt. We hebben veel ondernemers kunnen voorzien van informatie en advies over de verschillende regelingen die zijn getroffen door het Rijk om hen te ondersteunen.
--	--	---

2.3 Wat hebben we gedaan?

In het Deltaplan Armoede Zwijndrecht worden de verschillende activiteiten en interventies uitgebreid beschreven. Hieronder worden een aantal acties/interventies per ambitie beschreven.

Ambitie: Alle inwoners van Zwijndrecht doen mee. Betere kansen richting werk. Creëren van banen	
Begroting 2020	Realisatie 2020
Er wordt ingezet op interventies met een duidelijk resultaat zoals maatwerk voor doelgroepen als jonge (alleenstaande moeders), werkloze jongeren en uitkeringsgerechtigden.	Zie de toelichting bij ambitie 1: • Banenpact – Doelgroep TOZO deelnemers • Banenpact – 40 banenplan • Banenpact – Jongeren op de rit
Er wordt geïnvesteerd in een sociaal ondernemersklimaat. Met de ontwikkeling van een werkpakket voor ondernemers beogen we de match tussen vraag en aanbod te vergroten en kennis van regelingen te verspreiden. Hierbij stellen we projecten met gerichte opleiding en uitstroom richting de arbeidsmarkt centraal.	We hebben veel voor ondernemers kunnen betekenen tijdens de corona-pandemie waar het gaat om informatievoorziening, ondersteuning via direct contact en door het contact tussen ondernemers te faciliteren. Door hen te wijzen op en helpen bij aanvragen voor verschillende regelingen. Het beoogde werkpakket zal op basis van die ervaringen in 2021 verder invulling krijgen.
We werken samen met de regio aan het realiseren van economische groei, het stimuleren van het ondernemersklimaat, het verbeteren van het vestigingsklimaat en het versterken van dienstverlening aan ondernemers. We behouden het bedrijfsleven voor Zwijndrecht doordat het bedrijfsleven de kans krijgt zich duurzaam te ontwikkelen en te excelleren.	De uitvoering van de verschillende onderdelen van de gezamenlijke groeiagenda geeft hieraan invulling. De regio werkt samen met DEAL! ten aanzien van het aantrekken van bedrijven. Zwijndrecht was daarbij in 2020 aangesloten. In 2021 zal een vervolgkeuze worden gemaakt.
We trekken nieuwe bedrijvigheid aan en bieden ruimte aan gevestigde bedrijven. We bedienen het bedrijfsleven als klant zo optimaal mogelijk waarbij we blijven investeren in het contact met en de relatie tussen het bedrijfsleven en gemeente.	Zie hiervoor de eerdere teksten over de verkoop van het Loveld terrein en Bakestein en ook de komst van Oceanco.

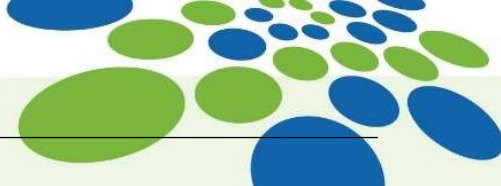
Perspectief vertalen we ook naar waardevolle dagbesteding. We geloven in de inzet en uitbreiding van de samenwerking met Stichting Zwijndrecht Werkt en in de groei van het aantal participanten. We zien mogelijkheden voor de ondersteuning van sociaal maatschappelijke initiatieven die doelgroepen aan elkaar verbinden zoals het Deelcafé de Buurman in Hardinxveld-Giessendam of het Vogelnest in Dordrecht.	<i>Deelcafé Zwijndrecht:</i> Een deelcafé is een non-profit koffiehuis met als missie om "te delen in tijd en aandacht met mensen dichtbij, maar ook te delen in middelen en contacten aangaan met mensen in nood verder weg". Vanuit het perspectief van participatie en ontmoeting is een deelcafé in Zwijndrecht een mooie aanvulling binnen de aanpak van armoede in Zwijndrecht. In 2020 heeft Stichting Jong Zwijndrecht de voorbereidingen getroffen voor de realisatie van een Deelcafé in de Lunenhof vanuit het principe voor jongeren, door jongeren en voor de buurt. Ook de inzet van Zwijndrecht Werkt is toegenomen bijvoorbeeld in samenwerking met Hooge Nesse. Zie ook de toelichting bij het 40-banenplan en de uitbreiding van het aantal participatieplekken.
We stellen een banenstrategie op waarin we een lokale vertaling maken naar aantallen en type banen gekoppeld aan de beschikbare werklocaties.	Naast de samenwerking in de regio binnen dit thema wordt de focus op het hoe en waar creëren van banen verder uitgewerkt in de economische strategie die in 2021 wordt ontwikkeld. Daarbij zijn kruisverbanden met de bedrijventerreinstrategie, detailhandelsbeleid en horecabeleid. (Alle drie in ontwikkeling.) Echter bij de verschillende ontwikkelingen in de gemeente is er reeds focus op het creëren van banen. De ontwikkeling van het voormalig Loveld terrein is hier een voorbeeld van. Hier waren vooraf randvoorwaarden over meegegeven. Ook binnen de Spoorzone wordt er ruimte geboden voor banen in het gebied. Ook bij de uitgifte van Bedrijventerrein Bakestein is daar meer aandacht voor. Verdere verankering van de banenstrategie vindt zijn plek in de bedrijvenstrategie die in 2021 verder wordt ontwikkeld.
We laten de kwalitatieve en kwantitatieve banenambitie ook leidend zijn in de regionale programmering van bedrijventerreinen en kantoormilieus.	In de groeiagenda is de banenambitie opgenomen. Elke gemeente kent of werkt aan een eigen doorvertaling van die ambitie.
We zetten in op realisatie van 2.500 banen in de Spoorzone Dordrecht-Zwijndrecht.	Samen met Dordrecht wordt de Spoorzone ontwikkeld. Door de snel veranderende wereld in economische crisis is er overleg hoe aan deze ambitie handen en voeten te geven. Dit krijgt vorm in het Masterplan Spoorzone.

In de Spoorzone geven we ontwikkelaars mogelijkheden om te komen tot een andere invulling van bestaande panden.	De verschenen brochure geeft aan ontwikkelaars beeld van de visie en mogelijkheden voor het gebied
---	--

Ambitie: Halvering van het aantal kinderen dat opgroeit in armoede in Zwijndrecht binnen deze raadsperiode	
Begroting 2020	Realisatie 2020
De brede ontwikkeling van het kind pakken we aan met een ketenregisseur die de neveneffecten van armoede op de gezondheid terugdringt en de armoedeproblematiek voor het kind duidt. We kijken naar de ontwikkeling van kinderen in de volle breedte omdat er een stevig causaal verband is tussen armoedeproblematiek en gezondheidsproblematiek onder Zwijndrechtse kinderen (JOGG 2019).	<i>Ketenregisseur JOGG</i> De ketenaanpak gaat uit van een brede, gezinsgerichte aanpak van overgewicht. Overgewicht is in veel gevallen een symptoom van onderliggende (multi)problematiek in het gezin en kan daarmee niet opgelost worden door alleen leefstijl (voeding en bewegen) te veranderen. Er bestaat een belangrijke link tussen overgewicht, slechte leefgewoonten en armoede in huishoudens. Er wordt een keten gevormd rondom het kind en het gezin met als doel het kind op gezond(er) gewicht te krijgen. In september 2020 zijn we gestart met de ketenaanpak JOGG, pijler Preventie en Zorg, een gezinsgerichte ketenaanpak rondom kinderen naar een gezonder gewicht. In samenspraak tussen Jong JGZ en de gemeente is een projectplan opgesteld en is een Centraal Zorgverlener aange-steld.
We zetten fors in op rust in de omgeving in 2020. Vanuit een stress-gereduceerde situatie kunnen gezinnen komen tot betere levenskeuzes en daarmee ontwikkelingen. We kijken naar het gezin als geheel door middel van een pilot "Ombudsman/ombudsvrouw gezinsgerichte aanpak".	In samenspraak met het onderwijs en de kinderopvang is de naam van de ombudsman/ombudsvrouw omgedoopt naar <i>Sociaal Scout in het onderwijs</i> omdat dit beter aansluit bij de invulling van de rol. Sinds september 2020 is de Sociaal Scout actief op de scholen met een aantal gezinnen. Tot nu toe zijn vijftien ouders van basisschool De Dolfijn en achttien ouders van Kindcentrum Margriet gesproken. De vragen van ouders variëren van het zoeken naar woonruimte tot het helpen bij het invullen van formulieren voor aanmeldingen bij internationale schakelklassen, Auris (experts in spraak, taal en gehoor), kinderopvang, kwijschelding van gemeentelijke belastingen en aanmeldingen bij schuldhulpverlening/schuldsanering. Ook zijn ouders geholpen bij de aanmelding voor de voedselbank, kledingbank en stichting leergeld. Naast het bieden van praktische oplossingen, luistert de Sociaal Scout naar de zaken die spelen en moedigt zij mensen aan om zelf actie te ondernemen en zelf oplossingen te zoeken.

We zetten in op small data om doelgroepen, het gebruik van regelingen en problematiek naast elkaar feitelijk in beeld te krijgen. Samen met het Smart Data Center van het Onderzoekscentrum Drechtsteden en de SDD bouwen we in Zwijndrecht het eerste integrale dashboard. Dat betekent intensivering maar ook professionalisering van de samenwerking met onze ketenpartners.	<i>Beter gebruik van beschikbare data:</i> We willen in de volle breedte van het Sociaal Domein (en dus de programma's Zorg en Welzijn en de Aanpak Armoede uit het raadsprogramma en de begroting én het Transformatieplan Sociaal Domein) beter kunnen volgen wat de ontwikkelingen zijn en wat de effecten van ons beleid zijn. We willen de beschikbare informatie beter ontsluiten en beter gebruiken ten gunste van onze inwoners. Mede op basis van deze Zwijndrechtse wens is het regionaal dataplatform gemeenten gebouwd waarin tot op buurt- en straatniveau zichtbaar is van welke voorzieningen er gebruik wordt gemaakt (jeugdhulp, Wmo en participatie). In kwartaal 1 van 2021 wordt een lokale monitor armoede opgeleverd ter ondersteuning van de tussenevaluatie. In de maanden erna wordt deze monitor verbreed naar het hele Zwijndrechtse sociaal domein.
We stellen communicatie centraal om armoede bespreekbaar te maken en te houden, maar ook om diverse doelgroepen te bereiken. Denk hierbij aan werkende armen, werkeloze jongeren maar ook stille armoede onder senioren.	<i>Inzet ervaringsdeskundigheid:</i> Ervaringsdeskundigen hebben we eerder ingezet bij de lancering van de app Sparen door Besparen. We werken aan een structurele inzet van ervaringsdeskundigen en goede samenwerking met vrijwilligers die al actief zijn in Zwijndrecht. We willen structureel gaan samenwerken met ervaringsdeskundigen en meer gaan samenwerken met vrijwilligers die al actief zijn in Zwijndrecht die kunnen adviseren over wat er praktisch nodig is en wat zij zien en horen in de wijken. Via kennisbijeenkomsten en trainingen waarin naast professionals ook ervaringsdeskundigen en vrijwilligers hun kennis kunnen vergroten en hun netwerk kunnen versterken. We vragen hen om in aanvulling op andere interventies mee te denken over het bereiken van specifieke doelgroepen. <i>Communicatiestrategie</i> Niet het Deltaplan Aanpak Armoede zelf maar "Armoede bespreekbaar" staat centraal in de communicatie rondom de aanpak van armoede in Zwijndrecht. Dat betekent kortgezegd geen meeslepende verhalen in de krant over de integrale aanpak, maar gerichte campagnes over bijvoorbeeld de app "Sparen door besparen" en "Samen sneller schuldenvrij". De communicatie is vooral gericht op het bespreekbaar maken en houden van armoede. Zoals we dat eerder hebben gedaan bij de lancering van de app zullen we in 2021 ook hiervoor ervaringsdeskundigen inzetten om inwoners bewust te maken van het nut en de noodzaak om financiële problemen, schulden en

	betalingsachterstanden bespreekbaar te maken. Hoe belangrijk het is om de stressfactor schulden en betalingsachterstanden de wereld uit te helpen. En hoe belangrijk het is om kinderen en jongeren bewust om te leren gaan met geld, leningen en betalingsverplichtingen.
--	---

Ambitie: Negatieve effecten van armoede worden beperkt en zo veel mogelijk inwoners leven boven de armoedegrens. We bieden ondersteuning aan mensen met financiële problemen

Begroting 2020	Realisatie 2020
We werken aan interventies rondom stressreductie maar ook aan ondersteuning door bijvoorbeeld begeleiding van het gebruik van de app Sparen door besparen door professionals. We begeleiden inwoners bij het gebruik van minimaregelingen met de SDD.	De app <i>Sparen door besparen</i> blijft een stijgende lijn kennen in downloads en gebruik. Daarnaast wordt de app ingezet om pushberichten over de bijeenkomsten van de SDD in de gemeente te pushen. Met succes, 76% van de gebruikers opent de melding en ook de SDD bevestigt de app als aanleiding voor deelname aan preventieve interventies. Tot nu toe is de app <i>442 maal gedownload</i>. <i>Stress sensitieve dienstverlening VIVERA</i> Het aantal inwoners met financiële problemen (van betalingsachterstanden tot stevige schulden) is fors in Zwijndrecht. In veel gevallen is het van belang eerst de financiële problemen aan te pakken en kan pas daarna worden vastgesteld welke hulpvragen er daarnaast leven bij inwoners en waarvoor ondersteuning of hulp moet worden ingezet. Hiermee creëren we eerst financiële rust voor de inwoner/een huishouden. We investeren daarom in expertise op het gebied van inkomen en schulden in het VIVERA Sociaal Wijkteam zodat we hulp en ondersteuning in de volle breedte en in samenhang kunnen aanbieden aan inwoners en dan specifiek voor mensen met financiële problemen. We werken hiervoor nauw samen met de Sociale Dienst Drechtsteden in de proeftuin "Voorbij de scheiding" (van organisaties en domeinen). Door jeugdprofessionals, maatschappelijk werkers, cliëntondersteuners en consultants van de SDD worden geldzorgen eerder aangepakt, organiseren we rust en ruimte voor een vervolgaanpak voor inwoners/huishoudens (vanuit rust werken aan herstel van het gewone leven).

	We schatten in dat binnen de proeftuin SDD en VSWT het per jaar gaat om 360 inwoners /huishoudens die zich melden bij het VSWT en financiële problemen blijken te hebben. Eind 2020 is gestart met dit project, de eerste opbrengsten worden in 2021 zichtbaar.
We hebben in het bijzonder oog voor de neven-effecten van life-events op armoedeproblematiek. We verdiepen ons daarom in interventies van bijvoorbeeld Mobility Mentoring om beter te kunnen anticiperen op de invloed van life events en gaan daarbij de samenwerking aan met nieuwe partners.	Zie de toelichting bij de inzet van ervaringsdeskundigen en de samenwerking met vrijwilligers (initiatieven).

Ambitie: We vergroten de zelfredzaamheid van de inwoners van Zwijndrecht. We investeren preventief in de financiële zelfredzaamheid van onze inwoners.

Begroting 2020	Realisatie 2020
We investeren in de samenwerking in het maatschappelijk middenveld van Zwijndrecht. Inzet is om samen met de partners te komen tot interventies die bijdragen aan een nieuwe blik op armoedeproblematiek en oplossingen daarvoor. Denk aan kennissessies rondom thema's als life-events, stressreductie en nieuwe werkwijzen die daaruit voortvloeien.	Vanuit de ketensamenwerking Buurtaanpak is samen met corporatie Trivire een <i>structurele accommodatie geboden aan Stichting Minima Zwijndrecht</i> (kosteloos). Dit heeft geleid tot een vergroot bereik van minima, met name woonachtig in de wijk Noord, maar ook Kort Ambacht.

Ambitie: Stimuleren van het ondernemersklimaat in Zwijndrecht

Begroting 2020	Realisatie 2020
Voortzetten van de Economische Agenda.	De Economische Agenda is afgerond en geëvalueerd door het Kernteam. In 2021 zal een vervolg worden opgesteld in combinatie met vernieuwing van de belangrijkste economische beleidsnota's. Dat doen we in samenwerking met het bedrijfsleven.
In samenspraak met ondernemers organiseert de gemeente ten minste eenmaal per jaar een bijeenkomst.	In verband met Corona waren fysieke bijeenkomsten niet mogelijk. In plaats daarvan is geïnvesteerd in persoonlijk contact. In overleg met de vertegenwoordiging van het bedrijfsleven is er naar hun verzoek bewust voor gekozen geen "web-event" te organiseren. Wel is op de "Dag van de ondernemer" een digitale boodschap uitgegaan.
We zetten in op meer praktijkvakken in het onderwijs (zorg en techniek).	Initiatiefnemers vanuit het basisonderwijs hebben het voornemen een praktijklokaal te realiseren voor technieklessen.

	Doel is de promotie van het techniekonderwijs. Vanuit het bedrijfsleven is inmiddels de inrichting van een dergelijk lokaal inclusief een robotarm toegezegd. Belangrijkste uitdaging hierin is de huisvesting. We volgen de ontwikkelingen in 2021.
We gaan in gesprek met ondernemers over baangaranties (binnenvaart is positief).	De gesprekken met ondernemers in 2020 hebben vooral in het teken van Corona gestaan en van baanbehoud. Gesprekken over baangaranties waren daarom niet aan de orde. De sector is betrokken bij de realisatie van een werkweek aan boord van het opleidingsschip Mate tijdens de maritieme leergang van het Loket.
We onderzoeken samen met bedrijven of we het overbrengen van praktijkkennis door bedrijven en gemeente tijdens een stage beter kunnen organiseren.	Ook voor dit onderdeel geldt dat de gesprekken met ondernemers vooral in het teken hebben gestaan van Corona en baanbehoud.

Ambitie: Verbeteren van het vestigingsklimaat voor bedrijven en ondernemers	
Begroting 2020	Realisatie 2020
We stellen een kantorenvisie en bedrijventerreinvisie op.	De kantorenvisie is eind 2019 vastgesteld. De bedrijventerreinvisie is in ontwikkeling net als het detailhandels- en horecabeleid. Deze drie pijlers worden straks overkoepeld door de economische strategie waar de banenambitie in is vormgegeven.
We onderzoeken in samenspraak met ondernemers en provincie of en op welke wijze renovatie of transitie van (delen van) verouderde bedrijventerreinen mogelijk is.	De bedrijventerreinvisie geeft aan wat de staat is van de verschillende bedrijventerreinen en wat de toekomstmogelijkheden zijn. Tevens zal worden aangegeven wat daarvoor nodig is.
Voor de uitvoering en herontwikkeling van werklocaties kunnen we gebruik maken van regionale uitvoeringsorganisaties en instrumenten als DEAL! (Promotie en acquisitie) en ROM-D (herontwikkeling werklocaties).	Door Ecorys is in 2019 een evaluatie opgesteld over het ruimtelijk-economisch instrumentarium in de Drechtsteden. Het betreft ROM-D, het Economic Development Board (EBD) en Stichting Deal! Drechtsteden. De opbrengsten hiervan zijn verwerkt in een kanskaart regiodeal Drechtsteden.

Ambitie: Versterken van de dienstverlening aan bedrijven en ondernemers	
Begroting 2020	Realisatie 2020
Periodieke bedrijfsbezoeken accountmanagers, afwisselend met college (en raad) en éénmaal per jaar een ondernemersbijeenkomst.	Er is zowel ambtelijk als bestuurlijk veel contact geweest (telefonisch, via beeld) met ondernemers. Ook is er intensief contact geweest met vertegenwoordigers van het bedrijfsleven in een nieuw geïnitieerd wekelijks en later in het jaar tweewekelijks overleg.

Faciliteren van bedrijfsinitiatief met betrekking tot nieuw vestiging als bij uitbreiding.	Zie bovenstaande toelichting
Rode loper traject wanneer maatwerk nodig is in aanvulling op standaardprocedures.	Zie bovenstaande toelichting

(Verplichte) beleidsindicator	Nulmeting	Doel 2020	Realisatie 2020	Doel 2021
Aantal uitkeringen is eind 2020 met 50 ten opzichte van 1-1-2019 afgenomen	1.085 (1-1-2019)	1.065	1.030 (1-12-2020)	1040
Aantal participanten stijgt met 30% ten opzichte van 604 potentiële klanten (minimaal 160) ****	604 (1-1-2019)	650	630	764
Onze inwoners ontvangen passende financiële begeleiding en minimaal 80% van de huishoudens met kinderen die onder de armoedegrens leven ontvangen professionele financiële begeleiding eind 2022	Niet bekend	2021 nulmeting	Niet bekend nulmeting 2021	80%
Financiële opvoeding is vast onderdeel van het lesprogramma in de bovenbouw van het basisonderwijs en in het voortgezet onderwijs in Zwijndrecht. Schooljaar 2020-2021 starten we op de scholen waar armoede zich concentreert (de Dolfijn locatie Perkstraat en Laurensvliet), De Bron, De Margrietschool en Loket).	0 (1-9-2019)	5 scholen	0	5 scholen en op basis van ervaring aanpassen en uitbreiden
Het aantal kinderen dat in armoede opgroeit hebben wij in 2020 in beeld. Wij richten onze preventieve voorzieningen op deze groep en faciliteren financiële begeleiding waar nodig.	Niet bekend	2021 nulmeting	Niet bekend nulmeting 2021	100%
We zetten in op nieuwe samenwerking. Eind 2020 zijn alle ondernemers in Zwijndrecht op de hoogte van (de mogelijkheden van) het "Werkpakket armoede". Eind 2021 maken minimaal 10 ondernemers in Zwijndrecht hiervan actief gebruik e eind 2022 zij dit er minimaal 25.	0 (1-9-2019)	10	0	25
Eind 2022 maakt 90% van de gezinnen die recht heeft op het kindpakket en de kindpas hiervan actief gebruik.		85%		90%
Eind 2020 zijn de 517 inwoners die op 1-1-2019 op basis van een betalingsachterstand bij de zorgverzekeraar zijn gemeld bij het CAK benaderd met een hulpaanbod.	0 (1-1-2019)	100	207	250
Samenwerking scholen als ingang. Alle medewerkers op scholen en kinderdagverblijven	0 (1-9-2019)	50%	0	100%

waar druk wordt ervaren door armoedeproblematiek zijn getraind in stress-sensitief werken voor eind 2020 **				
Aantal vestigingen van bedrijven per 1000 inwoners tussen 15-65 jaar (2018-2019) *	92,0	groter dan	96,9	groter dan
Aantal banen per 1000 inwoners tussen 15-65 jaar (2018) *	735,5	groter dan	750,6	groter dan
Kinderen in uitkeringsgezin % (tot 18 jaar) (2015) *	9,65	kleiner dan	9% (2019)	kleiner dan
Werkloze jongeren % (16 t/m 22 jarigen) (2015) *	0,86	kleiner dan	1	kleiner dan
Netto arbeidsparticipatie; Percentage van de werkzame beroepsbevolking t.o.v (potentiele) beroepsbevolking (2018) *	67	groter dan	67,5	groter dan
Personen met een bijstandsuitkering per 1000 inwoners (2018)	39,6	kleiner dan	44,4	< kleiner dan
Aantal klantcontacten Sociaal Raadslieden	6300	6000	***	6000

* Bron: www.waarstaatjegemeente.nl, waarbij input bij jaarschijven op T-1 is gebaseerd

** Er is geïnvesteerd in stressreductie en stress sensitief werken door de inzet van de Sociaal Scout op 2 scholen en door de inzet op stress-sensitieve dienstverlening in het VIVERA Sociaal Wijkteam.

*** Door overstap op een ander registratiesysteem totaal aantal nog niet bekend. Naar verwachting een stuk lager door de invloed van Corona

Verbonden Partijen	Bijdrage aan ambities gemeente Zwijndrecht
SDD	De Sociale Dienst Drechtsteden voert een aantal wettelijke taken voor ons uit in het kader van de participatiewet, minimabeleid en schuldhulpverlening. Het gaat om het aan het werk helpen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en als werk geen optie is zijn er participatieplekken waar inwoners met behoud van uitkering en op vrijwillige basis een aantal dagdelen per week aan de slag gaan. Deze plekken worden in samenwerking met Zwijndrecht Werkt zoveel mogelijk lokaal gerealiseerd. De Sociale Dienst Drechtsteden is een stevige partner in de uitvoering van het Deltaplan Armoede Zwijndrecht. Ze zijn partner bij de uitvoering van lokale projecten als "vroege signalering van schulden", de realisatie van extra participatieplekken en in samenwerking met lokale ondernemers de realisatie van maatwerktrajecten voor mensen met een wat grotere afstand tot de arbeidsmarkt.
GRD	De uitvoering van de groeiagenda die regionaal is vastgesteld draagt bij aan het behalen van doelstellingen als het aantrekken van nieuwe bedrijven en het vergroten van de werkgelegenheid in Zwijndrecht. Beiden zijn onontbeerlijk in de aanpak van armoede in Zwijndrecht en het realiseren van een aantrekkelijk vestigingsklimaat.
GR Drechtwerk	De gemeenschappelijke regeling Drechtwerk draagt bij aan het Programma bestrijding van armoede door het in stand houden van werkplekken onder aangepaste omstandigheden van de sociaal werk medewerkers. We nemen diensten af van Drechtwerk in de vorm van groenonderhoud, zwerfvuil bestrijding, schoonmaak en accommodaties.

Uitgebreide informatie over alle Verbonden partijen van de gemeente Zwijndrecht treft u aan in de betreffende paragraaf vanaf pagina 129.

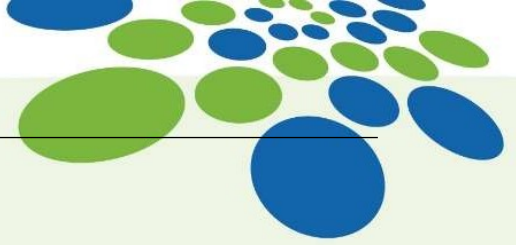
2.4 Wat heeft het gekost ?

Programma 2 Bestrijding van armoede	Primaire begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten	-29.950	17.014	-12.935	-35.410	20.955	-14.455	-37.770	23.822	-13.948	-2.360	2.867	507
Mutaties reserves	0	624	624	-270	644	374	-270	644	374	0	0	0
Resultaat	-29.950	17.638	-12.311	-35.680	21.599	-14.081	-38.040	24.466	-13.574	-2.360	2.867	507

- = Nadelig / + = Voordelig

Bedragen x € 1.000

Programma 3. Welzijn en zorg

3.1 Inleiding

Deze jaarrekening ademt de impact van de corona-pandemie. 2020, een jaar waarin veel plannen niet door konden gaan zoals bedacht. Waar het vanzelfsprekend was om via de activiteiten van het programma Welzijn en zorg onze (kwetsbare) inwoners te bereiken en waar nodig te ondersteunen, vielen die mogelijkheden in veel gevallen weg door de maatregelen die nodig waren om juist ook deze inwoners te beschermen voor de risico's van het coronavirus.

Bij het opstellen van deze jaarrekening maken we ons zorgen over de effecten van deze periode. Mantelzorgers worden zwaar belast, omdat er minder activiteiten zijn of omdat zij hulp liever niet over de vloer hebben nu. Het gewicht van kinderen en jongeren neemt toe door minder beweging en minder gezond eten. Mensen die zo ver waren om aan een taalcursus deel te nemen, haakten af als zij niet digivaardig genoeg zijn om aan digitaal lesaanbod deel te nemen. Sociale contacten worden gemist, omdat activiteiten in het wijkcentrum zoals de wijkkeuken of de GGZ inloop niet doorgaan. Acties van de Buurtaanpak, die zorgen voor verbinding en verbetering van de leefbaarheid, kunnen niet doorgaan...

Tegelijkertijd zijn er in coronatijd veel mooie en creatieve alternatieven ontwikkeld. De Zwijndrechtse samenleving kenmerkte zich al door een grote vrijwillige inzet en omzien naar elkaar. Tijdens de eerste lockdown nam het aantal vrijwilligers dat zich aanmeldde om te helpen sneller toe dan het aantal hulpvragen. Vrijwilligers en professionals hielden telefonisch contact met hun regelmatige bezoekers. En een belteam werd opgezet voor mensen die verlegen zitten om aanspraak of een hulpvraag hebben. De partners van de Buurtaanpak gaan met een E-team langs de huizen om te horen hoe het met inwoners gaat en te vragen of zij iets kunnen betekenen. En creatieve activiteiten worden ingezet: muziek, beweging en een tombola voor ouderen, te volgen vanaf je balkon. Digitale beweegactiviteiten voor kinderen en ouders. Een digitaal bezoek aan de expositie KunZt. En Lockdown TV voor jongeren om ervaringen en informatie over corona te delen. De crisissituatie vraagt veel van organisaties en professionals, maar brengt hen ook dichterbij elkaar. In het lokaal interventieteam, opgestart door de zorgmariniers, weten professionals elkaar sneller te vinden en worden al in de eerste weken doorbraken gerealiseerd.

Wat wel onverminderd doorgaat is de ambitie van de gemeente Zwijndrecht om lokaal weer regie te voeren op de hulp en ondersteuning die inwoners die dat nodig hebben krijgen. In het voorjaar legde de raad haar ambitie vast in het Transformatieplan Sociaal domein: we willen weer lokaal gaan over de beleidsmatige en financiële kaderstelling, de inhoud van het ondersteuningsaanbod voor onze inwoners en de werkwijze van de toegang. Daarmee willen we bereiken dat we beter aansluiten bij de mogelijkheden en het dagelijks leven van onze inwoners. Door meer dan nu flexibel te kunnen af- en opschalen en te normaliseren en demedicaliseren in het aanbod dat we bieden. En daarmee ook de kosten van het systeem beheersbaar te kunnen houden.

Met het Transformatieplan Sociaal domein nemen we positie in de regio. De ontwikkelingen rond de gemeenschappelijke regelingen waar de Serviceorganisatie Jeugd (SOJ), Sociale Dienst Drechtsteden (SDD) en het Servicecentrum Drechtsteden (SCD) onder vallen, stomen ook door. Duidelijk was al dat de solidariteit losgelaten zou worden en daar komt bij dat een meerderheid van de gemeenten zich aansluit bij de reactie daarop van Zwijndrecht en wil toewerken naar meer zeggenschap lokaal. Tegelijkertijd zien we in het afgelopen half jaar al dat er vanuit de SOJ en SDD een beweging gaande is naar een betere aansluiting van de huidige regionale dienstverlening op het lokale voorveld en met gemeenten te komen tot een gezamenlijke dienstverlening lokaal. Een belangrijke ontwikkeling

hierin voor Zwijndrecht is dat we met de SDD afspraken hebben gemaakt om in 2021 een pilot te starten met een integraal intake team lokaal, met daarin professionals van de SDD en van het Vivera Sociaal Wijkteam.

Lokaal betekenen de ambities van het Transformatieplan Sociaal domein veel voor de doorontwikkeling van het Vivera Sociaal Wijkteam (VSWT), dat per 1 januari als integraal 0-100 team van start is gegaan, met professionals van voorheen het CJG/Jeugdteam (18-) en het Vivera Wijkteam (18+). Het VSWT wordt de spil om lokaal regie te voeren op het 1 huishouden - 1 plan- 1 regisseur principe. Gemeente en VSWT vertaalden de ambities van het Transformatieplan Sociaal domein naar een gezamenlijke ontwikkelagenda. En een aantal proeftuinen gaat van start om de nieuwe werkwijzen die hiervoor nodig zijn te implementeren. De professionals van het VSWT hebben dit jaar ongelooflijk hard en met enthousiasme gewerkt aan deze ontwikkelopgaven, het integreren van hun voormalige teams en corona het hoofd geboden in hun contacten met inwoners en de bemensing van het team zelf.

De zorgmariniers hebben hun positie verworven. In hun eerste periode hebben zij meer inzicht verschaft waar complexe casuïstiek vastloopt op schotten tussen organisaties, regelgeving, in de samenwerking of door handelingsverlegenheid. Als resultaat hiervan is in 2020 onder andere gewerkt aan de overdracht van het Lokaal Zorgnetwerk regionaal naar lokaal onder regie van het Vivera Sociaal Wijkteam. Waarmee we lokaal beter regie kunnen voeren op de ondersteuning van (zorgmijdende) inwoners met complexe casuïstiek.

In 2020 werden nieuwe huisvestingsoplossingen voor crisissituaties ontwikkeld door de zorgmariniers, waaronder de pilot Housing First. Evenals ondersteunende mogelijkheden voor inwoners met huisvestingsproblematiek, zoals een briefadres. Met deze voorzieningen kunnen de betreffende inwoners een start maken om hun leven opnieuw op te bouwen.

In 2021 zal de verbinding tussen de domeinen zorg en veiligheid een speerpunt van de zorgmariniers worden, omdat steeds duidelijker wordt dat daar het verschil gemaakt kan worden bij de meest complexe problematiek.

In de tweede helft van 2020 hebben we een koers bepaald in de opgave die we hebben om kwetsbare groepen te huisvesten (de doelstelling van Een plek voor iedereen) én de ambitie om te werken aan een evenwichtige samenstelling van onze woningvoorraad. In het kader van de regionale opgaven voor Beschermd Wonen en Opvang zijn we in gesprek over de bijdrage die Zwijndrecht kan leveren aan de regionale voorzieningen, mits een koppeling wordt gemaakt met de sociale woningbouw voorraad in regionaal verband.

3.2 Wat hebben we bereikt ?

Ambitie	Doelstelling	Realisatie 2020
Met goede basisvoorzieningen bieden we onze inwoners de kans om zich te ontplooiën en werken we aan het voorkomen van zwaardere zorg en ondersteuning (preventie).	Met inzet op preventie, voorkomen we de inzet van zwaardere zorg en ondersteuning.	De gemeente ondersteunt een breed en laagdrempelig (preventief) aanbod in het voorveld voor inwoners van alle leeftijden, achtergronden en voor ieders mogelijkheden en beperkingen. Voor inwoners van de gemeente Zwijndrecht is er een uitgebreid aanbod van activiteiten en voorzieningen: ontmoeten en mee-

		doen via het welzijnswerk of de Buurt-aanpak, een ander helpen of zelf hulp krijgen via vrijwilligersinitiatieven, je ontwikkelen in sport- en cultuuractiviteiten, coaching en activiteiten op het gebied van bijvoorbeeld gezondheid en financiën, ondersteuning voor mantelzorgers, etc. We stimuleren samenwerking tussen het voorveld en aanbieders van zorg en ondersteuning, zodat er voldoende mogelijkheden zijn om normaliserende oplossingen in te zetten voor inwoners met een hulpvraag. Tegelijkertijd versterken we de signaleringsfunctie van het voorveld, vooral in contacten met kwetsbare inwoners, zodat we er sneller bij kunnen zijn en complexere problemen voorkomen kunnen worden.
	Inwoners leven gezond, met voldoende aandacht voor sport en bewegen.	Samen met de GGD hebben we, binnen de mogelijkheden van de corona maatregelen, uitvoering gegeven aan het voor 2020-2023 vastgestelde preventief gezondheidsbeleid "Een gezonde basis voor iedereen". Naast een bijdrage aan het welzijn van onze inwoners dragen we hiermee ook bij aan het beperken van de vraag naar zorg en ondersteuning nu en in de toekomst. Dat doen we in nauwe verbondenheid met onze aanpak rondom de bestrijding van armoede (programma 2) en de inrichting van de buitenruimte.
	Kunstzinnige en culturele activiteiten bieden inwoners ontplooiingsmogelijkheden.	Het jaar 2020 stond grotendeels in het teken van de coronacrisis. De culturele sector moest voor lange tijd de deuren sluiten. Ondanks dat hebben we geïnvesteerd in diverse online culturele activiteiten die bijdragen aan de instandhouding van het culturele klimaat en daarmee aan de aantrekkelijkheid van de stad, en aan de verbinding tussen inwoners en organisaties. Daarnaast hebben we ook zorg gedragen voor het instandhouden van de culturele sector door het ondersteunen van diverse culturele organisaties. Voor aanvang van de coronacrisis zorgden diverse fysieke culturele en kunstzinnige initiatieven voor verbinding tussen inwoners en mogelijkheden voor ontplooiing, vooral via de onderwijsactiviteiten en de verbindingen die vanuit de expositieruimte

		KunZt worden gelegd met maatschappelijke thema's.
	Kinderen en jongeren hebben mogelijkheden om zichzelf te ontplooien en (gezond te) ontwikkelen.	In 2019 is voor de periode 2020 – 2023 een nieuw Onderwijsachterstanden beleid (OAB) opgesteld, waarmee nog meer geïnvesteerd wordt in een goede basis voor alle kinderen. Om de ambities te bereiken stimuleren we verbetering van de samenwerking tussen onderwijs, opvang, jeugd(hulp) en gemeente. Een 'bijvangst' van het sluiten van de kinderopvang en het onderwijs door corona, is dat de samenwerking in 2020 versterkt is door de gezamenlijke organisatie van noodopvang voor kinderen van ouders in een vitaal beroep of in een kwetsbare situatie en het ondersteunen van huishoudens die weinig te besteden hebben met leermiddelen zoals laptops. Waardoor partners elkaar nog beter weten te vinden. We hebben geïnvesteerd in het versterken van een positief opvoedklimaat. We zijn verschillende pilots gestart, waaronder het adviespunt Scheiding, kind en Ouderschap, de sociaal scout en 'Als ik later groot ben' vanuit de gezinsaanpak armoede. Ook zijn afspraken gemaakt om in 2020 te starten met buurtgezinnen. In 2020 zijn we gestart met de evaluatie brede school en combinatiefunctionarissen. Dit vanwege de ontwikkelingen zoals de opkomst van Kindcentra en continu-roosters in de scholen. In 2021 bespreken we de bevindingen met onze partners om samen tot een breed gedragen vervolgaanpak te komen.
	Nieuwkomers voelen zich thuis en werken effectief aan hun maatschappelijke integratie.	Met het programma 'Thuis in Zwijndrecht' helpt Stichting Vluchtelingenwerk statushouders om regie te nemen op hun integratie en participatie. Er wordt ingezet op een persoonlijke aanpak, aansluiting tussen opleiding en werk, het leren van de Nederlandse taal en een plek vinden in de Zwijndrechtse samenleving. In verband met coronamaatregelen zijn een aantal activiteiten zoals taallessen, opleiding en sporten tijdelijk stop gezet in 2020. Hierdoor heeft de integratie van statushouders vertraging opgelopen. Dat

		heeft zeker ook impact op hun mentale gezondheid, signaleert Vluchtelingenwerk. Vanuit de gemeente is initiatief genomen om in 2021 een structurele overlegvorm tussen Vluchtelingenwerk, gemeente, VSWT en eventueel andere partijen op te zetten, om op die manier eerder bij te zijn als er problemen spelen bij statushouders. Nu is er ook contact tussen partijen, maar meestal pas wanneer er al een probleem is.
	Inwoners kunnen goed lezen en schrijven.	In verband met de beperkingen door corona zijn in 2020 niet meer inwoners met een laagachterstand in beeld gekomen. De vindplaatsen van laaggeletterden moesten in veel gevallen hun activiteiten stil leggen. En veel organisaties, zoals onderwijs en werkgevers, hadden andere problemen aan hun hoofd. Mensen die niet digivaardig genoeg zijn om aan digitaal lesaanbod deel te nemen haakten af. Cursisten die enigszins digitaal vaardig zijn, konden met extra ondersteuning (bijvoorbeeld door de Bibliotheek) toch deelnemen aan de digitale taallessen. Maar de sociale kant van de lessen wordt hierbij enorm gemist.
	Inwoners hebben een sociaal netwerk en doen mee in de samenleving.	De gemeente investeert via subsidieverlening in een uitgebreid aanbod van mogelijkheden om mee te doen in de samenleving, erbij te horen, talenten te ontwikkelen, een zinvolle dagbesteding te hebben en anderen te ontmoeten. Ook met de Buurtaanpak stimuleren we bewoners om actief te worden, elkaar te leren kennen en zich in te zetten in de buurt. In het afgelopen jaar werden die mogelijkheden ernstig beperkt door coronamaatregelen. Veel organisaties spanden zich in om een alternatief aanbod te bieden, zoals digitale- en buitenactiviteiten, (beeld)bellens of een hart onder de riem steken via een thuisbezorgde attentie. De belangstelling voor vrijwilligerswerk nam na de eerste maatregelen snel toe. 'Coronahulp' werd geboden in de vorm van boodschappen doen, een klus opknappen, et cetera. In 2021 komt er een nieuwe (vierjaarlijkse) meting van de Monitor Sociaal,

		waarin inwoners wordt gevraagd naar hun betrokkenheid bij de samenleving, eigen kracht en het netwerk waar ze op terug kunnen vallen.
	De leef- en woonkwaliteit in de meest kwetsbare buurten krijgt een stevige impuls.	Met De Buurtaanpak is de gemeente samen met woningcorporaties Trivire en Woonkracht 10 en welzijnsorganisatie Diverz actief in de 10 meest kwetsbare buurten van Zwijndrecht. Medio 2020 is het Vivera Sociaal Wijkteam ook aangesloten. Samen met bewoners werken de ketenpartners van De Buurtaanpak aan integrale maatregelen om de leefbaarheid en (sociale) veiligheid te vergroten. Met als doel dat bewoners actief worden in hun buurt, de buurten schoner, veiliger en groener zijn en bewoners elkaar en professionals beter weten te vinden. De basis van de Buurtaanpak is laagdrempelig contact met bewoners en dat werd lastig met corona. Nagenoeg alle geplande (opruim)acties in de buurten konden niet plaatsvinden. In mei, juni en juli zijn we met het E-team (tegen Eenzaamheid) huis aan huis de tien buurten langs gegaan, om bewoners te vragen hoe het met ze gaat. Hulpvragen die zijn gesteld zijn zoveel mogelijk opgepakt. Bewoners kregen ook een flyer met het nummer van het belteam van Diverz en Zwijndrecht voor Elkaar, voor een praatje of (hulp)vragen. Actieve bewoners organiseerden acties om elkaar een hart onder de riem te steken, zoals het bezorgen van een kerstgroet.
We zien onze inwoners met een zorg- en of ondersteuningsbehoefte en zorgen dat zij de ondersteuning krijgen die nodig is om mee te kunnen doen in de samenleving. Zo licht als mogelijk, maar zo zwaar als nodig.	Inwoners kunnen terecht bij een centraal en laagdrempelig 0-100 team, met vragen over en ondersteuning in de volle breedte van het sociale domein, inwoners hebben zo één aanspreekpunt.	Met ingang van 2020 ging het 0-100 team, het Vivera Sociaal Wijkteam (VSWT), van start. De professionals van voorheen het CJG/Jeugdteam (18-) en Vivera Wijkteam (18+) startten hiermee de integratie tot één herkenbare en laagdrempelige ingang voor informatie, advies en ondersteuning voor inwoners van alle leeftijden en aanspreekpunt voor maatschappelijke partners. Met dit integrale team hebben we lokaal de basis gelegd voor het voeren van regie op het 1 gezin-1 plan-1 regisseur principe. Van waaruit ook gestuurd kan gaan worden op flexibel af- en opschalen, normaliseren en demedicaliseren en hiermee het

		zo mogelijk beperken van de kosten van gebruik van duurdere maatwerkvoorzieningen. Na het vaststellen van het Transformatieplan Sociaal Domein door de gemeenteraad in het voorjaar is er door het VSWT en gemeente intensief samen opgetrokken om een gezamenlijke ontwikkelagenda neer te zetten om die ambities waar te maken. Vanuit die ontwikkelagenda gaan we in proeftuinen nieuwe werkwijzen introduceren. De stevige ambities in combinatie met het wennen voor de professionals aan één team worden dit jaar én alle uitdagingen van corona voor de contacten met inwoners en de bemensing van het team zelf, maakt dat 2020 een ongelofelijk druk jaar voor het VSWT is geweest. Waarin ondanks al die uitdagingen met veel enthousiasme en betrokkenheid van het VSWT grote stappen zijn gezet.
	Mantelzorgers en vrijwilligers(organisaties) voelen zich gesteund en gewaardeerd bij hun inzet voor een ander.	De gemeente waardeert en ondersteunt mantelzorgers op een aantal manieren, denk aan respijtzorg en de mantelzorgpas, zodat zij zich in hun onmisbare inzet voor hun naasten gesteund voelen. In sommige gevallen is de zorg voor een naaste voor mantelzorgers een aanzienlijke belasting. Om deze te verlichten bieden we een aanbod aan respijtzorg. Corona heeft voor mantelzorgers voor extra belasting gezorgd, omdat minder beroep gedaan kon worden op het netwerk of op professionele ondersteuning. Soms ook doordat mensen een kwetsbaar persoon voor wie zij mantelzorger zijn, met zo min mogelijk mensen in contact willen laten komen vanwege de risico's. Juist in Coronatijd waren er vele vrijwilligersinitiatieven uit de samenleving om kwetsbare inwoners te helpen. Het platform Zwijndrecht voor Elkaar (Diverz) speelde hierbij een belangrijke makersfunctie.
	Kwetsbare groepen (ouderen en mensen met GGZ-problematiek) wonen thuis	In 2020 is het plan 'Een plek voor iedereen' uitgevoerd. Daarmee bewegen we in Zwijndrecht van Beschermd wonen (intramuraal) naar Beschermd Thuis (zelf-

	en de overlast voor de directe omgeving blijft beperkt.	standig in de wijk wonen met ondersteuning in de buurt). Een beweging die landelijk is ingezet, naar een inclusieve samenleving waarin kwetsbare inwoners (met GGZ problematiek) tot hun recht komen. In 2021 wordt de stand van zaken opgemaakt en bekeken hoe we hiermee verder gaan. In de tweede helft van 2020 hebben we een koers bepaald in de opgave die we hebben om kwetsbare groepen te huisvesten én de ambitie om te werken aan een evenwichtige samenstelling van onze woningvoorraad. In het kader van de regionale opgaven voor Beschermd Wonen en Opvang zijn we in gesprek over de bijdrage die Zwijndrecht kan leveren aan de regionale voorzieningen, mits een koppeling wordt gemaakt met de sociale woningbouw voorraad in regionaal verband.
	Het aantal kinderen en inwoners dat te maken krijgt met huiselijk geweld neemt af en slachtoffers krijgen de juiste ondersteuning.	In 2020 is verder uitvoering gegeven aan de geïntensiverde aanpak kindermishandeling. Helaas hebben we ook ervaren dat de coronacrisis ervoor zorgt dat de uitvoering van actiepunten langer duurt. Eind 2020 zijn we begonnen met de tussentijdse evaluatie kindermishandeling. Hierbij onderzoeken we onder andere in hoeverre de geïntensiverde aanpak kindermishandeling aansluit bij het Transformatieplan Sociaal Domein. Bovendien willen we door middel van de evaluatie prioriteiten voor 2021 en een eventueel vervolg van de aanpak kindermishandeling in beeld brengen.
	Mensen die moeite hebben om zelfstandig mee te komen in de samenleving, krijgen gericht ondersteuning. Iedereen doet mee.	In het kader van het thematraject “Weet Wat je Kan” is in 2019 door het ministerie van VWS een budget toegekend voor het ontwikkelen en uitvoeren van een tweejarige pilot om 'lichte levensondersteuning' in te zetten in de vorm van lifecoaches voor mensen met een lichtverstandelijke beperking. De lifecoaches onderhouden zogenoemde “waakvlamcontacten” met deze mensen. We verwachten mogelijke problemen eerder te signaleren, te stabiliseren en – indien nodig – op te schalen. Door de coronamaatregelen duurde het tot na de zomer voordat we daadwerkelijk van start konden gaan

		met de betrokken instellingen en cliënten. Inmiddels zijn 39 cliënten gekoppeld aan een life-coach en gestart. In 2021 verwachten wij meer te kunnen vertellen over de resultaten.
Inwoners met complexe zorg- en ondersteuningsvragen bieden we de ondersteuning die nodig is, een maatwerk-aanpak.-Normaliseren en demedicaliseren staan daarbij centraal.	Inwoners die te maken hebben met de meest complexe problematiek, krijgen betere ondersteuning, die leidt tot kostenbeperking.	Met het uitvoeringsprogramma heeft de raad middelen beschikbaar gesteld om gedurende drie jaar te werken met maximaal twee zorgmariniers. Een zorgmarinier is onafhankelijk, stevig gepositioneerd en werkt met geleend gezag van het College van B&W. De eerste zorgmarinier is medio 2019 gestart. Met de inzet van zorgmariniers verbeteren we de effectiviteit van zorg en ondersteuning aan huishoudens met de meest complexe problematiek. In deze huishoudens zien we stapeling van problematiek, (vaak) jarenlange betrokkenheid van veel verschillende hulpverleners en instanties en hoge maatschappelijke kosten, terwijl een oplossing voor de problematiek niet dichterbij komt. Met de inzet van zorgmariniers willen we normaliseren en ervoor zorgen dat deze huishoudens passende zorg en ondersteuning krijgen. De zorgmariniers zetten zich in om met betrokken partners te komen tot een doorbraak voor huishoudens waar problematiek zeer complex is, escaleert of vastloopt en werken tegelijkertijd aan het terugdringen van maatschappelijke kosten. De inzichten die zij opdoen op basis van deze casuïstiek, gebruiken we om het systeem van zorg en ondersteuning te verbeteren.
	Ontschotting en integraliteit in de volle breedte van het sociaal domein, zorgt voor toenemende effectiviteit en efficiency.	De kern van deze doelstelling is dat we zorg en ondersteuning aan onze (aandachts)huishoudens bieden, zonder last te hebben van belemmeringen die voortkomen uit wet- en regelgeving en daarmee gepaard gaande financieringsstromen. Een belangrijke stap is gezet in 2020 met de afspraak met de SDD om lokaal een pilot Integraal intake-team voor te bereiden. Per 2021 start een intake-/vraagverhelderingsteam. Professionals van de SDD (Wmo, Schuldhulpverlening en Participatiewet) haken lokaal aan bij de professionals van het Vivera Sociaal Wijkteam. Het team voert samen de

		vraagverheldering uit en verkent opties van voorliggend aanbod naast maatwerkvoorzieningen. De gedachte is om samen een aanpak per huishouden te maken, van waaruit de financiering wordt ingezet en niet andersom: dat regelgeving en pakketten bepalend zijn voor het plan. Hiermee verwachten tot passend ondersteuningsplan voor de hulpvraag te komen, waarbij professionals kunnen doen wat nodig is voor het huishouden en we de kosten voor maatwerkvoorzieningen kunnen beperken met de inzet van algemene voorzieningen. Uiteindelijk willen we dit doortrekken naar een ontschot budget Sociaal Domein. Binnen dit budget worden in elk geval gemeentelijke zorgbudgetten (Wet maatschappelijke ondersteuning, Participatiewet en Jeugdwet gebundeld. In een later stadium willen we ook zorgverzekeraars (Zorgverzekeringswet) en het CIZ (Wet langdurige zorg) aanhaken.
--	--	---

3.3 Wat hebben we gedaan ?

Ambitie: Met goede basisvoorzieningen bieden we onze inwoners de kans om zich te ontplooien en werken we aan het voorkomen van zwaardere zorg en ondersteuning (preventie).	
Begroting 2020	Realisatie 2020
Met de subsidieverlening voor 'Preventief Jeugdbeleid' en 'de Brede Welzijnsaanpak' (0-100 aanpak) zetten we in op algemene voorzieningen (preventief). We willen inwoners met zorg- en ondersteuningsvragen eerder signaleren en de juiste ondersteuning bieden (preventief), zodat de kosten geïndiceerde zorg- en ondersteuning afnemen.	De verbinding tussen welzijn en zorg stond centraal in de Brede Welzijnsaanpak, die de gemeente in 2018 en 2019 subsidieerde. Deze verbinding heeft een centrale rol gekregen in het Transformatieplan Sociaal Domein. Om die ambitie te laten slagen is het noodzakelijk dat er lokaal een goede samenwerking is tussen professionals van de toegang (huidig Vivera Sociaal Wijkteam) en professionals van het voorveld (waar het welzijnswerk van Diverz een groot aandeel in heeft). Omdat voor 2020 twee afzonderlijke subsidieaanvragen vanuit de uitvoeringspartners van het huidige Vivera Sociaal Wijkteam en welzijnsorganisatie Diverz werden ontvangen, heeft de gemeente voor 2020 als verplichting aan de subsidieontvangers gesteld om een gezamenlijk uitvoeringsplan te maken als voortzetting van

	de Brede Welzijnsaanpak. In het uitvoeringsplan borgen de organisaties bestaande gezamenlijke activiteiten en breiden ze die uit met nieuwe ideeën. Waaronder intensiveren van de samenwerking tussen jongerenwerk, jeugdprofessionals en onderwijs en het betrekken van elkaars expertise bij casuïstiekbespreking en het intakeproces van het VSWT. In het uitvoeringsplan is ook een werkwijze opgezet om de resultaten te monitoren. De samenwerking tussen het VSWT en het welzijnswerk breidt zich inmiddels uit in een aantal proeftuinen van het VSWT. De resultaten in 2020 wekken het vertrouwen dat de organisaties individueel en in samenwerking de koers van het Transformatieplan adopteren en stevig mee bouwen aan de ambities vanuit hun eigen expertises.
Met de gemeenschappelijke regelingen DG&J (SOJ) en GRD (SDD), onderzoeken we de mogelijkheden om onder de juiste condities te werken aan het verschuiven van geïndiceerde maatwerkvoorzieningen, naar beschikingsvrije algemene voorzieningen.	In 2020 zijn analyses gemaakt van het zorggebruik op het gebied van jeugdhulp. Enkele vormen van zorg zijn hierin opvallend gebleken. Er is nader onderzoek gestart naar de 24 uurszorg (zorg met verblijf) in de regio en in Zwijndrecht in het bijzonder. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek wordt uitgewerkt welke maatregelen getroffen kunnen worden (verschuivingen maatwerk) om minder van deze 24-uurs zorg in te moeten zetten en jongeren vaker en langer thuis kunnen blijven wonen. Een belangrijke stap is gezet in 2020 met de afspraak met de SDD om lokaal een pilot Integraal intake team voor te bereiden. Per 2021 start een intake-/ vraagverhelderingsteam. Professionals van de SDD (Wmo, Schuldhulpverlening en Participatiewet) haken lokaal aan bij de professionals van het Viverra Sociaal Wijkteam. Het team voert samen de vraagverheldering uit en verkent opties van voorliggend aanbod naast maatwerkvoorzieningen.
We werken aan de uitvoering van het lokaal gezondheidsbeleid. Inzet daarvan is een goede basis zodat inwoners langer gezond blijven en op lange termijn mee kunnen blijven doen en minder (snel) (gezondheids)problemen krijgen. Daarbij passen verschillende interventies zoals De Gezonde School, de JOGG aanpak (Jongeren op Gezond Gewicht), de GIDS aanpak, een Rookvrije generatie en het versterken van de mentale weerbaarheid van jongeren.	<i>Gezonde school:</i> Concreet is in 2020 met het voortgezet onderwijs verder gewerkt aan beleid voor de preventie van het gebruik van verslavende middelen onder jongeren, in de vorm van de aanpak Helder op School. Concreet is in 2020 met het voortgezet onderwijs verder gewerkt aan de implementatie van de aanpak Helder op School: het opstellen van schoolbeleid voor de preventie van het gebruik van verslavende middelen onder jongeren en het trainen van personeel.

	JOGG (Jongeren op gezond gewicht) en GIDS (Gezond in de stad): Door de sluiting van de basisscholen en sportverenigingen en de aangepaste openstelling daarna vereiste dit een andere manier van werken dan het reguliere JOGG-programma en de GIDS-aanpak. Doordat kinderen veel stil kwamen te zitten, hebben we ingezet op het JOGG-thema bewegen en hebben de Toppie coaches een online sportprogramma opgezet voor jong en oud via een YouTube kanaal, Facebook en TikTok. Toen er in mei versoepeling van de coronamaatregelen mogelijk werd, organiseerden de sportcoaches wekelijkse beweegmomenten in de wijken. In de zomer deden we mee aan de JOGG-Zomer van de gezonde jeugd met een kinderpaspoort, waarmee kinderen langs verenigingen konden gaan om mee te sporten. In het laatste kwartaal hebben we een campagne ingezet op alle eenentwintig scholen, omdat er door corona veel ongezond (voorverpakt) werd getrakteerd. Vanaf maart 2020 is in samenwerking met Jong-JGZ de gezinsgerichte ketenaanpak kinderen naar gezonder gewicht van start gegaan. Het doel van de ketenaanpak is om duurzame verandering te bewerkstelligen door meer begeleiding en ondersteuning te bieden aan het hele gezin. Daarin werken we samen met professionals uit het sociaal en het zorgdomein, met uiteindelijk een sluitend netwerk om kinderen (met ouders/gezin) te begeleiden naar een gezond gewicht. <i>Lokaal Sportakkoord:</i> In het najaar werd het lokaal sportakkoord opgeleverd. Eén van de zes ambities is: Bewegen is Gezond. Sporten en bewegen draagt bij aan een goede gezondheid en daarom sluiten wij met het lokaal sportakkoord aan op de ambities uit het nationaal preventieakkoord. De JOGG-gemeenten Zwijndrecht, Dordrecht en Hoekse waard waren in december gastgemeente voor de JOGG NL Vitaal bijeenkomst om kennis, en successen te delen met als doel te leren van elkaar en successen te vermenigvuldigen. Met honderd professionals maakten we afspraken om concreet mee aan de slag te gaan.
--	--

We stimuleren de deelname aan sportactiviteiten door onze inwoners met de inzet van de VIVERA Sportcoaches en Toppie en Mattie coaches.	De coronapandemie heeft ook invloed op het schoolprogramma en de activiteiten van de Vivera coaches. Gekozen is om waar mogelijk programma's online voort te zetten via een YouTube kanaal, facebook en TikTok. Doordat de gemeente een regiefunctie kreeg bij de opstart en begeleiding van de sport, is ervoor gekozen om de Toppie verenigingsondersteuning niet in te zetten voor individuele verenigingen, maar voor het ondersteunen bij de vereniging-overstijgende problemen die corona met zich meebracht. Zo kregen de binnensportverenigingen hulp om buiten te kunnen sporten, was er hulp bij corona protocollen en hielpen de sportcoaches om verbindingen tussen verenigingen tot stand te brengen. De Vivera sportcoaches organiseerden een tombola met beweegmoment voor (eenzame) ouderen, een balkon beweegmoment bij een woon-zorgcomplex, en maakten een serie Vivera beweegboekjes die persoonlijk bij de mensen thuis werden bezorgd. Tevens heeft de Vivera sportcoach een onderzoek gedaan naar valpreventie en een rapport opgeleverd. Voor het voortgezet onderwijs zijn door corona de sport- en cultuurdag en de voorstellingen rondom 4/5 mei niet doorgegaan. De coaches zijn op een andere manier ingezet. Zo hebben zij verbindingen gemaakt tussen Loket en een lokale sportvereniging om toch te kunnen sporten, en worden zij ingezet voor de ambities van het lokaal sportakkoord. Er is een sport- en cultuurkrant gemaakt met een overzicht van sportaanbieders en culture instellingen.
We onderzoeken hoeveel kinderen zonder zwemdiploma van school gaan en hoe we dit kunnen verbeteren.	In 2019 is onderzoek gedaan waaruit bleek dat jaarlijks gemiddeld zo'n zeven kinderen zonder zwemdiploma van school gaan (gebaseerd op landelijke cijfers). Tegelijk zijn er regelingen beschikbaar; zo is er via Stichting Leergeld voldoende ondersteuning beschikbaar voor ouders die de financiële middelen hiervoor missen. Voor het niet volgen van zwemlessen blijken andere factoren een rol te spelen: geloofsovertuiging, culturele achtergrond of schaamte. Scholen blijven zich inzetten om hierover in gesprek te komen met ouders en hen hierop te attenderen.

We stimuleren deelname aan kunst- en cultuuractiviteiten onder Zwijndrechtse inwoners, onder andere via de Toppie en Mattie coaches op scholen. Daarnaast werken we aan de versterking van de culturele sector met nieuwe evenementen en activiteiten door de aanstelling van een cultuurmakelaar. In de expositieruimte KunZt wordt kunst en cultuur ingezet als middel bij de aanpak van maatschappelijke vraagstukken. We zoeken de samenwerking met zowel amateur als professionele kunstenaars, ondernemers en organisaties, en culturele instellingen.

We stimuleren kunst- en cultuuractiviteiten met het Toppie Cultuur programma en bereiken hiermee alle basisscholen in Zwijndrecht en Heerjansdam.

Met behulp van doorlopende leerlijnen krijgen leerlingen onder schooltijd lessen theater, dans en beeldende vorming. Daarnaast kunnen ze zich inschrijven voor workshops die een verdieping geven op datgene waar ze onder schooltijd mee begonnen zijn. In de coronaperiode is het programma voor zover mogelijk doorgegaan, maar ook via het Toppie YouTube kanaal en Facebook is er aanbod geweest voor kinderen. In de Zomer van de Gezonde Jeugd heeft Toppie de regiefunctie gehad bij de uitvoer van alle Toppie activiteiten in de zomervakantie en verzorgden zij gedurende zes weken cultureel aanbod, samen met culturele organisaties. In het najaar is het reguliere programma op de scholen weer ingezet, maar na de strenge lockdown is dat nu stilgelegd.

Voor Mattie zijn veel evenementen niet doorgegaan, zoals de sport- en cultuurdag en de voorstellingen. We hebben in de tussentijd gewerkt aan een nieuw schoolprogramma, waarin we de verbinding met CMK, KunZt en Mattie hebben gelegd. Waarbij het aanbod voor scholen overzichtelijk is en er een menukaart is gemaakt waaruit keuzes kunnen worden gemaakt. In het najaar is in samenwerking met de Mattie cultuurcoach Lockdown tv opgezet. Lockdown tv is een format waarmee we in de coronaperiode digitaal met jongeren van de onderbouw in gesprek gaan over actuele onderwerpen samen met gasten aan tafel. Onder andere politie, burgemeester, IC-medewerkster zijn al aan tafel geweest. In 2021 willen we dit succesvolle format herhalen, zolang de coronaperiode duurt.

In 2020 hebben we via subsidieverlening geïnvesteerd in diverse culturele en kunstzinnige initiatieven zoals het Noordpark Festival en de Open Atelier Route. Helaas konden veel van deze initiatieven vanwege de coronacrisis geen doorgang vinden.

Door de inzet van de cultuurmakelaar is KunZt in 2020, ondanks sluiting vanwege de coronacrisis, digitaal voortgezet. Doordat het lastig was fysiek bij elkaar te komen zijn er minder activiteiten georganiseerd. Toch bleef KunZt actief en

	voor verbinding zorgen. Zo vond er digitaal een expositie plaats ter ere van 75 jaar Vrijheid met werk van meer dan 100 schilder-cursisten, exposeerden jongeren over hun ervaringen tijdens coronatijd en werd KunZt ingezet voor de Open Monumentendag. Gelinkt aan de expositie Coronatijd heeft er een gesprek van jongeren met raadsleden plaatsgevonden. De cultuurmakelaar faciliteert verbinding tussen inwoners, (culturele) organisaties en programma's en zoekt aansluiting met evenementen. Dit was onder andere te zien in de deelname van KunZt aan het Toppie Zomerpaspoort en het Zwijndrechtste Cultuurlied. Voor dit project werden alle inwoners uitgenodigd om volledig corona-proof, maar toch samen, te musiceren.
Met de uitvoering van het <i>Lokaal Plan Jeugd</i>, het Onderwijsachterstandenbeleid (OAB), het Brede Schoolbeleid en de Peuteropvang zetten we in op het optimaliseren van de kansen van kinderen en jongeren. We zetten in op het versterken van de opvoedomgeving door de inzet van lichte instrumenten waar ontspanning en advies, maar ook hulp en ondersteuning samengaan en we zoeken de vraag op door professionals in te zetten op natuurlijke vindplaatsen.	In 2020 is hierin geïnvesteerd door onder andere het realiseren van VVE plekken, de inzet van HBO geschoold personeel in de kinderopvang en de extra begeleiding van kinderen met een rugzakje. Door corona hebben projecten rondom ouderbetrokkenheid vertraging opgelopen, omdat deze niet uitgevoerd konden worden. Ook zijn er in 2020 plannen gemaakt om te starten met logopedische screenings op de peuterspeelzalen. Wel ontstond er door corona en de lockdown een intensieve samenwerking met de kinderopvang- en onderwijs besturen. Deze samenwerking houden we warm. Tijdens de Week van de Opvoeding zijn online activiteiten georganiseerd, waaronder een aantal webinars waar ouders zich gratis op konden inschrijven. Vanuit de gezinsgerichte aanpak armoede zijn we in 2020 gestart met het project 'Als ik later groot ben'. Met de ingang van de tweede lockdown is de inzet om gesprekken met kinderen en hun ouders digitaal voort te zetten. Daarnaast is de sociaal scout op twee basisscholen in Zwijndrecht gestart. Zij ondersteunt ouders rondom armoede problematiek en ontlast daarmee leerkrachten en intern begeleiders.
De uitvoering van het <i>Plan van Aanpak Laaggeletterdheid</i> is gericht op het toe leiden van zo veel mogelijk mensen naar het beschikbare	<i>Toeleiding naar het taalaanbod:</i>

taalaanbod, het versimpelen van communicatie en het in verbinding met het onderwijsachterstandenbeleid vergroten van de taalvaardigheid.

Om meer laaggeletterden te bereiken en toe te leiden naar het aanbod is in 2020 een coördinator basisvaardigheden gestart. Kort na het ingaan van de tweede lockdown periode is besloten om de inzet van de coördinator on hold te zetten en hiermee verder te gaan zodra de beperkende maatregelen worden opgeheven en organisaties weer "normaal" kunnen functioneren. Door coronamaatregelen werden op vindplaatsen van laaggeletterden nauwelijks activiteiten georganiseerd en veel organisaties hadden andere prioriteiten.

Gebruik van het aanbod:

In het afgelopen jaar is het aantal cursisten niet gegroeid. Inwoners hebben door coronamaatregelen minder goed gebruik kunnen maken van het aanbod aan taallessen. Regelmatig heeft er geen fysieke les plaats gevonden. En wanneer de fysieke lessen wel doorgingen, konden er soms minder cursisten deelnemen aan de les in verband met de beperkende maatregelen (afstand tot elkaar).

Een deel van de taallessen is tijdelijk digitaal aangeboden. Echter cursisten die niet digitaal vaardig zijn konden niet deelnemen aan het digitale aanbod en haakten af. Cursisten die enigszins digitaal vaardig zijn, konden met extra ondersteuning (bijvoorbeeld door de Bibliotheek) toch deelnemen aan de digitale taallessen. Maar de sociale kant van de lessen wordt hierbij enorm gemist.

Versimpelen communicatie:

In 2021 wordt vanuit het Plan van aanpak Laaggeletterdheid Zwijndrecht een bijdrage aan de doorontwikkeling van ons dienstverleningsconcept in het project toegankelijke gemeentelijke dienstverlening weer opgepakt. Dan wordt ook de Wmo Adviesraad erbij betrokken om de inclusieve samenleving in Zwijndrecht te versterken.

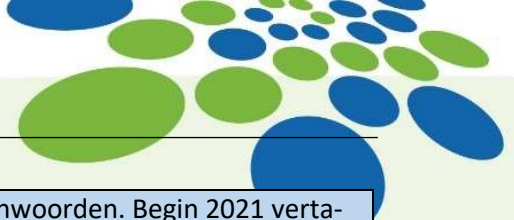
Fysieke trainingen voor medewerkers konden niet plaatsvinden. Er is in 2020 wel gestart met het aanpassen van de gemeentelijke website en onze sociale media-kanalen, zoals Facebook.

Onderwijsachterstandenbeleid (OAB):

In 2020 is gestart met het samenbrengen van aanpak laaggeletterdheid en onderwijsachterstandenbeleid. Er heeft een verkenning plaats gevonden met het voortgezet onderwijs. Zodra

	de scholen weer open gaan wordt dit onderwerp verder opgepakt.
Met een update van de aanpak Eenzaamheid willen we voorkomen dat mensen sociaal geïsoleerd raken. Het <i>Manifest Waardig Ouder Worden</i> krijgt een plaats in de update, maar we werken vanuit het besef dat eenzaamheid alle doelgroepen raakt.	In het jaar 2020 stond het thema Eenzaamheid door de impact van corona voortdurend in de belangstelling. Geplande activiteiten konden niet doorgaan, maar allerlei alternatieven werden ingezet. Bij andere onderdelen in dit hoofdstuk is te lezen over de grote toename van vrijwillige inzet om iets te doen voor (kwetsbare) mensen die (tijdelijk) de deur niet uit kunnen, het oprichten van een belteam, het E-team dat langs de deuren ging en acties die zijn gehouden. Evenals vorig jaar waren via gemeente Dordrecht (Regenbooggemeente) extra middelen van het ministerie van OCW beschikbaar om aandacht te besteden aan eenzaamheid onder de LHBTI-doelgroep. Er konden helaas geen activiteiten worden georganiseerd. In plaats daarvan werd verenigingen en organisaties en bedrijven de mogelijkheid geboden om een regenboogvlag te bestellen, die zij op Coming Out dag konden hijsen om te laten zien dat iedereen welkom is. En er zijn twee digitale trainingen opengesteld voor geïnteresseerde verenigingen, organisaties en bedrijven. Met als neven-doel om te zien of hieruit een netwerk van ambassadeurs naar voren komt. In 2021 wordt hier nog een vervolg aan gegeven, dan hopelijk 'live'. Tot slot heeft welzijnsorganisatie Diverz met deze middelen het keurmerk Roze loper kunnen invoeren en in 2020 verkregen.
We zetten het brede integratieprogramma <i>Thuis in Zwijndrecht</i> voort. Daarmee bevorderen we de maatschappelijke en economische integratie van nieuwkomers in Zwijndrecht.	Met het programma 'Thuis in Zwijndrecht' helpt Stichting Vluchtelingenwerk statushouders om regie te nemen op hun integratie en participatie. Er wordt ingezet op een persoonlijke aanpak, een goede aansluiting tussen opleiding en werk, het leren van de Nederlandse taal en een plek vinden in de Zwijndrechtse samenleving. In verband met coronamaatregelen zijn een aantal activiteiten zoals taalles, opleiding en sporten tijdelijk stop gezet in 2020. Hierdoor heeft de integratie van statushouders vertraging opgelopen. Statushouders die niet digitaal vaardig zijn of geen dan wel beperkte beschikking hebben over digitale apparatuur hebben nog meer vertraging opgelopen, omdat zij niet konden deelnemen aan de digitale lessen.

	In 2020 is de extra aandacht voor de Eritrese statushouders voortgezet met de projecten Eritrese moedergroep en Eritrese vadergroep. Ondanks coronamaatregelen konden deze groepen door extra ondersteuning van de bibliotheek digitaal doorgaan.
We continueren De Buurtaanpak. In een aantal buurten in Zwijndrecht staat de leefbaarheid onder druk. Om de kwetsbaarheid van deze buurten te verminderen, werken we vanuit de projectgroep (Woonkracht10 en Trivire) samen met sociale partners en bewoners aan integrale maatregelen om de leefbaarheid en (sociale) veiligheid te vergroten. De basis van de Buurtaanpak is bewonersbetrokkenheid, zowel bij het vormgeven van de activiteiten als de uitvoering daarvan.	In het begin van het jaar konden de geplande maatregelen en acties van de Buurtaanpak nog niet starten, omdat de middelen van de Buurtaanpak in de programmabegroting 2020 voor het eerst structureel waren toegekend. Het toezicht van de Provincie betekende dat 'nieuwe' budgetten niet mochten worden ingezet totdat het toezicht werd opgeven. Vervolgens heeft Corona grote impact gehad op de Buurtaanpak. De basis van de Buurtaanpak is laagdrempelig contact met bewoners en dat was lastig. In mei, juni en juli zijn we met het E-team (tegen Eenzaamheid) huis aan huis de tien buurten langs gegaan, met de vraag: Hoe gaat het met u? De hulpvragen die zijn gesteld zijn zoveel mogelijk opgepakt. Bewoners kregen ook een flyer met het nummer van het belteam van Diverz en Zwijndrecht voor Elkaar, voor een praatje of (hulp)vragen. In het Buurtlab van de Horsmanflat is in september de complexcoach begonnen met als doel het bereiken en helpen van de kwetsbare bewoners in de flats en het organiseren van activiteiten. Ondanks de beperkingen van Corona zijn er al mooie resultaten. Een twintigtal huishoudens zijn al geholpen met de administratie, huisvesting, burenruzie of een gezellig bakje koffie tegen de eenzaamheid. Ook de inloop wordt ondanks Corona relatief goed bezocht. Een aantal flatbewoners zijn nu medebewoners aan het helpen. De complexcoach werkt nauw samen met de wijkregisseur en wijkmeester van Trivire, wijkteam, Yulius, wijkagent en Diverz. In september zijn we weer gestart met opruimacties, inclusief een afvalcampagne. Na geslaagde acties in Meerdervoort en de Indische buurt, moesten we de acties in de overige buurten helaas cancellen vanwege aangescherpte Coronamaatregelen. Onder begeleiding van externe deskundigen zijn de partners van de Buurtaanpak in oktober gestart met het verkennen en ontwikkelen van een aanpak gericht op het beïnvloeden van mentaliteit en positieve gedragsverandering bij bewoners. Intrinsieke motivatie en vertrouwen

	zijn daarbij de kernwoorden. Begin 2021 vertalen we de conclusies in een aanpak voor in eerste instantie de Planetenbuurt en de BTLS. Bewoners blijven actief ondanks de beperkingen. De stickeractie van beheergroep Meerdervoort is hier een mooi voorbeeld van. Afvalcontainers die te lang op straat blijven staan worden voorzien van een ludieke sticker. Het resultaat na een paar maanden is dat nagenoeg geen containers meer langer dan een dag blijven staan! Voor de kerst hebben actieve bewoners uit diverse buurten een kerstgroet met kleine attentie bezorgd bij alle bewoners uit hun buurt.
--	--

Ambitie: We zien onze inwoners met een zorg- en of ondersteuningsbehoefte en zorgen dat zij de ondersteuning krijgen die nodig is om mee te kunnen doen in de samenleving. Zo licht als mogelijk, maar zo zwaar als nodig

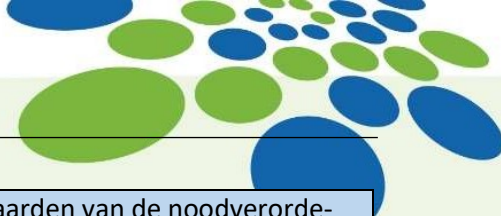
Begroting 2020	Realisatie 2020
We zetten ons in om te komen tot een wijkteam van 0– 100 jaar. Daarmee creëren we een centrale toegang voor informatie, advies en ondersteuning voor inwoners van alle leeftijden, vanuit samenwerking tussen de expertisegebieden jeugdkolom, wijkteam en basisvoorzieningen. In 2019 hebben we de inhoudelijke visie met het VIVERA Wijk- team en het CJG/Jeugdteam gevormd. Bij de uitvoering vormt die visie het uitgangspunt. Van belang is daarbij dat er voor gezinnen één aanspreekpunt komt dat de uitvoering van het één-gezin-één-plan-principe coördineert.	Met ingang van 2020 is het zover en ging het 0-100 team daadwerkelijk van start: het Vivera Sociaal Wijkteam (VSWT). De professionals van voorheen het CJG/Jeugdteam (18-) en Vivera Wijkteam (18+) startten de integratie tot één herkenbare en laagdrempelige toegang voor informatie, advies en ondersteuning voor inwoners van alle leeftijden en aanspreekpunt voor maatschappelijke partners. Op basis van een met de professionals ontworpen integrale werkwijze. Zie 3.2 voor een uitgebreidere toelichting op het proces en doelstellingen. In 2020 is na het vaststellen van het Transformatieplan Sociaal domein, door de gemeente en het VSWT gewerkt aan een ontwikkelagenda waarmee het VSWT haar bijdrage levert aan het realiseren van de ambities. Om vorm te geven aan de nieuwe werkwijzen die daaraan bijdragen is gestart met een aantal proeftuinen, gebaseerd op de principes normaliseren, integraal werken tussen verschillende professionals en voorveld en zorg, en meer regie vanuit het wijkteam op de hulp en ondersteuning die onze inwoners krijgen:

	- Pilot integraal intake team met SDD en VSWT. - Anders zorgen: voorkomen van uithuisplaatsing van jongeren. - Lokaal Zorgnetwerk onder lokale regie uitvoeren. - Verbinding jongerenwerk, jeugdprofessionals (vaste schakel) en onderwijs in de school. - Sport op recept: jeugdproblematiek vroegtijdig bijsturen via begeleide sportactiviteiten. - Financieel café: laagdrempelige plek voor ontmoeten en advies, in samenwerking met Diverz en Graag gedaan.
In het 0-100 wijkteam worden de extra impuls en de inzet van de wijkverpleegkundigen gecontinueerd.	Vanaf de programmabegroting 2019 is de in het raadsprogramma opgenomen extra formatie S1-Wijkverpleegkundigen (de Zichtbare Schakel) bij het Vivera Wijkteam voortgezet als structurele formatie. Ook met de komst van het 0-100 team/ Vivera Sociaal Wijkteam in 2020 blijft deze formatie gehandhaafd. De formatie is sinds 2019 weer volledig op sterkte met deze bijdrage vanuit de gemeente, nadat financiering door de zorgverzekeraars grotendeels was weggevallen.
Aandacht voor onafhankelijke cliëntondersteuning, is onderdeel van de 0-100 werkwijze. De cliëntondersteuning is ondergebracht in de VIVERA wijkteams en in het CJG/Jeugdteam. In 2020 optimaliseren we de invulling van de cliëntondersteuning.	In 2019 wilden we een onderzoek uitvoeren hoe zowel gebruikers als niet-gebruikers worden geïnformeerd over de mogelijkheden van onafhankelijke cliëntondersteuning en hoe gebruikers de ondersteuning ervaren. Met de bedoeling om op basis van de conclusies in 2020 in gesprek te gaan met de doelgroep en betrokken professionals en eventuele aanpassingen in te voeren. Het onderzoek liep echter vertraging op doordat partijen privacyproblemen voorzagen en geen gegevens wilden delen ten behoeve van het onderzoek. In 2020 is dit onderwerp on hold gebleven omdat de uitvoeringsorganisatie van het Vivera Sociaal Wijkteam te maken kreeg met hoge werkdruk voor de ontwikkelagenda bij het Transformatieplan Sociaal domein en door Corona. Zie de tekstblokken over het Vivera Sociaal Wijkteam. In 2021 staat het opnieuw op de agenda om met het Vivera Sociaal Wijkteam te onderzoeken wat wel mogelijk is om hier meer inzicht in te verkrijgen.

De partners van het CJG/Jeugdteam geven uitvoering aan het Preventief Jeugdbeleid. Hiermee bevorderen we de samenwerking in de jeugdkolom, met het wijkteam en met de basisvoorzieningen en is de toegang tot de algemene voorzieningen in de jeugdkolom voor inwoners op een eenduidige wijze georganiseerd. De inzet is gericht op laagdrempelige en preventieve hulpverlening om jongeren zo vroegtijdig te helpen en zwaardere zorg te voorkomen.	Met ingang van 2020 trekken de partners van voorheen het CJG/Jeugdteam (18-) en het Vivera Wijkteam (18+) samen op in het Vivera Sociaal Wijkteam op basis van een gezamenlijke subsidieaanvraag voor de uitvoering van een integraal 0-100 team. Dit gaf in het afgelopen jaar een stevige impuls aan de verbeterde samenwerking tussen de betrokken professionals. Een belangrijke ontwikkeling voor de toegang rond de doelgroep 18- is de geïntensiveerde inzet van het schoolmaatschappelijk werk. Door te werken op de vindplaatsen (scholen) nemen de doorverwijzingen toe. In 2020 zijn we begonnen met de realisatie van de 'vaste schakel' op school: een vast contactpersoon vanuit het Vivera Sociaal Wijkteam die gespecialiseerd is in jeugdhulp en voor school beschikbaar is. In 2020 is onderzocht hoe dit het beste in te passen is in de structuren op de scholen.
We stimuleren, bevorderen en waarderen vrijwilligerswerk door ondersteuning van vrijwilligers (georganiseerd en ongeorganiseerd) en – organisaties.	De inzet van vrijwilligers waarderen we. En juist in Coronatijd waren er vele initiatieven uit de samenleving om kwetsbare inwoners te helpen. Via het Stadnieuws werd waardering hiervoor uitgesproken. Zwijndrecht voor Elkaar (Diverz) speelde hierbij een belangrijke makelaarsfunctie. Het digitale platform bracht aanbod en vraag naar helpende handen tijdens Corona bij elkaar. De bereidheid om te helpen was groot. En opvallend was dat veel nieuwe vrijwilligers, waaronder relatief veel jongeren zich aanmeldden om te helpen (in de periode maart tot en met juli 230 matches voor 'corona hulpvragen'). Vanwege de coronamaatregelen kon in 2020 geen vrijwilligersfeest worden georganiseerd. Wel is de vrijwilligerspas verstrekt door Zwijndrecht voor Elkaar in samenwerking met Spui93.
We ondersteunen en waarderen mantelzorgers, zodat zij hun zorg zo goed mogelijk kunnen blijven waarden. We blijven attent op het vinden van onzichtbare mantelzorgers.	Corona heeft voor mantelzorgers extra belasting gezorgd, omdat minder beroep gedaan worden op het netwerk of op professionele ondersteuning. In samenwerking met MEE Plus zijn alle bij MEE geregistreerde mantelzorgers (1.050) in april geïnformeerd over de verschillende ondersteuningsmogelijkheden en contactmogelijkheden. De gemeente waardeert haar mantelzorgers via de Vivera mantelzorgpas met een pastegoed dat besteed kan worden bij aanbieders van diensten en bij deelnemende lokale winkeliers/ondernemers. Deze manier van waarderen

	is een groot succes geworden: het aantal pas-houders is fors gestegen (2018: 600, eind 2019: ruim 900, eind 2020: 1.200). Begin 2020 is in het kader van het herstelplan voor de meerjarenbegroting besloten om de waardering voor mantelzorgers te versoberen. Dit hield in: geen gemeentelijke activiteiten op de dag van de mantelzorger en een verlaging van het tegoed op de Vivera mantelzorgpas per 2021 (€ 40,- i.p.v. € 150,-). Alle ingeschreven jonge mantelzorgers (8 tot en met 18 jaar) hebben in de landelijke week van de Jonge Mantelzorger van MEEPlus en Diverz een speciale brief met chocoladereep thuisge-stuurd gekregen (totaal 66). Voor respijtzorg is het volgende gedaan: - activiteiten voor dementerenden en hun mantelzorgers; - respijtzorg thuis bij ZorgMies; - logeeropvang bij Swinhove Groep; - Ondersteuningsboulevard (buiten-schoolse opvang); - Bij MEE Plus zijn circa veertig vrijwilligers vanuit Zwijndrecht ingeschreven. Er zijn acht nieuwe koppelingen aan een mantelzorger gemaakt, waarvoor de vrijwilliger respijt(zorg) verleent. Voor het werven van nieuwe vrijwilligers wordt samengewerkt met Zwijndrecht voor Elkaar (Diverz).
We organiseren beschermd wonen, beschermd thuis en maatschappelijke opvang (incl. vrouwenopvang) voor de inwoners die zich niet zelfstandig in de samenleving kunnen handhaven. We optimaliseren via het lokale plan 'Een plek voor iedereen', de lokale infrastructuur voor inwoners met GGZ problematiek die in de wijk wonen (o.a. cliënten beschermd thuis).	In 2020 is gestart met de uitvoering van het plan 'Een plek voor iedereen'. Activiteiten zoals de buurtcirkel, inloop GGZ en waakvlam dragen bij aan het bereiken en ondersteunen van de GGZ doelgroep. Door de coronamaatregelen is het bereik in 2020 lager geweest dan vooraf verwacht. Wel werd er gezocht naar alternatieve mogelijkheden. - Zo was de inloop voor GGZ cliënten in Xiejezo nog steeds een succes. Vier dagen per week komen er dagelijks 15 – 22 bezoekers. Tijdens de lockdown in het voorjaar was de inloop gesloten. Yu-lius onderhield telefonisch contact met de deelnemers. In 2020 is een nieuwe, tweede inloop in Meerdervoort (Kort Ambacht) tijdelijk gestopt, omdat in het gebouw niet voldaan kon worden aan

	de voorwaarden van de noodverordening COVID-19 Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid. - Na de zomer is een start gemaakt met de buurtcirkels. Vanwege coronamaatregelen was dit later dan gepland en is in eerste instantie met één buurtcirkel gestart. Door Corona blijft het lastig om voldoende deelnemers te vinden en wordt er gezocht naar mogelijkheden voor verbinding nu ontmoeting lastig is. - Aan het wijkteam is GGZ expertise toegevoegd met als resultaat dat er sterkere lokale regie is op GGZ casuïstiek. Ook kunnen hierdoor subsidies aan externe partijen t.b.v. het lokale zorgnetwerk afgebouwd worden. - Er is voorbereidend werk gedaan voor een serie bijeenkomsten met huisartsen, gericht op meer samenwerking. Waaronder een wens van de gemeente om te gaan werken met een POH GGZ (Jeugd) als verbindende schakel naar de toegang. De eerste (digitale) sessie zal begin 2021 plaatsvinden. - In 2020 is het onderzoek gestart naar de persona mantelzorger van een GGZer om meer zicht te krijgen op de behoeften van deze mantelzorger. De toetsing bij een bredere groep van mantelzorgers moet plaatsvinden in een bijeenkomst, deze staat vanwege Corona nu gepland voor maart 2021. - Er is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden, behoeften en randvoorwaarden voor een terugvalvoorziening die past in Zwijndrecht. Voortgang van deze voorziening hangt samen met de regionale balans van sociale huurwoningen. In de tweede helft van 2020 is gezocht naar de balans tussen de doelstelling van Een plek voor iedereen en de ambitie om te werken aan een evenwichtige bevolkingssamenstelling. In het kader van de regionale opgaven voor Beschermd Wonen en Opvang zijn we regionaal in gesprek over de bijdrage die Zwijndrecht kan leveren aan de regionale voorzieningen, mits een koppeling wordt gemaakt met sociale woningbouw voorraad.
--	--

	Voor de doelgroep kwetsbare ouderen (75+) wordt periodiek vanuit het ouderenwerk Diverz een enquête uitgezet. Met deze informatie kunnen we de doelgroep nog beter ondersteunen om zo goed mogelijk zelfstandig te blijven wonen. De enquête zou in het eerste half jaar 2020 gehouden worden. Maar door Corona is dit uitgesteld. We wilden voorkomen dat effecten van Corona teveel de resultaten zouden beïnvloeden, waardoor een vergelijking met andere jaren onvoldoende mogelijk zou zijn. Er wordt nu bijvoorbeeld noodgedwongen veel minder deelgenomen aan activiteiten of vervoer, waardoor we daar geen goed beeld over kunnen uitvragen. Het is de bedoeling dat de enquête wordt gehouden zodra de omstandigheden het weer toelaten.
Met de uitvoering van de aanpak kindermishandeling en huiselijk geweld, dragen we bij aan het verminderen van het aantal gevallen van kindermishandeling en huiselijk geweld en zorgen we dat slachtoffers de zorg- en ondersteuning krijgen die nodig is.	Er is een onderzoek van Universiteit Leiden verschenen waarin geconcludeerd werd dat het aantal incidenten sterk toegenomen is in coronatijd. Veilig Thuis ZHZ geeft echter aan dit niet in de cijfers te zien. De coronacrisis heeft geen effect op het aantal meldingen van kindermishandeling in onze regio. Er is wel een stijging te zien, maar deze begon al voor de coronacrisis. Tijdens de perioden dat kinderen niet op school zaten is er geen opvallende stijging geweest. Ook in de andere Veilig Thuis regio's wordt geen opvallende stijging door corona waargenomen. In 2020 zijn er nieuwe aandachtsfunctionarissen getraind en hebben nieuwe professionals de trainingen praten over kindermishandeling gevolgd. Helaas hebben we minder trainingen dan normaal kunnen geven wegens corona. Het symposium kindermishandeling heeft geen doorgang kunnen vinden vanwege corona. In 2020 hebben we vanuit het actiepunt Over de Streep met zes scholen afspraken gemaakt over lessen over kindermishandeling in het onderwijs. Ook zijn we in 2020 gestart met het adviespunt Scheiding, Kind en Ouderschap. Dat wat vertragting heeft opgelopen wegens de coronamaatregelen. Voorzorg, prézorg en Nu Niet Zwanger zijn gecontinueerd. Hetzelfde geldt voor Spraakmakers, de pilot veilig opgroeien is teamwerk en ook het crisisbudget was in 2020 waardevol.

	In 2020 zijn we gestart met buurtgezinnen, maar corona heeft het maken van een match bemoeilijkt. Ouders brengen hun kinderen in deze tijd minder graag bij een ander gezin.
Met een Rijkssubsidie voeren we pilots uit om inwoners die tijdelijk niet het vermogen hebben om zelfstandig deel te nemen aan de samenleving, effectiever te ondersteunen. We kiezen daarbij voor de inzet van een waakvlamfunctie (laagintensieve, maar langdurige ondersteuning) binnen de domeinen schulden en participatie (SDD) en binnen het speciaal onderwijs. Hierbij hebben we oog voor de verbinding met de GGZ doelgroep.	In het kader van het thematraject “Weet Wat je Kan” is in 2019 door het ministerie van VWS een budget toegekend voor het ontwikkelen en uitvoeren van een tweejarige pilot om 'lichte levensondersteuning' in te zetten in de vorm van lifecoaches voor mensen met een lichtverstankelijke beperking. De lifecoaches onderhouden zogenoemde “waakvlamcontacten” met deze mensen. We verwachten mogelijke problemen eerder te signaleren, te stabiliseren en – indien nodig – op te schalen. De bedoeling was om begin april 2020 daadwerkelijk een start te maken. Het zal duidelijk zijn, dat ook dit voornemen werd verrast door de corona-pandemie. Rond de zomer is het alsnog gelukt om de waakvlamvoorziening te bemensen met vier lifecoaches (voor twintig uur per week). En in september is de pilot daadwerkelijk gestart. Cliënten vanuit twee VSO-scholen en van de SDD werden aan de coaches gekoppeld. De invloed (lees hindernissen) van corona deed zich ook voelen in de contacten met genoemde instellingen en cliënten. Gelukkig ging dit in een later stadium een stuk beter en inmiddels zijn 39 cliënten gekoppeld aan een life-coach en gestart. In 2021 verwachten wij meer te kunnen vertellen over de resultaten.

Ambitie: Inwoners met complexe zorg- en ondersteuningsvragen bieden we de ondersteuning die nodig is, een maatwerkaanpak, normaliseren en demedicaliseren staan daarbij centraal

Begroting 2020	Realisatie 2020
Met de inzet van zorgmariniers verbeteren we de effectiviteit van zorg- en ondersteuning aan de meest complexe gezinnen. De zorgmariniers komen tot een doorbraak voor het huishouden en werken tegelijkertijd aan het terugdringen van kosten. De inzichten die zij opdoen in deze gezinnen (casuïstiek) gebruiken we om het systeem van zorg en ondersteuning te verbeteren.	De zorgmariniers hebben sinds de start in 2019 hun positie verworven. In de eerste periode hebben zij meer inzicht verschaft waar complexe casuïstiek vastloopt op schotten tussen organisaties, regelgeving, in de samenwerking of door handelingsverlegenheid. Als resultaat hiervan is in 2020 onder andere gewerkt aan de overdracht van het Lokaal Zorgnetwerk regionaal naar lokaal onder regie van het Vivera Sociaal Wijkteam. Waarmee we lokaal veel beter regie kunnen voeren op de ondersteuning van (zorgmijdende) inwoners met complexe casuïstiek. Ervaringen met een lokaal interventieteam

	dat op initiatief van de zorgmariniers lokaal werd ingericht in de eerste 'corona-weeken' voor professionals om lokaal snel te schakelen in eventuele crisissituaties, vormden hiervoor ook input. In 2020 werden nieuwe huisvestingsoplossingen voor crisissituaties ontwikkeld door de zorgmariniers. Waaronder de pilot Housing First; een flexibele schil van tijdelijke huurwoningen via de Leegstandswet voor inwoners in prangende situaties, waarbij wonen als substituut voor zorg dient en binnen een jaar uitzicht op zelfredzaamheid is. Maar ook ondersteunende mogelijkheden voor inwoners met huisvestingsproblematiek, zoals een briefadres bij welzijnsorganisatie Diverz. Het briefadres is voor een specifieke doelgroep, namelijk de thuisloze inwoners van de gemeente, om een start te maken om hun leven opnieuw op te pakken. In 2021 zal de verbinding tussen de domeinen zorg en veiligheid een speerpunt van de zorgmariniers worden, omdat steeds duidelijker wordt dat daar het verschil gemaakt kan worden bij de meest complexe problematiek.
We zetten in op een pilot ontschotting op buurt- en op gezinsniveau, dat doen we omdat we zien dat het op de snijvlakken van wetten en organisaties en van algemene en maatwerkvoorzieningen, niet lukt om goed te beantwoorden aan de zorg- en ondersteuningsvraag van een huishouden. Dat zorgt voor onnodig hoge kosten en ineffectiviteit.	Veel van de zorg- en ondersteuningsbudgetten van Zwijndrecht zijn nu nog op afstand geplaatst in gemeenschappelijke regelingen (Jeugdwet (DG&J > SOJ); Wet Maatschappelijke Ondersteuning en Participatiewet (SDD)). Binnen de gemeenschappelijke regelingen hebben we een roerig jaar achter de rug, met discussies over de toekomstige politiek-bestuurlijke inrichting en vormgeving (taken) van deze regelingen. Inmiddels is duidelijk dat we toewerken naar een situatie waarin gemeenten meer regie zullen krijgen als direct opdrachtgever. De richting is bekend, maar hier moet in 2021 nog het besluitvormingstraject over plaatsvinden en het nodige aan uitgewerkt en voorbereid worden. Tegelijkertijd zien we in het afgelopen half jaar al dat er vanuit de SOJ en SDD een beweging gaande is naar een betere aansluiting van de huidige regionale dienstverlening op het lokale voorveld en met gemeenten te komen tot een gezamenlijke dienstverlening lokaal. Een belangrijke ontwikkeling hierin voor Zwijndrecht is dat we met de SDD afspraken hebben gemaakt om in 2021 een pilot te starten met een integraal intake-team lokaal, met daarin professio-

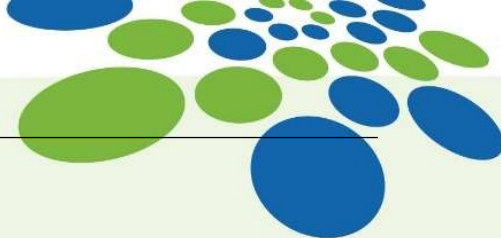
	nals van de SDD en van het Viverra Sociaal Wijkteam (één van de proeftuinen binnen het Viverra Sociaal Wijkteam). In de uitvoering zal ook kritisch gekeken worden naar de mogelijkheden voor het ontschot inzetten van middelen.
--	---

(Verplichte) beleidsindicator	Nulmeting	Doel 2020	Realisatie 2020	Doel 2021
Absoluut verzuim per 1000 inwoners 5-18 jaar; Leerplichtige en/of kwalificatiejongere die niet op een school of instelling staat ingeschreven (2018)	1	Lager of gelijk aan 0,94% (6 jongeren) (schooljaar 2018-2019)	0,63% (4 jongeren) (schooljaar 2019-2020)	Lager of gelijk aan 0,94%
Relatief verzuim per 1000 inwoners 5-18 jaar; jongere staat wel ingeschreven op school maar gedurende bepaalde tijd lessen/praktijk niet volgt (2018)	16,46%	Lager of gelijk aan 12,16% (schooljaar 2018-2019)	8,9% (schooljaar 2019-2020)	Lager of gelijk aan 12,16%
Voortijdig schoolverlaters totaal (VO +MBO) % (2018)	2,1%	Lager dan 2,52% (schooljaar 2017-2018)	2,84% (schooljaar 2018-2019)	Lager dan 2,52%
Niet sporters; % niet wekelijks sporten bevolking 19 en ouder (2016)	52,4%	Lager dan nulmeting	<i>Volgende meting door DG&J in 2020, cijfers worden in Q3 2021 bekend</i>	Lager dan nulmeting
% Jongeren met delict voor de rechter (2018)	1,38%	Lager dan nulmeting	1% (2019) <i>Geen cijfers over 2020 bekend</i>	Lager dan nulmeting
% Alle jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp (2018)	11,7%	Lager dan 13,6%	13,6% (eerste half jaar 2020)	Lager dan 13,6%
% Jongeren tot 18 jaar met jeugdbescherming t.o.v. alle jongeren	1,5%	Lager dan 1,8% (tweede half jaar 2019)	1,5% (eerste half jaar 2020)	Lager dan 1,8%

% Jongeren met jeugdreclassering tot 18 jaar die een maatregel door rechter dwingend opgelegd hebben gekregen (2 ^e helft 2018)	0,5%	Lager dan 0,6% (2019)	0,5% (eerste half jaar 2020)	Lager dan 0,6%
Cliënten met maatwerkarrangement WMO per 1000 inwoners (2018)	66	Lager dan 70 (2019)	98 (eerste half jaar 2020)	Lager dan 70

Verbonden partijen	Bijdrage aan ambities gemeente Zwijndrecht
Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J)	Vanuit de Gemeenschappelijke Regeling Dienst Gezondheid en Jeugd wordt een bijdrage geleverd aan een gezonde basis voor iedereen. De DG&J voert daartoe namens de gemeente een aantal taken uit zoals het instellen en in stand houden van een gezondheidsdienst en de uitvoering van wettelijke taken vanuit de Wet publieke gezondheid het gaat dan om onder andere om ziektepreventie (jeugdgezondheidszorg), gezondheidsbescherming (rijksvaccinatieprogramma) en gezondheidsbevordering.
Serviceorganisatie Jeugd/ Stichting Jeugdteams ZHZ (DG&J)	Vanuit de Gemeenschappelijke Regeling Dienst Gezondheid en jeugd – onderdeel Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) wordt een bijdrage geleverd aan het bieden van de juiste zorg en ondersteuning aan inwoners met een (complexe) zorg- en ondersteuningsvraag. Dit doen zij onder andere door middel van de contractering van en inkoop bij zorgaanbieders die jeugdhulp bieden. In 2020 heeft het onderzoek naar de governance jeugdhulp in ZHZ plaatsgevonden. Hieruit volgde het advies om de bestaande governance scherper in te richten. Daarnaast contracteert de SOJ het jeugdteam, per 2020 onderdeel van het Vivera Sociaal Wijkteam, dat lokaal in Zwijndrecht ondersteuning biedt en de toeging is voor zwaardere zorg. In 2020 is besloten dat per 2022 het regionale contract voor de inzet van jeugdprofessionals in lokale teams stopt en vervangen wordt door lokale contracten met Stichting Jeugdteams.
Sociale Dienst Drechtsteden	Vanuit de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden – onderdeel Sociale Dienst Drechtsteden wordt een bijdrage geleverd aan het bieden van de juiste zorg en ondersteuning aan inwoners met een (complexe) zorg- en ondersteuningsvraag. Dit doen zij onder andere door het bieden van WMO Maatwerkvoorzieningen, het uitvoeren van het minimabeleid en het uitvoeren van de Participatiewet. In het afgelopen jaar is in de regio discussie gevoerd over de toekomst van de gemeenschappelijke regeling. Met als uitkomst dat eind 2020 de richting is ingezet om toe te werken naar een structuur waarin gemeenten weer lokaal opdrachtgever worden voor de (gezamenlijke) uitvoeringsorganisatie. Hiermee willen we weer aan de knoppen kunnen draaien van de beleidsmatige en financiële kaderstelling en invloed hebben op de werkwijze van de toegang. In o.a. de pilot Integraal intake team waarin professionals van de SDD lokaal aanhaken bij het VSWT, wordt de beweging van de SDD naar gezamenlijke dienstverlening lokaal al zichtbaar. De in gang gezette ontwikkelingen dragen bij aan de realisatie van de ambities die we met het Transformatieplan Sociaal Domein hebben neergezet.

Uitgebreide informatie over alle Verbonden partijen van de gemeente Zwijndrecht treft u aan in de betreffende paragraaf vanaf pagina 129.

3.4 Wat heeft het gekost ?

Programma 3 Welzijn en zorg	Primaire begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten	-37.169	1.480	-35.689	-40.388	3.529	-36.859	-40.166	3.772	-36.394	222	243	464
Mutaties reserves	0	1.033	1.033	-339	1.231	892	-339	1.405	1.066	0	174	174
Resultaat	-37.169	2.513	-34.656	-40.727	4.760	-35.967	-40.505	5.177	-35.328	222	417	639

- = Nadelig / + = Voordelig

Bedragen x € 1.000

Programma 4. Veiligheid en leefomgeving

4.1 Inleiding

In 2020 hebben we ons weer ingezet voor een prettige en veilige leefomgeving. Juist in dit jaar werd vanwege het coronavirus de directe leefomgeving ontzettend belangrijk. De maatregelen zorgden ervoor dat we het jaar 2020 allemaal voornamelijk in en rondom huis hebben doorgebracht.

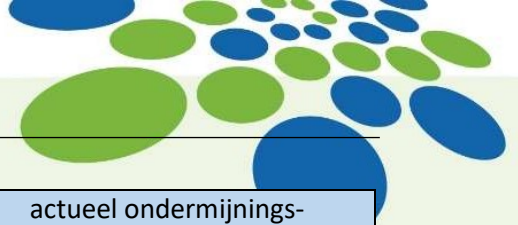
Voor iedere inwoner is het belangrijk zich binnen én buiten veilig te voelen in Zwijndrecht. Daarom hebben we in 2020 gewerkt aan het op peil houden en vergroten van een veilige woon- en leefomgeving vanuit de verschillende veiligheidsdomeinen. We hebben samengewerkt en afgestemd met onze partners. Daarnaast hebben we ons gericht op de aanpak van nieuwe vormen van criminaliteit, zoals hennepcultuur en ondermijning. Rond de jaarwisseling hebben we extra ingezet op een rustig verloop met zo min mogelijk ongeregelheden en schade in het publieke domein.

We hebben in 2020 opnieuw investeringen gedaan om de openbare ruimte op een klimaatbestendige en duurzame wijze aan te laten sluiten op actuele behoeften. Continue is er aandacht geweest voor het schoon, heel en veilig houden van onze openbare ruimte door uitvoering te geven aan de beheerplannen. Alleen dan wordt de openbare ruimte een prettige plek om er te verblijven. In het bijzonder hebben we in 2020 ingezet op het renoveren en vergroenen van speelplekken. Hier hebben we inwoners actief bij betrokken. In toenemende mate is er aandacht voor groen en klimaatadaptatie. Zo is de omgeving van Winkelcentrum Walburg op een klimaatbestendige wijze heringericht en zijn geveltuintjes aangelegd vanuit het project 'Groen doen we samen'. Naast klimaatadaptatie krijgen andere duurzaamheidsthema's blijvend onze aandacht. Zo bereiden we ons voor op andere vormen van energieopwekking en het beperken van de energievraag. We werken in deze energietransitie nauw samen met onze partners.

De openbare ruimte is van ons allemaal. Dat inwoners van Zwijndrecht betrokken zijn bij hun directe leefomgeving blijkt uit het recordaantal meldingen dat in 2020 is binnengekomen via meldingssysteem Fixi. Inwoners weten het nieuwe meldingssysteem goed te vinden en nemen ook graag zelf initiatief via bijvoorbeeld PAK AAN! Ook in projecten is ruimte voor participatie en kunnen inwoners meedenken over hun eigen leefomgeving. Dit jaar hebben participatietrajecten door het coronavirus vaak digitaal plaatsgevonden. Er is geëxperimenteerd met verschillende methoden waardoor inwoners toch mee kunnen doen. Op die manier werken we samen aan Zwijndrecht als aantrekkelijke woongemeente!

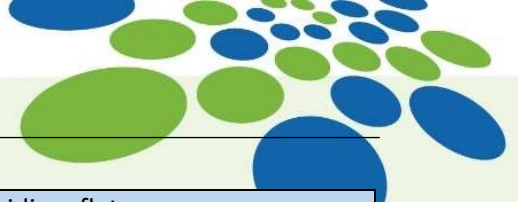
4.2 Wat hebben we bereikt ?

Ambities	Doelstellingen	Realisatie 2020
Veilig wonen	We verbeteren de veiligheid en veiligheidsbeleving van inwoners.	In 2020 hebben wij de aanpak van ondermijning verder vormgegeven om een vuist te maken tegen de georganiseerde criminaliteit. Er hebben integrale controles plaatsgevonden en is er geschouwd op alle bedrijventerreinen om tot een

		actueel ondermijningsbeeld te komen. Het uitvoeren van bepaalde acties heeft op onderdelen vertraging opgelopen door de coronacrisis. Signalen die aan het licht komen zijn wel opgepakt. De crisis heeft daar geen invloed op gehad. • Vanuit de gelden van het landelijke ondermijningsfonds hebben we voor expertise en ondersteuning gebruik gemaakt van het Regionale Operationeel Bestuurlijke Team (ROBT). • Bij het aantreffen van een hennepkwekerij in een woning of bedrijfspand treedt de burgemeester altijd op en wordt het pand gesloten. In 2020 is dat twee keer gebeurd. • Bij de aanpak van woonoverlast werken wij steeds beter samen met onze partners. Waar nodig intervenueert de gemeente om tot snelle resultaten te komen. • In 2020 is de totale criminaliteit in Zwijndrecht gedaald naar 1614 misdrijven (in 2019 waren dit er 1728). Zo daalden de inbraken in garages en schuren, de auto-inbraken en de fietsendiefstallen in 2020. Het aantal woninginbraken steeg iets. • Over de uitkomsten van de Veiligheidsmonitor 2019 (uitgekomen in 2020) hebben we u al eerder geïnformeerd. Het rapportcijfer voor het gevoel van veiligheid in de buurt is toegenomen van een 7,0 (in 2015) naar een 7,3. Het cijfer voor de leefbaarheid in de
--	--	--

		buurt is op hetzelfde niveau gebleven als in eerdere jaren. Het cijfer ligt op een 7,4. - Landelijk is er veel media aandacht geweest over de verwachte problemen in de aanloop naar en tijdens de jaarwisseling. Dit vanwege de ontstane polarisatie, het afgekondigde vuurwerkverbod en de langdurige beperkingen vanwege Covid-19. Om goed voorbereid te zijn is een Taskforce December 2020 opgericht, waarin diverse gemeentelijke afdelingen en verschillende partners onder leiding van de burgemeester en de wethouder Zorg hebben samengewerkt en waardoor de jaarwisseling relatief rustig is verlopen. - Wijkpreventieteams zijn ondersteund bij hun vrijwillige inzet om de veiligheid en leefbaarheid in Zwijndrecht te verbeteren.
	Bij rampen en crises handelen we effectief door een goed georganiseerde crisisorganisatie.	Het afgelopen jaar heeft (bijna) het gehele jaar in het teken gestaan van de coronapandemie. De inzet van crisisteams is een meerwaarde gebleken. Tijdens de pieken in het voorjaar en het najaar is er een Lokaal Beleidsteam en een Crisismanagement operationeel geweest. Daarnaast is er continu de beschikking geweest over crisismedewerkers voor advisering en communicatie. Naast de impact van de coronapandemie waren er in Zwijndrecht nog vijf incidenten waarbij de crisisorganisatie is ingezet. Het ging hier om hoog water in de buitendijkse gebieden, een storm, hevige regenval met wateroverlast tot gevolg, een grote brand in de Kapitein

		Luidingaflat en een gesprongen drinkwaterleiding aan de Langeweg. In alle gevallen hebben we snel en effectief op kunnen treden om de inwoners, ondernemers en hulpdiensten te ondersteunen.
Prettig wonen	De openbare ruimte is schoon. We dringen overlast van afval en hondenpoep terug.	We hebben in 2020 continue ingezet op het schoonhouden van de openbare ruimte en het terugdringen van overlast door afval en hondenpoep. Maandelijks wordt dit door onszelf gemonitord en vier keer per jaar door een externe partij. Hieruit blijkt dat we voldoen aan het vastgestelde kwaliteitsniveau. Uiteraard bestaan er hotspots waarbij het lastig is om continue te voldoen aan het vastgestelde kwaliteitsniveau.
	We brengen door het sturen van parkeergedrag, vraag en aanbod in evenwicht.	Bij integrale herinrichtingsprojecten wordt gezocht naar een balans tussen groen en parkeren. De wensen van bewoners worden daarin meegenomen.
	De openbare ruimte is groen. Waar mogelijk vergroenen we en stimuleren we daartoe.	In 2020 is gewerkt aan het vergroenen van de openbare ruimte. Dit hebben we onder andere gedaan door het realiseren van geveltuintjes en bij herinrichtingen beplantingsvakken te vergroten. Op plekken waar steen lag komt dit niet automatisch terug, maar wordt kritisch gekeken of we het oppervlakte openbaar groen kunnen vergroten.
	We zorgen ervoor dat de kwaliteit van de openbare ruimte zoveel mogelijk aansluit bij de wensen van bewoners.	In 2020 hebben we uitvoering gegeven aan het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) 2018-2021. Het onderhoud in de openbare ruimte heeft plaatsgevonden volgens het vastgestelde kwaliteitsniveau. In 2021 wordt het IBOR geactualiseerd.
Een duurzame openbare ruimte	We zorgen voor een openbare ruimte die voorbereid is op de toekomst.	In toenemende mate is aandacht voor een duurzame en klimaatbestendige openbare ruimte. Een voorbeeld van een

		klimatebestendig project dat in 2020 is uitgevoerd is Winkelcentrum Walburg.
Een bewuste (toekomstige) generatie	We zetten versterkt in op bewustwording van de jonge generatie en werken aan een samenhangend programma voor onze drie Natuur- en Milieueducatie (NME)-locaties: Weetpunt, Kiboehoeve, Hooge Nesse.	In 2020 is met behulp van een bureau een opzet gemaakt voor NDE-beleid (Natuur- en Duurzaamheidseducatie). Input van scholen is gevraagd om te komen tot breed gedragen ambities rond alle duurzaamheidsthema's. Het NDE-beleid met uitvoeringsprogramma wordt als onderdeel van het Duurzaamheidsprogramma richting besluitvorming gebracht in 2021.

4.3 Wat hebben we gedaan ?

Ambitie: Veilig Wonen	
Begroting 2020	Realisatie 2020
We maken een actieprogramma Veilig en een uitvoeringsprogramma Ondernijning.	In 2020 hebben wij de aanpak van ondernijning vastgelegd in het Uitvoeringsprogramma Ondernijning. U heeft dit programma ter informatie ontvangen. Dit programma bevat doelstellingen en acties die nodig zijn om ondernijning aan te pakken en een vuist te maken tegen de georganiseerde criminaliteit. In het veiligheidsdomein hebben we in 2020 aan diverse opgaven gewerkt (aan de aanpak van woonoverlast, aan de toepassing van de nieuwe Wet verplichte ggz, aan de continuering van onze wijkpreventie-teams, aan een groepsaanpak vanuit het Zorg- en veiligheidshuis, aan bewustwordingscampagnes, aan nieuw coffeshopbeleid, aan implementatie van nieuwe wetgeving, aan het afstemmen van zorg- en veiligheidsvraagstukken, aan het voorbereiden op de jaarwisseling, et cetera). Deze thema's zijn goed verankerd in onze reguliere processen waardoor een actieprogramma veilig geen toegevoegde waarde meer heeft. Via de jaarstukken wordt u over de uitvoering gerapporteerd. De Veiligheidsdag is in 2020 vanwege de coronamaatregelen niet doorgegaan.

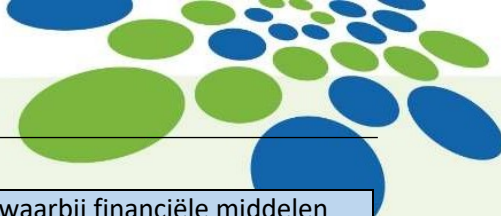
We zetten extra boa-capaciteit in voor de aanpak van ondermijning en heling en ook voor de aanpak van kleine ergernissen.	In de tweede helft van 2020 hebben we een extra koppel boa's ingezet. Door de coronamaatregelen zijn de prioriteiten echter sterk verschoven en is voornamelijk gehandhaafd op het opvolgen van de coronamaatregelen.
Met verkeersacties verbeteren we de verkeersveiligheid rondom onderwijsinstellingen.	Begin 2020 zijn verschillende acties uitgevoerd ter verbetering van de verkeersveiligheid rondom scholen. In verband met covid-19 is de prioriteit bij scholen later in het jaar verschoven en is er voor nu geen gevolg gegeven aan de acties.
We blijven in gesprek met ProRail in het kader van veiligheid op en rondom het spoor en het emplacement Kijfhoek.	In 2020 hebben we goede voortgang geboekt door een overeenkomst aan te gaan met de partners in en rondom Kijfhoek. Een tweetal ontwikkelingen gaat de veiligheid van Kijfhoek bij calamiteiten nog beter borgen, namelijk: er worden calamiteitenwegen aangelegd tussen de sporen en er worden nieuwe blusvoertuigen aangeschaft ten behoeve van calamiteitenbestrijding.
We ontwikkelen de crisisorganisatie (regionaal) door en blijven oefeningen organiseren.	In 2020 is fors geïnvesteerd in het opleiden en trainen van de medewerkers in de crisisorganisatie. Alle leidinggevende functionarissen hebben een opleiding gevolgd en teams zijn geoefend. Waar fysieke bijeenkomsten niet mogelijk waren door de coronamaatregelen is er online getraind en geoefend.
We werken het Stationskwartier uit op een verantwoorde wijze.	Samen met de Veiligheidsregio en een gespecialiseerd bureau hebben wij de externe Veiligheid in het plan Stationskwartier verder geoptimaliseerd. Hoewel dit tot meer kosten leidt, lijkt ons dit een goede, te overwegen, stap om veilig wonen verder te kunnen verbeteren.

Ambitie: Prettig Wonen	
Begroting 2020	Realisatie 2020
We dringen overlast door honden(-bezitters) terug en bieden voldoende gebruiksmogelijkheden voor honden(-bezitters).	We hebben in 2020 zoveel mogelijk ingezet op terugdringen van overlast door hondenpoep. Er zijn hotspots, waar de hondenpoepzuiger wettelijk wordt ingezet. Uitdaging blijft om gedragsverandering van de hondenbezitter te blijven stimuleren. De tweede pilot voor een hondenspeeltuin (Noord) is gestart. Deze twee worden in de loop van 2021 geëvalueerd.

We ontwikkelen parkeerbeleid, waarin we onder andere aandacht hebben voor het beperken van de overlast van geparkeerde voertuigen.	In 2020 is er gewerkt aan de actualisatie van het GVVP waarin het nieuwe Parkeerbeleidsplan als aparte module wordt opgenomen. In het najaar van 2020 is over beide in een besloten avond gesproken. In de eerste helft van 2021 worden beide documenten ter besluitvorming aangeboden.
We zorgen voor een groene openbare ruimte door uitvoering te geven aan het groenbeleid.	Zoals eerder aangegeven zijn we in 2020 gestart met uitvoering van de Uitvoeringsagenda groenbeleid 2020-2023 als onderdeel van de Groenvisie "Groen Leeft". Daarnaast voeren we onderhoudswerkzaamheden uit om aan het vastgestelde kwaliteitsniveau te voldoen.
We geven uitvoering aan (beheer)plannen: het integraal beheerplan openbare ruimte, het gemeentelijk rioleringsplan, het gemeentelijk verkeer- en vervoersplan, het beheerplan buitensportaccommodaties en het beheerplan begraafplaatsen (en het geven van gelegenheid tot de bouw van een crematorium).	Een aantal voorbeelden van de uitvoering van beheerplannen volgt hieronder: • Op verschillende locaties is groot asfalt-onderhoud uitgevoerd. Voorbeelden hiervan zijn de Klarinetsingel, Belgische Tuin, Rotonde Koninginneweg en Swanendrift. Deze locaties zijn voorzien van nieuw asfalt. • In 2020 heeft groot en klein onderhoud aan bruggen uitgevoerd. Zo zijn alle houten bruggen ontdaan van vervuilingen en zijn de aansluitingen van de voetpaden op de bruggen hersteld. Het brugdek van de brug aan het Waalpad is volledig vervangen. • De openbare verlichting is onder andere vervangen aan de Lindtse Benedendijk, Rotterdamseweg, Swanendrift en Heer Janstraat. Op alle locaties is duurzame Ledverlichting aangebracht. • De voorbereidingen zijn gestart voor de aanleg van drie kunstgras voetbalvelden en veld/baanverlichting bij diverse sportverenigingen. • Beheerplan vastgoed zorgt voor het op orde houden van de voorzieningen. • Beheerplan Begraafplaatsen heeft geleid tot modernisering van aula's Jeroen Boschlaan en Heerjansdam; aanpak groen en paden begraafplaats Heerjansdam. • De voorbereidingen voor de bouw van een crematorium aan de Munnikensteeg hebben verschillende procedures doorlopen. De te verwachten start is het eerste kwartaal 2021.

We monitoren de kwaliteit van de openbare ruimte door te schouwen op beeldkwaliteit.	We monitoren de kwaliteit zelf door maandelijks te schouwen op beeldkwaliteit. Vier keer per jaar wordt dit ook door een externe partij gedaan. Uit de resultaten blijkt dat we voldoen aan de vastgestelde kwaliteitsniveaus. Aandachtspunten zijn bepaalde hotspots en de onkruidbestrijding in beplanting gedurende het groeiseizoen.
We hebben een overzicht gemaakt van de meest storende plekken in de openbare ruimte en we pakken deze gefaseerd aan.	In 2020 zijn verschillende maatregelen uitgevoerd op de top vijftientwintig meest overlastgevendende locaties. Het gaat hierbij om het treffen van snelheidsbeperkende maatregelen in de Dorpsstraat te Heerjansdam, fysieke ingrepen en het invoeren van een samenscholingsverbod bij winkelcentrum Noord en het reinigen van de Pietermantunnel.
We faciliteren inwoners die zelf actief zijn om hun leefomgeving prettig te maken middels PAK AAN!.	In 2020 hebben we veertig initiatieven gefaciliteerd via PAK AAN! Ondanks covid-19 zijn dit er slechts een klein aantal minder dan vorig jaar. Wel valt op dat er minder sociale activiteiten en evenementen worden geïnitieerd.
We handelen meldingen via een nieuw meldingsstelsel af om servicegericht te kunnen werken.	Inwoners weten het nieuwe meldingsstelsel Fixi goed te vinden. In 2020 hebben we een recordaantal meldingen ontvangen. Het aantal ontvangen meldingen is verdrievoudigd (!) ten opzichte van een jaar eerder. Over het algemeen zijn inwoners tevreden over de afhandeling van meldingen.
We geven we verder uitvoering aan ons beleid "inzameling en verwerking huishoudelijk afval":	In 2020 hebben we ondergrondse containers voor restafval in Heerjansdam gerealiseerd en zijn de voorbereidingen getroffen voor de twee resterende opgaven "inzameling GFE (groente- & fruitafval en etensresten) bij hoogbouw" en het "voltooien van de inzameling van restafval op afstand" (aanleg resterende ondergrondse containers). Deze willen we in 2021 uitvoeren. Onze voorzieningen zijn daarna op orde. Dat is nodig om effectief vervolg te kunnen geven aan het huidige beleidsplan. We hebben in 2020 extra aandacht besteed aan communicatie. Zo hebben we gebruik gemaakt van campagnes van HVC (bijvoorbeeld GFT-campagne) en aandacht aan afvalscheiding gegeven in de duurzaamheidsspecial van Stadsnieuws. De basisscholen die hebben deelgenomen aan de pilot Afvalvrije School, zijn ook in 2020 doorgegaan met afval scheiden op school. Daarin zijn ze gefaciliteerd door HVC.

Ambitie: Een duurzame openbare ruimte	
Begroting 2020	Realisatie 2020
Bij inkoop en aanbesteding is duurzaamheid (klimaatadaptatie, circulariteit en energietransitie) een speerpunt.	Duurzaamheid is een belangrijk criterium bij aanbestedingen. Zo wordt er bijvoorbeeld gevraagd naar hergebruik van materialen. Bij rioolvervangingsprojecten is rekening gehouden met een ruimtereservering voor een toekomstig warmtenet. In het ontwerp en uitvoering is minder verharding toegepast indien mogelijk, wat ruimte biedt voor meer groen en biodiversiteit zoals bij het project Grote aanpak Jeroen Boschlaan.
We geven uitvoering aan de doelstellingen van de Energiestrategie Drechtsteden en de Zwijndrechtse energieagenda.	De concept Regionale Energiestrategie (RES) is in juli vastgesteld door de colleges van de zeven gemeenten, door de twee waterschappen en de provincie en is daarna ter consultatie voorgelegd aan de raden, voorafgaand aan de participatie. De concept RES is met de input van de raad ingediend bij het Nationaal Programma RES. Na de zomer is gestart met het participatietraject met onze inwoners en bedrijven. Deze participatie dient mede als input voor de uitwerking naar een RES 1.0, die door uw raad moet worden vastgesteld. De participatie vond plaats in de vorm van een enquête voor duurzame opwekking in restgebieden en met (digitale) bewonersavonden voor de zoekgebieden. Hiervoor is gebruik gemaakt van een participatieplatform: Drechtsteden denk mee! Ook voor de transitievisie warmte is het participatietraject gestart. In een enquête, die breed is ingevuld, is de bekendheid en het draagvlak van een aardgasvrije gebouwde omgeving gepeild. Inhoudelijk wordt gewerkt aan het actualiseren van de uitgangspunten en onderzoeksbeelden op basis van de laatste inzichten. De transitievisie warmte zal een regionaal en een lokaal deel gaan bevatten. In het kader van de route naar aardgasvrij en het ervaring opdoen voor het uitwerken van de Transitievisie warmte 1.0 naar wijkplannen dienden we een aanvraag in bij het Programma Aardgasvrije Wijken (PAW). We zijn hierbij ondersteund door de regio met de inzet van de regisseur Aardgasvrij Drechtsteden en een adviesbureau. Het PAW is een leerprogramma

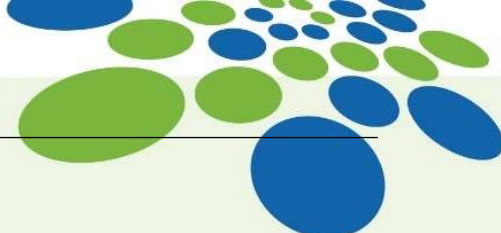

	met proeftuinen, waarbij financiële middelen worden toegekend om ervaring op te doen. De aanvraag betrof een gedetailleerd plan waarbij het met een bijdrage van € 5,5 miljoen haalbaar was om circa 1.000 woningequivalenten in de wijk Walburg aardgasvrij te maken: corporatiebezit, particuliere woningen en vastgoed van de gemeente, Walburg college en kindcentrum De Kleine Oase. Deze aanvraag werd ingediend namens de corporaties Trivire en Woonkracht 10, warmtebedrijf HVC en Stedin. Helaas is onze aanvraag niet geselecteerd. Het heeft ons wel een goede samenwerking met onze partners opgeleverd, een inzicht in kosten/baten en organisatie en een eerste beeld van het draagvlak bij bewoners. Deze informatie is ook gedeeld met de regiogemeenten. Andersom hebben wij gebruik kunnen maken van de ervaringen van de proeftuin in Sliedrecht. In 2020 hebben de vier woningcorporaties in de Drechtsteden circa € 23 miljoen subsidie ontvangen om circa 6.000 woningen aardgasvrij te maken binnen vijf jaar. De woningcorporaties hebben gekozen voor een warmtenet om de woningen aardgasvrij te maken. HVC zal de warmtenetten en de bijbehorende warmtebronnen gaan realiseren. Voor Zwijndrecht betekent dit dat circa 1.350 woningen van Woonkracht10 en Trivire aardgasvrij worden. In 2020 is hiervoor een startbijeenkomst gehouden en is er een projectteam samengesteld. De komende vijf jaar faciliteren we de woningcorporaties en HVC in dit traject. Vanuit de Zwijndrechtse Energieagenda is gefocust op energiearmoede, lastig bereikbare groepen en het stimuleren van energiebesparing en opwekking bij bedrijven. Daarnaast hebben we met de aangevraagde Regeling Reductie Energiegebruik (RRE) een grote isolatieactie voor woningeigenaren kunnen uitvoeren: groepsaankopen voor diverse grotere energiebesparende maatregelen (242 opdrachten) en waardebonnen van € 70 voor kleinere energiebesparende maatregelen (719 verzilverd). Voor huurders hebben we eind 2020 een aanvraag ingediend voor de Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW). Dit zou een vergelijkbare actie als voor onze woningeigenaren mogelijk moeten maken. We zijn in afwachting van de beoordeling hiervan.
--	---

	Voor scholen, sportverenigingen en VVE's hebben we eerste bijeenkomsten gehouden om te wijzen op de mogelijkheden van energiebesparing en opwekking en om een ondersteuningsbehoefte op te halen. Voor bedrijven is, als aanvulling op het Regionale Energieloket voor particulieren, een zakelijk energieloket voorbereid.
Via Natuur- en milieu educatie en duurzaamheidscommunicatie streven wij ernaar meer bewustwording en handelingsperspectief te realiseren, bijvoorbeeld rondom het scheiden van afval.	In 2020 is een start gemaakt met het actualiseren van het NDE beleid, met als doel bewustwording en handelingsperspectief vergroten op duurzaamheidsthema's. In 2021 wordt dit ter besluitvorming voorgelegd.

Ambitie: Een bewuste (toekomstige) generatie

Begroting 2020	Realisatie 2020
We werken aan synergie tussen organisaties die zich bezig houden met natuureducatie, milieu en groenbeheer.	In 2020 zijn met twee organisaties positieve gesprekken gevoerd over het samenvoegen van de onderdelen tot één organisatie. Hierdoor kan nog beter samengewerkt worden rond deze thema's. In 2021 worden deze gesprekken vervolgd en hoogstwaarschijnlijk omgezet in acties. Ook middels het NDE-beleid zullen organisaties en locaties worden samengebracht.
We continueren onze samenwerking met SUS ateliers van de Hogeschool Rotterdam en andere vooruitstrevende organisaties om te komen tot voorbeeldprojecten Zwijndrecht.	De samenwerking met SUS Ateliers Hogeschool Rotterdam op de Hooge Nesse is gecontinueerd en richting eind 2020 geïntensiveerd. Daarnaast hebben we andere organisaties benaderd, wat in de toekomst gaat leiden tot nieuwe initiatieven.
Bij ontwikkeling van woningbouw worden randvoorwaarden meegegeven over energieneutraliteit, duurzaamheid, klimaatadaptatie en Van Gas Los.	Bij alle ontwikkelingen voor woningbouw of gebiedsontwikkelingen hebben we dit jaar onze duurzaamheidsambities en voorwaarden op het gebied van energie, klimaatadaptatie, circulariteit en milieu meegegeven. Maatwerk per project blijkt hierbij nodig te zijn.

(Verplichte) beleidsindicator	Nulmeting	Doel 2020	Realisatie 2020	Doel 2021
Verwijzing Halt (aantal per 10.000 jongeren) (2019)	187	Gelijk of lager	233 (2019)	Gelijk of lager
Winkeldiefstallen (aantal per 1.000 inwoners) (2018)	0,9	Gelijk of lager	0,6	Gelijk of lager
Geweldmisdrijven (aantal per 1.000 inwoners) (2018)	2,9	Gelijk of lager	3,2	Gelijk of lager
Diefstallen uit woning (aantal per 1.000 inwoners) (2018)	1,9	Gelijk of lager	1,7	Gelijk of lager
Vernielingen en beschadigingen openbare ruimte (aantal per 1.000 inwoners) (2018)	4,6	Gelijk of lager	4.9 (2019)	Gelijk of lager
Omvang huishoudelijk restafval (kg/inwoner) (jaarrekening 2018)	203	Minder dan 200	204 (2019)	Minder dan 160
Hernieuwbare elektriciteit (%) (2017)	1,4	5%	2,4 (2018)	Hoger

Bron; www.waarstaatjegemeente.nl of www.politie.nl

Verbonden partijen	Bijdrage aan ambities gemeente Zwijndrecht
GR Veiligheids-regio ZHZ	De gemeenschappelijke regeling heeft tot doel de brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen op regionaal niveau te integreren, met behoud van lokale verankering, bestuurlijk en operationeel. Het doel is een doelmatige en slagvaardige hulpverlening te verzekeren, mede op basis van een gecoördineerde voorbereiding.
GR Omgevingsdienst ZHZ	De Omgevingsdienst voert in mandaat voor de gemeente een aantal wetten uit, zoals de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Wet milieubeheer, de Wet geluidhinder, de Wet bodembescherming en de Wet natuurbescherming. De Wabo milieutaken, in hoofdzaak vergunningverlening, toezicht en handhaving, worden jaarlijks vastgelegd in een jaarprogramma. De Omgevingsdienst verricht daarnaast voor de gemeente adviserende, ondersteunende en uitvoerende werkzaamheden op het gebied van veiligheid, gezondheid, leefbaarheid en duurzaamheid en voert projecten uit op het gebied van milieu en ruimte. De Omgevingsdienst is mede ondertekenaar van het Energieakkoord Drechtsteden.
GR Drechtsteden	De gemeenschappelijke regeling Drechtsteden draagt bij aan dit programma door het opstellen van regionaal beleid op deze gebieden, bijvoorbeeld verkeer en vervoer, duurzaamheid en energietransitie. Ook het adviseren over en het ontwerpen en voorbereiden van civieltechnische werken, het voeren van projectleiding en het houden van toezicht op de werken behoort tot de werkzaamheden.

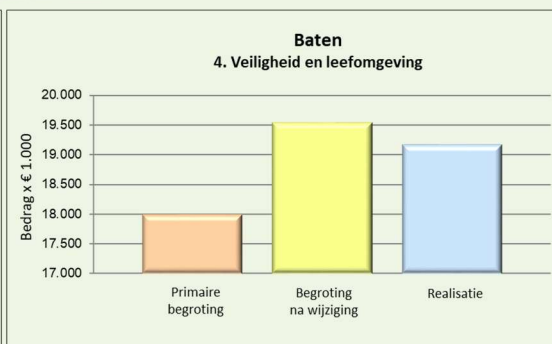
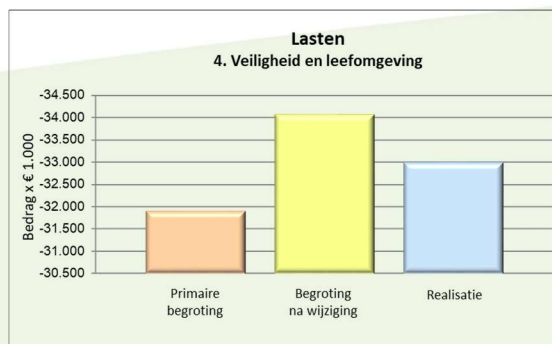
Uitgebreide informatie over alle Verbonden partijen van de gemeente Zwijndrecht treft u aan in de betreffende paragraaf vanaf pagina 129.

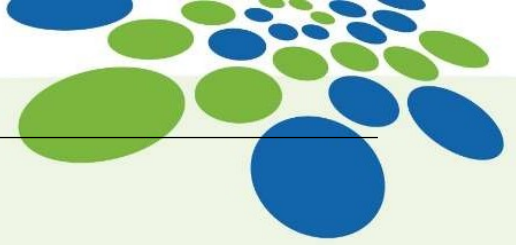
4.4 Wat heeft het gekost?

Programma 4 Veiligheid en leefomgeving	Primaire begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten	-31.915	17.213	-14.702	-33.471	18.027	-15.444	-32.383	17.678	-14.705	1.088	-349	739
Mutaties reserves	0	783	783	-598	1.502	905	-596	1.483	887	2	-19	-17
Resultaat	-31.915	17.996	-13.918	-34.069	19.530	-14.539	-32.979	19.161	-13.817	1.090	-368	722

-- Nadelig / += Voordelig

Bedragen x € 1.000

Programma 5. Dienstverlening en bestuur

5.1 Inleiding

Ook voor onze dienstverlening was het jaar 2020 een bijzonder jaar. Onze dienstverlening is ten tijde van de coronacrisis gewoon doorgegaan. Medewerkers moesten vrijwel het gehele jaar verplicht thuis werken zonder dat de burgers, bedrijven en verbonden partijen daar last van hadden. Dat is goed verlopen. Door op afspraak te werken konden we de drukte aan de balies goed reguleren en voldeden we aan de beperkende maatregelen. En door meer onlinediensten aan te bieden konden mensen goed en snel geholpen worden. Op dit vlak liggen overigens nog wel kansen die we kunnen en moeten pakken. In 2021 komen we daarom met voorstellen om de dienstverlening aan te passen om op deze wijze onder meer het vertrouwen nog meer te vergroten dat inwoners, instellingen en bedrijven in de gemeente hebben. Dit blijft voor ons een belangrijke doelstelling.

Onze samenlevingsgerichte manier van werken hebben we in 2020 doorgezet. Een werkwijze waarbij we trachten samen met burgers en partners te kijken naar wat zij daadwerkelijk van de gemeente nodig hebben. Waar heeft de gemeente een taak of een rol, en hoe kunnen we deze rol of taak het beste ten gunste van het algemeen belang dienen? Het algemeen belang dienen is in de praktijk niet altijd even eenvoudig. De samenlevingsgerichte werkwijze blijft dan ook een belangrijk speerpunt. Daarnaast gaan we onze communicatie richting belanghebbenden te verbeteren en meer toespitsen op de doelgroepen. Uw raad heeft afgelopen jaar een participatieladder opgesteld en er zijn diverse bijeenkomsten geweest om inwoners en bedrijven te betrekken bij de ontwikkelingen in hun buurt. Maar we kunnen nog meer en beter, en zullen daar in 2021 met u het gesprek over voeren. We streven naar een gemeentelijke dienstverlening die klantvriendelijk, transparant en efficiënt is georganiseerd. Dienstverlening is niet alleen het visitekaartje van de gemeente, maar draagt ook bij aan de realisatie van de beleidsdoelen van de gemeente. Veel van onze diensten kunnen via verschillende kanalen (de balie, de website of telefoon) geregeld worden. Echter we willen keer op keer de verwachtingen overtreffen. We komen dan ook in 2021 met verbetervoorstellen om onze dienstverlening te verbeteren en hebben we de ambitie om van het gemeentehuis een écht huis van en voor de gemeenschap te maken. Een gebouw waar burgers, ondernemers, bestuurders, partners en ambtenaren elkaar ontmoeten en met elkaar in verbinding komen. Hier vinden de mooie gesprekken plaats. Hier ontstaat nieuwe energie, groei, en aandacht voor elkaar en nieuwe samenwerkingen. Hier is altijd een luisterend oor.

We zijn ons ervan bewust dat een goede dienstverlening alleen niet voldoende is. De complexiteit van de samenleving en (algemene) regelgeving veroorzaakt ook knelpunten. Het team Sociaal Raadslieden biedt hulp aan een ieder die vastloopt in het woud van regels, procedures en instanties.

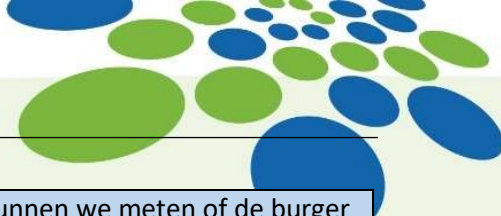
In 2020 heeft het gemeentebestuur van Dordrecht tijdens de collegeconferentie aangeboden om regionale taken naar zich toe te trekken en deze diensten voor andere Drechtstedengemeenten te gaan verlenen. Samen gaan we er in 2021 en daarna voor zorgen dat de overstap naar Dordrecht soepel verloopt en voor iedereen positief uitpakt. Dit betekent dus niet dat de regionale samenwerking uit elkaar zal vallen. We blijven immers burens en we hebben een gedeelde (urgente) gemeenschappelijke opgave. We krijgen nog steeds door gezamenlijk optreden meer voor elkaar. De maatschappelijke (inhoudelijke) opgaven moeten ons inziens leidend zijn en blijven. Zo kunnen we de digitalisering van producten prima op grotere schaal organiseren, maar dienen we onderwerpen die gerelateerd zijn aan lokale politiek en beleid écht lokaal te organiseren en aan te sturen. Om opgaven

die daadwerkelijk op regionaal niveau liggen samen op te pakken en de opgaven die slechts één of een paar gemeenten raken met alleen die gemeenten op te pakken.

Mede onder invloed van de COVID-beperkingen is de ontwikkeling en het gebruik van online dienstverlening in 2020 versneld gerealiseerd. Op uitgebreide wijze is voorts de dienstverlening in 2020 aangepast aan de bijzondere omstandigheden ten gevolge van COVID. De dienstverlening heeft vooral online en telefonisch plaatsgevonden. Baliebezoeken zijn in beperkte mate gecontinueerd, op afspraak en onder voorwaardelijke voorzorgsmaatregelen. Het voorjaar van 2021 staat in het bijzonder in het teken van de landelijke verkiezingen. De voorbereidingen daarvoor zijn in 2020 gestart.

5.2 Wat hebben we bereikt?

Ambities	Doelstellingen	Realisatie 2020
Een goede relatie tussen de samenleving en de politiek	We behartigen de belangen van onze inwoners, bedrijven en partners goed.	In 2020 lag een zeer groot accent op communicatie over de coronacrisis. Naast het communiceren over richtlijnen en maatregelen en over mogelijkheden voor het aanvragen van steun, ging het vooral om aandacht voor elkaar. Zowel de gemeenteraad, het college van B&W als de organisatie lieten zich daarin niet onbetuigd met gezamenlijke en persoonlijke (digitale) activiteiten. De burgemeester was en is daarbij het boegbeeld met onder meer een wekelijkse nieuwsbrief in het Stadsnieuws en videofilmjes. Op tal van terreinen is via communicatie en participatie bijgedragen aan meer aandacht voor elkaar. Mooie voorbeelden zijn onder meer het vrijwilligersplatform Zwijndrecht-voorelkaar en de digitale winkelstraat Zo Zwijndrecht.
	We handhaven excellente dienstverlening.	De burger geeft het rapportcijfer 8,3 voor de dienstverlening van de gemeentewinkel. De klanttevredenheid- en de dienstverleningsprocessen van de gemeentewinkel worden continu gemeten en gemonitord. Nadat een burger een bezoek aan de gemeentewinkel heeft gebracht wordt er per mail een link gestuurd. De burger kan dan digitaal de vragen beantwoorden. Op deze wijze

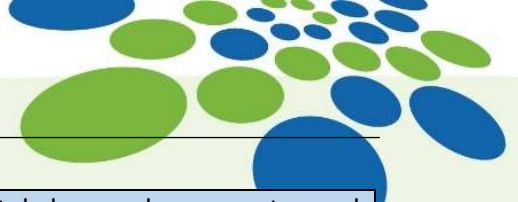

		kunnen we meten of de burger tevreden is en hoe we de dienstverlening verder kunnen optimaliseren en verbeteren.
	We gaan proces- en zaakgericht werken	In 2019 hebben we het Klant-, Zaak- en archiefsysteem <i>InProces</i> in gebruik genomen. Dit betekent dat we ondertussen steeds meer zaken digitaal kunnen verwerken. Doorontwikkeling vindt al werkende weg plaats.

5.3 Wat hebben we gedaan?

Ambitie: Een goede relatie tussen de samenleving en de politiek	
Begroting 2020	Realisatie 2020
Samenlevingsgericht werken is een belangrijk uitgangspunt. Eén van de effecten van samenlevingsgericht werken is een (in de ogen van de inwoners) betere responsiviteit van de gemeente. En dat leidt tot meer vertrouwen. We zetten de periodieke monitoring van vertrouwen voort, maar kiezen daarbij voor een nieuwe, meer betrouwbare, methode.	Drie jaar na de vorige meting van het vertrouwen is eind 2020 een nieuwe enquête uitgezet. Naast het vertrouwen in de gemeente, uitgedrukt in een rapportcijfer, is ook de responsiviteit en beeldvorming gemeten. Deze twee factoren zijn belangrijke determinanten van vertrouwen, zoals uit recent promotieonderzoek op basis van Zwijndrechtse data bleek. Analyses op basis van de nieuwe enquête bieden een basis voor eventuele verbetermaatregelen. De resultaten komen begin 2021 beschikbaar. Om meer inzicht te krijgen in de waardering voor de dienstverlening, wordt er aan burgers na een bezoek aan de gemeentewinkel gevraagd naar de ervaringen. De klanttevredenheid wordt digitaal gemonitord. De burgers zijn tevreden en geven een 8,3 als rapport cijfer voor de dienstverlening.
We geven een impuls aan de communicatie over onze doelstellingen, bijvoorbeeld door onze communicatie toe te spitsen op de doelgroep. We informeren onze inwoners over belangrijke resultaten (bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid, vertrouwen, betaald parkeren, afvalinzameling, Viverra, jeugdzorg, et cetera) en stimuleren burgerparticipatie, waarbij we onder meer de participatieladder toepassen.	Tegelijkertijd was er aandacht voor communicatie en participatie over onderwerpen en projecten die 'gewoon' doorliepen. Een interne werkgroep Participatie heeft geïnventariseerd welke digitale mogelijkheden de gemeente heeft om de samenleving – ondanks de crisis – te betrekken bij beleid en uitvoering. Welke middelen hebben we tot onze beschikking, welke missen we nog? Conclusie was dat we al veel middelen tot onze beschikking hebben, maar dat een online platform voor interactie een belangrijke aanvulling kan zijn op offline

	participatie. Enkele voorbeelden die we al doen, zijn de overleggen via MS Teams, de mogelijkheid om te abonneren op het Stadsnieuws per mail, online enquêtes zoals voor jongeren ten aanzien van een skatebaan en een omgevings-app zoals voor openbare ruimte Walburg. De uitwerking van het online platform volgt in het eerste halfjaar van 2021, dit in lijn met de motie van de gemeenteraad tijdens de begrotingsraad van 10 november 2020 (<i>20M49Begrotingsraad</i>).
In het proces "verstandig versterken" (commissie Deetman) zetten we duidelijk onze lijn neer dat we alleen de samenwerking opzoeken bij gedeelde (urgente) maatschappelijke opgaven of daar waar we door gezamenlijk optreden meer voor elkaar krijgen. De maatschappelijke (inhoudelijke) opgaven moeten onzes inziens in de samenwerking leidend zijn en blijven.	Het college van Dordrecht heeft aangeboden om de taken verricht door het Service Centrum Drechtsteden, Gemeentebelastingen en basisinformatie Drechtsteden en Ingenieursbureau Drechtsteden naar zich toe te trekken en deze voor de andere Drechtstedengemeenten te gaan verlenen (als service gemeente) vanaf 1 januari 2022. Het jaar 2021 is het jaar van de overgang. Samen met de andere gemeenten zetten we ons in om de overgang zo soepel mogelijk te laten verlopen met de insteek dat deze voor iedereen positief uitpakt. We gaan dienstverleningsopdrachten (dvo's) afsluiten en houden daarbij in het oog dat er goede afspraken worden gemaakt voor de continuering en verbetering van de dienstverlening en met betrekking tot het personeel van de huidige GRD. Uw raad heeft op 8 december 2020 ingestemd met het 'principebesluit toekomstige samenwerking Drechtsteden gemeenten' en daarmee het startschot gegeven voor de overstap. Gedurende 2021 wordt u door ons regelmatig geïnformeerd en betrokken op de momenten dat besluiten worden voorbereid.
We monitoren het gebruik van moderne communicatiemiddelen (mobiele apparaten, sociale media, WhatsApp, chat, enzovoort).	De telefonische bereikbaarheid wordt gemeten door het callcenter en bleef door corona en het thuiswerken achter. De servicenorm van 80% is in 2020 niet behaald. Uit de monitoring is gebleken dat er een bereikbaarheid is geweest van 68,2 % gemiddeld. Door Corona was er opeens een thuiswerksituatie ontstaan voor alle medewerkers en het was technisch niet altijd mogelijk om de interne werktelefoons door te schakelen. Dit heeft invloed gehad op de telefonische bereikbaarheid. Omdat het thuiswerken mogelijk een structurele situatie wordt, onderzoeken wij welke maatregelen getroffen kunnen worden om de servicenorm te halen.

	Daarentegen weet de burger de gemeente goed te vinden via WhatsApp. In 2020 zijn er 2.228 appcontacten geweest. En 23.483 contacten via de website chat.
We bieden hulp aan een ieder die vastloopt in het web van regels, procedures en instanties (de gemeente als meest nabije overheid).	De dienstverlening van het Team Sociaal Raadslieden is in 2020 verbreed. Er wordt ondertussen ook invulling gegeven aan de doelstellingen van het 'Hulploket Vraagwijzer' en er wordt samengewerkt in de pilot "Adviespunt Scheiden, Kind en Ouder" (SKO). Onder invloed van de COVID maatregelen hebben de activiteiten sinds maart veelal telefonisch en online plaatsgevonden. De fysieke contacten zijn in beperkte mate gecontinueerd, op afspraak en onder voorwaardelijke voorzorgsmaatregelen. Voor 2021 voorzien wij een toename van de klantvraag door ontstane problematiek ten gevolge van de COVID crisis.
We intensiveren de inzet ten aanzien van privacy, gegevensveiligheid en de landelijke aanpak van adres- en identiteitsfraude.	De ENSIA-zelfevaluatie en -audit 2019 voor informatieveiligheid werd begin 2020 met succes afgerond. Voor de eerste keer voldeden we aan de door de externe auditor getoetste normen. De ENSIA zelfevaluatie over 2020 is uitgevoerd en wordt in de eerste helft van 2021 afgesloten met een audit. De resultaten lijken goed vergelijkbaar te zijn met die over 2019. Naar aanleiding van de privacy jaarrapportage 2019 van de Functionaris Gegevensbescherming Drechtsteden en wetswijzigingen met impact op privacy aspecten van onze werkprocessen, is ingezet op het aantoonbaar voldoen aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Het gaat om het uitvoeren van privacy impact assessments, actualiseren van beleid en werkinstructies, het vergroten van bewustwording bij medewerkers en het treffen van maatregelen ter bescherming van de privacy van inwoners, ook in de samenwerking met onze partners. Resultaten worden in het voorjaar van 2021 meegenomen in de audit van de Functionaris Gegevensbescherming. De gemeente is in 2020 aangesloten bij het project Landelijke Aanpak Adresfraude (LAA).
We werken aan een visie op dienstverlening.	Door COVID is in 2020 alle aandacht besteed aan het aanpassen van de dienstverlening aan de gewijzigde omstandigheden. Het uitwerken

	van een nieuwe toekomstvisie is uitgesteld naar 2021.
We stellen steeds meer producten digitaal beschikbaar en leveren hulp en/of maatwerk waar nodig.	Mede onder invloed van de COVID-beperkingen is de ontwikkeling en het gebruik van online dienstverlening in 2020 versneld gerealiseerd. Producten als een verhuizing, rijbewijs, geboorteaangifte, en diverse BRP uittreksels kunnen burgers online aanvragen.
We werken integraal en efficiënt samen met onze partners binnen 1 zaakstelsel.	In 2019 hebben we het Klant-, Zaak- en archiefsysteem <i>InProces</i> in gebruik genomen. Dit betekent dat al veel zaken digitaal worden afgehandeld. In 2021 is het zaakstelsel technisch volledig ingericht en kunnen we vanaf dat moment meer digitaal gaan werken.
We hebben aandacht voor integer handelen en gaan bewust om met de middelen en informatie die we tot onze beschikking hebben. We trainen onze medewerkers en bestuur zodat de bewustwording op dit gebied toeneemt. We bespreken dilemma's en streven naar een zo goed mogelijk oplossing voor alle betrokkenen.	Als onderdeel van het inwerkprogramma worden alle nieuwe medewerkers getraind in morele oordeelsvorming. We hebben diverse (digitale) sessies hiervoor gehouden. Ook leggen nieuwe medewerkers de eed/belofte of verklaring af en worden dilemma's waar nodig volgens het stappenplan besproken.

(Verplichte) beleidsindicator	Nulmeting	Doel 2020	Realisatie 2020	Doel 2021
Formatie (Fte per 1.000 inwoners) * (jaarrekening 2018)	4,67	4,74	4,75	4,74
Bezetting (Fte per 1.000 inwoners) *(jaarrekening 2018)	4,38	4,38	4,31	4,38
Apparaatskosten (Kosten per inwoner) ** (jaarrekening 2018)	€ 488	€ 523	€ 557	€ 523
Externe inhuur (Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur) (jaarrekening 2018)	10,3%	9,1%	13,7%	9,1%
Overhead (% van de totale lasten) *** (jaarrekening 2018)	9,5%	10,8%	9,3%	10,8%
Vertrouwen in de gemeente (rapportcijfer)****	6,4	> 6,4	6,0	> 6,4

* Exclusief college van B&W.

** Apparaatskosten zijn alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur. Apparaatskosten bestaan onder meer uit de loonkosten voor het gehele ambtelijke apparaat inclusief externe inhuur, ICT- kosten, huisvestings- en facilitaire kosten. De apparaatskosten in 2020 zijn gestegen door onder meer een toename van de gemeentelijke bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling GRD, onderdeel SCD om het verplichte thuiswerken door corona te faciliteren. Verder zijn de loonkosten gestegen volgens de nieuwe CAO in 2020 en is er extra ingehuurd voor bedrijfsvoering en uitvoering raadsprogramma (o.a. voor communicatie, financiën en om Zwijndrecht krachtig uit de crisis te leiden).

*** Overheadkosten zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Overheadkosten bestaan onder meer uit de loonkosten van afdelingshoofden, teamleiders en alle bedrijfsvoeringsfuncties en uit de kosten van huisvesting, ICT, facilitaire zaken, bestuurszaken, bestuursondersteuning (exclusief griffie), managementondersteuning, inkoop, communicatie, juridische zaken en personeelszaken. De werkelijk overheadkosten zijn lager uitgevallen dan de begroting na wijziging. Dit wordt voorna-

melijk veroorzaakt door de inhuurkosten alsnog door te berekenen aan de producten/programma's 1 t/m 5 waarvoor zij zijn ingezet; zij behoren niet tot de overhead. Een voordeel op dit programma is een nadeel op de andere programma's, het loopt budgettair neutraal.

**** Monitor Communicatie en Bestuur 2020.

5.4 Verbonden Partijen

Verbonden partijen	Bijdrage aan ambities gemeente Zwijndrecht
GRD	Door het uitvoering geven aan de groeiagenda en het regionaal Meerjarenprogramma (rMJP) draagt de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden onder andere bij aan de volgende doelstellingen van Zwijndrecht: versterken vestigingsklimaat bedrijven, verbeteren bereikbaarheid (mobiliteit), aansluiting onderwijs op bedrijfsleven en verbetering van de woonmilieus.
Dienstverlening Drechtsteden / OCD /GBD	We werken nauw samen met Dienstverlening Drechtsteden en het Smart Datacentrum van de Gemeentebelastingen en basisinformatie Drechtsteden in Sliedrecht (waaronder ook het Onderzoekscentrum Drechtsteden valt). We werken in dezelfde systemen en harmoniseren onze werkwijzen. We ontwikkelen samen, delen specialismen, bieden onderlinge ondersteuning (website + social media) en voeren activiteiten voor elkaar uit (bijvoorbeeld telefonie). Dienstverlening Zwijndrecht wil een sterke speler zijn in de regio en een actieve bijdrage leveren aan de doorontwikkeling van de kwaliteit van dienstverlening en basisregistraties in het netwerk van de Drechtsteden.

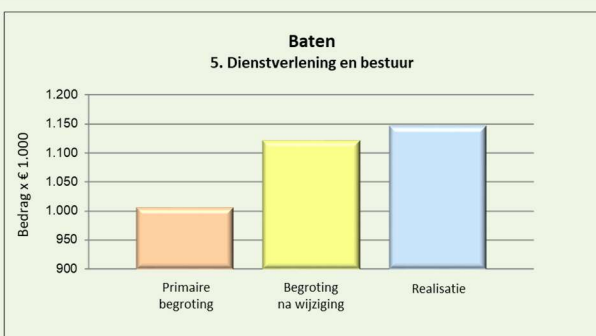
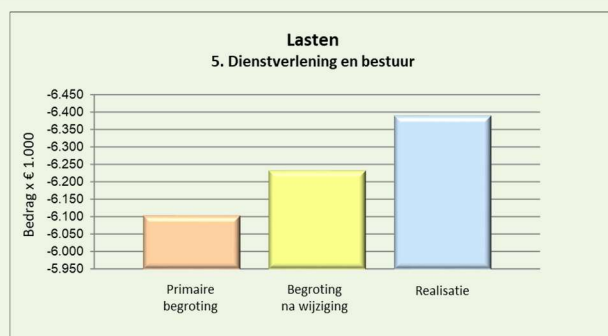
Uitgebreide informatie over alle Verbonden partijen van de gemeente Zwijndrecht treft u aan in de betreffende paragraaf vanaf pagina 129.

5.5 Wat heeft het gekost?

Programma 5 Dienstverlening en bestuur	Primaire begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten	-6.104	1.006	-5.097	-6.234	1.108	-5.126	-6.392	1.137	-5.255	-158	29	-128
Mutaties reserves	0	0	0	0	14	14	0	10	10	0	-4	-4
Resultaat	-6.104	1.006	-5.097	-6.234	1.122	-5.112	-6.392	1.147	-5.245	-158	25	-132

- = Nadelig / + = Voordelig

Bedragen x € 1.000

6. Financiën

Het totaalbedrag (saldo) van dit onderdeel bedraagt € 537.000 negatief. De baten zijn verantwoord onder de algemene dekkingsmiddelen in het volgende hoofdstuk.

De lasten van dit programma zijn als volgt opgebouwd:

Belastingen

De lasten betreffen de bijdragen aan Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden (GBD) voor het uitvoeren van de heffing en invordering, de afhandeling van bezwaar- en beroepsschriften van de Wet onroerende zaken en een dotatie aan de voorziening dubieuze belastingdebiteuren. Daarnaast betreffen de lasten de tegemoetkoming in de woonlasten van € 22,- op de afvalstoffenheffing.

Beleggingen

Zwijndrecht neemt met andere gemeenten deel in het aandelenkapitaal van instellingen met een zeker nut voor de gemeente, zoals nutsbedrijven (Stedin, Oasen en Evides), de BNG en ROM-D. Onder deze post worden de rentelasten verantwoord die zijn verbonden aan het houden van beleggingen.

Overige baten en lasten

Overige baten en lasten omvat posten zoals eindheffing werkkostenregeling (WKR), stelpos- ten lager investeringsprogramma, verkoop verlofuren, generatiepact en vennootschapsbelas- ting.

Algemene uitkering gemeentefonds

De lasten van deze post bestaan uit mutaties met de reserve taakmutaties.

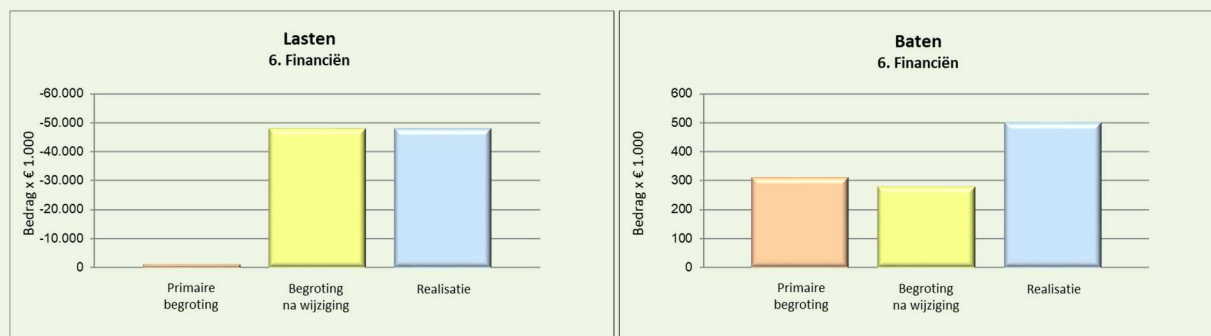
Mutaties reserves

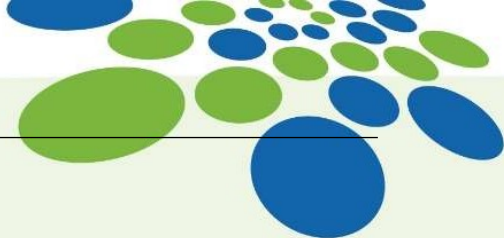
In 2020 is uit de verkoop van de Eneco-aandelen een eenmalige opbrengst ontvangen van € 46 miljoen. Hiervan is € 25,8 miljoen gestort in de algemene reserve, € 18,3 miljoen in de nieuwe reserve Kapitaaldekking Afschrijvingen en € 1,9 miljoen in de nieuwe reserve Inves- teringsfonds Krachtig Zwijndrecht.

Programma 6 Financiën	Primaire begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten	-967	311	-656	-975	279	-696	-1.036	500	-537	-61	221	160
Mutaties reserves	-307	0	-307	-46.915	0	-46.915	-46.915	0	-46.915	0	0	0
Resultaat	-1.274	311	-963	-47.890	279	-47.612	-47.951	500	-47.452	-61	221	160

- = Nadelig / + = Voordelig

Bedragen x € 1.000

7. Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen

Binnen de begroting bestaat er onderscheid tussen specifieke dekkingsmiddelen en algemene dekkingsmiddelen. Specifieke dekkingsmiddelen (bijvoorbeeld opbrengsten voor het ophalen van afval, verstrekken van vergunningen, onderhouden van het riool, reisdocumenten et cetera) hangen samen met een concreet beleidsveld en staan opgenomen in de betreffende programma's. De algemene dekkingsmiddelen onderscheiden zich van specifieke dekkingsmiddelen doordat zij vrij aan te wenden zijn. De besteding van deze inkomsten is niet aan een bepaald programma (doel) gebonden. De algemene dekkingsmiddelen vormen de financiële dekking van de bestedingen van de programma's 1 tot en met 5 en de overige onderdelen van de begroting.

Het totaalbedrag (saldo) van dit onderdeel bedraagt € 135.893.000 en bestaat uit de lokale heffingen, dividend, rente en de uitkering gemeentefonds. De bijbehorende lasten zijn verantwoord in het programma Financiën.

Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is

Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden (GBD) draagt zorg voor heffing en invordering, afhandeling van bezwaar- en beroepsschriften van de Wet onroerende zaken en Precariobelasting. De baten van deze lokale heffingen worden op dit onderdeel verantwoord (€ 11.085.000) en toegelicht in de paragraaf lokale heffingen.

Beleggingen - Dividend

Zwijndrecht neemt met andere gemeenten deel in het aandelenkapitaal van instellingen met een zeker nut voor de gemeente, zoals nutsbedrijven (Eneco, Stedin, Oasen en Evides), de BNG en ROM-D. Onder deze post worden de dividenden geraamd die zijn verbonden aan het houden van beleggingen. Naast de dividenden van bovengenoemde instellingen verantwoord worden we hier ook de garantstellingsprovisie van HVC. In totaal bedragen de totale dividendinkomsten € 1.595.000.

In 2020 is uit de verkoop van de Eneco-aandelen een eenmalige opbrengst ontvangen van € 46 miljoen.

Geldleningen en garanties - renteresultaat

Het saldo (€ 122.000) is opgebouwd uit verschillende componenten. Voor een berekening van het renteresultaat verwijzen wij naar tabel 1 in de paragraaf Financiering.

Uitkering gemeentefonds

De uitkering uit het gemeentefonds (€ 77.334.000) bestaat uit de:

- algemene uitkering
- integratie- en decentralisatie-uitkeringen

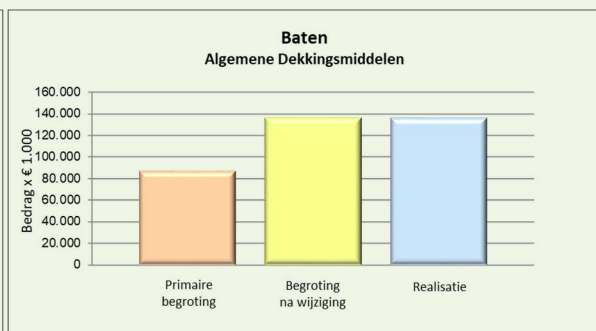
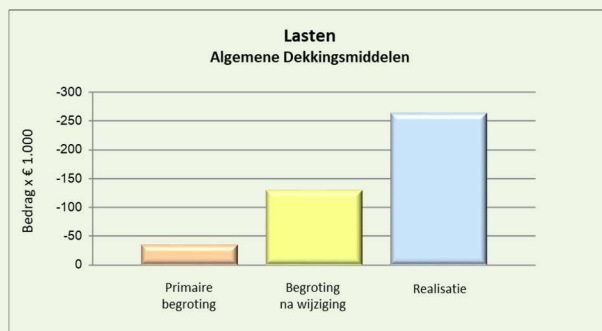
De algemene uitkering uit het Gemeentefonds is de belangrijkste vrij besteedbare/afweegbare inkomstenbron voor de gemeente en wordt voornamelijk bepaald door beleidsvoornemens van de rijksoverheid. De belangrijkste integratie- en decentralisatie-uitkering voor onze gemeente betreft de (oude) Wmo.

De geldstromen die voorheen onder de titel 'deelfonds sociaal domein' vielen, zijn met ingang van 2019 ondergebracht in de algemene uitkering. Een klein gedeelte is gehandhaafd als integratie-uitkering (uitkering in verband met de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW)).

Algemene Dekkingsmiddelen	Primaire begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten	-34	86.652	86.618	-129	136.296	136.167	-264	136.157	135.893	-136	-139	-274
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	-34	86.652	86.618	-129	136.296	136.167	-264	136.157	135.893	-136	-139	-274

- = Nadelig / + = Voordelig

Bedragen x € 1.000

8. Overhead

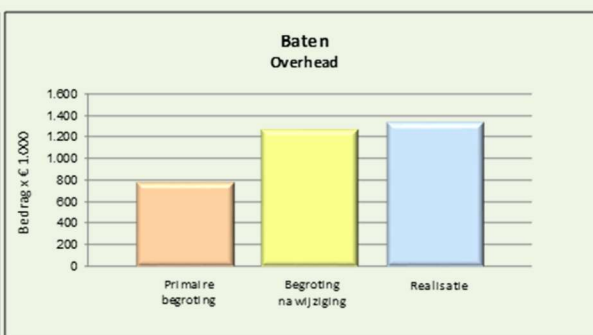
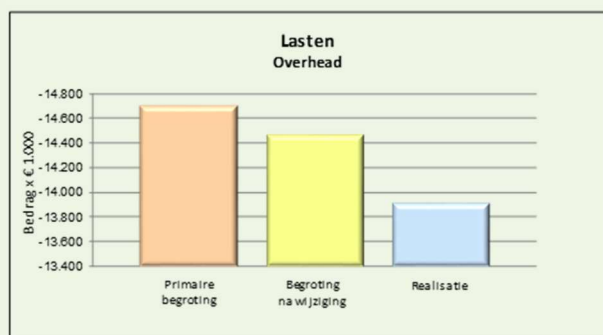
In dit onderdeel worden de overheadkosten gepresenteerd conform de definities uit de notitie overhead van de commissie BBV. De overhead bestaat voor een groot gedeelte uit bijdragen aan de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden, die veel van de (PIJOFACH) taken voor de gemeente Zwijndrecht uitvoert. Daarnaast draagt de gemeente zelf de directe kosten van huisvesting en facilitaire zaken. Tot slot bestaat de overhead uit eigen personeelskosten voor staf- en leidinggevende functies en de daaraan verbonden algemene kosten.

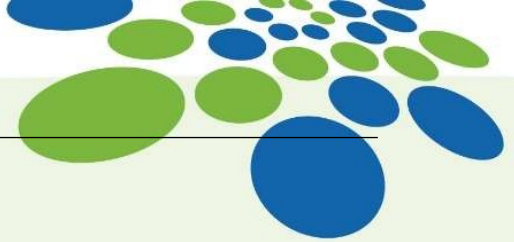
Het totaalbedrag (saldo) van dit onderdeel bedraagt € 13.585.000.

Overhead	Primaire begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten	-14.711	56	-14.655	-14.223	36	-14.187	-13.687	102	-13.585	536	66	602
Mutaties reserves	0	731	731	-247	1.241	994	-247	1.242	995	0	1	1
Resultaat	-14.711	787	-13.924	-14.470	1.277	-13.193	-13.934	1.343	-12.590	536	67	603

- = Nadelig / + = Voordelig

Bedragen x € 1.000

9. Vennootschapsbelasting

In 2015 is het wetsvoorstel modernisering vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen aangenomen door de Tweede Kamer. Het achterliggende doel van het wetsvoorstel is het scheppen van een gelijk speelveld tussen overheidsondernemingen en private ondernemingen. Sindsdien is er voor gemeenten en provincies een vennootschapsbelastingplicht. Vanaf 1 januari 2016 is de gemeente verplicht vennootschapsbelasting te betalen over haar ondernemingsactiviteiten.

De inventarisatie van de ondernemingsactiviteiten is afgerond en hieruit is gebleken dat bouwgrond-exploitaties, straatparkeren en reststromen huishoudelijk afval fiscale ondernemingen voor de vennootschapsbelasting zijn. Voor het straatparkeren is er een vrijstelling. Hieruit volgt dat alleen uit de bouwgrondexploitaties en de reststromen huishoudelijk afval een vennootschapsbelastinglast volgt.

In samenwerking met de fiscalist hebben we het afgelopen jaar de aangiften voor de jaar 2018 gedaan. Uit deze aangiften volgt geen vennootschapsbelastinglast, maar een verrekenbaar verlies. Voor 2017 is een definitieve aanslag, in overeenstemming met de aangifte, ontvangen. Voor 2019 en 2020 hebben we een inschatting gemaakt van de VPB-last en het verrekenbare verlies per 31 december. De ingeschatte VPB-last is nihil. Het geschatte verrekenbare verlies per 31 december 2020 is € 821.000 en is opgenomen als recht onder de activazijde van de balans. De definitieve aanslag kan afwijken van het nu ingeschatte bedrag.

Vennootschapsbelasting	Primaire begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

- = Nadelig / + = Voordelig

Bedragen x € 1.000

1. Paragraaf Lokale Heffingen

Inleiding

In deze paragraaf wordt ingegaan op de lokale heffingen, de onderbouwing en het bijbehorende beleid.

De lokale heffingen kunnen worden onderscheiden in gebonden en ongebonden heffingen. Gebonden wil zeggen dat de besteding gerelateerd is aan een direct aanwijsbare tegenprestatie van de gemeente. Dit zijn retributies, ook wel rechten genoemd, (bijvoorbeeld leges, marktgeld, begraafplaatsrecht of reinigingsrecht) of bestemmingsheffingen (bijvoorbeeld afvalstoffenheffing en rioolheffing). Deze heffingen worden verantwoord op de betreffende gemeentelijke programma's en worden niet tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend. Ongebonden lokale heffingen zijn zogenaamde zuivere belastingen, waar geen directe tegenprestatie tegenover staat. De opbrengsten hieruit kunnen door uw raad vrij binnen het werkterrein van de gemeente worden ingezet. Het gaat hierbij om de onroerendezaakbelastingen (OZB), precariobelasting en (van nature) de hondenbelasting. Deze heffingen zijn niet verbonden aan een inhoudelijk programma en behoren tot de algemene dekkingsmiddelen.

Deze paragraaf heeft betrekking op beide type heffingen en bevat conform de Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten:

- Ontwikkelingen en rijksbeleid
- de uitgangspunten voor de tarieven
- de inkomsten uit de gemeentelijke heffingen
- kostendekkendheid van de heffingen en het beleid
- een aanduiding van de lokale lastendruk
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Ontwikkelingen en rijksbeleid

In 2019 is besloten om vanaf 2020 de macronorm OZB, een afspraak tussen de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Rijksoverheid over de maximale stijging van de landelijke opbrengst onroerende-zaakbelastingen (OZB), te vervangen door een benchmark lokale lasten. Hiermee komt een einde aan het monitoren van de stijging van de onroerende-zaakbelasting (OZB), die jaren lang een maximum stelde aan de stijging van de OZB-opbrengsten van alle gemeenten samen.

Uitgangspunten voor de tarieven

Bij het opstellen van de verordeningen zijn voor wat betreft de tarieven de uitgangspunten uit de Begroting 2020 gehanteerd:

Omschrijving	Indexatie opbrengsten
Leges reinigingsrecht, bouwen en publiekszaken	1,4%
OZB	1,8%
Hondenbelasting	0,0%
Marktgelden	1,4%
Rioolheffing	1,4%
Afvalstoffenheffing	7,4%

Reinigingsrecht	1,4%
Leges begraafplaatsrechten	2,8%

Inkomsten uit de gemeentelijke heffingen

Onderstaande tabel geeft een overzicht met de geraamde en de werkelijke inkomsten over 2020 ten opzichte van 2019. De verschillen tussen 2020 en 2019 geven geen indicatie van de stijging van de tarieven, maar van de totale inkomsten uit heffingen. Factoren als ontwikkelingen in de WOZ-waarde en areaaluitbreiding spelen bij de onroerende-zaakbelastingen een belangrijke rol.

Totaaloverzicht gemeentelijke heffingen

Heffingssoort (bedragen x 1.000)	Rekening 2019	Primaire begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020
Ongebonden heffingen				
<i>(algemene dekkingsmiddelen)</i>				
A. Onroerende zaakbelastingen	9.807	9.883	9.923	9.898
B. Precariobelasting	1.350	1.357	1.331	1.187
Subtotaal ongebonden heffingen	11.157	11.240	11.254	11.085
Gebonden heffingen				
1. Afvalstoffenheffing	6.381	6.919	6.919	6.908
2. Rioolheffing	6.415	6.701	6.511	6.550
3. Hondenbelasting	213	204	204	199
4. Begraafplaatsrechten	643	692	642	682
5a. Leges Publiekscontacten (incl rijksleges)	614	476	486	465
5b. Leges Vergunningverlening (bouwleges, geo en APV)	1.061	552	737	794
6. Binnenhavengelden	47	36	60	52
7. Marktgelden	62	71	60	45
8. Bijdrage Investeringszone Groote Lindt	89	89	89	92
9. Reinigingsrecht	47	46	46	36
10. Parkeerinkomsten - straatparkeren		35	17	41
Subtotaal gebonden heffingen	15.573	15.821	15.771	15.864
TOTAAL	26.729	27.061	27.024	26.949

A. Onroerendezaakbelastingen (OZB)

De OZB is na de algemene uitkering uit het Gemeentefonds de belangrijkste inkomstenbron en bestaan uit een eigenarenbelasting voor zowel woningen als niet-woningen en een gebruikersbelasting voor de niet-woningen (bedrijven, enz.). De opbrengst vloeit naar de algemene middelen van de gemeente. De heffingsgrondslag is de waarde van de onroerende zaak, de WOZ-waarde. Deze waarde wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld met als waardepeildatum 1 januari van het jaar ervoor. De maatstaf voor de berekening van de aanslag 2020 was de WOZ-waarde op 1 januari 2019.

	2017	2018	2019	2020
Eigenaar woning	0,1346%	0,1279%	0,1210%	0,1127%
Eigenaar niet-woning	0,3206%	0,3185%	0,3183%	0,3156%
Gebruiker niet-woning	0,2575%	0,2600%	0,2591%	0,2604%

Uitgangspunt bij het bepalen van de tarieven 2020 was de geraamde opbrengst 2019. Bij vaststelling van de tarieven is, naast de beleidsuitgangspunten voor 2020, rekening gehouden met

de ontwikkeling van de WOZ waarden. Bij een waardedaling, zoals t/m 2015 het geval was, moest het tarief met een vergelijkbaar percentage verhoogd om een gelijkblijvende OZB-opbrengst te realiseren. Bij een waardestijging daarentegen moet het tarief worden verlaagd voor een gelijkblijvende opbrengst. Anders gezegd: bij gemiddeld 2% stijging van de WOZ-waarden moet het tarief met ca. 2% worden verlaagd om een gelijkblijvende opbrengst te verkrijgen.

B. Precariobelasting op kabels, buizen en leidingen van nutsbedrijven

Precariobelasting wordt geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Het is een zuivere belasting, ofwel een ongebonden heffing. Door de controle gaat van deze belasting ook een regulerende werking op het gebruik van de openbare ruimte uit. De opbrengst is sterk afhankelijk van wisselende activiteiten in de openbare buitenruimte.

In 2020 is € 144.000 minder aan precario ontvangen. Dit heeft verschillende oorzaken:

- De inrichting van het belastingpakket bij de GBD is gericht op standaard-aanslagen en minder op maatwerk. Verder ontbrak capaciteit op de juridische toetsing van de aanslagen. Door deze problemen zijn de aanslagen over 2018, 2019 en 2020 niet aangeemaakt. De nog op te leggen Precariobelasting over 2018 kon niet worden gerealiseerd in 2020 en is als verlies meegenomen in de jaarrekening voor € 118.000. Het GBD komt nog met een voorstel voor gedeeltelijke compensatie.
- In juni 2020 heeft de gemeente Zwijndrecht besloten als gevolg van de coronamaatregelen om de financiële zorgen van ondernemers die niet over een standplaats dan wel terras kunnen beschikken voor het uitvoeren van hun bedrijfsactiviteiten te verlichten en is de raming met € 26.000,- verlaagd over 2019 (de aanslagen voor terrassen e.d. op gemeentegrond worden altijd achteraf opgelegd). Voor 2020 wordt uitgegaan van hetzelfde bedrag.

Met ingang van 2016 heft onze gemeente deze belasting ook over kabels en leidingen van nutsbedrijven in gemeentegrond. Voorheen was dit niet mogelijk omdat dit was geregeld middels concessieovereenkomsten. Met ingang van 2022 vervalt de mogelijkheid om precariobelasting van nutswerken te heffen.

De kostendekkendheid van de heffingen en een toelichting

De opbrengsten van de afvalstoffenheffing, de rioolheffing, de marktgelden, de begraafplaatsrechten, reinigingsrechten en de leges zijn niet vrij besteedbaar. Deze opbrengsten moeten aangewend worden voor de gerelateerde prestaties. Hier geldt een wettelijke norm van maximaal 100% kostendekkendheid. De overhead is afzonderlijk inzichtelijk gemaakt en kunnen kosten zijn die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Overheadkosten bestaan onder meer uit de loonkosten van afdelingshoofden, teamleiders en alle bedrijfsvoeringsfuncties en uit de kosten van huisvesting, ICT, facilitaire zaken, bestuurszaken, bestuursondersteuning exclusief griffie, managementondersteuning, inkoop, communicatie, juridische zaken en personeelszaken. Bij de berekening van de kostendekkendheid is gebruik gemaakt van de voorschriften van de commissie BBV.

1. Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven ter dekking van de kosten voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval. De heffing komt ten laste van gebruikers van percelen waarvoor de gemeente een inzamelingsverplichting voor huishoudelijk afval heeft. De heffing is afhankelijk

van de omvang van het betreffende huishouden. Er worden twee tarieven gehanteerd, namelijk voor één- en meerpersoonshuishoudens. De tarieven ontwikkelden zich de afgelopen jaren als volgt (in €):

	2017	2018	2019	2020
Meerpersoons	€ 342,00	€ 346,44	€ 354,00	€ 380,16
Eenpersoons	€ 312,00	€ 316,08	€ 324,00	€ 348,00
Stijging	10,80%	1,30%	2,30%	7,40%

De geringe verschillen in stijgingspercentages tussen de meerpersoonshuishoudens en eenpersoonshuishoudens worden veroorzaakt door de afronding van de jaartarieven, omdat deze deelbaar moeten zijn door 12. Net als in 2019 is in 2020 een tegemoetkoming in de woonlasten van € 22,- verstrekt. Deze tegemoetkoming is verwerkt via de afvalstoffenheffing.

Wettelijk uitgangspunt is dat de opbrengst niet hoger mag zijn dan de kosten voor inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval. In Zwijndrecht is dat het geval, maar was er geen sprake van 100% kostendeckendheid. In de verordening Afvalstoffenheffing 2020 is rekening gehouden met een tariefsaanpassing van 7,4% om 100% kostendeckendheid te kunnen realiseren.

Berekening kostendeckendheid Afvalstoffenheffing	
Kosten taakveld(en)	
Kosten ophalen, afvoeren en verwerking van huisvuil	6.556.731
Toerekening 44% kosten straatreiniging	267.251
Kwijtschelding	623.532
Totaal bruto kosten	7.447.514
Overhead	175.342
Bijdrage Nedvang voor gescheiden afval	-340.802
Toevoeging reserve	67.191
Totaal netto kosten	7.349.245
Opbrengst afvalstoffenheffing	7.349.245
Dekking	100%

Gescheiden inzamelen

De gemeente heeft de inzameling van afval in de gemeente uitbesteed. Dit wordt verzorgd door HVC. De kosten, die HVC maakt voor de inzameling en verwerking van afval, worden doorberekend in het tarief.

2. Rioolheffing

Rioolheffing is een vergoeding ter dekking van de kosten die gemeenten maken voor haar rioolstelsel. Ook de kosten van de nieuwe wettelijke watertaken, zoals zorgplicht voor stedelijk afvalwater, hemelwater en structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand kunnen hiermee bekostigd worden. Welke kosten worden verhaald is met het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) vastgesteld.

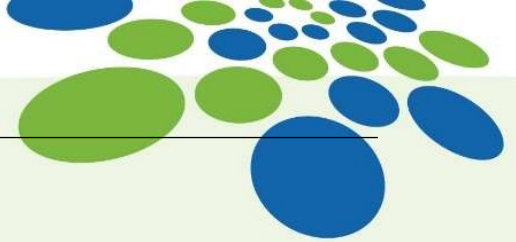
Vanaf 2017 gelden twee tarieven: huishoudens en niet-woningen. Bij niet-woningen is het tarief gekoppeld aan het waterverbruik met een bedrag per gebruik van 250 m³. De tarieven voor de huishoudens ontwikkelden zich de afgelopen jaren als volgt (in €):

	2017	2018	2019	2020
Meerpersoons	€ 274,80	€ 283,08	€ 298,08	€ 302,16
Eenpersoons	€ 274,80	€ 283,08	€ 298,08	€ 302,16
Stijging	10,80%	1,30%	2,30%	1,40%

Er is sprake van kostendekkendheid. Dit blijkt uit onderstaande berekening:

Berekening kostendekkendheid Rioolheffing	
Kosten taakveld(en)	
- Riolering algemeen	3.828.259
- Rioolbemaling	507.875
- Baggeren en reinigen kolken	420.921
- Kwijtschelding	514.968
Inkomsten taakveld(en), excl heffingen	-303.124
Directe (netto) kosten taakveld	4.968.899
Indirecte (overige toe te rekenen) kosten:	
Overhead	626.020
BTW	819.752
Mutatie voorziening	135.268
Totale kosten	€ 6.549.939
Opbrengst heffingen	€ 6.549.940
Dekking	100%

De gemeente koopt voor de rioleringszorg diensten of goederen in. Daarover betalen we BTW die als kosten in de rioolheffing zijn opgenomen. Om al te grote schommelingen in de tariefstelling te voorkomen is een voorziening gevormd. Bij eventuele overschotten of tekorten worden deze ten gunste of ten laste van de voorziening gebracht.

GRP

In het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) 2018-2021 zijn de kosten voor de rioleringsvoorzieningen voor de komende vijftig jaar opgenomen. In dit GRP wordt uitgegaan van een jaarlijkse stijging van 3% (exclusief inflatie) van het tarief om in 2029 een kostendekkend tarief te bereiken. Nadien komt de jaarlijkse stijging te vervallen en zal de tariefontwikkeling ongeveer gelijk lopen met de lasten.

Er vindt een correctie op de kapitaallasten plaats. Er wordt 25% in mindering gebracht op de kapitaallasten, omdat in het verleden gebleken is dat 25% van de geplande investeringen niet haalbaar blijken te zijn. Deze bedragen zitten nu in het totaal opgenomen.

3. Hondenbelasting

In de Gemeentewet is bepaald dat gemeenten een belasting mogen heffen op het houden van honden. Hondenbelasting is een zuivere belasting die, net als de onroerende-zaakbelastingen, kan vloeien naar de algemene middelen van de gemeente. Zwijndrecht heeft er voor gekozen dat de inkomsten alleen worden ingezet ter dekking van de kosten van het hondenbeleid.

Berekening kostendekkendheid hondenbeleid	
Kosten taakveld(en)	
Toezicht en handhaving	40.000
Diverse kosten, zoals hondenpoepbakken en -zuiger, communicatie	94.598
Ambtelijke kosten	53.344
Overhead	
Kosten kwijtschelding en oninbaarheid	12.782
Totale kosten	200.724
Opbrengst heffingen	198.969
Dekking	99%

4. Begraafplaatsrechten

De begraafplaatsrechten worden geheven ter dekking van de kosten van de openbare begraafplaatsen Jeroen Boschlaan, Munnikensteeg en Heerjansdam en het rouwcentrum Uranusstraat. Voor deze heffing is het uitgangspunt kostendekkendheid.

Er is sprake van gedeeltelijke kostendekkendheid. Dit blijkt uit onderstaande berekening (in €):

Berekening kostendekkendheid begraafplaatsrechten	
Kosten taakveld(en)	
Loonkosten eigen personeel	338.439
Overige ambtelijke kosten	246.872
Kapitaallasten (rente en afschrijving)	34.093
Exploitatiekosten van de 3 begraafplaatsen en het rouwcentrum	222.135
Inkomsten taakveld(en), excl heffingen	-122.734
Directe (netto) kosten taakveld	718.806
Indirecte (overige toe te rekenen) kosten:	
- overhead	262.611
- BTW	0
Totale kosten	€ 981.417
Opbrengst heffingen	€ 681.976
Dekking	69%

Een relatief groot deel van de kosten bestaat uit overhead doordat de gemeente op het gebied van begraven en begraafplaatsen veel in eigen beheer uitvoert. Dit bijvoorbeeld in tegenstelling tot de afvalinzameling waar de taken zijn uitbesteed aan HVC inclusief een groot deel van de overhead.

5. Leges

Leges worden geheven voor door de gemeente verleende diensten. Het uitgangspunt voor de berekening van de kostendekkendheid is toetsing op verordeningenniveau, waarbij de geraamde lasten van alle genoemde activiteiten worden gedekt door de gezamenlijke baten uit de te heffen belastingen. Onderstaand is de kostendekkendheid aangegeven van de leges voor algemene dienstverlening en de leges voor vergunningverlening.

5a. Leges Algemene dienstverlening/Publiekscontacten

Conform de uitgangspunten zijn de tarieven verhoogd met de inflatie van 1,4%. Een deel van de tarieven zijn echter door het Rijk gemaximeerd. Dat is onder andere het geval bij de reisdocumenten en bij de rijbewijzen. Er is sprake van beperkte kostendekkendheid. Dit blijkt uit onderstaande berekening (in €):

Berekening kostendekkendheid Alg. dienstverlening titel 1	
Rijksdeel leges	146.582
Loonkosten personeel	594.547
Overige kosten	119.231
Inkomsten taakveld(en), excl heffingen	0
Directe (netto) kosten taakveld	860.361
Indirecte (overig toe te rekenen) kosten:	
- overhead afdeling	427.485
Totaal overige kosten	427.485
Totale kosten	€ 1.287.846
Opbrengst leges	€ 465.377
Dekking	36%

5b. Leges Vergunningverlening (Omgevingsvergunning/APV/Geo en bijzondere wetten)

Voor de aanvraag van bouwvergunningen en aansluitingen op de openbare nutsvoorzieningen, wordt leges geheven. Er wordt een staffel gehanteerd die als grondslag dient voor het berekenen van het legesbedrag. De huidige staffel bestaat al geruime tijd en wordt jaarlijks aangepast op de prijsindex. De huidige systematiek leidt tot een relatief vriendelijker legesbedrag voor de kleine verbouwingen en tegelijk een wat hoger tarief voor de grote projecten. Er is sprake van beperkte kostendekkendheid. Dit blijkt uit onderstaande berekening (in €):

Berekening kostendekkendheid Titel 2	
Omgevingsvergunning/APV	
Kosten taakveld(en)	
Loonkosten personeel	622.310
Overige kosten	172.285
Inkomsten taakveld(en), excl heffingen	0
Directe (netto) kosten taakveld	794.595
Indirecte (overige toe te rekenen) kosten:	
Overhead	676.620
Totale kosten	€ 1.471.215
Opbrengst WABO, APV en Geo	€ 793.797
Dekking	54%

6. *Binnenhavengeld*

Binnenhavengeld wordt geheven voor binnenschepen die gebruik maken van de haven. Deze heffing dient als vergoeding voor door de gemeente verstrekte diensten, waaronder het in stand houden van goed begaanbare havens.

De gemeenten Dordrecht, Zwijndrecht en Papendrecht hebben een samenwerkingsovereenkomst met het Havenbedrijf Rotterdam. Conform de opgestelde overeenkomst stelt ons college jaarlijks de tarieven van het binnenhavengeld vast conform de algemene voorwaarden van het Havenbedrijf Rotterdam NV. Dit met als doel een effectieve samenwerking en een eenduidige tariefstelling te realiseren in het havengebied van Rotterdam, Dordrecht, Zwijndrecht en Papendrecht.

7. *Marktgelden*

We kennen in Zwijndrecht twee weekmarkten, namelijk Heer Oudelands Ambacht en Winkelcentrum Walburg. De tarieven zijn bepaald naar ingenomen vierkante meters op het marktterrein.

De marktgelden worden geheven ter dekking van de kosten voor het beschikbaar stellen van marktlocaties op gemeentegrounden. In 2020 zijn de markten als gevolg van de coronamaatregelen voor een gedeelte in maart en heel april afgelast. Daardoor zijn de inkomsten ongeveer € 20.000 lager dan in andere jaren het geval was.

Er is sprake van beperkte kostendekkendheid. Dit blijkt uit onderstaande berekening (in €):

Berekening kostendekkendheid marktgelden	
Kosten taakveld(en)	
- Energiekosten	10.020
- Overige kosten	21.546
- Inzet marktmeester	40.039
Inkomsten taakveld(en), excl heffingen	-5.733
Directe (netto) kosten taakveld	65.871
Indirecte (overige toe te rekenen) kosten:	
Overhead	55.732
Totale kosten	€ 121.603
Opbrengst heffingen	€ 45.107
Dekking	37%

8. *Bedrijven InvesteringsZones (BIZ)*

Onze gemeente heeft sinds 2011 een BIZ-heffing voor bedrijventerrein Groote Lindt. Het is een belasting ter dekking van de kosten die zijn verbonden aan activiteiten welke zijn gericht op het bevorderen van leefbaarheid, veiligheid, ruimtelijke kwaliteit of een ander mede publiek belang in de openbare ruimte van de betreffende zone. De geheven belasting wordt middels een subsidie uitgekeerd aan een daartoe opgerichte BIZ-stichting.

Gebruikers van panden in het gebied, als een pand leegstaat de eigenaar, betalen mee aan de uitvoering van het BIZ-plan. De belastinginkomsten, minus de perceptiekosten, zijn als subsidie overgedragen aan de stichting BIZ Groote Lindt

9. *Reinigingsrecht*

Voor het ophalen van afval bij niet-woningen (winkels, bedrijven, buurtcentra, etc.) kunnen gemeenten reinigingsrecht heffen. In tegenstelling tot het inzamelen van huishoudelijk afval hebben gemeenten niet de verplichting om afval bij bedrijven in te zamelen. Bedrijven moeten zelf zorgdragen voor het afvoeren van hun afval en kunnen hiervoor een contract aangaan met een erkende afvalinzamelaar. Voor zover bedrijven weigeren hieraan mee te werken, geldt een door de raad vastgestelde verordening.

Lokale lastendruk (heffingen woonlasten)

Tot de woonlasten worden gerekend de onroerendezaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Deze heffingen bepalen het grootste deel van de gemeentelijke opbrengsten en bepalen daarmee ook grotendeels de lokale lastendruk.

In de volgende tabel wordt over de laatste vijf jaren de ontwikkeling van de woonlasten weergegeven. De OZB is berekend op basis van de geactualiseerde gemiddelde woningwaarde.

In onderstaande tabel is het tarief afvalstoffenheffing weergegeven inclusief de tegemoetkoming in de woonlasten van de € 22,-. In verband met de precariobelasting op kabels en leidingen die nutsbedrijven doorbelasten aan huishoudens is in 2020 een tegemoetkoming in de woonlasten verstrekt van € 22,- per huishouden. De burgers zijn hierover op verschillende manieren geïnformeerd en het uit te keren bedrag is óf verrekend met de nog openstaande aanslag gemeentelijke belastingen óf, wanneer verrekening niet mogelijk was, uitbetaald. Ook huishoudens die kwijtschelding van gemeentelijke belastingen krijgen, hebben deze tegemoetkoming ontvangen.

Voor 2020 is deze tegemoetkoming, net als vorige jaren, vermeld op de aanslag gemeentelijke belastingen.

Heffingen woonlasten (lokale lastendruk)	2016	2017	2018	2019	2020
Gemiddelde WOZ-waarde	€ 167.000	€ 172.000	€ 182.000	€ 198.000	€ 215.000
OZB-eigenaar	€ 229,45	€ 231,51	€ 232,78	€ 238,37	€ 242,31
Afvalstoffenheffing	€ 309,24	€ 342,00	€ 346,44	€ 354,00	€ 380,16
Rioolheffing-gebruiker	€ 267,96	€ 274,80	€ 283,08	€ 298,08	€ 302,16
Tegemoetkoming woonlasten	€	-22,00	€ -22,00	€ -22,00	€ -22,00
Ontwikkeling totale lastendruk	€ 807	€ 826	€ 840	€ 868	€ 903
stijging/afname t.o.v. vorig jaar	4,3%	2,4%	1,7%	3,3%	3,9%

Vergelijking met andere gemeenten

Om inzicht te krijgen in het algemene verloop van de hoogte van de woonlasten is het goed een vergelijking met andere gemeenten te maken. Ook het landelijk gemiddelde is hierin opgenomen.

De woonlasten in 2020 in Alblasserdam, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwiindrecht laten zich samenvatten in onderstaand schema (x € 1). Dit overzicht is gebaseerd op de actuele gegevens van de Digitale Atlas van de lokale lasten 2020 op www.coelo.nl en geeft de woonlasten van een meerpersoonshuishouden weer.

Gemeente	Gemiddelde WOZ-waarde	Tarief OZB	OZB eigenaar	Rioolheffing eig/gebr	Afvalstoffenheffing	Totaal	Rangnr. Meerpers.huish
Alblasserdam	€ 235.000	0,1134	€ 266	€ 159	€ 358	€ 783	169
Dordrecht	€ 206.000	0,1089	€ 225	€ 194	€ 286	€ 705	59
Hardinxveld-Giessendam	€ 255.000	0,1199	€ 306	€ 231	€ 292	€ 829	246
Hendrik-Ido-Ambacht	€ 278.000	0,1108	€ 308	€ 184	€ 335	€ 827	241
Papendrecht	€ 237.000	0,1128	€ 268	€ 141	€ 296	€ 705	58
Sliedrecht	€ 216.000	0,0879	€ 190	€ 236	€ 246	€ 672	31
Zwiindrecht *	€ 216.000	0,1127	€ 244	€ 302	€ 380	€ 904	323
Landelijk gemiddelde	€ 286.000	0,1102	€ 294	€ 199	€ 283	€ 776	

*Voor Zwiindrecht is het totaalbedrag verlaagd met € 22 wegens een tegemoetkoming in de woonlasten.

** Hoe lager het rangnummer (laatste kolom) hoe lager de woonlasten.

Kwijtscheldingsbeleid

Als een belastingplichtige als gevolg van financiële omstandigheden niet in staat is een belastingaanslag geheel of gedeeltelijk te betalen, kan gehele of gedeeltelijke kwijtschelding worden verleend. De regels voor het toekennen worden bepaald door de rijksoverheid. Deze regels (Uitvoeringsregeling van de Invorderingswet 1990) komen erop neer dat kwijtschelding mag worden verleend aan belastingplichtigen waarvan de kosten van bestaan niet hoger ligt dan 90% van de bijstandsnorm. De gemeenteraad kan in afwijking hiervan besluiten de kosten van bestaan te stellen op maximaal 100% van de bijstandsnorm. Dat leidt er in de praktijk toe dat een inwoner met een inkomen op bijstandsniveau in

beginsel voor kwijtschelding in aanmerking komt. Gemeenten mogen zelf bepalen voor welke belastingen kwijtschelding wordt verleend. In onze gemeente verlenen wij kwijtschelding voor de afvalstoffenheffing, de rioolheffing voor woningen en voor de eerste hond bij de hondenbelasting.

De specificatie van de totale kwijtschelding 2020, evenals die van de werkelijke cijfers over 2019 en de begroting 2020 is als volgt:

Kwijtscheldingen (bedragen x 1.000)	Rekening 2019	Primaire begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020
Afvalstoffenheffing	€ 607	€ 670	€ 670	€ 624
Rioolheffing	€ 532	€ 560	€ 560	€ 515
Hondenbelasting	€ 15	€ 15	€ 15	€ 13
TOTAAL	€ 1.154	€ 1.245	€ 1.245	€ 1.151

2. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Als gemeente ontwikkelen we activiteiten waar mogelijk risico's aan verbonden zijn. Ook worden we soms geconfronteerd met autonome ontwikkelingen die gepaard gaan met risico's. Deze risico's kunnen van juridische, financiële, maatschappelijke of inhoudelijke aard zijn. Belangrijk onderdeel van managementverantwoordelijkheid is daarom het risicomanagement. Er is binnen de gemeente Zwijndrecht structureel aandacht voor risicomanagement.

In deze paragraaf geven wij informatie over het risicomanagement in onze gemeente. Daarmee geven we inzicht in de omvang van het risicoprofiel en de grootste risico's met de daarbij behorende beheersmaatregelen. De paragraaf laat zien hoe het weerstandsvermogen en de daarbij behorende ratio zich ontwikkelen.

In de paragraaf hebben we ook een aantal financiële kengetallen opgenomen. Dit doen we enerzijds om het inzicht in onze financiële positie te vergroten en anderzijds om deze te kunnen vergelijken met andere gemeenten.

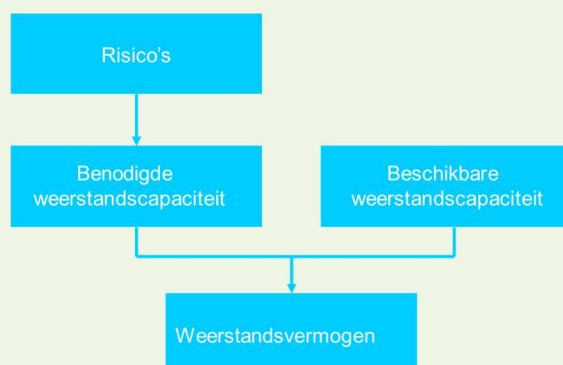
Definities

Allereerst gaan we in op de definitie van "weerstandsvermogen". Wat is dat nu eigenlijk?

Weerstandsvermogen: is het vermogen van de gemeente om (incidentele) financiële tegenvallers op te kunnen vangen. De noodzakelijke omvang van het weerstandsvermogen volgt uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit (algemene reserve) en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten.

Het weerstandsvermogen drukken we uit in een *weerstandsratio*. Dit is de verhouding tussen de omvang van de algemene reserve afgezet tegen de omvang van de risico's. Is de ratio 1,0, dan is er voor elke euro aan risico ook een euro beschikbaar in de algemene reserve.

Onder een *risico* verstaan wij de kans dat *een gebeurtenis zich voordoet die (de hoeveelheid beschikbare financiële middelen voor) het realiseren van doelstellingen in positief of negatief opzicht beïnvloedt*.

Beleid en Systematiek

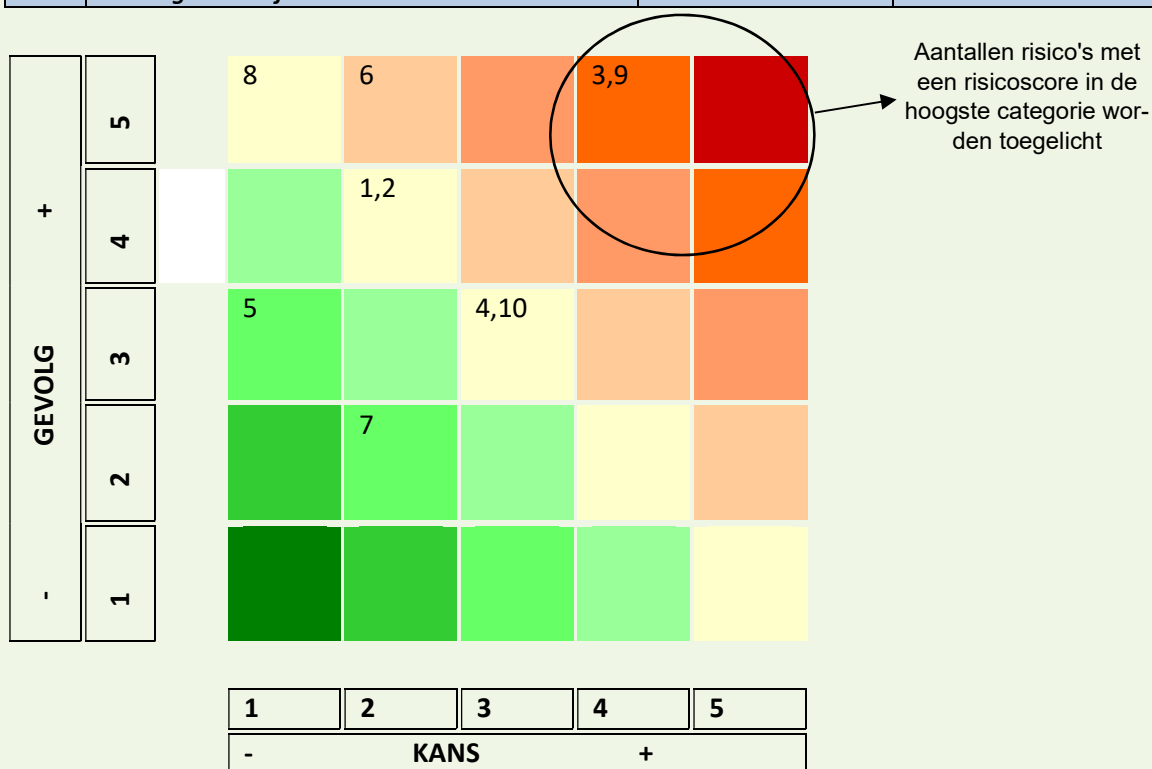
Wij maken op basis van een gedegen risico-inventarisatie een reële inschatting van de noodzakelijk geachte omvang van de weerstandscapaciteit. Bij de bepaling van de noodzakelijke omvang van het weerstandsvermogen streven wij geen exacte nauwkeurigheid na, maar werken wij met een zogenaamde bandbreedte met een minimaal benodigde omvang en een maximaal benodigde omvang.

In het weerstandsvermogen maken wij onderscheid tussen het weerstandsvermogen van de reguliere exploitatiebegroting en het weerstandsvermogen van het grondbedrijf. Qua aard en risicoprofiel verschillen deze beide activiteiten namelijk wezenlijk van elkaar en is de benaderingswijze enigszins verschillend. De provincie beoordeelt, als toezichthouder, het weerstandsvermogen van de gemeente wel als één bedrag.

Geïnterpreteerde risico's:

Voor deze begroting hebben we onze risico's voor de exploitatie geactualiseerd en dit zijn op dit moment de belangrijkste risico's:

	Risico	Risicoprofiel (kans x effect)	Kwantificering
1	Mede-eigenaar ROM-D	Laag	€ 60.000
2	Aansprakelijkheid publieke dienstverlening	Laag-gemiddeld	€ 75.000
3	Fin. aansprakelijkheid Verbonden partijen	Hoog	€ 2.000.000
4	BTW en overdrachtsbelasting LOC	Gemiddeld	€ 312.000
5	Borg- en garantstellingen excl. HVC	Laag	€ -
6	Garantstellingen HVC	Laag-gemiddeld	€ 2.440.000
7	Oplopende rente geld- en kapitaalmarkt	Laag	€ -
8	Borg- en garantstellingen woningcorporaties	Laag	€ 244.000
9	Jeugd	Hoog	€ 650.000
10	Corona	Gemiddeld	PM
	Totaal gekwantificeerde risico's		€ 5.781.000

3. Fin. aansprakelijkheid Verbonden partijen [4-5]

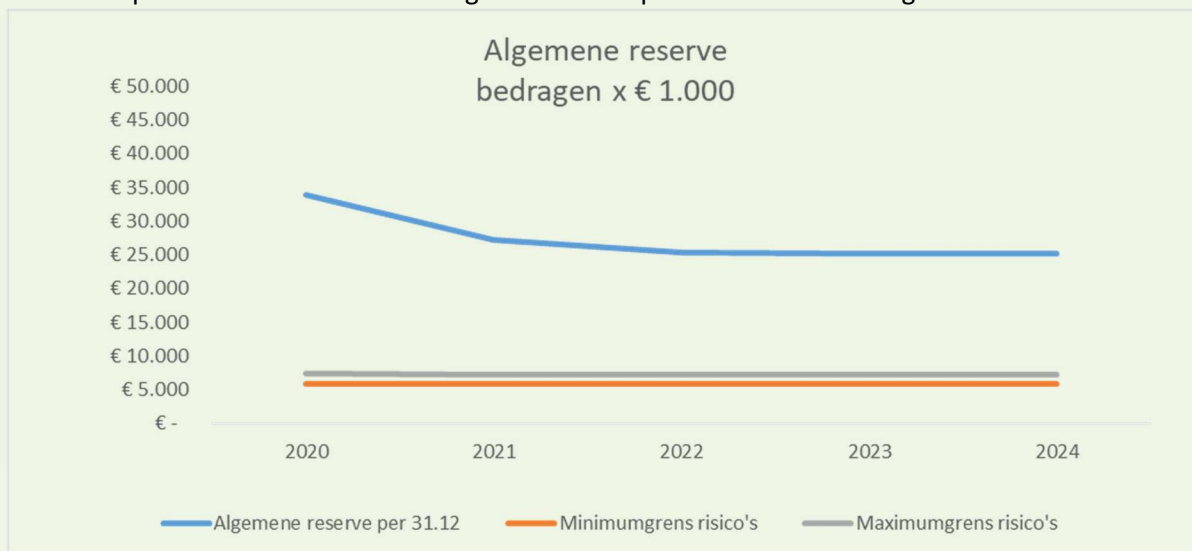
Dit risico betreft alle verbonden partijen (met uitzondering van jeugd). Het verhoogde risico komt door de nieuwe wijze van ramen door de GRD in haar begroting 2021-2024. We citeren hun toelichting bij dit risico "(...)iedere begroting (raming) kent een zekere mate van onzekerheid. Voor de SDD is statistisch gekeken hoeveel de realisatie (jaarrekening) op de raming (begroting) afweek. Dit blijkt statistisch een bandbreedte van ongeveer 2%. De jaarrekening kent dus een afwijking van plus/min 2% ten opzichte van de begroting. In de financiële raming van deze begroting is uitgegaan van de onderkant van de bandbreedte, dus -2%. Dit leidt tot een daling van de begroting met € 5,5 miljoen. Daarmee wordt een groter risico op overschrijding van de begroting geaccepteerd."

9. Jeugd (4-5)

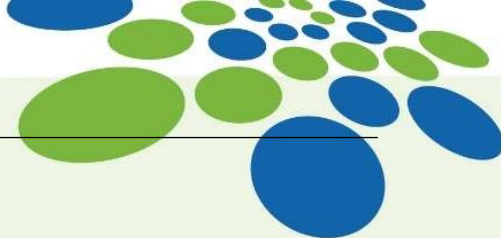
De middelen die Zwijndrecht ontvangt in het gemeentefonds voor de uitvoering van de Jeugdwet (2015) zijn in principe taakstellend voor het uitvoeren van de taken van de Jeugdwet. Deze taken worden grotendeels uitgevoerd door de onder de Dienst Gezondheid en Jeugd vallende Service Organisatie Jeugd (SOJ). In de afgelopen jaren is gebleken dat het budget niet toereikend was om de noodzakelijke hulp te verlenen. Voor 2020 is een begroting neergelegd op basis recente aantallen, maar ook met een bezuinigingsopgave. Of dit ook daadwerkelijk in 2021 gerealiseerd wordt is van meerdere factoren afhankelijk. Er blijven (financiële) risico's bestaan op het beleidsveld Jeugd. Zowel het volume als de zorgkosten kunnen meer dan verwacht toenemen. Wij volgen het advies van de Service organisatie in haar begroting 2021 om een rekening te houden met een risicomarge van 5% van de gemeentelijke bijdrage. De bijdrage bedraagt voor 2021 ongeveer € 13,5 miljoen. Het risicobedrag wordt dus € 675.000.

Verloop weerstandsvermogen

Het verloop van het weerstandsvermogen voor de exploitatie ziet er als volgt uit:

Als gevolg van het uitvoeringsprogramma dat voortvloeit uit het raadsprogramma 2018-2022 'Krachtig Zwijndrecht' daalt de algemene reserve, maar stabiliseert met ingang van 2022. De versterking van de algemene reserve in 2020 vloeit voort uit de ontvangen Eneco-gelden. Het weerstandsvermogen is ruim voldoende om de bekende risico's op te vangen.

Verloop Algemene Reserve

(Bedragen x 1.000)

	2020	2021	2022	2023	2024
Algemene reserve per 01.01	€ 11.678	€ 33.855	€ 27.358	€ 25.440	€ 25.299
Exploitatiesaldi voorgaande jaren	€ 38-	€ 1.178-	€ 73-	€ 87-	€ 44-
Toevoegingen	€ 27.650				
Onttrekkingen	€ 5.435-	€ 5.319-	€ 1.845-	€ 54-	
Algemene reserve per 31.12	€ 33.855	€ 27.358	€ 25.440	€ 25.299	€ 25.255
Minimumgrens risico's	€ 5.903	€ 5.806	€ 5.806	€ 5.806	€ 5.806
Maximumgrens risico's	€ 7.378	€ 7.258	€ 7.258	€ 7.258	€ 7.258

Risicoprofiel grondbedrijf

Elk jaar bepalen wij bij het opstellen van de begroting het risicoprofiel voor het grondbedrijf, waarna we het risicoprofiel vertalen in een benodigde omvang van de reserve Weerstandsvermogen grondbedrijf. De risico's van het project De Volgerlanden zijn hier niet inbegrepen, deze worden gedekt uit de algemene reserve.

De door ons gehanteerde methode maakt onderscheid in:

- *Marktrisico's*: dit omvat enerzijds het risico van vertraging waardoor extra rentekosten ontstaan en anderzijds een risico van lagere (grond)opbrengsten door marktwerking. De omvang van deze risico's is standaard gesteld op een jaar rente over de nadelige boekwaarde en 10% lagere (grond)opbrengsten. Als daar aanleiding toe is dan is bij de projectrisico's voor het betreffende project een verhoogd marktrisico opgenomen;
- *Projectrisico's*: hierbij gaat het om specifiek aan projecten gerelateerde risico's, die afzonderlijk benoemd en gekwantificeerd worden.

Hoewel bij risico's in eerste instantie aan nadelige gevolgen (negatieve risico's) gedacht wordt, zijn er ook voordelige gevolgen denkbaar (positieve risico's). Bijvoorbeeld het niet gebruiken van de gereserveerde bedragen voor onvoorziene kosten is een positief risico. Bij de bepaling van het risicoprofiel nemen wij zowel de negatieve als de positieve risico's mee.

Op basis van de ontwikkelingen in het afgelopen jaar hebben we de risicoanalyse op hoofdlijnen geactualiseerd. Hieruit kwam naar voren dat een verhoging met € 1,58 miljoen wenselijk is. Dit bedrag hebben we overgeheveld uit de reserve Gerealiseerde winstpotentie. We beschikken nu over een Weerstandsvermogen van € 1,96 miljoen wat passend is bij het risicoprofiel van het grondbedrijf ultimo 2020.

De kans dat we een beroep moeten doen op de algemene reserve op het moment dat de risico's zich manifesteren is altijd aanwezig maar met deze aanvulling niet erg groot.

Financiële kengetallen

Op basis van voorschriften uit de BBV neemt iedere gemeente financiële kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing op. Het doel van de financiële kengetallen is het vergroten van inzicht in de financiële positie van de eigen gemeente, maar ook om deze (op termijn) te kunnen vergelijken met andere gemeenten. De verwachting is dat in de komende jaren er een landelijke normering komt. Vooralsnog hebben de kengetallen een signaleringswaarde. We relateren die voor zover mogelijk aan adviezen die door de VNG worden gehanteerd.

Overzicht financiële kengetallen

	Realisatie 2019	Begroting 2020	Realisatie 2020
Netto schuldquote	109%	136%	59%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	105%	131%	56%
Solvabiliteitsratio	19%	14%	36%
Grondexploitatie	3%	8%	2%
Structurele exploitatieruimte	-0,7%	-3,1%	-0,3%
Belastingcapaciteit	117%	120%	117%

Algemeen

Door de verkoop van de aandelen in Eneco zijn de kengetallen voor de schuldpositie sterk verbeterd ten opzichte van de begroting 2020 (Netto Schuldquote en Solvabiliteitsratio).

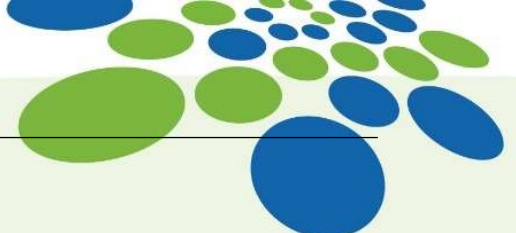
Het vermogen van Zwijndrecht is met € 46 miljoen toegenomen. Hiervan wordt € 26 miljoen toegevoegd aan de algemene reserve wat zorgt voor een verbetering van het weerstandsvermogen en € 20 miljoen toegevoegd aan overige reserves. Het weerstandsvermogen is geen financieel kengetal, maar wel van onontbeerlijk belang om de financiële positie als geheel te beschouwen. Het weerstandsvermogen is ruim toereikend om de geïnventariseerde risico's (eenmalig) op te vangen.

De openstaande risico's op de grondexploitaties zijn in 2020 laag gebleven, daarentegen staat wel dat 2020 geen structureel sluitend jaar is geweest en de mogelijkheden tot lastenverzwaring zijn beperkt.

Oordeel

De financiële positie van de gemeente is weliswaar ruim voldoende, maar vraagt onze voortdurende aandacht: met de kennis van nu is het structurele en langjarige beeld nog steeds dat de financiële positie op termijn precair blijft. Dit komt met name door de oplopende structurele kosten sociaal domein waartegenover op dit moment nog onvoldoende sturingsmogelijkheden en vergoedingen van het rijk staan. Daarnaast willen we dat onze bevolkingssamenstelling van een minder kwetsbare aard wordt. Hiervoor is en wordt fors geïnvesteerd (lees: de financiële positie in Euro's verslechtert) maar dit zal ons op termijn minder kwetsbaar moeten maken.

De raad en het college zullen de komende jaren ook de rol van gemeentelijk schatkistbewaarder onverminderd in het oog houden, ondanks dat de financiële seinen nu op papier merendeels op groen staan. Hiermee wordt blijvend uitvoering gegeven aan de motie 20M53 Begrotingsraad inzake het volgen van de gemeentelijke schuldpositie.

Netto schuldquote

Deze is uitgekomen op 59% ten opzichte van 109% vorig jaar. Hoe lager, hoe beter de schuldpositie.

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Een hoge netto schuldquote hoeft op zichzelf geen probleem te zijn. Of dat het geval is valt niet direct af te leiden uit deze quote zelf, maar hangt af van andere factoren. Factoren zoals het voorzieningenniveau in Zwijndrecht en welk aandeel rentelasten in de exploitatie we acceptabel vinden.

In 2020 is de schuldquote veel lager dan andere jaren, omdat de schuldquote wordt berekend door de schulden te delen door baten in een jaar. Zowel onze netto schuld is gedaald (omdat we 46 miljoen op de bank hebben ontvangen) als wel het verwerken van de verkoopopbrengst van Eneco in de baten. Door zowel het dalen van de schuld (de teller van de breuk) als de omzet (de noemer) komen we op dit lage percentage uit. In 2021 zal de schuldquote sowieso weer stijgen, omdat we in 2021 weer een 'normale' omzet zullen draaien, nog los van de bruto ontwikkeling van de schuld zelf.

Netto schuldquote, gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Deze is uitgekomen op 56% ten opzichte van 105% vorig jaar. Hoe lager, hoe beter de schuldpositie.

Een hoge schuld kan worden veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten en die gelden vervolgens worden doorgeleend aan bijvoorbeeld woningbouwcorporaties, die op hun beurt weer jaarlijks aflossen. In dat geval hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn. Deze correctie vindt plaats door de netto schuld te verminderen met verstrekte leningen aan de woningcorporaties en overige verstrekte leningen. De verstrekte leningen hebben een beperkte correctie tot gevolg, van enkele procentpunten. De ontwikkeling an sich kent dezelfde oorzaak zoals beschreven bij de netto schuldquote hierboven.

Solvabiliteitsratio

Deze is uitgekomen op 36% ten opzichte van 19% vorig jaar. Hoe hoger, hoe beter de schuldpositie.

De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als een percentage van het totale vermogen. Het geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen, hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn. Met de € 46 miljoen aan Eneco-opbrengsten is de solvabiliteitsratio sterk verbeterd ten opzichte van 2019. In de komende jaren neemt de solvabiliteit wel af, door het inzetten van reserves enerzijds en het doen van investeringen anderzijds.

De VNG hanteert als advies een minimumomvang van 20%. Vanaf 2020 zit Zwijndrecht hier (weer) boven.

Grondexploitatie

Deze is uitgekomen op 2% ten opzichte van 3% vorig jaar. Hoe lager, hoe minder risico.

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe de waarde van de bouwgronden in exploitatie zich verhoudt tot de geraamde baten. De boekwaarde van de gronden is van belang, omdat de waarde moet worden terugverdiend uit de grondverkoop. Hoe hoger het kengetal hoe hoger het risico voor de exploitatie indien het terugverdienen onverhoopt niet geheel lukt.

De boekwaarde van de bouwgronden in exploitatie is ook van invloed op de netto schuldquotes en de solvabiliteitsratio, omdat de bouwgronden zijn gefinancierd met vreemd vermogen. Met een uitkomst van 2% is het risico op dit punt laag en overeenkomstig de verwachting in de begroting.

De VNG geeft als advies dat een omvang van dit kengetal boven de 10% als kwetsbaar gezien kan worden. Zwijndrecht zit hier onder.

Structurele exploitatieruimte

Deze is uitgekomen op – 0,3% ten opzichte van onze begroting van -3,1%.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten (excl. reserves) en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoeging aan reserves te delen door de totale baten (excl. reserves) en uit te drukken in een percentage.

De begroting voor 2020 was en is niet structureel sluitend gebleven. Dit is een bewust besluit geweest: de gemeente wilde in 2020 niet overgaan tot afbraak van (net ingezet) beleid. Dit heeft uiteindelijk geleid tot een herstelplan om de begroting 2021 wel structureel sluitend te krijgen.

Concreet betekent dit dat we in 2020 aan verliesfinanciering hebben gedaan: de structurele lasten zijn niet volledig gedekt uit de structurele baten, waardoor de reserves zijn aangesproken.

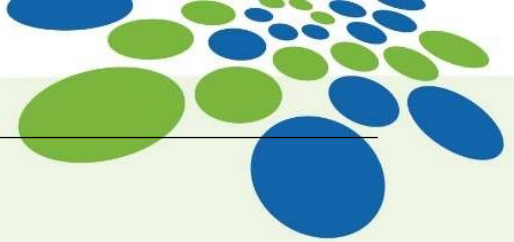
Belastingcapaciteit

Deze is uitgekomen op 117% ten opzichte van het landelijk gemiddelde van 100%*¹

De belastingcapaciteit wordt berekend door de totale woonlasten (bestaande uit de afvalstoffen- en rioolheffing van een meerpersoonshuishouden en de OZB met een gemiddelde WOZ-waarde) te vergelijken met het landelijk gemiddelde van het voorgaande jaar en uit te drukken in een percentage. Dit gebeurt op begrotingsbasis.

Met 117% zitten wij boven het landelijk gemiddelde. Dit betekent dat de gemeente beperkt de mogelijkheid heeft om financiële tegenvallers te compenseren met lastenverzwaringen voor de burger, nog los van de politiek-bestuurlijke gevoelens ten aanzien van de gemeentelijke lastendruk.

¹ Dit kengetal wordt in de tabel gepresenteerd afgezet tegen vorige jaarrekening en de begroting. Dat zegt echter niet zo veel, omdat het kengetal een vergelijk is met het landelijk gemiddelde. Ofwel: hoe verhoudt Zwijndrecht zich ten opzichte van andere gemeenten. Daarom is de toelichting gebaseerd op de score ten opzichte van de 100%.

3. Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De openbare ruimte is het infrastructurele netwerk van wegen, straten, pleinen, parken, plantsoenen, waterpartijen en alle daarbij behorende voorzieningen, zoals openbare verlichting, kunstwerken (bruggen) en dergelijke. De openbare ruimte is de ruimte waarin de bewoners, ondernemers en bezoekers van de gemeente zich verplaatsen, verblijven, recreëren, sporten en elkaar ontmoeten. Bovendien draagt de inrichting en het beheer van de openbare ruimte – samen met de functionaliteit en uitstraling van de gebouwen – bij aan de identiteit van de gemeente Zwijndrecht.

Al deze kapitaalgoederen moeten zo lang mogelijk een bijdrage leveren aan het doel waarvoor zij zijn aangebracht of vervaardigd. Dit vergt een duurzaam en goed onderhoudsbeheer op basis van beleidskaders.

Actueel beleidskader

De beleidskaders zijn verwoord in de vastgestelde structuur- en beheerplannen. Het beschreven beleidskader is voor het grootste deel actueel en toereikend om aan het fysieke beheer en onderhoud van de openbare ruimte richting te geven. Via onderstaand beleidskader zetten we de beschikbare middelen in om de verschillende doelstellingen hierbij te realiseren.

- Omgevingsvisie Zwijndrecht; vastgesteld 8 december 2020.
- Integraal groenbeleid Zwijndrecht; vastgesteld 15 oktober 2019.
- Beheerplan begraafplaatsen Zwijndrecht 2019-2022; vastgesteld in 2018.
- Integraal beheerplan Openbare Ruimte 2018-2021; vastgesteld in 2017.
- Gemeentelijk Rioleringsplan 2018-2022; vastgesteld in 2017.
- Speelruimteplan 2017-2026 gemeente Zwijndrecht; vastgesteld in 2017.
- Beheerplan gemeentelijk vastgoed 2018-2021; vastgesteld in 2017.
- Gemeentelijk verkeer en vervoerplan 2016-2020; vastgesteld in 2016.
- Standaard programma van eisen Zwijndrecht; vastgesteld in 2015 (college).
- Beheerplan buitensportaccommodaties 2014-2017; vastgesteld in 2013.
- Bomencompensatiebeleid; vastgesteld in 2012 (college).

Integraal beheer openbare ruimte (IBOR)

De openbare ruimte is in beweging. Het (planmatig) beheer en onderhoud van kapitaalgoederen is een belangrijke basis. Daarnaast zien we dat de samenleving steeds meer aanvullende eisen stelt aan de manier waarop wij de openbare ruimte onderhouden. De openbare ruimte is namelijk gevoelsmatig steeds meer 'eigendom' geworden van iedereen. De openbare ruimte in de directe woonomgeving van inwoners vinden zij belangrijk en dient daarom leefbaar te zijn. Daarnaast zien we dat de openbare ruimte letterlijk hetgeen is wat ons verbindt. Door deze verbindingsfunctie is de openbare ruimte ook uitermate geschikt als instrument om sociale doelstellingen te realiseren. De IBOR werkwijze is in Zwijndrecht de afgelopen jaren als gevolg hiervan verder doorontwikkeld en is inmiddels gebaseerd op drie pijlers:

1. Het uitvoeren van efficiënt planmatig onderhoud.
2. Het creëren van een leefbare omgeving waarmee inwoners tevreden zijn.
3. Het realiseren van sociale doelstellingen in de openbare ruimte.

Beeldkwaliteiten

Sinds het IBOR-plan van 2014 is aan de hand van een aantal scenario's gekozen voor gedifferentieerd beheer. Dit betekent in de praktijk een onderhoudsniveau tussen de B-norm en C-norm van het CROW. De voorwaarde hierbij is dat er niet wordt getornd aan veiligheid en geen kapitaalvernietiging optreedt. Dit uit zich bijvoorbeeld in de keuze dat we geen concessies doen bij het onderhoud aan asfalt, bomen, bruggen, openbare verlichting en elementenverharding op trottoirs en fietspaden. Rijkswegen in woonstraten vormen geen direct veiligheidsrisico, waardoor deze op C-niveau onderhouden worden. Ook binnen het groenonderhoud worden keuzes gemaakt om met de beschikbare middelen een zo hoog mogelijk niveau te realiseren. Dit komt neer op een niveau tussen de B- en C-norm. Uitzondering hierop zijn de gemeentelijke begraafplaatsen waarvan het parkgroen op A-niveau wordt onderhouden.

Gemeentelijk vastgoed

Voor wat betreft het gemeentelijk vastgoed is het volgende beleidsuitgangspunt van toepassing:

"Het vastgoed wordt op een efficiënte, effectieve en transparante wijze ingezet ten behoeve van het verwezenlijken van gemeentelijke (beleids-)doelstellingen; hierbij wordt gestreefd naar een optimale balans tussen het maatschappelijke en het financiële rendement."

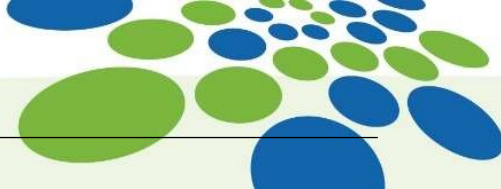
Vanuit beheerperspectief zijn hierin vier onderhoudscategorieën te onderscheiden. Variërend van proactief onderhoud (A) naar risico gestuurd onderhoud (B en C) en uiteindelijk de categorie panden die vanwege bijvoorbeeld een herbestemming schoon, heel en veilig worden onderhouden. Daar waar zich mogelijkheden voordoen worden maatregelen genomen op het gebied van energetische verbetering of waar een reductie is te behalen in de CO₂-uitstoot. Deze maatregelen vallen zoveel mogelijk samen met de reeds geplande onderhoudswerkzaamheden. Ook voor de komende jaren liggen er nog kansen om het gemeentelijk vastgoed verder te verduurzamen. De "Sectorale routekaart Gemeentelijk Maatschappelijk Vastgoed" van de Vereniging Nederlandse Gemeenten is recent vastgesteld en zal ook binnen de gemeente Zwijndrecht verder worden uitgewerkt.

Uitvoering 2020

In deze alinea wordt per kapitaalgoed beschreven wat er in 2020 is uitgevoerd. Hierbij wordt ook een vergelijking gemaakt met de in de begroting 2020 genoemde projecten/werken. De totale lijst van lopende reconstructie- en vervangingsprojecten is terug te vinden in het hoofdstuk Investeringsprogramma van de jaarrekening 2020.

In 2020 zijn op de te onderscheiden beheerdisciplines de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

Beheerdiscipline	Activiteit	Uitgevoerd?
Riolering	Diverse reparaties op diverse locaties in de gemeente zoals in Nederhoven en reiniging en inspectie van diverse rioolstrengen in diverse wijken in de gemeente om een goed functioneel rioolstelsel te kunnen waarborgen.	Ja
	Uitvoeren van onderhoudsmaatregelen in de wijken Kort Ambacht en Walburg en renovatie in de Nijhoffstraat en Gossaertstraat. Daarnaast extra reiniging op diverse locaties in Zwijndrecht.	Ja
	Alle rioleringsprojecten zijn opgenomen in het hoofdstuk Investeringsprogramma van de jaarrekening 2020.	Zie het hoofdstuk Investeringsprogramma

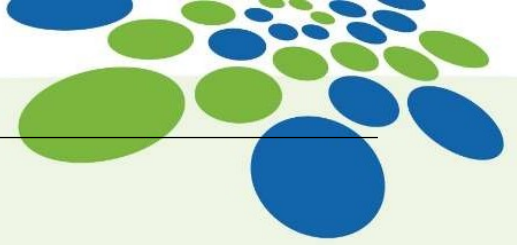

Gemalen	Een nieuw telemetriesysteem voor de hoofdgemalen en een beheerpakket voor elektrotechnische installaties zijn opgeleverd.	Ja
	Het onderzoek naar de kwaliteit van de persleiding tussen rioolgemaal Emmastraat en de rioolwaterzuiveringsinstallatie is uitgevoerd.	Deels* Zie toelichting onder deze tabel.
	Revisie van pompen in vier hoofdgemalen.	Ja
Baggeren singels	Baggerwerkzaamheden voor de wijk Kort Ambacht en Heerjansdam	Deels* Zie toelichting onder deze tabel.
Havens/Natte kunstwerken	De keermuren aan de Melkwegsingel, Laurensvliet en de Bosch zijn gerepareerd of opnieuw opgebouwd.	Ja
	Waterbodemonderzoek Uilenhaven en nader waterbodemonderzoek Schokhaven uitgevoerd.	Ja
Vastgoed	Vervangen sportvloer Develsteinhal	Ja
	Vervangen dakbedekking Xiejezo	Ja
	Binnenschilderwerk sportzaal Den Dam	Ja
	Verduurzamen diverse gebouwen en installaties	Ja
	Renovatie sanitaire ruimten en buitenschilderwerk Multifakgebouw	Ja
	Diverse vervangingen op de Kiboehoeve	Nee* Zie toelichting onder deze tabel.
Begraafplaatsen	Modernisering rouwcentrum Uranusstraat	Nee* Zie toelichting onder deze tabel
	Vervangen asfalt begraafplaats Heerjansdam	Ja
	Vervangen achterpaden begraafplaats J. Boschlaan	Ja
	Aanleg grafveld Munnikensteeg t.b.v. asbestemmingen en natuurlijk begraven	Nee* Zie toelichting onder deze tabel.
	herinrichting vak T+N J. Boschlaan en herinrichting vak K Munnikensteeg	Nee* Zie toelichting onder deze tabel.
Sportcomplexen	Aanleg kunstgrasvelden Bakestein en Heerjansdam	Nee* Zie toelichting onder deze tabel.
	Renoveren parkeerplaatsen Heerjansdam	Ja
	Aanleg parkeerplaatsen Bakestein	Nee* Zie toelichting onder deze tabel.
	Vervangen verlichting diverse sportvelden	Nee* Zie toelichting onder deze tabel.
	De overige grootschalige vervangingen zijn opgenomen in het hoofdstuk Investeringsprogramma van de jaarrekening 2020.	Zie het hoofdstuk Investeringsprogramma
Groen	Kwaliteitsverbetering groen op meerdere plekken in Zwijndrecht, zoals het IP project Heer Oudelands Ambacht fase 2 (integrale aanpak in combinatie met wegbeheer)	Deels* Zie toelichting onder deze tabel.
	Het rooien van stobben (boomstronken door kap) en herplanten van bomen (compensatie) door geheel Zwijndrecht	Ja

	Vervangen parkgroen op de gemeentelijke begraafplaats Munnikensteeg en Heerjansdam	Ja
Verharding	Diverse herstraat- en vervangingswerkzaamheden door heel Zwijsendrecht (onder andere Rechtersen, Vosbergen, Schaepmanlaan, Goeman Borgesiussingel, Tak van Poortvlietstraat, Kappeyne van de Coppelplantsoen, Perkstraat, Van Edenstraat en Verweystraat).	Ja
	Herstraat- en vervangingswerkzaamheden in het Talmaplantsoen, Rupelmonde en Duitsetuin.	Nee* Zie toelichting onder deze tabel.
	De verhardingsprojecten in combinatie met riolering, groen en openbare verlichting zijn opgenomen in het hoofdstuk Investeringsprogramma van de jaarrekening 2020.	Zie het hoofdstuk Investeringsprogramma
Asfalt	Klarinetsingel tussen Munnikensteeg en Basketbalveld	Deels* Zie toelichting onder deze tabel.
	Lindtsebenedendijk	Ja
	Noordpark rijbaan	Ja
	fietspad en voetpaden Walburg Belgische tuin	Ja
Beschoeiing	De beschoeiing is vervangen langs de oevers rondom de Develweg, Kerkweg, Laan van Nederhoven/Roerdompstraat, Merelstraat en de Groene Zoom.	Ja
	Vervangen beschoeiing Groenendaal, Duinbeek en de Lindeweg	Ja* Zie toelichting onder deze tabel
Bruggen	Verwijderen kleine en vervangen grote brug Prins Mauritsstraat	Nee, gaat mee in IP Julianadorp
	Groot onderhoud houten brug Doorbraak (op volkstuincomplex Bakestein)	Ja
Openbare verlichting	Duurzaam vervangen lichtmasten en armaturen in de Rotterdamseweg tussen Ringdijk en Koninginneweg, Staatsliedenbuurt en Stationsweg.	Ja
	Vervangen tunnelverlichting Burg. Pijl Hogeweglaan.	Ja
Kabels en Leidingen	Reguliere coördinatie van onderhoudswerkzaamheden nutsbedrijven.	Ja
Speelvoorzieningen	Herinrichting centrale speelvoorziening Molenvlietpark – skatevoorziening	Nee* Zie toelichting onder deze tabel.
	Vervangen speelplekken aan de Cort van der Lindenstraat, De Were, Johan de Wittlaan, A.F. de Savornin Lohmanplantsoen en Schotsetuin	Ja
	Vervangen speelplekken door natuurlijk spelen in de Verleunstraat, W. Snelliusweg en Schaerlaeckenoord	Ja

Toelichting

Hieronder worden enkele activiteiten toegelicht die succesvol zijn uitgevoerd in 2020. Tevens worden alle activiteiten toegelicht die niet of deels zijn uitgevoerd in 2020.

Enkele activiteiten toegelicht die succesvol zijn uitgevoerd in 2020

Groen

Activiteiten in het kader van 'Groen doen we samen' zoals uitdelen insectenhôtels, groenste tuin verkiezing en aanleg geveltuinen.

Vervangen beschoeiing Groenendaal, Duinbeek en de Lindeweg.

Door een slimmere dimensionering van de constructie van de damwand was minder materiaal nodig met als gevolg dat de inschrijvingsprijs veel lager was dan gedacht (voordeel ca. € 100.000).

Bruggen

Uit nader onderzoek is gebleken dat door groot onderhoud de brug Doorbraak (op volkstuincomplex Bakestein) nog tenminste vijf jaar mee kan. Deze brug zal dus voorlopig niet worden vervangen.

Alle activiteiten toegelicht die niet of deels zijn uitgevoerd in 2020

Rioolgemalen en persleidingen

Onderzoek naar de kwaliteit van de persleiding tussen rioolgemaal Emmastraat en de rioolzuiveringsinstallatie is deels uitgevoerd. Nader onderzoek is nodig. Hierover wordt de gemeenteraad nog separaat geïnformeerd via een brief.

Baggeren

De watergangen in de wijk Kort Ambacht en in Heerjansdam zijn gebaggerd. Het baggerwerk begon in week 48 van het jaar 2020 en is in week 3 van het jaar 2021 afgerond.

Begraafplaatsen

In 2020 heeft opdrachtverstrekking plaatsgevonden voor de aanleg van een nieuwe akker asbestemmingen op begraafplaats Munnikensteeg. Ook heeft opdrachtverstrekking plaatsgevonden voor de modernisering van het rouwcentrum Jeroen Boschlaan. Vanwege de drukte rondom de coronamaatregelen worden deze projecten in het jaar 2021 uitgevoerd.

Aanleg kunstgrasvelden sportcomplexen Bakestein en Heerjansdam

Uitgangspunt was om drie kunstgrasvelden in het jaar 2020 aan te leggen. Door de integrale aanpak en complexe voorbereiding is de realisatie doorgeschoven naar het jaar 2021.

Aanleg parkeerplaatsen sportcomplex Bakestein

Het was de bedoeling om deze parkeerplaatsen in het jaar 2020 aan te leggen. Gelet op de hoge voorbereidings- en advieskosten hiervan, is besloten om dit werk te combineren met de aanbesteding van kunstgrasvelden.

Vervangen verlichting sportcomplexen

In de begroting 2020 was opgenomen om enkele sportvelden van duurzame verlichting te voorzien. Het is goedkoper om alle verlichting in één keer op de markt te zetten. Daarom wordt het verduurzamen van de sportveldverlichting in zijn geheel Europees aanbesteed. De verlichting wordt dan vervangen in de jaren 2021 en 2022. Met desbetreffende verenigingen is dit besproken.

Groen

We hebben de planning van kwaliteitsverbetering groen in 2020 niet gehaald door personeelsverloop (i.c. de groenbeheerder). In 2021 maken we een inhaalslag. In het voorjaar van 2021 wordt het vervangen van beplantingsvakken aanbesteed om daarna in het najaar te kunnen planten.

Elementenverharding

De werkzaamheden aan de bestrating in het Talmaplantsoen zijn voor het tweede jaar op rij uitgesteld wegens grootschalige uitbreidingswerkzaamheden door Stedin aan de trafo naast het Talmaplantsoen. De hoeveelheid werk die gepland stond voor het jaar 2020 was meer dan het beschikbare budget en daardoor zijn de werkzaamheden in de Rupelmonde en Duitsetuin doorgeschoven naar het jaar 2021.

Asfalt

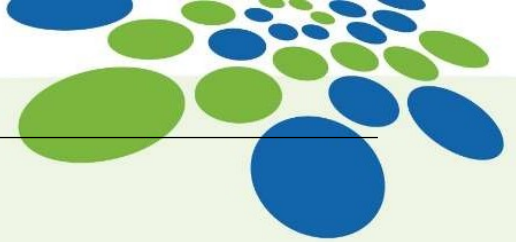
Het asfalteren van de Klarinetsingel Tussen Munnikensteeg is uitgevoerd. Het basketbalveld wordt in 2021 opgepakt door de beheerder speeltoestellen.

Vervanging Kiboehoeve

Hier was uitgegaan van (technische) vervanging van de opstallen, echter er wordt een plan met toekomstscenario's uitgewerkt om tot een verbeterde opzet van de kinderboerderij (inclusief dierenverblijven) te komen. De raad is met een raadsinformatiebrief geïnformeerd over het plan van aanpak. In mei 2021 staat het onderwerp op de agenda van de raad.

Vervanging skatebaan Molenvlietpark

Door de coronamaatregelen is het participatietraject op een digitale manier vormgegeven. Dit heeft meer tijd in beslag genomen, maar heeft tot een onverwacht succes geleid. Jongeren hebben massaal hun voorkeur doorgegeven. Er zijn meer dan vijfhonderd stemmen uitgebracht. Het project wordt in het jaar 2021 gerealiseerd.

4. Paragraaf Financiering

Inleiding

In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot de gemeentelijke financieringsfunctie. De gemeentelijke financieringsfunctie wordt ook wel met de term 'treasury' aangeduid. Het begrip treasury kan worden gedefinieerd als het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële positie en de hieraan verbonden risico's. Meer concreet gaat het om financiering van het beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden, het te allen tijde zorgen voor voldoende liquide middelen, en het daarbij afdekken van met name rente- en kredietrisico's.

De uitvoering van de gemeentelijke financieringsfunctie dient plaats te vinden binnen de kaders zoals gesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) en het lokaal vastgestelde Financieringsstatuut. In de Wet fido staan vooral transparantie en risicobeheersing centraal. De transparantie komt daarbij tot uitdrukking in voorschriften voor een verplicht financieringsstatuut alsmede een financieringsparagraaf in begroting en rekening. De risicobeheersing binnen de Wet fido richt zich op renterisico's, kredietrisico's, en liquiditeitsrisico's. Wij benadrukken dat de doelstelling van onze treasuryfunctie is dat deze uitsluitend de publieke taak dient en dat we een prudent beleid voeren binnen de kaders die de Wet fido stelt. Op 9 december 2014 heeft de gemeenteraad het geactualiseerde Financieringsstatuut vastgesteld, dat per 1 januari 2015 in werking is getreden.

Binnen de financiële functie van de gemeente is het van belang het onderscheid te herkennen tussen de treasury- en de controlfunctie. Treasury zorgt voor de beschikbaarheid van geldmiddelen. De controlfunctie is belast met het toezicht en de bewaking van de aanwending ervan. Vanuit deze rollen is de focus bij treasury gericht op feitelijke in- en uitgaande kasstromen, terwijl de controlfunctie veelal redeneert in termen van baten en lasten.

De gemeente Zwijndrecht heeft de advisering over en de uitvoering van haar treasurybeleid in mandaat opgedragen aan het Servicecentrum Drechtsteden (SCD). De beslissingsbevoegdheden liggen voor het overgrote deel nog wel bij de gemeente.

Externe ontwikkelingen

Economische ontwikkelingen

De Europese Centrale Bank (ECB) heeft in december bekend gemaakt dat het opkoopprogramma (PEPP) om de negatieve gevolgen van de corona pandemie te bestrijden met negen maanden wordt verlengd. Het steunprogramma loopt nu minimaal tot maart 2022 en wordt met € 500 miljard opgehoogd tot € 1.850 miljard.

De rente op de kapitaalmarkt vertoonde over het algemeen in 2020 een constante neerwaartse lijn. De rente van een 10-jarige staatslening bedroeg begin januari 2020 ongeveer 0,21%, door het jaar heen zakte de rente geleidelijk waardoor het in december het niveau van ongeveer -/0,26% bereikte.

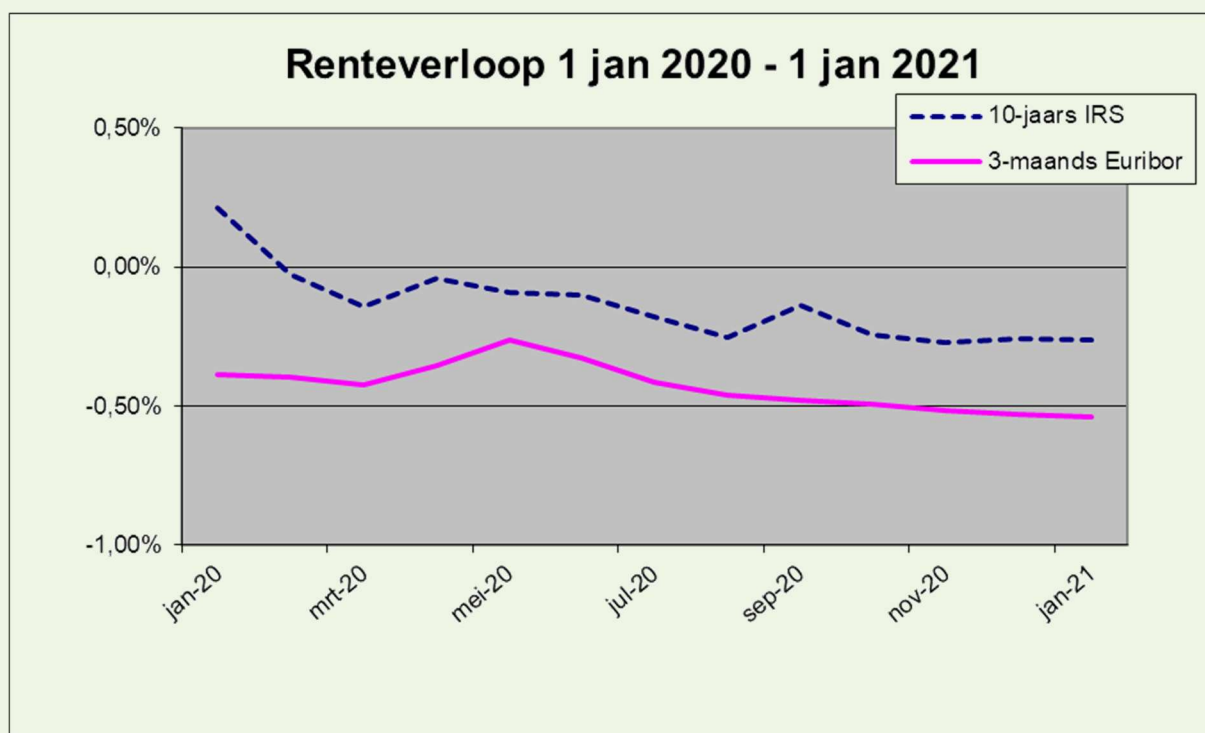
De 3-maands Euribor begon het jaar met een rente van circa -/0,39%. Door een geleidelijke daling bedroeg de 3-maands Euribor eind december 2020 ongeveer -/0,54%.

Onder de huidige marktomstandigheden blijft het (algemene) uitgangspunt bij het aantrekken van vermogen:

- De kasgeldlimiet zoveel mogelijk optimaal benutten en kort financieren. Hierbij de ontwikkeling van de rente nauwlettend in de gaten houden, zodat bij stijgende rente tijdig geanticipeerd kan worden en korte financiering omgezet kan worden in lange financiering.
- Bij inzicht in het aangaan van een langlopende financiering gebruik maken van uitgestelde storting en looptijden van circa 20 jaar. Hierbij aan de voorzichtige kant (75% van de financieringsbehoefte en een kwartaal later) opereren, zodat overfinanciering zoveel mogelijk wordt voorkomen.
- Bij een voorzichtige raming van de langlopende financiering, moeten we (om binnen de normen van de kasgeldlimiet te blijven) hooguit voor korte looptijden (circa 1,5 jaar) extra lenen.

Door de verkoop van Eneco in 2020 is de liquiditeitspositie van de gemeente zodanig verbeterd, dat er dit jaar geen aanleiding was om concrete uitvoering aan de bovengenoemde uitgangspunten te geven.

De ontwikkeling van de rente gedurende 2020 kan als volgt worden weergegeven:

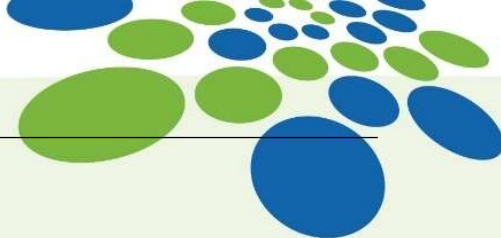

Figuur 1 - Verloop rentetarieven 2020

Bedacht moet worden dat, indien een langlopende lening daadwerkelijk wordt opgenomen, er opslagen gelden bovenop het IRS-tarief zoals hierboven weergegeven. Voor een 10-jaars lening bedroeg dit eind 2020 circa 0,25 procentpunt.

Interne rente

Voor de interne doorberekening van de rentekosten naar de investeringen hanteren we een omslag-rente van 1,5%. De notitie rente schrijft voor dat indien de werkelijke rentelasten in Euro's die over een jaar aan taakvelden hadden moeten worden doorbelast afwijken van de rentelasten in Euro's die op basis van de voorgecalculeerde renteomslag aan de taakvelden zijn toegerekend, dan kan de gemeente besluiten tot correctie. Correctie wordt verplicht gesteld indien deze afwijking groter is dan 25%.

In onderstaand renteschema zetten we de werkelijke rentelasten uiteen, die gezamenlijk het rente- resultaat bepalen. Daarnaast bepalen we of de eerdergenoemde afwijking niet groter is dan 25%.

		2020
a1.	De externe rentelasten over de lange financiering	€ 3.165
a2.	De externe rentelasten over de korte financiering	€ 61
b.	De externe rentebaten	-/- € 189
	<i>Saldo rentelasten en rentebaten</i>	€ 3.037
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/- € 238
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/- € 41
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/- € 47
		-/- € 232
	<i>Aan taakvelden toe te rekenen externe rente</i>	€ 2.805
d1.	Rente over eigen vermogen	€ -
d2.	Rente over voorzieningen	€ 151
	<i>Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente</i>	€ 2.956
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	€ 2.834
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury	-/- € 122
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	€ 2.956
	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	€ 2.834
	Verschil (absoluut)	€ -122
	Verschil (procentueel)	-4,3%

Tabel 1 – Renteschema 2020 (bedragen x € 1.000)

Uitzettingen

De gemeente bezit een portefeuille aan uitzettingen. In de Wet fido worden onder uitzettingen verstrekte geldleningen en beleggingen verstaan. De gemeente heeft geen beleggingen. Een specificatie van de lopende uitzettingen is verderop in deze paragraaf onder Kredietrisico's opgenomen.

Financiering

In 2016 is een pakket van langlopende leningen van in totaal € 70 miljoen afgesloten waarbij de looptijden varieerden van 16 tot 22 jaar. De leningen worden gestort in de jaren 2016-2020. De hoogte van de leningen zijn aan de voorzichtige kant (75% van de financieringsbehoefte en een kwartaal later) geschat. Vanuit dit pakket zijn in 2020 de volgende drie fixe leningen gestort, allen met een rente van 2,055%:

- € 2,25 miljoen, looptijd 18 jaar
- € 7,5 miljoen, looptijd 19 jaar
- € 3,0 miljoen, looptijd 20 jaar.

De totale langlopende schuld van de gemeente Zwijndrecht bedroeg per 31 december 2020 € 131,7 miljoen (22 leningen). Dit is een afname van € 11,1 miljoen. Het gemiddelde rentepercentage van deze leningenportefeuille per 31 december 2020 bedraagt 2,50% , tegenover 2,17% per ultimo 2019. De stijging wordt veroorzaakt door aflossing van een 1-jarige fixe lening van € 20 miljoen tegen een rente van -0,385%.

Risicobeheer

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn de kasgeldlimiet, de renterisico's en de kredietrisico's.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het bedrag dat de gemeente per jaar maximaal met kort geld mag financieren. Volgens de Wet fido bedraagt deze limiet 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten na bestemming, dus inclusief de stortingen in reserves (bij aanvang van het begrotingsjaar). Gezien de omvang van de begroting 2020 (€ 141,2 miljoen) betekende dit dat de gemeente Zwijndrecht haar financiële huishouding voor maximaal circa € 12,0 miljoen met kort geld mocht financieren. Conform voorschrift uit de Wet fido is in onderstaande tabel de spiegeling weergegeven van de gemeentelijke kortlopende middelen ten opzichte van de kasgeldlimiet gedurende 2020 (bedragen x € 1.000):

	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Gemiddeld netto vlottende schuld (+) of gemiddeld netto vlottend overschot (-)	€ 23.817	€ 19.153	€ 24.558	€ 13.914
Kasgeldlimiet	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000
Overschrijding kasgeldlimiet	€ 11.817	-	-	-
Ruimte onder de kasgeldlimiet	-	€ 31.153	€ 36.558	€ 25.914

Tabel 2 - Verloop kasgeldlimiet 2020 (bedragen x € 1.000)

In 2020 is de kasgeldlimiet alleen het eerste kwartaal overschreden. Dit is binnen de door de Wet fido toegestane maximaal drie kwartaaloverschrijdingen.

Ter regulering van het gemeentelijke banksaldo zijn tot april vijf kasgeldleningen met een looptijd van 7 tot 35 dagen opgenomen. Deze leningen waren gemiddeld groot ruim € 28,0 miljoen tegen een negatieve rente van gemiddeld -0,43%.

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft tot doel om binnen de portefeuille aan langlopende leningen een overmatige afhankelijkheid van de rente in een zeker jaar te voorkomen. Om dat te bereiken mag het totaal aan renteherzieningen en aflossingen op grond van deze norm niet meer dan 20% zijn van het begrotingstotaal aan lasten na bestemming, dus inclusief de stortingen in reserves (bij aanvang van het begrotingsjaar). De renterisiconorm van de gemeente Zwijndrecht in 2020 bedroeg € 28,2 miljoen.

De toetsing aan de renterisiconorm luidt daarmee als volgt (bedragen x € 1.000):

	2020
Bedrag renteherzieningen	€ -
Bedrag aflossingen	€ 23.860
Totaal renterisico	€ 23.860
Renterisiconorm (€ 141,2 miljoen x 20%)	€ 28.235
Ruimte onder de norm	€ 4.375

Tabel 3 - Toetsing renterisiconorm 2020 (bedragen x € 1.000)

Uit deze berekening komt naar voren dat de gemeente Zwijndrecht met haar lange financieringsportefeuille in 2020 binnen de renterisiconorm heeft geopereerd.

Kredietrisico's

Wij lopen kredietrisico (risico van niet-terugbetaling) op uitzettingen (onder andere verstrekte geldleningen) en leningen waarop wij een borgstelling hebben afgegeven.

	ultimo 2019	ultimo 2020
Uitzettingen	€ 5.971	€ 5.444
Borgstellingen - direct	€ 14.987	€ 14.416
Borgstellingen - indirect	€ 90.571	€ 86.400
Totaal	€ 111.529	€ 106.260

Tabel 4 - Overzicht kredietrisico's 2020 (bedragen x € 1.000)

- Uitzettingen (verstrekke leningen)

Het in bovenstaande tabel weergegeven bedrag aan uitzettingen per 31 december 2020 van € 5.444.000 kan als volgt worden gespecificeerd:

- leningen aan woningcorporaties: € 2.807.000
- Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (fondsdeelnamen + startersleningen): € 1.718.000
- lening Stichting Oefening & Ontspanning: € 919.000.

- Borgstellingen

Het bedrag aan directe borgstellingen bedroeg per eind 2020 circa € 14,4 miljoen. De belangrijkste directe borgstellingen worden gevormd door:

- HVC Alkmaar (1,99%-belang; 'getrapt' via GR Gevudo) € 12,2 miljoen
- diverse woningcorporaties € 2,2 miljoen (3 leningen)

Per 31 december 2020 stond de gemeente voor in totaal € 100,8 miljoen garant. Hiervan had € 86,4 miljoen betrekking op de achtervangpositie in het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Gezien de rond dat fonds gebouwde zekerheidsstructuur is hieraan een relatief laag risico verbonden.

Voor de specificatie van de borgstellingen verwijzen wij naar de Staat van borg- en garantstellingen elders in deze jaarstukken.

Schatkistbankieren

Bij het verplicht schatkistbankieren mag de gemeente een bedrag van 0,75% van het begrotingstotaal aan lasten na bestemming, dus inclusief de stortingen in reserves (bij aanvang van het begrotingsjaar) buiten de Schatkist houden, het zogenoemde drempelbedrag. Het drempelbedrag mag als gemiddeld creditbedrag per kwartaal niet overschreden worden. In onderstaande tabel staat per kwartaal aangegeven wat het gemiddelde positieve banksaldo was. Hieruit blijkt dat in 2020 binnen het drempelbedrag van € 1.059.000,- is gebleven.

	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Drempelbedrag schatkistbankieren	€ 1.059	€ 1.059	€ 1.059	€ 1.059
Gemiddeld positieve banksaldi	€ 29	€ 310	€ 458	€ 0
Ruimte onder het drempelbedrag	€ 1.030	€ 749	€ 601	€ 1.059

Tabel 5 - Overzicht schatkistbankieren 2020 (bedragen x € 1.000)

Als gevolg van de negatieve rente op kort geld, inclusief de rekening-courant BNG, heeft een roodstand geen nadelige financiële gevolgen.

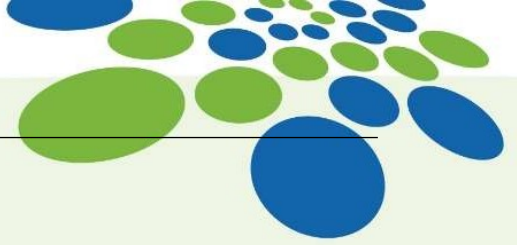
De in 2019 door de VNG-IPO-UVW gedane oproep tot vereenvoudiging van het verplichte schatkistbankieren, heeft in 2020 nog niet geleid tot een andere invulling van het schatkistbankieren.

Relatiebeheer

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is onze huisbankier. Naast de BNG houdt de gemeente een rekening aan bij de Rabobank.

Administratieve Organisatie

Op grond van het gemeentelijke Financieringsstatuut beschikt Zwijndrecht over een Treasury Comité waaraan ook de portefeuillehouder Financiën deelneemt. In dit overleg kunnen alle aspecten die samenhangen met de uitvoering van de financieringsfunctie aan de orde komen. Het Treasury Comité is in 2020 tweemaal bijeengewees. Eén van de belangrijkste en vaste gespreksonderwerpen in dit overleg betreft de liquiditeitenplanning en de mogelijkheden qua rente-afkoop en/of vervroegde aflossing van leningen als gevolg van de ontvangen Enecomiddelen.

5. Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding

Deze paragraaf gaat in op ontwikkelingen binnen de organisatie, die gericht zijn op een zo goed mogelijke dienstverlening aan de burgers, instellingen en bedrijven en het garanderen van een zorgvuldige besluitvorming. We beschrijven in deze paragraaf relevante cijfers en de activiteiten op het gebied van organisatieontwikkeling en bedrijfsvoering. Deze activiteiten staan in het licht van verschillende trends en ontwikkelingen in maatschappelijke zin, nieuwe technologieën en financiële opgaven.

Ontwikkelorganisatie

Onze organisatie is volop in beweging om ons voortdurend te verbeteren en om klaar te staan voor wat er nodig is in de gemeente. Al geruime tijd werken we samenlevingsgericht. Hierbij kijken we wat de samenleving nodig heeft en wat de rol van de gemeente is. De coronacrisis trekt een zware wissel op onze organisatie. Het merendeel van de medewerkers werkt al bijna een jaar vanuit huis. We hebben ons goed aan deze omstandigheid weten aan te passen en de dienstverlening richting onze burgers, bedrijven en instellingen gaat gewoon door. Hoe groot de impact van de coronacrisis op de financiële situatie van Zwijndrecht is, weten we op dit moment nog niet. We zien nog wel dat het aantal vacatures stagneert en we merken dit ook met de instroom, doorstroom en uitstroom. Door een ambitieus raadsprogramma met flinke opgaven dienen we onze formatie passend te houden. We hebben onze organisatie getransformeerd naar een ontwikkelorganisatie. Het is onze ambitie om snel en adequaat in te spelen op maatschappelijke opgaven en kansen in de gemeente en regio. Omdat opgaven onze organisatiegrenzen overstijgen en vragen om integrale oplossingen, werken we in co-creatie met partners. We richten ons op de ontwikkeling van de bijbehorende vaardigheden, competenties en instrumenten. Een belangrijk hulpmiddel bij het over organisatiegrenzen werken is het Klant-, Zaak- en Archiefsysteem (KZA). Dit systeem is technisch ingeregeld. De komende tijd gaan we dit systeem verder doorontwikkelen en optimaliseren.

Bevlogen en duurzame inzetbare medewerkers

Vanwege demografische en maatschappelijke ontwikkelingen is duurzame inzetbaarheid van werknemers een belangrijk aandachtspunt binnen onze organisatie. Vanuit de filosofie/visie "Samenwerkt!" stellen wij binnen onze organisatie niet (alleen) de medewerker, maar de mens centraal. Wij zijn van mening dat (of je dit nu wilt of niet) de scheiding tussen werk en privé vervaagt. Dit is zeker goed te merken tijdens de pandemie. Medewerkers zijn verplicht om thuis te werken. Belangrijk om als werkgever oog te hebben voor alle medewerkers. Onvoldoende aandacht voor de mens in de organisatie is altijd een risico, maar in tijden van verandering wordt dit extra uitvergroot.

Wij hebben onderzoek gedaan naar de behoeften van de medewerkers ten tijde van de corona-crisis. In dit onderzoek hebben we onder andere gevraagd naar de mentale weerbaarheid, de thuiswerkplek, de verbinding met de organisatie, team en collega's, et cetera. Het merendeel van de medewerkers ondervinden veel voordelen hiervan (geen reistijd, betere werk en privébalans et cetera), maar onze aandacht gaat wel uit naar medewerkers die de verbinding met de organisatie en collega's dreigen te verliezen. We gaan ons – gelet op het niet meer volledig kunnen/willen bezetten van het kantoorpand – bezinnen op de toekomstige invulling van het kantoorpand. Wij houden u hiervan op de hoogte.

Door vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid aandacht te geven aan de mens en te sturen op geluk, gedrevenheid en gezondheid halen we het beste uit onze mensen waardoor het werkplezier en de prestaties worden vergroot. Deze lijn zetten we ook richting 2021 voort.

Ontwikkelingen in de formatie en het personeelsbestand

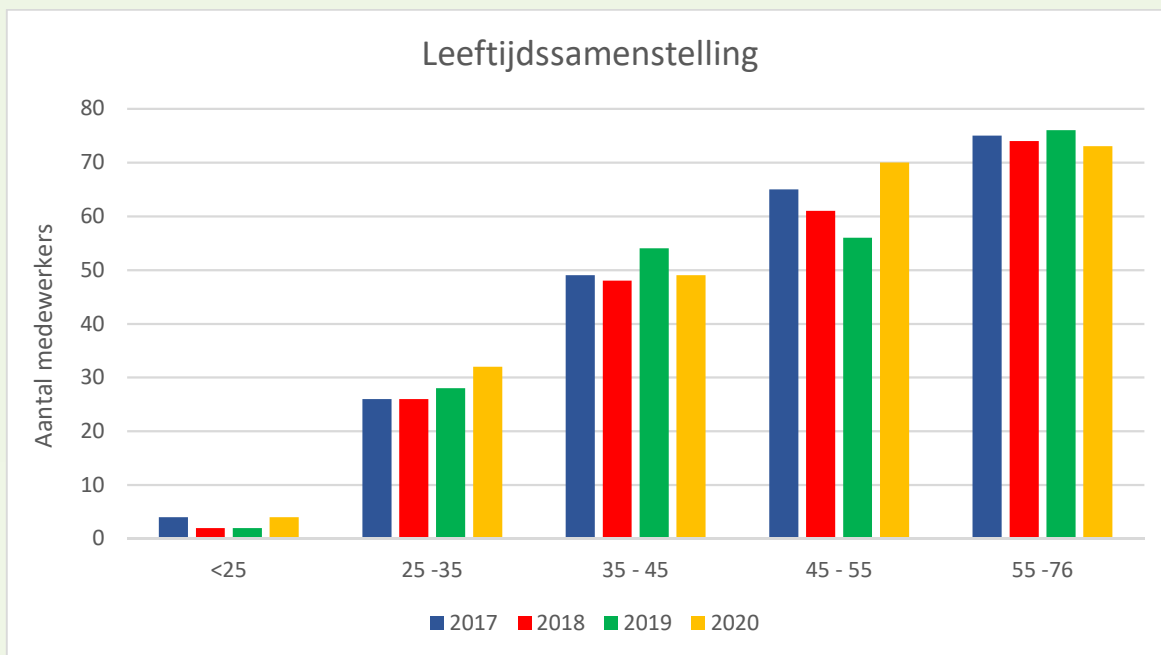
Vanaf begin 2020 hebben we de beschikbare vacatureruimte verder ingevuld. Eind 2020 hebben we een bezetting van 195,64 fte en 213,18 fte aan formatie.

Naast de inzet van vaste formatie werken we gedurende het jaar met tijdelijke formatie en flexibele inzet voor de uitvoering van de ambities van het raadsprogramma. Uw raad heeft daarvoor een tijdelijk vierjarig organisatie ontwikkelbudget beschikbaar gesteld. Dit budget wordt volledig benut met flexibele arbeid om te werken aan de opgaven uit het raadsprogramma. Van het totaal aantal medewerkers (222 exclusief bestuur, inclusief griffie) is 7% ingehuurd (december 2020). Ter vergelijking: het Rijk hanteert een norm van 10% voor externe inhuur.

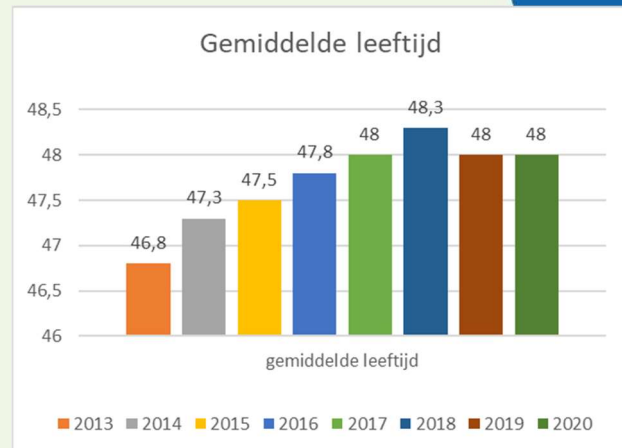
Wij voorzien dat de realisatie van grote opgaven uit het raadsprogramma zal doorlopen na de huidige raadsperiode. Wij richten onze bedrijfsvoering en organisatie zo goed mogelijk in binnen de door u gestelde randvoorwaarden. U heeft een organisatie ontwikkelbudget voor 2018-2022 beschikbaar gesteld. Gekoppeld aan de voortgang op de realisatie van de grote opgaven gaan wij bij de begrotingsvoorbereidingen voor 2022 graag met u in gesprek over de middelen die na de huidige raadsperiode nodig zullen zijn om met volle kracht aan de uitvoering van grote opgaven te kunnen blijven werken.

Personeelsopbouw

Zoals in onderstaande figuur goed te zien is zet de vergrijzing van onze organisatie in 2020 verder door.

De gemiddelde leeftijd van onze medewerkers binnen de organisatie loopt gestaag op (de afgelopen vijf jaar is de gemiddelde leeftijd met zo'n twee jaar gestegen) en worden werknemers bovendien gevraagd langer door te werken aan het einde van hun carrière. We hebben dan ook veel aandacht voor deze "oudere" medewerkers. Overigens is deze leeftijd gelijk aan het landelijke gemiddelde van de gemeentebtenaar.

Generatiepact

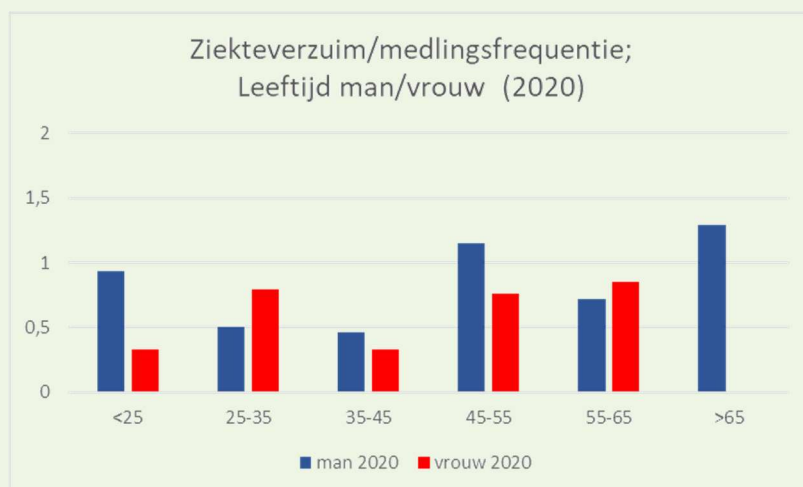
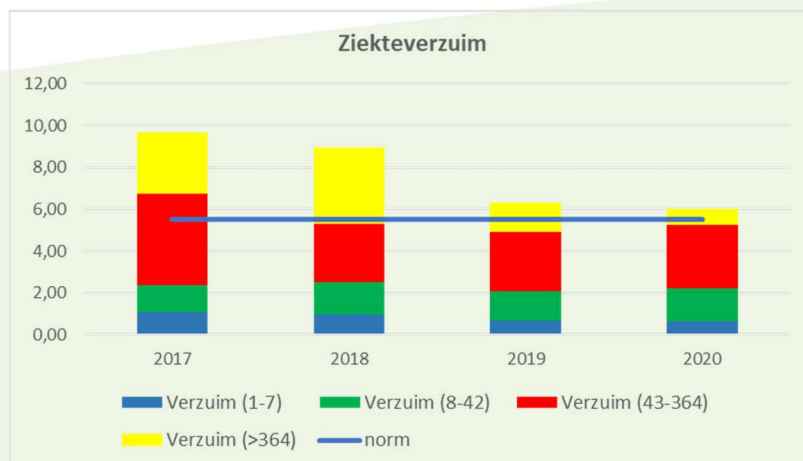
Om duurzaam inzetbaar te blijven bieden we sinds 1 juli 2018 de oudere medewerkers (60+ers) een zogenoemde "generatiepactregeling" aan. Door middel van deze regeling bieden wij hen de mogelijkheid minder te gaan werken en de intensiteit van de arbeidsduur te verlagen. Hierdoor blijft deze leeftijdsgroep voor de organisatie behouden (kennis/kunde), maar bieden we tegelijkertijd jongere medewerkers de kans in te stromen. Dit zorgt enerzijds voor een betere kennisoverdracht en anderzijds kunnen oudere medewerkers hun werk gelijkmatiger gaan overdragen en afbouwen. Dit alles zorgt voor minder uitval/ziekteverzuim van de oudere medewerkers en bevordert de duurzame participatie en inzetbaarheid van deze doelgroep.

Zoals bekend loopt de generatiepactregeling tot 1 juli 2021. Begin 2021 zullen we de regeling en het gebruik hiervan verder gaan analyseren, evalueren en met bevindingen en aanbevelingen komen.

Ziekteverzuimpercentage

Onze doelstelling is om te komen tot een verzuimpercentage van 5,5%. Een aantal jaren geleden was het ziekteverzuimpercentage echter flink hoger dan deze norm. Sinds 2019 zien we het percentage dalen en ligt het gemiddelde ziekteverzuimpercentage in 2020 op 5,95%, waarvan het merendeel bestaat uit middel/lang verzuim. De meldingsfrequentie is laag (circa 0,9) maar bij de medewerkers die frequent verzuimen is een resultaatgerichte en activerende verzuimbegeleiding door de leidinggevenden van belang. Door middel van gerichte training en begeleiding door P&O zijn leidinggevenden in staat om steeds beter regie te pakken op verzuim.

In het programma "Samen Werkt" organiseren we activiteiten, zoals de Samen Werkt Week, om er voor te zorgen dat medewerkers gezond, gelukkig en gedreven kunt (blijven) werken bij de gemeente Zwijndrecht waardoor er minder uitval is door ziekte en we betere prestaties leveren. Ook is een quality of life coach beschikbaar voor medewerkers op het vlak van work-life vragen.

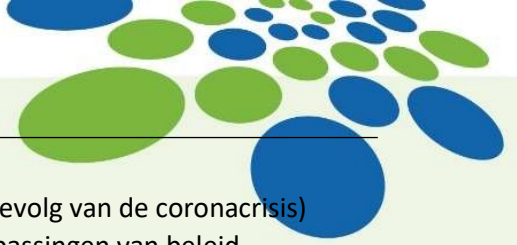
Integraal onderzoeksplan

Op basis van de Verordening artikel 213a stelden wij tot 2020 jaarlijks een integraal onderzoeksplan op. Met het plan onderzochten we het rechtmatig, doelmatig en doeltreffend handelen van de organisatie. Als gevolg van uw besluit om het budget voor OCD-onderzoeken geheel te schrappen in het kader van het Herstelplan wordt er geen onderzoeksplan doelmatigheid en doeltreffendheid meer opgesteld. Vanaf 2020 wordt wel jaarlijks een onderzoeksplan rechtmatigheid opgesteld en uitgevoerd.

Indien er een onderzoeksbehoefte ontstaat naar de doeltreffendheid of doelmatigheid van het beleid of het handelen van de gemeente, wordt op dat moment bepaald of en hoe een onderzoekopdracht tot stand kan komen. De dekking van de onderzoekskosten dient uit de exploitatiebudgetten te worden gefinancierd.

Regionale onderzoeken

Het onderzoekscentrum Drechtsteden (OCD) is op 1 januari 2008 opgericht en voert op veel beleids-terreinen onderzoeken uit voor de regiogemeenten. Een aantal van die onderzoeken pakt het OCD regionaal aan. Daarnaast kunnen gemeenten eigen onderzoeksopdrachten door het OCD laten uitvoeren.

In 2020 deed het OCD voor ons een beperkt aantal onderzoeken (als gevolg van de coronacrisis) waarvan de resultaten dienen als input voor nieuw beleid of voor aanpassingen van beleid.

Eigen onderzoeken

Naast de OCD-onderzoeken, die het lerend vermogen van de gemeentelijke organisatie ondersteunen, doet de controlfunctie onderzoek in het kader van de verbijzonderde interne controle (VIC). De interne controle richt zich op het toetsen van de financiële rechtmatigheid. De nadruk ligt op het toetsen of maatregelen die de organisatie neemt, om fouten in de uitvoering van werkzaamheden te voorkomen, voldoende werken. Daarnaast wordt onderzocht of interne en externe regelgeving wordt nagekomen bij de uitvoering van de werkzaamheden.

De controle wordt uitgevoerd volgens het opgestelde interne controleplan en het door de raad vastgestelde controleprotocol. De accountant gebruikt de resultaten van de onderzoeken bij zijn interimcontrole en jaarrekeningcontrole. Intern gebruiken we de VIC uitkomsten om de risico's en verbeterpunten in onze werkprocessen en administratieve organisatie te signaleren, eventuele fouten te herstellen en de beheersmaatregelen aan te passen. "Continue verbeteren" is hierbij een van de uitgangspunten.

Over de uitvoering van de verbijzonderde interne controle zijn we continue in overleg met de accountant zodat de interne controle en de externe controle goed op elkaar aansluiten.

Afstemming rekenkameronderzoek

Jaarlijks verricht de rekenkamercommissie onderzoek en adviseert de raad over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid en beheer.

Informatieveiligheid

We werken als gemeente steeds meer digitaal en delen daarbij belangrijke gegevens. Het is daarom belangrijk dat we zorgvuldig met deze gegevens omgaan. Onze systemen moeten veilig zijn en weerstand kunnen bieden aan pogingen tot misbruik en aanvallen van binnen en buiten. Op basis van een basishorizontaal kader, de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), wordt getoetst of we onze informatieveiligheid en privacy op orde hebben.

De ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) blijft veel inzet vragen, ondanks het waar mogelijk regionaal oppakken van de activiteiten. ENSIA heeft tot doel het ontwikkelen en implementeren van een zo effectief en efficiënt mogelijk ingericht verantwoordingsstelsel voor informatieveiligheid, gebaseerd op de BIO.

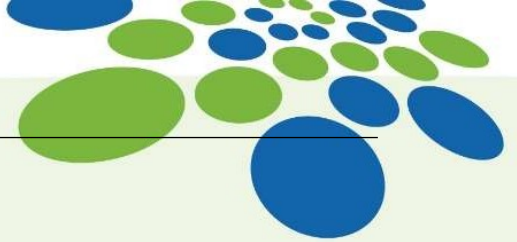
Uitgangspunt is het horizontale verantwoordingsproces aan de gemeenteraad. Dit vormt de basis voor het verticale verantwoordingsproces aan nationale partijen die een rol hebben in het toezicht op informatieveiligheid. Bij het afleggen van verantwoording wordt het principe van single information single audit toegepast; alle informatie die noodzakelijk is voor verticale verantwoording is ook onderdeel van het horizontale verantwoordingsproces. De ENSIA-zelfevaluatie en -audit over 2020 laat zien dat we wat betreft de Basisregistraties Adressen en Gebouwen, Grootchalige Topografie, en Ondergrond (BAG, BGT en BRO) nog steeds verbeteringen hebben te realiseren, hoewel er vooruitgang is geboekt. Over de uitkomsten van de audit informeren wij u per raadsbrief in april 2021.

Privacy

In aanloop naar en sinds de invoering van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in mei 2018 is gewerkt aan het voldoen aan de basisvereisten die de AVG aan de gemeente als verwerkingsverantwoordelijke stelt. Daarbij wordt zo veel als mogelijk afstemming en samenwerking gezocht met de andere Drechtstedengemeenten. Per 1 maart 2020 is met de aanstelling van een eigen privacycoördinator de noodzakelijke capaciteit beschikbaar gekomen voor de verdere lokale implementatie van de destijds opgestelde plannen van aanpak.

De door de Functionaris Gegevensbescherming (FG) uitgevoerde audit laat zien dat er mede door de beperkte capaciteit voor privacy gerelateerde activiteiten een inhaalslag moet worden gemaakt om te kunnen blijven voldoen aan de vereisten van de AVG. In 2020 is daarmee een start gemaakt. Het gaat onder andere om actualiseren van beleid en protocollen en het uitvoeren van Basis Risico Analyses (BRA) en Data Protection Impact Assessments (DPIA), in samenwerking met onder meer het CIO-office, het FG-office en betrokken derde partijen. Deze interne onderzoeken hebben tot doel de risico's van gegevensverwerkingen door de gemeente voor nieuwe of gewijzigde processen in kaart te brengen zodat hierop geanticipeerd kan worden door het treffen van de nodige technische of organisatorische maatregelen.

De verwachting voor 2021 is dat het aantal uit te voeren BRA's en DPIA's zal toenemen. Dit komt door het vergroten van de privacy-bewustwording binnen de organisatie en een aantal verwachte wetswijzigingen die gevolgen hebben voor processen waarbinnen de gemeente privacygevoelige gegevens verwerkt en waarop we nu kunnen anticiperen.

6. Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

De gemeente Zwijndrecht is actief in netwerken van beleids- en uitvoeringsorganisaties. Bij een deel van die organisaties is de gemeente ook bestuurlijk en financieel betrokken. In dat geval is sprake van een “verbonden partij”. Een bijzondere vorm hiervan zijn de samenwerkingsverbanden die in het leven zijn geroepen om gemeentelijke taken in gezamenlijkheid uit te voeren. Dit soort samenwerkingsverbanden (gemeenschappelijke regelingen) levert een grote bijdrage aan het realiseren van maatschappelijke doelen, maar levert door zijn aard ook bestuurlijke en financiële risico's op.

Deze paragraaf verschaft inzicht in beleidsmatige en financiële betrokkenheid van de gemeente Zwijndrecht bij door verbonden partijen uit te voeren taken en processen. Volgens artikel 15 lid b van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bevat de paragraaf de visie op de verbonden partij in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de programmabegroting. In de praktijk is de relatie met de verbonden partij veelal meerdere jaren geleden ontstaan. De relatie tussen de visie op de verbonden partij en de doelstellingen van de (huidige) programmabegroting is derhalve niet altijd duidelijk te leggen.

Verbonden partijen

De gemeente Zwijndrecht heeft met de volgende verbonden partijen een relatie:

- Gemeenschappelijke regeling Drechtsteden (GRD) (SDD, IBD, SCD, OCD, GBD en BDS).
- Gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid en Jeugd (DGJ, RAV SOJ).
- Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ).
- Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (VRZHZ).
- Gemeenschappelijke regeling voor het Natuur- en recreatiegebied IJsselmonde (NRIJ).
- Gemeenschappelijke regeling Sociale Werkvoorziening Drechtwerk.
- Gemeenschappelijke regeling Vuilverwerking Dordrecht en omstreken (Gevudo).
- ROM-D Groep
- ENECO Groep N.V.
- Stedin Holding N.V.
- Oasen N.V.
- B.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides.
- N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).

Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden	
Vestigingsplaats	Dordrecht.
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling.
Onderdelen	- Servicecentrum Drechtsteden (SCD), Sociale Dienst Drechtsteden (SDD), Ingenieursbureau Drechtsteden (IBD), Bureau Drechtsteden: Dordrecht; - Gemeentelijke Belastingdienst Drechtsteden (GBD), Onderzoekscentrum Drechtsteden (OCD): Sliedrecht.
Doel	1. Drechtsteden heeft tot doel, binnen de kaders als genoemd in en voortvloeiend uit deze regeling, draagvlak te creëren voor een evenwichtige ontwikkeling van het gebied. 2. Ter verwezenlijking van de in het vorige lid genoemde doelstellingen behartigt Drechtsteden, met inachtneming van de autonomie van de deelnemende gemeenten, de gemeenschappelijke regionale belangen op de volgende terreinen: a. Economie, arbeidsmarktbeleid en bereikbaarheid (economie, grondzaken, bereikbaarheid, recreatie en toerisme); b. Fysiek (volkshuisvesting, wonen, ruimtelijke ontwikkeling en ruimtelijk beheer, duurzaamheid, milieu, water, publieke infrastructuur, externe-, water- en verkeersveiligheid); c. Sociaal (sociale zekerheid en -ontwikkeling, sociale werkvoorziening, kennisinfrastructuur, sport en cultuur); d. Bestuurlijke en netwerkontwikkeling; e. Staf- en ondersteunende diensten, beheer basisregistraties en de bedrijfsvoering; f. Sociaalgeografisch onderzoek. g. Belastingheffing en -invordering 3. Naast de in het tweede lid genoemde belangen heeft Drechtsteden als doelstelling zorg te dragen voor: a. De efficiënte en effectieve heffing en invordering van belastingen, voor de heffing en invordering waarvan de gemeenteraden van de gemeenten belastingverordeningen en de kwijtscheldingsregels hebben vastgesteld, elk voor zover het hun gebied betreft; b. De uitvoering van de wet WOZ waaronder tevens wordt begrepen de administratie van vastgoedgegevens en het verstrekken van vastgoedgegevens aan de deelnemers en derden, elk voor zover het hun gebied betreft.
Openbaar belang	Het in algemene zin behartigen van regionale belangen op het terrein van: <i>economie en bereikbaarheid (economie, grondzaken, bereikbaarheid, recreatie en toerisme), fysiek (volkshuisvesting, wonen, ruimtelijke ontwik-</i>

	<i>keling en ruimtelijk beheer, milieu, water, groen en publieke infrastructuur), sociaal (sociale zekerheid en -ontwikkeling, onderwijs en kennisinfrastructuur, sport en cultuur), bestuurlijke ontwikkeling en grotestedenbeleid, staf- en ondersteunende diensten en de bedrijfsvoering, sociaalgeografisch onderzoek, uitvoering van de belastingheffing en -invordering.</i>																																																						
Activiteiten	Zie artikel 6 en 7 van de GR.																																																						
Financieel belang gemeente	De gemeente betaalt jaarlijks een bijdrage per inwoner (bestuur) en draagt daarnaast bij in de diverse onderdelen. In de jaarrekening 2020 heeft de gemeente de volgende bijdragen aan Drechtsteden verantwoord (afgerond): <table><tr><td>- Bureau Drechtsteden</td><td>€</td><td>966.759</td></tr><tr><td>- SDD Kinderopvang</td><td>€</td><td>1.691</td></tr><tr><td>Impuls statushouders</td><td>€</td><td>112.000</td></tr><tr><td>WMO Huishoudelijke hulp</td><td>€</td><td>3.238.263</td></tr><tr><td>WMO Hulpmiddelen</td><td>€</td><td>798.587</td></tr><tr><td>WMO Vervoer</td><td>€</td><td>1.314.698</td></tr><tr><td>Decentralisatie WMO 2015</td><td>€</td><td>4.236.552</td></tr><tr><td>Bijstandsverlening</td><td>€</td><td>16.967.290</td></tr><tr><td>Inkomensondersteuning</td><td>€</td><td>336.857</td></tr><tr><td>WSW</td><td>€</td><td>3.572.367</td></tr><tr><td>Minimabeleid</td><td>€</td><td>1.295.870</td></tr><tr><td>Participatie</td><td>€</td><td>1.887.557</td></tr><tr><td>Schuldhelpverlening</td><td>€</td><td>20.870</td></tr><tr><td>Apparaatskosten</td><td>€</td><td>5.698.149</td></tr><tr><td>- SCD</td><td>€</td><td>5.110.153</td></tr><tr><td>- OCD</td><td>€</td><td>181.095</td></tr><tr><td>- GBD</td><td>€</td><td>1.041.219</td></tr><tr><td>TOTAAL</td><td>€</td><td>46.779.977</td></tr></table> <i>Exclusief de ontvangen en aan SDD doorbetaalde TOZO middelen: € 6.125.030.</i>	- Bureau Drechtsteden	€	966.759	- SDD Kinderopvang	€	1.691	Impuls statushouders	€	112.000	WMO Huishoudelijke hulp	€	3.238.263	WMO Hulpmiddelen	€	798.587	WMO Vervoer	€	1.314.698	Decentralisatie WMO 2015	€	4.236.552	Bijstandsverlening	€	16.967.290	Inkomensondersteuning	€	336.857	WSW	€	3.572.367	Minimabeleid	€	1.295.870	Participatie	€	1.887.557	Schuldhelpverlening	€	20.870	Apparaatskosten	€	5.698.149	- SCD	€	5.110.153	- OCD	€	181.095	- GBD	€	1.041.219	TOTAAL	€	46.779.977
- Bureau Drechtsteden	€	966.759																																																					
- SDD Kinderopvang	€	1.691																																																					
Impuls statushouders	€	112.000																																																					
WMO Huishoudelijke hulp	€	3.238.263																																																					
WMO Hulpmiddelen	€	798.587																																																					
WMO Vervoer	€	1.314.698																																																					
Decentralisatie WMO 2015	€	4.236.552																																																					
Bijstandsverlening	€	16.967.290																																																					
Inkomensondersteuning	€	336.857																																																					
WSW	€	3.572.367																																																					
Minimabeleid	€	1.295.870																																																					
Participatie	€	1.887.557																																																					
Schuldhelpverlening	€	20.870																																																					
Apparaatskosten	€	5.698.149																																																					
- SCD	€	5.110.153																																																					
- OCD	€	181.095																																																					
- GBD	€	1.041.219																																																					
TOTAAL	€	46.779.977																																																					
Financieel risico	Afhankelijk van de exploitatieresultaten.																																																						
Bestuurlijk belang	Acht raadsleden in de Drechtstraad. Wethouder J. Huizinga is lid van het Drechtstedenbestuur. Op basis van artikel 40 resp. 43 van de GR kan de raad zijn zienswijze geven bij de begroting en de jaarrekening.																																																						
Kerncijfers verbonden partij	<table><tr><th>31-12-2019</th><th>31-12-2020</th></tr><tr><td>€ 1.148.000</td><td>€18.770.000</td></tr><tr><td>€ 44.878.000</td><td>€32.062.000</td></tr><tr><td>€ 830.000</td><td>€309.000</td></tr></table>	31-12-2019	31-12-2020	€ 1.148.000	€18.770.000	€ 44.878.000	€32.062.000	€ 830.000	€309.000																																														
31-12-2019	31-12-2020																																																						
€ 1.148.000	€18.770.000																																																						
€ 44.878.000	€32.062.000																																																						
€ 830.000	€309.000																																																						
Eigen vermogen																																																							
Vreemd vermogen																																																							
Jaarresultaat																																																							
	Gebaseerd op de voorlopige jaarrekening 2020. Vaststelling door de Drechtstraad op 6 juli 2021.																																																						

	Gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid & Jeugd										
Vestigingsplaats	Dordrecht.										
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling.										
Onderdelen	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zuid-Holland Zuid (GGD), Bureau Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten (BLVS), Regionale Ambulance Voorziening (RAV), Serviceorganisatie Jeugd: Dordrecht.										
Doel	De regio heeft ten doel vanuit de gedachte van verlengd lokaal bestuur en binnen de kaders als genoemd in de gemeenschappelijke regeling een bijdrage te leveren aan het behartigen van gemeenschappelijke belangen van de deelnemers teneinde een evenwichtige ontwikkeling van het gebied als geheel te bevorderen, mede in verhouding tot zijn omgeving zowel in provinciaal, nationaal als Europees verband.										
Openbaar belang	Het in algemene zin behartigen van belangen op het terrein van: <i>volksgezondheid, onderwijs, welzijn en jeugd</i> .										
Activiteiten	Zie artikelen 3 tot en met 7 van de GR.										
Financieel belang gemeente	De gemeente betaalt jaarlijks een bijdrage per inwoner of per leerling (BLVS). De bijdrage per onderdeel van de GR DG&J voor 2020: <table> <tr> <td>Bureau Leerplicht (programma 1)</td><td>€ 128.144</td></tr> <tr> <td>JGZ (programma 1)</td><td>€ 1.065.212</td></tr> <tr> <td>VGZ (programma 2)</td><td>€ 1.311.601</td></tr> <tr> <td>Uitvoering Jeugdwet (inclusief JPT)</td><td>€ 13.589.791</td></tr> <tr> <td>TOTAAL</td><td>€ 16.094.748</td></tr> </table>	Bureau Leerplicht (programma 1)	€ 128.144	JGZ (programma 1)	€ 1.065.212	VGZ (programma 2)	€ 1.311.601	Uitvoering Jeugdwet (inclusief JPT)	€ 13.589.791	TOTAAL	€ 16.094.748
Bureau Leerplicht (programma 1)	€ 128.144										
JGZ (programma 1)	€ 1.065.212										
VGZ (programma 2)	€ 1.311.601										
Uitvoering Jeugdwet (inclusief JPT)	€ 13.589.791										
TOTAAL	€ 16.094.748										
Financieel risico	Afhankelijk van de exploitatieresultaten.										
Bestuurlijk belang	Gemeente wordt vertegenwoordigd in het algemeen bestuur door wethouder R. de Meij. Het algemeen bestuur vergadert vier maal per jaar. Op basis van artikel 25 van de GR kan de raad zijn zienswijze geven bij de begroting.										
Kerncijfers verbonden partij	<table> <tr> <th>31-12-2019</th><th>31-12-2020</th></tr> <tr> <td>€ 4.772.168</td><td>€ 3.113.976</td></tr> <tr> <td>€ 36.492.308</td><td>€ 45.694.524</td></tr> <tr> <td>€ 1.495.102</td><td>€ 127.560</td></tr> </table>	31-12-2019	31-12-2020	€ 4.772.168	€ 3.113.976	€ 36.492.308	€ 45.694.524	€ 1.495.102	€ 127.560		
31-12-2019	31-12-2020										
€ 4.772.168	€ 3.113.976										
€ 36.492.308	€ 45.694.524										
€ 1.495.102	€ 127.560										
Eigen vermogen											
Vreemd vermogen											
Jaarresultaat	Gebaseerd op de voorlopige jaarrekening 2020. Vaststelling door het Algemeen Bestuur op 8 juli 2021.										

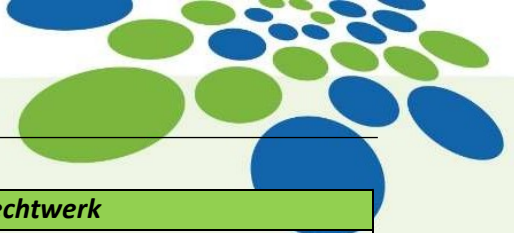
	Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid								
Vestigingsplaats	Dordrecht.								
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling.								
Doel	De regeling wordt getroffen ter ondersteuning van de deelnemers bij de uitvoering van hun taken op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in het bijzonder, alsmede de taken op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van de in artikel 5.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht genoemde wetten.								
Openbaar belang	Veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid.								
Activiteiten	Zie artikel 4 van de GR.								
Financieel belang gemeente	De gemeente betaalt jaarlijks een bijdrage per inwoner. De bijdrage voor 2020 bedraagt € 130.905. De bijdrage varieert licht met de wijzigingen in het aantal inwoners.								
Financieel risico	Afhankelijk van de exploitatieresultaten.								
Bestuurlijk belang	Gemeente wordt vertegenwoordigd in het algemeen bestuur door wethouder J. van Dongen. Het algemeen bestuur vergadert vier maal per jaar. Op basis van artikel 33 van de GR kan de raad zijn zienswijze geven bij de ontwerpbegroting.								
Kerncijfers verbonden partij	<table><tr><th>31-12-2019</th><th>31-12-2020</th></tr><tr><td>€ 3.485.445</td><td>€ 3.509.357</td></tr><tr><td>€ 2.153.730</td><td>€ 12.363.119</td></tr><tr><td>€ 252.571</td><td>€ 618.375</td></tr></table>	31-12-2019	31-12-2020	€ 3.485.445	€ 3.509.357	€ 2.153.730	€ 12.363.119	€ 252.571	€ 618.375
31-12-2019	31-12-2020								
€ 3.485.445	€ 3.509.357								
€ 2.153.730	€ 12.363.119								
€ 252.571	€ 618.375								
Eigen vermogen									
Vreemd vermogen									
Jaarresultaat									
	Gebaseerd op de voorlopige jaarrekening 2020. Vaststelling door het Algemeen Bestuur op 8 juli 2021.								

	Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid								
Vestigingsplaats	Dordrecht.								
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling.								
Onderdelen	- Regionale Brandweer Zuid-Holland Zuid: Dordrecht. - Geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR).								
Doel	Het openbaar lichaam heeft tot doel de brandweezorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen met behoud van lokale verankering bestuurlijk en operationeel op regionaal niveau te integreren, teneinde een doelmatige en slagvaardige hulpverlening te verzekeren, mede op basis van een gecoördineerde voorbereiding.								
Openbaar belang	Het in algemene zin behartigen van belangen op het terrein van: <i>regionale brandweer, geneeskundige hulpverlening, openbare orde en veiligheid.</i>								
Activiteiten	Uitvoering van de eisen die de Wet Veiligheidsregio's aan de gemeenschappelijke regeling stelt, alsmede regulier werk op gebied van rampenbestrijding, crisisbeheersing, brandweezorg en GHOR.								
Financieel belang gemeente	De gemeente betaalt jaarlijks een bijdrage per inwoner. De totale bijdrage voor 2020 bedraagt € 3.483.964.								
Financieel risico	Afhankelijk van de exploitatieresultaten.								
Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten, waarin elk lid één stem heeft. Het algemeen bestuur vergadert vier maal per jaar. Op basis van artikel 29 van de GR kan de raad zijn zienswijze geven bij de begroting.								
Kerncijfers verbonden partij	<table> <tr> <th>31-12-2019</th><th>31-12-2020</th></tr> <tr> <td>€ 8.272.746</td><td>€ 6.311.482</td></tr> <tr> <td>€ 59.785.990</td><td>€ 62.292.220</td></tr> <tr> <td>€ 3.811.618</td><td>€ 5.000</td></tr> </table>	31-12-2019	31-12-2020	€ 8.272.746	€ 6.311.482	€ 59.785.990	€ 62.292.220	€ 3.811.618	€ 5.000
31-12-2019	31-12-2020								
€ 8.272.746	€ 6.311.482								
€ 59.785.990	€ 62.292.220								
€ 3.811.618	€ 5.000								
Eigen vermogen									
Vreemd vermogen									
Jaarresultaat									

	Gemeenschappelijke regeling voor het Natuur- en recreatiegebied IJsselmonde													
Vestigingsplaats	Schiedam.													
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling.													
Doel / Openbaar belang	Het in onderlinge samenhang behartigen van het gemeenschappelijke belang van de deelnemers voor wat betreft de ontsluiting, de ontwikkeling, aanleg en beheer in het kader van de openluchtrecreatie en waar mogelijk het toerisme en van natuur en landschap in het gebied waarvoor de regeling geldt.													
Openbaar belang	Bevorderen van openluchtrecreatie met behoud van natuur en landschap.													
Activiteiten	Het schap vervult een trekkersrol in het realiseren en beheren van het bestaande en geplande recreatieve aanbod in de groene buitenruimte van IJsselmonde dat in onderlinge samenhang wordt afgestemd op de brede maatschappelijke vraag en mogelijkheden met een marktgerichte oriëntatie.													
Financieel belang gemeente	De gemeente betaalt jaarlijks een bijdrage per inwoner. De bijdrage voor 2020 bedraagt € 327.427.													
Financieel risico	Geen.													
Bestuurlijk belang	Gemeente wordt vertegenwoordigd in het dagelijks bestuur door wethouder J. van Dongen (plaatsvervanger J. Huizinga). In het algemeen bestuur hebben twee leden zitting, wethouder J. van Dongen en raadslid I. Berg (plaatsvervanger L. van Utrecht). Het algemeen bestuur vergadert twee maal per jaar. Op basis van artikel 34 lid 3 van de GR kan de raad zijn zienswijze geven bij de ontwerpbegroting.													
Kerncijfers verbonden partij	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>31-12-2019</th><th>31-12-2020</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td><td>€ 4.263.344</td><td>€ 4.330.503</td></tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td><td>€ 1.723.875</td><td>€ 2.635.344</td></tr> <tr> <td>Jaarresultaat</td><td>€ 312.490</td><td>€ 27.940</td></tr> </tbody> </table>			31-12-2019	31-12-2020	Eigen vermogen	€ 4.263.344	€ 4.330.503	Vreemd vermogen	€ 1.723.875	€ 2.635.344	Jaarresultaat	€ 312.490	€ 27.940
	31-12-2019	31-12-2020												
Eigen vermogen	€ 4.263.344	€ 4.330.503												
Vreemd vermogen	€ 1.723.875	€ 2.635.344												
Jaarresultaat	€ 312.490	€ 27.940												
Beleidsvoornemens	Gebaseerd op de voorlopige jaarrekening 2020. Vaststelling door het Algemeen Bestuur op 7 juli 2021. De provincie Zuid-Holland en de gemeente Rotterdam hebben besloten om per 1 januari 2018 uit de gemeenschappelijke regeling voor het Natuur- en recreatieschap IJsselmonde te treden. De gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Hendrik-Ido-													

	Ambacht, Ridderkerk en Zwiindrecht hebben in dat kader besloten om de gemeenschappelijke regeling vanaf 1 januari 2018 onder dezelfde naam voort te zetten. Per 1 januari 2021 is een nieuwe samenwerkingsovereenkomst afgesloten met Staatsbosbeheer voor de dienstverlening voor de komende vier jaar.
--	--

	Gemeenschappelijke regeling Drechtwerk
Vestigingsplaats	Dordrecht.
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling.
Doel	Het openbaar lichaam behartigt de belangen van de gemeenten op het terrein van de sociale werkvoorziening en geeft in opdracht van de gemeenten uitvoering aan de in de wet en in deze regeling genoemde taken.
Openbaar belang	Mogelijk maken dat mensen met een arbeidshandicap kunnen werken naar vermogen.
Activiteiten	Ter verwezenlijking van de doelstellingen heeft het openbaar lichaam tot taak: a. de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening en het behartigen van de uit deze wet voortkomende belangen; b. het adviseren van de gemeenten inzake de sociale werkvoorziening, aangepaste arbeid en daarmee verband houdende vraagstukken; c. het verlenen van diensten aan de gemeenten en, incidenteel, aan derden op het gebied van andere gesubsidieerde arbeidsvoorzieningen dan in de wet bedoelde, indien deze derden daartoe opdracht geven aan het openbaar lichaam en het Algemeen Bestuur die opdracht aanvaardt; d. het op een bedrijfsmatige wijze aanbieden van trajecten en diensten op het terrein van de gesubsidieerde arbeid.
Financieel belang gemeente	De algemene bijdrage per gemeente wordt bepaald op basis van het aantal geplaatste werknemers, afkomstig uit de betreffende gemeente, op 1 januari van het boekjaar. Procentueel kan het aantal werknemers jaarlijks licht verschillen. Voor 2020 is een bijdrage betaald van € 744.695.
Financieel risico	Het financiële risico voor de gemeente is haar bijdrage in het exploitatietekort. In geval van calamiteiten kan het algemeen bestuur een afwijkende bijdrage opstellen, die wordt gemaximeerd op twee maal de bijdrage op basis van het aantal geplaatste werknemers per gemeente. Bij opheffing van de gemeenschappelijke regeling stelt het algemeen bestuur een plan op dat voorziet in de verdeling van alle plichten en rechten over de deelnemers op een in het plan nader te bepalen wijze.
Bestuurlijk belang	De gemeente wordt vertegenwoordigd in het algemeen bestuur door wethouder T. Jansen. Het algemeen bestuur vergadert twee maal per jaar. Op basis van artikel 25 resp. 28 van de GR

	kan de raad zijn zienswijze geven bij de begroting (inclusief meerjarenraming) en de jaarrekening.								
Kerncijfers verbonden partij									
Eigen vermogen									
Vreemd vermogen									
Jaarresultaat									
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>31-12-2019</th><th>31-12-2020</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 1.041.000</td><td>€ 2.856.000</td></tr> <tr> <td>€ 27.912.000</td><td>€ 2.840.000</td></tr> <tr> <td>€ 893.000</td><td>€ 2.841.000</td></tr> </tbody> </table>	31-12-2019	31-12-2020	€ 1.041.000	€ 2.856.000	€ 27.912.000	€ 2.840.000	€ 893.000	€ 2.841.000
31-12-2019	31-12-2020								
€ 1.041.000	€ 2.856.000								
€ 27.912.000	€ 2.840.000								
€ 893.000	€ 2.841.000								
Beleidsvoornemens	Gebaseerd op de voorlopige jaarrekening 2020. Vaststelling door het Algemeen Bestuur op 1 juli 2021. Programma 5 Economie en Arbeidsmarkt.								

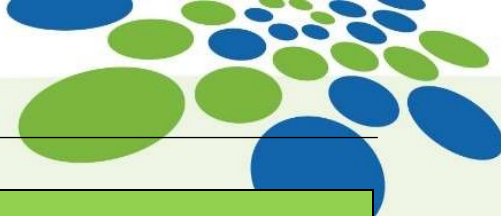

	Gemeenschappelijke regeling Vuilverwerking Dordrecht en omstreken (Gevudo)								
Vestigingsplaats	Dordrecht.								
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling.								
Doel	Gevudo bezit 529 aandelen van de N.V. Huisvuilcentrale Noord-Holland te Alkmaar (HVC) en behartigt en coördineert de belangen van de deelnemende gemeenten richting HVC.								
Openbaar belang	Afvalinzameling, - verwerking en straatreiniging.								
Activiteiten	Beheer van aandelen. Gevudo is aandeelhouder in de HVC met 529 aandelen op een totaal van 2.914 (18,15%). Ons aandeel in GR Gevudo is 11,03% (op basis van tonnen afval), wat neerkomt op 2% aandelen HVC. Dit percentage fluctueert jaarlijks enigszins.								
Financieel belang gemeente	Gevudo heeft met ingang van 2007 het karakter van een 'houdstermaatschappij': zij voert geen operationele taken meer uit.								
Financieel risico	De gemeente waarborgt de betaling van de rente en aflossing van de door HVC te sluiten geldleningen en in rekening-courant op te nemen gelden naar rato van de stemverhouding. De gemeente kan aangesproken worden op haar deel van de garantie van de aandeelhouders voor de financiering van de HVC. In 2018 bedroeg de externe financiering € 620 miljoen. De gemeente Zwijndrecht staat garant voor € 12,622 miljoen. Wij krijgen hiervoor een jaarlijkse provisie. In 2020 bedraagt deze €121.714.								
Bestuurlijk belang	Gemeente wordt vertegenwoordigd in het algemeen bestuur door wethouder J. van Dongen. Het algemeen bestuur vergaart twee maal per jaar. Op basis van artikel 21 van de GR kan de raad zijn zienswijze geven bij de ontwerpbegroting.								
Kerncijfers verbonden partij	<table border="1"> <thead> <tr> <th>31-12-2019</th><th>31-12-2020</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 30.487</td><td>€ 30.487</td></tr> <tr> <td>€ 536.061</td><td>€ 10</td></tr> <tr> <td>€ 0</td><td>€ 0</td></tr> </tbody> </table>	31-12-2019	31-12-2020	€ 30.487	€ 30.487	€ 536.061	€ 10	€ 0	€ 0
31-12-2019	31-12-2020								
€ 30.487	€ 30.487								
€ 536.061	€ 10								
€ 0	€ 0								
Eigen vermogen									
Vreemd vermogen									
Jaarresultaat									
Kerncijfers HVC	<table border="1"> <thead> <tr> <th>31-12-2018</th><th>31-12-2019</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 116.706.000</td><td>€ 126.906.000</td></tr> <tr> <td>€ 856.447.000</td><td>€ 870.489.000</td></tr> <tr> <td>€ 13.305.000</td><td>€ 10.139.000</td></tr> </tbody> </table>	31-12-2018	31-12-2019	€ 116.706.000	€ 126.906.000	€ 856.447.000	€ 870.489.000	€ 13.305.000	€ 10.139.000
31-12-2018	31-12-2019								
€ 116.706.000	€ 126.906.000								
€ 856.447.000	€ 870.489.000								
€ 13.305.000	€ 10.139.000								
Eigen vermogen									
Vreemd vermogen									

Jaarresultaat	
Beleidsvoornemens	Voor de inhoudelijke advisering op beleid, en met name de duiding van stukken die in de algemene aandeelhoudersvergadering van HVC aan de orde komen, is begin 2013 een regionaal ambtelijk adviesteam in het leven geroepen. Via Gevudo en de advisering bij de stukken van HVC worden de ontwikkelingen gevolgd.
Ontwikkelingen	Dit jaar stond, even als in 2019, de energietransitie en de rol die HVC daarin speelt - in het bijzonder voor warmteactiviteiten - centraal. Die ambities leiden er toe dat niet reeds- zoals eerder beoogd- per 2024 HVC zelfstandig financierbaar kan zijn. Door Gevudo is, ondersteund door de aandeelhoudersvergadering, aan HVC verzocht om meer richting te geven aan het pad naar een keuzemogelijkheid op zelfstandige financierbaarheid per 2027 (niet- gegarandeerde financiering), daarop vanuit de RvC te sturen en de aandeelhoudersvergadering daar nauwgezet via een monitor in te betrekken. Daarnaast heeft de aandeelhoudersvergadering gevraagd om uitgevoerde warmteprojecten op structurele basis te evalueren.

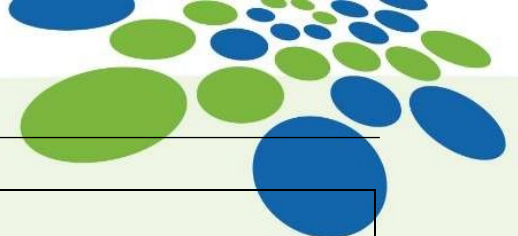
	ROM-D Groep														
Vestigingsplaats	Dordrecht.														
Rechtsvorm	Binnen de ROM-D groep participeert gemeente Zwijndrecht direct in de: - naamloze vennootschap ROM-D holding (ROM-D Holding NV); - commanditaire vennootschap ROM-D Dordtse Kil III (ROM-D Dordtse Kil III CV).														
Doel	Versterken en uitbouwen regionale economie.														
Openbaar belang	Economisch belang.														
Activiteiten	Versterken en uitbouwen van de regionale economie door: de uitgifte van kavels, de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen, de revitalisering van bestaande bedrijventerreinen en de promotie van de regio Drechtsteden.														
Financieel belang gemeente	De gemeente heeft een kapitaalinbreng in - ROM-D Holding NV van € 941.228, gewaardeerd op de balans voor € 1. - ROM-D Dordtse Kil III CV € 286.376.														
Financieel risico	Het financiële risico omvat de kapitaalinbreng van in totaal: € 286.377. Deze inbreng bestaat uit aandelen in ROM-D Holding NV, respectievelijk deelname in het commanditair kapitaal van ROM-D Dordtse Kil III CV. Over de aandelenkapitaal in ROM-D Holding NV moet worden gemeld, dat de Holding het door Zwijndrecht ingebrachte aandelenkapitaal heeft 'doorgestort' in het (risico dragende) commanditair kapitaal van ROM-D Capital BV. Het stemrecht van gemeente Zwijndrecht binnen de ROM-D Holding NV en ROM-D Dordtse Kil III.														
Bestuurlijk belang															
Kerncijfers verbonden partij															
Eigen vermogen (ROM-D Hold. NV)															
Vreemd vermogen (ROM-D Hold.NV)															
Jaarresultaat (ROM-D Hold. NV)															
Eigen vermogen (ROM-D Kil III CV)															
Vreemd vermogen (ROM-D Kil III CV)															
Netto jaarresultaat (ROM-D Kil III CV)															
	<table> <tr> <th>31-12-2018</th><th>31-12-2019</th></tr> <tr> <td>€ 4.126.552</td><td>€ 4.118.424</td></tr> <tr> <td>€ 2.150.847</td><td>€ 2.162.381</td></tr> <tr> <td>-/- € 25.943</td><td>-/- € 8.127</td></tr> <tr> <td>€ 10.389.219</td><td>€ 9.456.907</td></tr> <tr> <td>€ 9.013.712</td><td>€ 8.987.574</td></tr> <tr> <td>€ 819.783</td><td>€ 1.056.343</td></tr> </table> De jaarrekening 2020 van ROM-D Groep is nog niet beschikbaar.	31-12-2018	31-12-2019	€ 4.126.552	€ 4.118.424	€ 2.150.847	€ 2.162.381	-/- € 25.943	-/- € 8.127	€ 10.389.219	€ 9.456.907	€ 9.013.712	€ 8.987.574	€ 819.783	€ 1.056.343
31-12-2018	31-12-2019														
€ 4.126.552	€ 4.118.424														
€ 2.150.847	€ 2.162.381														
-/- € 25.943	-/- € 8.127														
€ 10.389.219	€ 9.456.907														
€ 9.013.712	€ 8.987.574														
€ 819.783	€ 1.056.343														

Beleidsvoornemens	Programma 8 Inrichting van de gemeente.
--------------------------	---

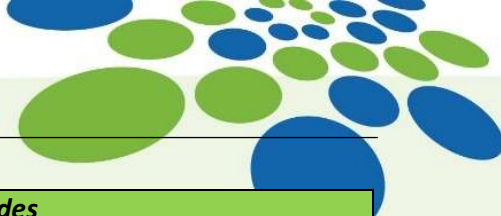
	Eneco Groep N.V.								
Vestigingsplaats	Rotterdam.								
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap.								
Doel	Doel van Eneco is in hoofdzaak het op een betrouwbare, veilige en maatschappelijk verantwoorde wijze inkopen, produceren en verkopen van energie, warmte/koude en gassen en daaraan gerelateerde producten aan particuliere en zakelijke klanten en samenwerking en deelneming in andere rechtspersonen.								
Openbaar belang/Activiteiten	Inkoop, productie en verkoop van energie. In verband met het ontbreken van een publiek belang heeft Zwijndrecht mede het voornemen het belang in Eneco Groep af te bouwen.								
Financieel belang gemeente	De gemeente is aandeelhouder van minder dan 2% (1,13%) van de aandelen. In 2020 is aan dividend over 2019 € 769.226. uitgekeerd. Per 24 maart 2020 zijn onze aandelen in Eneco Groep N.V. verkocht.								
Financieel risico	Het dividend is afhankelijk van de winst.								
Bestuurlijk belang	De gemeente is vertegenwoordigd in de Algemene vergadering van Aandeelhouders door wethouder J. Huizinga. Wij hebben de gemeente Dordrecht gemachtigd ons te vertegenwoordigen in de aandeelhouderscommissie. De AvA vindt minimaal één maal per jaar plaats.								
Kerncijfers verbonden partij	<table border="1"> <tr> <th>31-12-2019</th><th></th></tr> <tr> <td>€ 2.937.000.000</td><td></td></tr> <tr> <td>€ 3.031.000.000</td><td></td></tr> <tr> <td>€ 80.000.000</td><td></td></tr> </table>	31-12-2019		€ 2.937.000.000		€ 3.031.000.000		€ 80.000.000	
31-12-2019									
€ 2.937.000.000									
€ 3.031.000.000									
€ 80.000.000									
Eigen vermogen									
Vreemd vermogen									
Jaarresultaat									
Beleidsvoornemens	De aandelen zijn een duurzame belegging waarbij het dividend een belangrijke inkomstenbron vormt.								
Ontwikkelingen	De aandelen in Eneco Groep N.V. zijn per 24 maart 2020 verkocht.								

	Stedin Holding N.V.											
Vestigingsplaats	Rotterdam.											
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap.											
Doel	Doel van Stedin is in hoofdzaak het op een betrouwbare, veilige en maatschappelijk verantwoorde wijze leveren van energie, warmte/koude en gassen en daaraan gerelateerde producten aan particuliere en zakelijke klanten en samenwerking en deelneming in andere rechtspersonen.											
Openbaar belang/ Activiteiten	Leveren van energie.											
Financieel belang gemeente	De gemeente is aandeelhouder van minder dan 2% (1,13%) van de aandelen. In 2020 is aan dividend over 2019 € 576.854 uitgekeerd.											
Financieel risico	Het dividend is afhankelijk van de winst.											
Bestuurlijk belang	De gemeente is vertegenwoordigd in de Algemene vergadering van Aandeelhouders door wethouder J. Huizinga. Wij hebben de gemeente Dordrecht gemachtigd ons te vertegenwoordigen in de aandeelhouderscommissie. De AvA vindt minimaal één maal per jaar plaats.											
Kerncijfers verbonden partij	<table><tr><th>31-12-2019</th><th>31-12-2020</th></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 2.949.000.000</td><td>€ 2.891.000</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 4.340.000.000</td><td>€ 4.681.000</td></tr><tr><td>Jaarresultaat</td><td>€ 325.000.000</td><td>€ 42.000.000</td></tr></table>	31-12-2019	31-12-2020	Eigen vermogen	€ 2.949.000.000	€ 2.891.000	Vreemd vermogen	€ 4.340.000.000	€ 4.681.000	Jaarresultaat	€ 325.000.000	€ 42.000.000
31-12-2019	31-12-2020											
Eigen vermogen	€ 2.949.000.000	€ 2.891.000										
Vreemd vermogen	€ 4.340.000.000	€ 4.681.000										
Jaarresultaat	€ 325.000.000	€ 42.000.000										
Beleidsvoornemens	De aandelen zijn een duurzame belegging waarbij het dividend een belangrijke inkomstenbron vormt.											
Ontwikkelingen	Stedin en de aandeelhouderscommissie (hierna: AHC) zijn sinds april 2019 in gesprek over de lange termijnfinanciering van de vennootschap. Doel van dit project is om inzicht te bieden in de consequenties van de energietransitie voor de financiële positie van Stedin en te bepalen wat de noodzakelijke versterking van het eigen vermogen van Stedin is om haar investeringen vanuit een financieel gezonde basis te kunnen blijven doen. Na een traject van bijna twee jaar aan onderzoek, analyse en intensief overleg over de invulling van Stedin’s kapitaalbehoefte en de daarmee samenhangende governance hebben de AHC en Stedin overeenstemming bereikt over het voorstel dat aan de aandeelhouders wordt gedaan.											

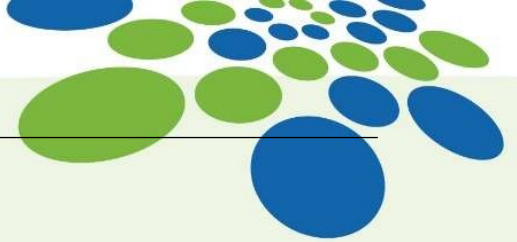
	Dit voorstel heeft zowel betrekking op de invulling van de kapitaalbehoefte als de aanpassing van de governance. Nu er overeenstemming is over de hoogte van de kapitaalbehoefte (€200 mln met een minimum van € 180 mln), de invulling van deze kapitaalbehoefte via de uitgifte van cumulatief preferente aandelen en de aanpassing van de governance betekent dit dat een drietal voorstellen ter besluitvorming aan de aandeelhouders worden voorgelegd. Meer concreet: Stedin is voornemens om op 25 juni 2021 een Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA) bijeen te roepen om daarin hoofdzakelijk te besluiten over: 1. het aanpassen van de governance door middel van een statutenwijziging en wijziging van het aandeelhoudersconvenant; 2. het mogelijk maken van een kapitaalstorting in Stedin van €200 mln, hetgeen wordt ingevuld via de uitgifte van cumulatief preferente aandelen; 3. de mate van waarin een gemeente zelf deelneemt in de kapitaalstorting. Behandeling van het raadsvoorstel staat gepland voor de raad van 25 mei 2021.
--	---

	N.V. Waterbedrijf OASEN								
Vestigingsplaats	Gouda.								
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap.								
Doel	Leveren van helder en betrouwbaar drinkwater.								
Openbaar belang / Activiteiten	Drinkwatervoorziening.								
Financieel belang gemeente	De gemeente is aandeelhouder van 43 van de 748 aandelen (5.7%). Dit aandeel is al jaren gelijk. De aandeelhouders ontvangen al jaren geen dividend.								
Financieel risico	Nauwelijks, de dividenduitkering waarop we recht hebben komt ongeveer uit op € 1.000. Over 2019 is in 2020 geen dividend uitgekeerd.								
Bestuurlijk belang	De gemeente is vertegenwoordigd in de Algemene vergadering van Aandeelhouders door wethouder J. Huizinga. De AvA vindt één keer per jaar plaats.								
Kerncijfers verbonden partij	<table> <tr> <th>31-12-2018</th><th>31-12-2019</th></tr> <tr> <td>€ 108.494.000</td><td>€ 112.187.000</td></tr> <tr> <td>€ 160.973.000</td><td>€ 168.537.000</td></tr> <tr> <td>€ 4.826.000</td><td>3.693.000</td></tr> </table>	31-12-2018	31-12-2019	€ 108.494.000	€ 112.187.000	€ 160.973.000	€ 168.537.000	€ 4.826.000	3.693.000
31-12-2018	31-12-2019								
€ 108.494.000	€ 112.187.000								
€ 160.973.000	€ 168.537.000								
€ 4.826.000	3.693.000								
Eigen vermogen									
Vreemd vermogen									
Jaarresultaat									
Beleidsvoornemens	De jaarrekening 2020 van N.V. Waterbedrijf Oasen is nog niet beschikbaar. Behoud van aandelen om inspraak te blijven houden in de levering van (onthard) drinkwater in de gemeente.								

	B.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides								
Vestigingsplaats	Rotterdam.								
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap.								
Doel / Activiteiten	Het houden en beheren van aandelen in Evides NV en het uitoefenen van stemrecht daarop voor eigen rekening en risico, maar ten behoeve van de aandeelhouders van de vennootschap en al hetgeen met het voorgaande verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn; alles in de ruimste zin van het woord.								
Openbaar belang	Drinkwatervoorziening.								
Financieel belang gemeente	De aandelen zijn voor 50% in handen van Energiebedrijf DELTA N.V. en voor de andere 50% in handen van het Gemeenschappelijk Bezit Evides (GBE). De deelname van de gemeente Zwijndrecht in het GBE is zeer bescheiden te noemen, namelijk 3.325 aandelen op een totaal van 1.850.000 aandelen, ofwel 0,2%. Dit aandeel is al jaren gelijk. De gemeente ontvangt als aandeelhouder jaarlijks dividend, zijnde 50% van 0,2% van de uitkering door Evides N.V. De uitkering verantwoord in 2020 bedraagt € 26.961 (slotdividend 2019 en interimdividend 2020).								
Financieel risico	Het dividend is afhankelijk van de winst.								
Bestuurlijk belang	De gemeente is vertegenwoordigd in de Algemene vergadering van Aandeelhouders door wethouder J. Huizinga. De AvA vindt twee keer per jaar plaats.								
Kerncijfers verbonden partij	<table><tr><th>31-12-2019</th><th>31-12-2020</th></tr><tr><td>€ 259.431.651</td><td>€ 267.732.912</td></tr><tr><td>€ 0</td><td>€ 235</td></tr><tr><td>€ 21.912.479</td><td>€ 23.301.261</td></tr></table>	31-12-2019	31-12-2020	€ 259.431.651	€ 267.732.912	€ 0	€ 235	€ 21.912.479	€ 23.301.261
31-12-2019	31-12-2020								
€ 259.431.651	€ 267.732.912								
€ 0	€ 235								
€ 21.912.479	€ 23.301.261								
Eigen vermogen									
Vreemd vermogen									
Jaarresultaat									
Beleidsvoornemens	Behoud van aandelen om inspraak te blijven houden in de levering van drinkwater in de gemeente.								

	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten								
Vestigingsplaats	Den Haag.								
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap.								
Doelstelling	Kredietverlening aan de publieke sector.								
Openbaar belang	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.								
Activiteiten	Financiële dienstverlening.								
Financieel belang gemeente	Aandeelhouder van 47.541 aandelen (0,085%). Dit aandeel is al jaren gelijk.								
Financieel risico	Bij faillissement van de onderneming ontvangt de gemeente geen dividend meer. Het dividend is afhankelijk van de winst. De raming voor 2020 bedraagt € 68.000. In werkelijkheid is € 60.000 gerealiseerd (uitkering over het jaar 2019). In verband met de Corona crisis wordt dit bedrag in 2021 daadwerkelijk uitgekeerd								
Bestuurlijk belang	De gemeente is vertegenwoordigd in de Algemene vergadering van Aandeelhouders door wethouder J. Huizinga. Deze vergadering vindt één maal per jaar plaats.								
Kerncijfers verbonden partij	<table> <tr> <th>31-12-2019</th><th>31-12-2020</th></tr> <tr> <td>€ 4.887.000.000</td><td>€ 5.097.000.000</td></tr> <tr> <td>€ 144.802.000.000</td><td>€ 155.262.000.000</td></tr> <tr> <td>€ 163.000.000</td><td>€ 221.000.000</td></tr> </table>	31-12-2019	31-12-2020	€ 4.887.000.000	€ 5.097.000.000	€ 144.802.000.000	€ 155.262.000.000	€ 163.000.000	€ 221.000.000
31-12-2019	31-12-2020								
€ 4.887.000.000	€ 5.097.000.000								
€ 144.802.000.000	€ 155.262.000.000								
€ 163.000.000	€ 221.000.000								
Eigen vermogen									
Vreemd vermogen									
Netto jaarresultaat									
Beleidsvoornemens	Gelet op de wijze waarop BNG Bank het openbaar belang behartigt ligt het voor de hand het aandelenbezit in BNG Bank als een duurzame belegging te zien.								

7. Paragraaf Grondbeleid

Inleiding

In deze paragraaf geven wij een toelichting op de uitvoering van het actieve grondbeleid en krijgt u inzicht in de vermogenspositie van het grondbedrijf met een prognose van de projectresultaten en de verwachte ontwikkelingen in de reserves en voorzieningen van het grondbedrijf.

Resultaten 2020 in hoofdlijnen

In het afgelopen jaar hebben we het project Voorzieningencluster Heerjansdam afgerond. Daarmee is een gebiedsontwikkeling die inclusief voorbereiding een periode van vijftien jaar omvat tot een einde gekomen. In het kader van dit project is gerealiseerd: een brede school, het Rajubibos, (gebouwd in 2013), de transformatie van de oude bibliotheek aan de Rozenlaan naar 3 woningen (2014), het woonzorgcentrum Midden-Inn met 36 appartementen (2015) en als laatste fase 23 vrije sector koopwoningen (2020). In het project Euryza is het appartementencomplex Rozenburg (27 appartementen) opgeleverd en is de bouw gestart van het laatste bouwblok van fase 1 (vijftien eengezinswoningen en drie beneden-bovenwoningen). De gesprekken met de ontwikkelaar over het eerste bouwblok in fase 2 (56 appartementen) zijn ver gevorderd. Deze woningen kunnen nog in de eerste helft van 2021 in de verkoop komen. Voor de bouwlocatie aan de Buizerdstraat heeft u in 2020 een grondexploitatie vastgesteld. Inmiddels hebben we een ontwikkelaar geselecteerd die een bouwplan met 24 appartementen zal gaan realiseren. Deze woningen komen naar verwachting in de tweede helft van 2021 in de verkoop.

Voor een aantal nieuwbouwlocaties voor woningen is in 2020 de voorbereiding gestart dan wel verder uitgewerkt (Van 't Hofflocatie, Noordoevers, Heer Janstraat en het Stationskwartier met zes deelgebieden).

Twee gebiedsontwikkelingen hebben betrekking op de uitvoering van het economisch beleid, te weten bedrijventerrein Bakestein en winkelcentrum kort Ambacht. Op Bakestein verkochten we in 2020 twee bedrijfskavels en sloten een optieovereenkomst voor een andere kavel. Voor een van de vijf overige kavels verwachten we begin 2021 een aanbiedingsbrief uit te kunnen doen. Voor een gedeeltelijke herontwikkeling van het winkelcentrum Kort Ambacht hebben we eind 2020 een intentieovereenkomst gesloten met een ontwikkelaar om de technische en financiële haalbaarheid van de plannen verder uit te werken. We verwachten in de eerste helft van 2021 hierover duidelijkheid te krijgen zodat bij een positieve uitkomst besluitvorming om tot realisatie over te gaan plaats kan vinden.

Vermogenspositie grondbedrijf

Het vermogen van het grondbedrijf is vooral een instrument om stedelijke ontwikkelingen te financieren en daarmee beleidsdoelstellingen te realiseren middels de uitvoering van projecten. Uitgangspunt is dat de totale exploitatie van bouwgronden in principe kostendekkend moet zijn.

Op basis van de huidige inzichten is de exploitatie van bouwgronden over het totaal, net als in voorgaande jaren, meer dan kostendekkend. We berekenen een potentieel dekkingsoverschot van € 1,6 miljoen (netto contante waarde per 1 januari 2021). In figuur 1 geven we een samenvattend overzicht met de belangrijkste mutaties in het afgelopen jaar.

figuur 1: mutaties vermogenspositie grondbedrijf

(bedragen x € 1.000)

- = nadelig (N); + = voordelig (V)

contante waarde	
• Verbetering projectresultaten (n.c.w. 1-1-2021)	270 V
Bakestein (afname kosten)	
Buizerdstraat (nieuw, voordelig saldo)	
Voorzieningencluster HJD (afname kosten)	
• Vermindering naheffingsaanslag btw LOC	286 V
• Versterking Weerstandsvermogen grondbedrijf	-1.581 N
• Bezuiniging (1e begr. wijziging 2020)	-2.259 N
Totaal, afname dekkingsoverschot	-3.284

Een eventuele belastingplicht voor de vennootschapsbelasting is hier niet inbegrepen. Deze belasting wordt over het totaal aan belaste activiteiten van de gemeente, waaronder de grondexploitaties, geheven. De verwachte belastingdruk lichten we elders in deze rekening toe.

Het vermogen van het grondbedrijf omvat drie bestandsdelen: A) de verwachte exploitatieresultaten van de actieve grondexploitaties inclusief de getroffen verliesvoorzieningen, B) het saldo van de vrije reserve en C) het weerstandsvermogen als buffer om financiële tegenvallers op te vangen.

De opbouw van de vermogenspositie van het grondbedrijf is in onderstaande figuur aangegeven (zie figuur 2).

figuur 2: vermogenspositie grondbedrijf per 1 januari 2021

(bedragen x € 1.000)

opbouw vermogenspositie grondbedrijf (netto contante waarde 1-1-2021)	
A) winstpotentie grondbedrijf	1.148
B) saldo (vrije) reserve Gerealiseerde winstpotentie	478
Totaal (potentieel dekkingsoverschot)	1.626 voordelig

C) weerstandsvermogen grondbedrijf	1.961
------------------------------------	-------

Van het verwachte dekkingsoverschot is ultimo 2020 een bedrag van € 0,48 miljoen gerealiseerd. De opbrengst van de actieve grondexploitaties (onderhanden werk) is berekend op € 1,1 miljoen. Deze winstpotentie moet nog daadwerkelijk gerealiseerd worden en is voornamelijk een theoretisch bedrag; dit saldo wordt immers pas concreet wanneer de exploitatiebegrotingen conform de voorcalculaties afgesloten kunnen worden. Deze winstpotentie bestaat uit de contant gemaakte saldi van de nog te realiseren winsten in de projecten Bakestein en Buizerdstraat, de nog te betalen restantkosten van

het opgeleverde project Voorzieningencluster Heerjansdam en het verwachte nadelige exploitatiere-sultaat van het project Euryza dat gedekt wordt door de getroffen verliesvoorziening in de voorzie-ning Stedelijke Ontwikkeling (zie figuur 3).

figuur 3: winstpotentie per 1 januari 2021

- = nadelig (N); + = voordelig (V)

onderdeel	verwacht projectresultaat	
	eindwaarde	n.c.w. 1-1-2021
Bouwgronden in exploitatie	€ 5.484.868- N	€ 5.022.851- N
Voorziening Stedelijke Ontwikkeling	€ 6.679.689 V	€ 6.171.000 V
Eindsaldo, winstpotentie.....	€ 1.194.821 V	€ 1.148.149 V

Onderhanden werk

Het saldo van de productiekosten en de opbrengsten van de bouwgronden die in exploitatie geno-men zijn voegen we jaarlijks toe aan de boekwaarden van de betreffende projecten. Op de balans zijn deze boekwaarden opgenomen onder de post 'Onderhanden werk'. Afhankelijk van de ontwikke-lingen in het begrotingsjaar leidt dit tot een stijging dan wel daling van de boekwaarde. Na uitvoering van het project sluiten we de exploitatie af en verrekenen we het eindresultaat met een reserve of met de voorziening 'Stedelijke Ontwikkeling' (dit laatste indien het een exploitatieverlies betreft waarvoor al een voorziening gevormd is).

De boekwaarde van de in exploitatie genomen gronden is in het afgelopen jaar door projectinhoude-lijke activiteiten met € 0,5 miljoen afgenomen. Er is in 2020 voor een bedrag van € 1,5 miljoen aan bouwgrond verkocht. Daar staat een investering van € 1,0 miljoen tegenover. Daarnaast neemt de boekwaarde nog met € 0,7 miljoen af door enkele administratieve boekingen. Deze boekingen heb-ben onder andere betrekking op de projecten Bakestein, Voorzieningencluster Heerjansdam en On-derdijkserijweg. Een deel van de verwachte winst van het project Bakestein wordt sinds 2017 con-form de voorschriften jaarlijks, volgens een voorgeschreven berekeningsmethodiek, naar rato van de projectvoortgang uitgenomen en aan de reserve toegevoegd. Voor 2020 is een tussentijds te onttrek-ken winst van € 0,4 miljoen berekend. Het project Voorzieningencluster Heerjansdam is eind 2020 opgeleverd, de boekwaarde ultimo 2020 (een exploitatieverlies van € 1,3 miljoen) is verrekend met de verliesvoorziening. Het project Onderdijkserijweg hebben wij in 2019 afgerond, de nagekomen kosten in 2020 (lager dan voorzien) zijn verrekend met de reserve.

Ultimo 2020 bedraagt de boekwaarde 'Onderhanden werk' € 9.169.189. In onderstaande tabel (fi-guur 4) geven wij een specificatie van de mutaties in de boekwaarden.

figuur 4: mutatie boekwaarden onderhanden werk (bouwgronden in exploitatie)
(bedragen x € 1.000)

boekwaarde 31-12-2019	10.397	(a)
Investeringskosten		
- verwerving/verplaatsingskosten	0	
- sloopwerkzaamheden	0	
- bouwrijp maken	18	
- woonrijp maken	381	
- planontwikkeling	392	
- overig	4	
- rentekosten	238	
	<u>1.033</u>	
Inkomsten		
- grondverkopen	-1.537	
- subsidies	0	
	<u>-1.537</u>	
<i>mutatie boekwaarde door projectactiviteiten:</i>	-504	
Overig		
- verrekening met reserves en voorzieningen	-920	(b)
- herwaardering openstaande vordering	196	(c)
boekwaarde 31-12-2020	<u>9.169</u>	

(a) inclusief de geactiveerde voorbereidingskosten Buizerdstraat

(b) Bakestein (winstuitname), Voorzieningencluster HJD (verrekening verlies met voorziening) en Onderdijkserijweg (nagekomen kosten verrekend met reserve).

(c) betreft een administratieve boeking (de opbrengsten moeten nog gerealiseerd worden).

De totale investeringsomvang van de onderhanden projecten (alle in exploitatie genomen gronden) omvat € 44 miljoen aan investeringen en € 44 miljoen aan opbrengsten. Eind 2020 is hiervan 95% respectievelijk 86% als gerealiseerd in de boekwaarde opgenomen. Om tot een afronding van alle onderhanden projecten te komen verwachten wij nog € 2,2 miljoen aan investeringen en € 6 miljoen aan opbrengsten te realiseren.

De hiervoor aangegeven boekwaarde die op de balans onder de post 'Onderhanden werk' is opgenomen heeft betrekking op de bouwgronden die in exploitatie genomen zijn. Er is sprake van in exploitatie genomen bouwgrond vanaf het moment dat de grondexploitatie door de gemeenteraad is vastgesteld. In de periode voor de vaststelling van een grondexploitatie worden voorbereidingskosten gemaakt. Deze (voorbereidings)kosten behoren niet tot het 'Onderhanden werk' en kunnen onder voorwaarden geactiveerd worden onder 'Immateriële vaste activa'. In 2020 voegen wij een bedrag van € 917.080 toe aan de post 'Immateriële vaste activa'. Het gaat hierbij om de voorbereidingskosten voor de projecten Van 't Hofflocatie, Noordoever, winkelcentrum Kort Ambacht en de zes deelgebieden van het Stationskwartier. De geactiveerde voorbereidingskosten van het project Buizerdstraat (€ 377.857) hebben wij overgeboekt naar de in 2020 vastgestelde grondexploitatie. Ultimo 2020 is er een saldo van € 1,6 miljoen aan voorbereidingskosten geactiveerd. Deze voorbereidingskosten worden later opgenomen in de nog vast te stellen grondexploitaties, mits dit binnen zes jaar gebeurt. De BBV voorschriften schrijven voor dat de voorbereidingskosten maximaal vijf jaar geactiveerd mogen blijven staan onder de immateriële vaste activa. Als er niet tijdig een grondexploitatie

vastgesteld wordt dan zal het saldo van de voorbereidingskosten ouder dan vijf jaar afgeboekt worden ten laste van het jaarresultaat. Voor een specificatie van de voorbereidingskosten verwijzen wij naar figuur 5.

figuur 5: voorbereidingskosten grondexploitatie
(bedragen x € 1.000)

project	boekwaarde 1-1-2020	investeringen in 2020	overboeken naar grex	mutatie in 2020	boekwaarde 31-12-2020
Buizerdstraat	378	0	-378	-378	0
Van 't Hofflocatie	70	124		124	194
Noordoevers	578	162		162	740
Heer Janstraat (*)	0	355		355	355
winkelcentrum Kort Ambacht	0	36		36	36
<u>Stationskwartier</u>					
Indische Buurt	0	111		111	111
Maasterras West	0	183		183	183
Maasterras Oost	0	205		205	205
Dolfijnlocatie	0	30		30	30
K.Doormanlaan	0	14		14	14
Stadstuin	0	28		28	28
af. grondaankoop (materiele vaste activa)		-332		-332	-332
TOTAAL Immateriële Vaste Activa:	1.026	917	-378	539	1.565

(*) inclusief grondaankoop

Reserves en voorzieningen

Bij een strategische inzet van het vermogen is niet alleen de financiële dekking van het totaal aan investeringen van belang maar ook de mogelijkheid om tegenvallers op te vangen (weerstandsvormen) en de tijdige beschikking over een vrije reserve om tot realisatie van nieuwe verliesgevendende projecten te kunnen besluiten (op dat moment moet een voorziening getroffen kunnen worden). Om hierop te kunnen sturen hebben we het vermogen van het grondbedrijf, naast de voorziening Stedelijke Ontwikkeling, onderverdeeld in twee reserves met ieder een eigen doel (zie figuur 6). Volledigheidshalve vermelden we in deze paragraaf ook de ontwikkelingen van de voorziening De Volgerlanden. Deze voorziening maakt echter geen onderdeel uit van de vermogenspositie van het grondbedrijf.

In dit hoofdstuk geven wij u per reserve of voorziening een korte toelichting op de belangrijkste mutaties in het afgelopen jaar en de omvang ultimo 2020. Daarna geven wij een toelichting op enkele relevante verschillen in de mutaties ten opzichte van de (gewijzigde) begroting 2020.

figuur 6: reserves en voorzieningen grondbedrijf

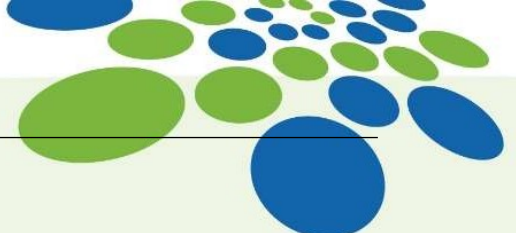
onderdeel	type	doel/functie	rente bijschrijven
voorziening Stedelijke Ontwikkeling	voorziening	Dient als dekking van de geprognosticeerde verliezen (netto contante waarde) van bestuurlijk vastgestelde grondexploitaties. Conform de voorschriften (BBV) treffen wij een voorziening op het moment dat besloten wordt tot uitvoering van een verliesgevend project. De bedragen voor een nieuwe voorziening komen in beginsel uit een vrije reserve. Bij het afsluiten van een boekjaar worden de bestaande voorzieningen, indien nodig, aangepast aan de geactualiseerde exploitatieresultaten van de betreffende projecten. Deze mutaties worden in beginsel verrekend met de reserve Weerstandsvermogen grondbedrijf.	ja
reserve Gerealiseerde winstpotentie	vrije reserve	Bevat vrij beschikbare middelen voor nieuwe investeringen (voor het treffen van een voorziening bij een besluit tot realisatie van een verliesgevend project). Vrijvallende exploitatiewinsten worden aan deze reserve toegevoegd. Overigens is de vrije beschikbaarheid wel beperkt in die zin dat er rekening gehouden moet worden met toekomstige claims op deze reserve door verliesgevende projecten als dergelijke projecten in voorbereiding zijn en waarvan op enig moment het besluit tot uitvoering genomen zal worden (op dat moment voorziening treffen ten laste van de vrije reserve). Ook moet er rekening gehouden worden met de mogelijkheid dat een deel van de tussentijds bijgeschreven winsten uit nog niet afgesloten grondexploitaties weer gecorrigeerd moet worden (een zogenaamde negatieve tussentijdse winst leidt tot een dotatie aan de betreffende grondexploitatie). Daarnaast is het noodzakelijk het risicoprofiel van het grondbedrijf, inclusief de nieuwe investering, en de omvang van de reserve Weerstandsvermogen grondbedrijf in de afweging mee te nemen als bedragen uit de vrije reserve aangewend worden.	nee
reserve Weerstandsvermogen grondbedrijf	risico reservering	Dient als financiële buffer voor het opvangen van (negatieve) risico's die niet in de exploitatieberekeningen voorzien zijn. Het weerstandsvermogen is enerzijds bedoeld om bestaande voorzieningen op peil te houden (i.c. het opvangen van tegenvallers binnen verliesgevende projecten die in uitvoering zijn; behoefte op korte termijn) en anderzijds om tegenvallende toekomstige exploitatiewinsten op te vangen (behoefte op lange termijn). De benodigde omvang van het weerstandsvermogen is gerelateerd aan het risicoprofiel van het grondbedrijf. Het risicoprofiel wordt jaarlijks, bij het opmaken van de begroting, geactualiseerd.	nee
voorziening De Volgerlanden	voorziening	Specifiek bestemd voor de dekking van ons aandeel in het verwachte exploitatieverlies van het project De Volgerlanden (netto contante waarde).	ja

Voorziening Stedelijke ontwikkeling

Eind 2020 hebben we het project Voorzieningencluster Heerjansdam afgesloten. Het exploitatieverlies (inclusief € 0,1 miljoen aan afrekeningen die we nog in 2021 verwachten) bedraagt € 1,42 miljoen. Dit bedrag verrekenen we met de voor dit project getroffen verliesvoorziening. Er blijft dan nog een bedrag van € 0,05 miljoen over die we aan de reserve Gerealiseerde winstpotentie toegevoegd hebben

Daarnaast voegen we € 0,15 miljoen rente aan de voorziening Stedelijke ontwikkeling toe omdat de verliesvoorzieningen gebaseerd zijn op de contante waarde van de verwachte exploitatieverliezen.

De voorziening Stedelijke Ontwikkeling neemt door de hiervoor genoemde mutaties met € 1,32 miljoen af tot een saldo van € 6,17 miljoen eind 2020. Dit saldo vertegenwoordigt de contante waarde van het verwachte exploitatieverlies van het project Euryza. Er zijn op dit moment geen andere verlieslatende bouwgronden in exploitatie.

Reserve Gerealiseerde winstpotentie

Conform de regelgeving (BBV) onttrekken wij bij een winstgevende gebiedsontwikkeling jaarlijks, naar rato van de projectvoortgang, een deel van de verwachte winst aan de grondexploitatie. Deze tussentijdse winst dient volgens een voorgeschreven methode van 'percentage of completion' te worden bepaald. Voor 2020 levert deze berekeningssystematiek een uit te nemen winst van € 0,40 miljoen op voor het project Bakestein. Dit bedrag hebben wij aan deze grondexploitatie onttrokken en aan de reserve Gerealiseerde winstpotentie toegevoegd. Daarnaast voegen wij een bedrag van € 0,15 miljoen toe uit de voorziening Stedelijke ontwikkeling. Het gaat hierbij om een reservering voor de afrekeningen die we in 2021 nog verwachten voor het afgeronde project Voorzieningencluster Heerjansdam en het surplus van de verliesvoorziening van dit project (zie de toelichting hiervoor). Tot slot voegen we € 0,29 miljoen toe vanuit de reserve Grote projecten. Dit bedrag valt vrij uit de reserve grote projecten nadat eind 2020 een langlopende gerechtelijke procedure inzake de aftrek van de omzetbelasting over de investeringen in het Lokaal Onderwijs Centrum (LOC-gebouw) is afgerond. Deze procedure heeft niet geleid tot een vernietiging van de in 2010 opgelegde naheffingsaanslag omzetbelasting van € 3,35 miljoen. Wel is het recht op aftrek voor een bedrag van € 0,38 miljoen toegewezen. Een deel van dit bedrag was gereserveerd in de reserve Grote projecten en ander deel in de reserve Weerstandsvermogen grondbedrijf.

Naast bovengenoemde toevoegingen (totaal € 0,84 miljoen) wordt in 2020 € 3,85 miljoen aan deze reserve onttrokken. Een onttrekking van € 2,26 miljoen voert terug op uw besluit bij de eerste wijziging van de begroting 2020 in het kader van de bezuinigingen. Verder hebben we met het oog op het verhoogde risicoprofiel een bedrag van € 1,58 miljoen overgeheveld naar de reserve Weerstandsvermogen grondbedrijf.

In totaal neemt het saldo van de reserve Gerealiseerde winstpotentie met € 3 miljoen af tot een bedrag van € 0,48 miljoen eind 2020.

Reserve Weerstandsvermogen grondbedrijf

Zoals hiervoor beschreven is de naheffingsaanslag omzetbelasting over de investeringen in het Lokaal Onderwijs Centrum (LOC-gebouw) door de rechter verlaagd tot € 2,97 miljoen. Na verrekening met de al betaalde belastingen bij de verkoop van het LOC-gebouw in 2007/2008 resteert er een verhoging van de investeringssom met € 1,56 miljoen die met terugwerkende kracht vanaf 2009 in de kapitaallasten verwerkt wordt. De inhaalafschrijving (periode 2009 t/m 2020) dekken we met de hiervoor gereserveerde bedragen in de reserve Weerstandsvermogen grondbedrijf. De extra afschrijvingslasten in 2021 en verder worden gedekt door het hiervoor gereserveerde bedrag in de reserve Grote projecten.

In het kader van de bezuinigingen heeft u bij de eerste begrotingswijziging in 2020 besloten tot een onttrekking van € 1,15 miljoen uit de reserve Weerstandsvermogen. Deze ruimte was toen aanwezig. De gewenste omvang van deze reserve is gerelateerd aan het risicoprofiel over alle projecten die we jaarlijks na een risicoanalyse bij de begroting in beeld brengen.

Op basis van de ontwikkelingen in het afgelopen jaar hebben we de risicoanalyse op hoofdlijnen geactualiseerd. Hieruit kwam naar voren dat een verhoging met € 1,58 miljoen wenselijk is. Dit bedrag hebben we overgeheveld uit de reserve Gerealiseerde winstpotentie. We beschikken nu over een Weerstandsvermogen van € 1,96 miljoen wat passend is bij het risicoprofiel van het grondbedrijf ultimo 2020.

Voorziening De Volgerlanden

Sinds 1996 werkt de Gemeente Zwijndrecht samen met de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht in de ontwikkeling en realisatie van het project De Volgerlanden. De ontwikkeling van deze VINEX-locatie is

nu zover gevorderd dat de samenwerking geen meerwaarde meer oplevert. Over de wijze waarop we de samenwerking beëindigen is overeenstemming bereikt tussen beide gemeenten. Dit wordt nog uitgewerkt in een beëindigingsovereenkomst. Dit betekent voor onze gemeente dat we geen verliesvoorziening meer hoeven aan te houden. Het huidige saldo van € 72.875 komt te vervallen ten gunste van het resultaat over 2020.

In onderstaand figuur geven wij een samenvattend overzicht van alle hiervoor beschreven mutaties in de reserves en voorzieningen in het boekjaar 2020.

figuur 7: mutaties reserves en voorzieningen grondbedrijf in 2020 (x € 1 miljoen)

	'vrije' reserve Gereal. Winst- potentie GB	reserve Weerstand- vermogen GB	voorziening Stedelijke Ontwikkeling	voorziening De volgerlanden
saldo 31-12-2019	3,48	1,71	7,49	0,07
rente over 2020			0,15	0,00
verwerking uitspraak Hoge Raad inzake btw LOC	0,29	-0,18		
vrijval uit voorziening Stedelijke Ontwikkeling	0,15		-1,47	
winstneming Bakestein	0,40			
1e begr.wijz. 2020 (bezuiniging) naar reserve Grote projecten	-2,26	-1,15		
vrijval uit voorziening				-0,07
aanvulling reserve Weerstandvermogen grondbedrijf	-1,58	1,58		
mutaties in 2020:	-3,00	0,25	-1,32	-0,07
saldo 31-12-2020	0,48	1,96	6,17	0,00

Belangrijkste verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting 2020

De onttrekking aan de reserve Gerealiseerde winstpotentie valt € 1,22 miljoen hoger uit dan begroot. Dit komt vooral door de aanvulling van de reserve Weerstandvermogen grondbedrijf die wenselijk is naar aanleiding van het geactualiseerd risicoprofiel eind 2020.

Om dezelfde reden is de toevoeging aan de reserve Weerstandvermogen € 1,36 miljoen hoger dan begroot.

De verrekening met de voorziening Stedelijke ontwikkeling is € 0,15 miljoen lager dan begroot. Voornamelijk doordat het te verrekenen exploitatieverlies van het eind 2020 afgeronde project Voorzieningcluster Heerjansdam kleiner is dan begroot.

Programma Spoorzone - Diztrikt

Diztrikt is onderdeel van de Spoorzone; een gezamenlijk plan voor de omgeving langs het spoor van de gemeenten Zwijndrecht en Dordrecht en de Provincie Zuid-Holland. Diztrikt wordt het nieuwe levendige hart van Zwijndrecht. De herinrichting van dit gebied bestaat uit drie projecten: Stationskwartier, Walburg en Noord. De herinrichting start met het project Stationskwartier.

Flankerend beleid heeft daarbij tot doel om de gebiedsontwikkelingen in te bedden in een groter beleidskader en het functioneren van het centrumgebied in Zwijndrecht als totaal te verbeteren. Flankerend beleid betreft verkeer, groen, inrichting openbare ruimte, detailhandel/horeca en maatschappelijke voorzieningen.

Sinds de jaarrekening 2019 geven wij binnen de paragraaf grondbeleid een aparte toelichting op het programma Spoorzone. Hiermee anticiperen wij op het feit dat de voorgenomen gebiedsontwikkelingen binnen het programma Spoorzone de komende jaren inhoudelijk en financieel (gedeeltelijk) ingepast gaan worden bij de projecten van het grondbedrijf. Gedeeltelijk, omdat een deel van de infra-

structurele projecten, als mogelijk, via het Investeringsprogramma zullen worden uitgevoerd. De rapportage, sturing en beheersing van gebiedsontwikkelingen kent binnen het BBV specifieke vereisten en het programma Spoorzone zal hierbij aansluiten.

Het programma Spoorzone onderscheidt zich, net als het project Noordoevers, van de projecten van het grondbedrijf door het feit dat uw raad financiële middelen heeft gereserveerd om de onderliggende projecten tot een goed einde te brengen. U heeft voor deze gebiedsontwikkelingen een bedrag van € 20 miljoen gereserveerd om deze gebieden in ontwikkeling te brengen en op termijn mogelijke tekorten af te kunnen dekken. In die zin hebben deze opgaves thans een eigen risico-reservering en wijken ze op dit moment af van de systematiek bij het grondbedrijf waarbij de reserve Weerstandsvermogen grondbedrijf dienst doet als risico-reserve.

Uitgangspunten en beoogd resultaat

Om de sociaaleconomische status van de gemeente te verbeteren is in het raadsprogramma de doelstelling geformuleerd om een beter evenwicht te brengen in het woningaanbod. In grote lijnen wordt met de ingezette ontwikkeling gepoogd om een toename aan duurdere en een afname van goedkope woningen tot stand te brengen. Want, door de scheve verhouding tussen draagkrachtige en minder draagkrachtige bewoners is de druk op de bekostiging van voorzieningen onevenredig groot.

Kijkend naar de woningvoorraad zien we een groot bestand aan, met name verouderde, sociale huurwoningen in de goedkope prijscategorie en een beperkt aanbod dure (eengezins-) woningen in de huur en koopsector. Om voor de lange termijn de leefbaarheid in Zwijndrecht weer op een hoger niveau te brengen is het nodig om meer woningen te genereren in de duurdere prijssegmenten. Tegelijkertijd is het zo dat vanuit regionaal perspectief Zwijndrecht voor veel mensen een heel goed betaalbare gemeente is. Dit maakt dat wij in Zwijndrecht kans zien starters en gezinnen uit de ruime omgeving naar Zwijndrecht te trekken en zo krimp te voorkomen. Dit vergt echter wel investeringen in de aantrekkelijkheid en (maatschappelijke) voorzieningen.

Dit programma kenmerkt zich tevens door grote ingrepen in de verkeersinfrastructuur. De ontwikkeling is een aanjager voor een verdergaande verandering in het personenvervoer van/naar Zwijndrecht ('modal shift'). Doelstelling van de Spoorzone (lokaal en bovenlokaal) is het vergroten van het gebruik van openbaar vervoer en het stimuleren van langzaam verkeer, onder andere om de leefbaarheid van het gebied te vergroten.

Met Diztrikt gaat Zwijndrecht voor ontwikkeling van het centrumgebied van Zwijndrecht, waarbij een kwaliteitsslag wordt gemaakt op de gebieden wonen en werken, leefomgeving, bereikbaarheid en de energiestrategie.

Stand van zaken

In 2020 is gewerkt aan beleidsvorming en samenwerking, zowel bovenlokaal (Spoorzone), als voor de deelgebieden in Zwijndrecht (Diztrikt). In twee parallel lopende sporen is gewerkt aan:

Bovenlokaal (Spoorzone):

- Een vertaling van de 90 % versie van het Ambitiedocument naar een publiekversie;
- Het toetreden tot de woondealgemeenten en het aanvragen van subsidie in het kader van de woningbouwimpuls (samen met overige partners uit de Verstedelijkingsalliantie);
- Het opzetten van lobbytrajecten voor de grote infrastructurele doorsnijdingen A16 en Spoor met het doel om te komen tot een preverkenning van het MIRT;

Lokaal (Diztrikt):

- De opmaak en marketing van de Zwiindrechtse Spoorzone onder de naam Diztrikt;
- Een bestuursopdracht met projectplan voor de wijk Noord vastgesteld;
- Een eerste onderzoekopdracht voor een vertrouwelijk haalbaarheidsonderzoek om de doorontwikkeling van Walburg als centrumgebied te bepalen;
- Een eerste visie voor de herziening van het gemeentelijk Verkeers- en vervoersplan inclusief modules op hoofdlijnen (in september 2020 voor het eerst besproken met uw raad);

Binnen Diztrikt is het deelgebied Stationskwartier het verst gevorderd in de planvorming. Daarom worden de ontwikkelingen in Stationskwartier hieronder nog specifiek toegelicht. Zodra de planvorming voor de deelgebieden in Noord, Walburg en de grotere infrastructuur verder gevorderd is, zal ook hiervoor een aparte (financiële) toelichting worden opgenomen.

Stationskwartier:

Begin 2020 is voor de uitvoering van project Stationskwartier een voorbereidingskrediet gevoteerd van € 0,9 miljoen. Hiermee zijn, vooruitlopend op het vaststellen van grondexploitaties, voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd. Deze kosten zijn geactiveerd en worden uiteindelijk als onderdeel van de grondexploitaties separaat aan de raad voorgelegd ter besluitvorming.

Ultimo 2020 is conform bestuursopdracht € 0,5 miljoen van het voorbereidingskrediet besteed aan de uitwerking van de volgende onderdelen:

- Tender Maasterras-West. In november 2020 is gestart met de partnerselectieprocedure voor het Maasterras-West. Hiermee is een belangrijke stap gezet in de verdere ontwikkeling van dit deel van het Stationskwartier. Aangezien de gemeente en Woonkracht 10 beiden grondpositie hebben in het Maasterras-West en afspraken hebben gemaakt daarover in de SOK, wordt de tenderprocedure in gezamenlijkheid uitgevoerd.
- Tender Indische buurt. Er is voor de Indische Buurt een tenderstrategie opgesteld. De strategie gaat uit van een integrale gebiedsontwikkeling. De integrale ontwikkeling omvat de sociale woningbouw, vrije sector woningbouw en het bouw- en woonrijp maken. Deze integrale ontwikkeling wordt aanbesteed in een Nationale aanbestedingsprocedure in de vorm van een concurrentiegericht dialoog 'light'. Na gunning sluiten zowel de gemeente als WK10 elk afzonderlijk een overeenkomst met de winnende marktpartij om uitvoering te geven aan hun specifieke rol in de Indische Buurt, zoals vastgelegd in de SOK.
- Voorbereiding Indische buurt eerste fase (Sumatralaan). De gemeente heeft samen met Woonkracht10 de voorbereiding van de Indische Buurt 1^e fase uitgewerkt. Het is de bedoeling dat er 22 woningen worden gesloopt en er 29 nieuwe sociale woningen worden teruggebouwd. Bij de uitwerking van deze fase is er een nieuw wegprofiel opgesteld voor de Sumatralaan, het verkavelingsplan uitgewerkt en de omgevingsvergunning voorbereid. Conform de planning zal de start van de sloopwerkzaamheden in het najaar van 2021 plaatsvinden.
- Er hebben voor de verdere planvoorbereiding diverse onderzoeken plaatsgevonden. De onderzoeken hebben betrekking op een aantal specifieke onderdelen:
 - o Civiel technische onderzoeken naar bodemgesteldheid, kabels en leidingen en openbare ruimte en inrichting;

- Stedenbouwkundige uitwerkingen zoals een matenplan openbare ruimte en ruimte-gebruikskarten;
 - Thematische onderzoeken naar mobiliteit, externe veiligheid en duurzaamheid (mede als input voor het bestemmingsplan);
 - Opstellen van financiële ramingen van zowel openbare ruimte als (hoofd)infrastructuur als input voor de gemeentelijke businesscase en de subsidieaanvraag voor de Woningbouwimpuls BZK.
- Voorbereidingsbesluit en bestemmingsplan verbrede reikwijdte. In 2020 heeft uw raad een voorbereidingsbesluit genomen voor het Stationskwartier. Het voorbereidingsbesluit is in werking getreden op 5 juni 2020. In navolging van het voorbereidingsbesluit is begonnen met het opstellen van een bestemmingsplan verbrede reikwijdte voor het Stationskwartier. Hier- toe zijn in 2020 voorbereidende onderzoeken uitgevoerd voor de op te stellen bestemmings- planregels en milieuparagraaf.

Financiële kaders

In 2020 is de raad ook meegenomen in de financiële kaders voor het Stationskwartier. In de business case Stationskwartier zijn alle te ontwikkelen deelgebieden financieel in kaart gebracht aan de hand van het te realiseren programma. Kosten en opbrengsten per deelgebied zijn geraamd en in de tijd gezet, waardoor een financieel overzicht ontstaat van de totale opgave. Bij vaststelling van individuele grondexploitaties zal telkens een expliciete link gelegd worden met de business case Stations- kwartier teneinde integraliteit te waarborgen en financiële kaders te bewaken

Tot slot is in november 2020, in het kader van de woningbouwimpuls (tweede tranche), een subsidie- aanvraag ingediend ten behoeve van de ontwikkeling van het Stationskwartier. Deze aanvraag gaat uit van een netto toevoeging van 912 woningen in de periode tot 2030. De gevraagde subsidie van € 4,7 miljoen is inmiddels definitief toegekend. Daarmee is een belangrijke stap gezet voor de financi- ele haalbaarheid van dit project.

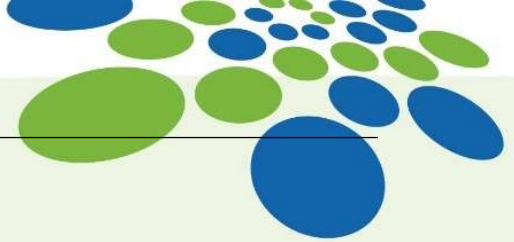
8. Paragraaf Interbestuurlijk toezicht

Op 1 oktober 2012 is de nieuwe Wet revitalisering generiek toezicht in werking getreden. Deze wet vormt de basis van de herziening van het interbestuurlijk toezicht: het toezicht van de ene op de andere bestuurslaag. Met deze nieuwe wet wordt beoogd de interbestuurlijke lasten te verminderen en het toezicht te versoberen. Met de inwerkingtreding van deze wet is een groot aantal toezichtbepalingen in diverse wetten (specifiek toezicht) vervallen. Daarvoor in de plaats komt een meer generieke aanpak van het interbestuurlijk toezicht.

De gedachte achter de nieuwe wet is onder andere dat het nieuwe toezicht soberder, selectiever en risicogericht wordt. Niet de toezichthouder, maar het vertegenwoordigende orgaan – in ons geval is dat uw gemeenteraad – is in eerste instantie aan zet om via horizontale verantwoording toezicht te houden op de uitoefening van medebewindstaken door het college. Uitgaande van vertrouwen in en zelfsturing van gemeenten wil de provincie Zuid-Holland de informatie over en het toezicht op de wettelijke taakbehartiging door gemeenten regelen met een bestuursovereenkomst. In samenspraak met de Vereniging van Zuid-Hollandse Gemeenten (VZHG) heeft de provincie een Model bestuurs-overeenkomst over het interbestuurlijk toezicht voorbereid. Deze overeenkomst is aan alle gemeenten in de provincie Zuid-Holland voorgelegd en het college van Zwijndrecht heeft deze overeenkomst getekend.

In deze paragraaf treft u de informatie aan die wij conform het door de provincie aangeleverde model voor 2020 moeten opnemen in onze jaarverantwoording. Het verschaft informatie over de invulling van wettelijke domeinen waarop de provincie een toezichthoudende taak vervult. De taken waarop het Rijk het toezicht moet houden maken uiteraard geen onderdeel uit van de overeenkomst zijn hier niet in opgenomen. Aan de kwalificatie **rood**, **oranje** of **groen** valt af te lezen in hoeverre wij voldoen aan de gestelde criteria. De weergegeven kwalificatie is ambtelijk afgestemd met de provincie. Op basis van de gegeven kwalificatie en toelichting zal de provincie vervolgens bepalen hoe zij haar toezichthoudende rol verder invulling geeft.

Financiën		TOELICHTING
Er is structureel en reëel begrotingsevenwicht in de begroting 2021 en/of het laatste jaar van de meerjarenraming 2022-2025	Oranje	In de primaire begroting 2020 waren zowel het begrotingsjaar als het laatste jaar van de meerjarenraming niet structureel in evenwicht. Hierdoor stond de gemeente een gedeelte van het jaar (tot aan het Herstelplan) onder preventief toezicht van de provincie.
Is er reden voor extra aandacht?	nee	
Ruimtelijke ordening		TOELICHTING
De gemeentelijke bestemmingsplannen zijn aangepast aan de Omgevingsverordening Zuid-Holland.	Groen	De gemeente heeft in Q4 2020 de Omgevingsvisie vastgesteld. De daarvoor geldende structuurvisie 2020 is ingetrokken. Daarnaast heeft de gemeente een geactualiseerd bestemmingsplannen bestand. Deze worden op de gebruikelijke wijze op Ro-online gezet zodat burgers en bedrijven de bestemmingsplannen digitaal kunnen bekijken. Alle bestemmingsplannen en ruimtelijke onderbouwingen bevatten ook een toelichting met daarin verwijzingen naar staand beleid zowel lokaal, regionaal als provinciaal. De Verordening Ruimte maakt daar onderdeel van uit. In 2020 is ook een begin gemaakt om een aantal bestemmingsplannen als pilot om te turnen naar de systematiek van een Omgevingsplan. Gesprekken met de Provincie zijn hierover gevoerd en worden nog steeds gevoerd, met name over het Buitengebied van Zwijndrecht.
Is er reden voor extra aandacht?	nee	

Omgevingsrecht		TOELICHTING	
Voor zowel de milieutaken als de bouw- en woningtoezichtstaken zijn tijdig een beleidsplan VHT (vóór 15 mei 2020), het uitvoeringsprogramma (vóór 1 februari 2020) en de evaluatie (vóór 1 mei 2020) vastgesteld en met de jaarrapportage over de uitvoering bekend gemaakt aan de gemeenteraad. Binnen twee maanden na vaststelling wordt hierover mededeling gedaan aan de provincie Zuid-Holland.	Rood	Na een rode score in 2019 en de bestuurlijk afstemming hierover, zijn in 2020 alle beleidsdocumenten naar onze mening tijdig vastgesteld en naar de PZH verzonden. Echter bij de ambtelijke afstemming met de Provincie over de kwalificatie bleek toch niet voldaan aan de gestelde KPI's dat de documenten tijdig zijn verzonden naar PZH. Over deze KPI's en de haalbaarheid is vervolgens ambtelijk overleg geweest met de provincie en in dit gesprek bleek een groot deel van de gemeenten in Zuid-Holland niet tijdig te zijn geweest. De termijn voor insturen zal door PZH tegen het licht worden gehouden en dus mogelijk worden verruimd. Met de huidige KPI's is de score echter rood, ondanks dat de documenten wel zijn vastgesteld in ingezonden.	
Is er reden voor extra aandacht?	nee		
Monumentenzorg		TOELICHTING	
De gemeente beschikt over een deskundige adviescommissie met betrekking tot de (rijks)monumenten	Groen	Dorp Stad en Land (DSL) is de onafhankelijke deskundige die het college van B&W adviseert als het gaat om redelijke eisen van welstand. Tevens is DSL aan zet als het gaat om een onafhankelijk advies voor de gemeentelijke monumenten. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed wordt ingeschakeld voor Rijksmonumenten.	
Is er reden voor extra aandacht?	nee		
Archief- en informatiebeheer		TOELICHTING	
Het archief- en informatiebeheer van de gemeente zijn op orde	Oranje	De aanbevelingen in het jaarverslag van de gemeentearchivaris zijn van dien aard dat we kunnen concluderen dat het gemeentelijke (fysieke) archief voldoende op orde is. Op het gebied van het digitale archief heeft de archivaris nog steeds de nodige zorgen. Het digitaal archiefsysteem is inmiddels geïmplementeerd, maar uit de diverse steekproeven blijkt dat het systeem nog niet optimaal benut wordt door de organisatie. In 2021 zullen we periodieke analyses en controles blijven uitvoeren en gerichte verbeteracties hierop uit gaan zetten om het gebruik van het systeem te verbeteren.	
Is er reden voor extra aandacht?	nee		
Huisvesting Vergunninghouders		TOELICHTING	
De gemeente heeft volledig en tijdig voldaan aan de halfjaartaakstelling en er is geen achterstand	Groen	Gevraagde informatie	
		Voorsprong/achterstand per 1 januari van het verantwoordingsjaar	-7
		Fase interventieladder op 1 januari	signaleren
		Taakstelling eerste halfjaar van het verantwoordingsjaar	14
		In het eerste halfjaar gehuisveste vergunninghouders	8
		Voorsprong/achterstand per 1 juli van het verantwoordingsjaar	-13
		Fase interventieladder op 1 juli	signaleren
		Taakstelling tweede halfjaar van het verantwoordingsjaar	17
		In het tweede halfjaar gehuisveste vergunninghouders	32
		Voorsprong/achterstand per 31 december van het verantwoordingsjaar	2
		Fase interventieladder op 31 december	n.v.t
		Toelichting	
		geen nadere toelichting	
Is er reden voor extra aandacht?	nee		

9. Paragraaf Covid-19

Op bijna elke bladzijde van de programmaverantwoordingen kwam het op de een of andere manier terug: Corona of COVID-19. Ofwel maatschappelijk, of wel financieel – en vaak allebei – zijn er gevolgen. Er zijn meerkosten gemaakt. We hebben vergoedingen van het Rijk ontvangen. Maar ook zijn er minder uitgaven gedaan omdat activiteiten geen doorgang konden vinden. Tenslotte is er ook sprake van tegenvallende inkomsten. Om deze brij aan informatie toch samen te vatten, hebben we ervoor gekozen om in deze jaarrekening met een 'corona-kwadrant' te werken. Hierin hebben wij een zo compleet mogelijk overzicht gemaakt van de financiële effecten. De *maatschappelijke* effecten vindt u terug in de betreffende programma's en zullen wij in deze paragraaf niet uitgebreid behandelen; dat levert dubbelingen op in de jaarstukken die toch al lijvig van omvang zijn.

Deze paragraaf is nieuw en qua opzet voor gemeenten vrij. De opzet moet wel gericht zijn op de rechtmatigheid en getrouwheid van de cijfers in onze jaarrekening.

Vanuit het accountantsoverleg en de commissie BBV is een notie verschenen. We dienen aandacht te besteden aan:

- Een overzicht van de financiële effecten 2020, met programma verwijzing
- Eventuele risico's die van belang zijn op de cijfers in deze jaarrekening
- Inrichting crisisorganisatie en genomen besluiten

We streven naar compleetheid (stand maart/april 2021) in de stand van zaken, feit is wel dat de crisis nog aan de gang is (met een derde golf die aan het afnemen lijkt) en dat we bijna dagelijks te horen krijgen van het (wijzigen van) compenserende maatregelen.

Nadrukkelijk wijzen we erop dat een groot deel van de gevolgen vooral bij onze Verbonden Partijen plaatsvindt, zoals de Veiligheidsregio, de Sociale Dienst en de Dienst Jeugd & Gezondheid (incl. GGD).

Eerdere informatie

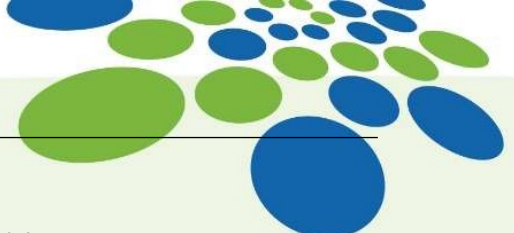
Gedurende 2020 zijn er drie rapportages geweest over Corona. Het eerste beeld van de financiële impact van de coronacrisis op de gemeente Zwijndrecht had betrekking op de periode tot en met 19 juni 2020. Daarna bent u tijdens de raadsavond op 22 september jl. Geïnformeerd met onder meer het tweede beeld van de maatschappelijke en financiële impact van de coronacrisis op de gemeente Zwijndrecht. Tenslotte bevatte de tweede bestuursrapportage (raad van 8 december 2020) de stand van zaken tot op dat moment. De inschatting in die BURAP was een nadeel van € 381.000

In de tussentijd heft de wereld niet stilgestaan. Er is meer duidelijk geworden over vergoedingen (September- en decembercirculaire 2020) en over kosten en inkomsten van gemeenschappelijke regelingen.

Overzicht van de financiële effecten 2020

Effecten bij gemeenschappelijke regelingen

De belangrijkste conclusie is, dat *financieel* gezien de meeste effecten van Corona in 2020, terecht zijn gekomen bij onze gemeenschappelijke regelingen. Voordat we naar het gemeentelijke effect gaan, staan we daar dan ook even bij stil. Waar effecten op lokaal niveau gegeven zijn (dus per gemeente) vindt u deze terug in het coronakwadrant. Daar waar deze uitsplitsing (nog) niet te maken is, geven wij het regionale bedrag mee. We geven u waar mogelijk de plek aan in de P&C stukken van de GR'en, waar nadere informatie te vinden is.

Gemeenschappelijke regeling Drechtsteden/Sociale Dienst Drechtstede) (Programma bestrijding van armoede en welzijn en zorg).

In de concept jaarstukken van de GRD wordt een overzicht gegeven van de meer- en minder uitgaven. In de paragraaf 1.5 geven zij een cijfermatig overzicht. Hieruit blijkt dat er sprake was van (op regioniveau) € 5.409.000 aan hogere uitgaven en € 5.883.000 aan hogere baten (hogere bijdrage van gemeenten). Per saldo is er dus geld overgebleven op Corona, € 474.000.

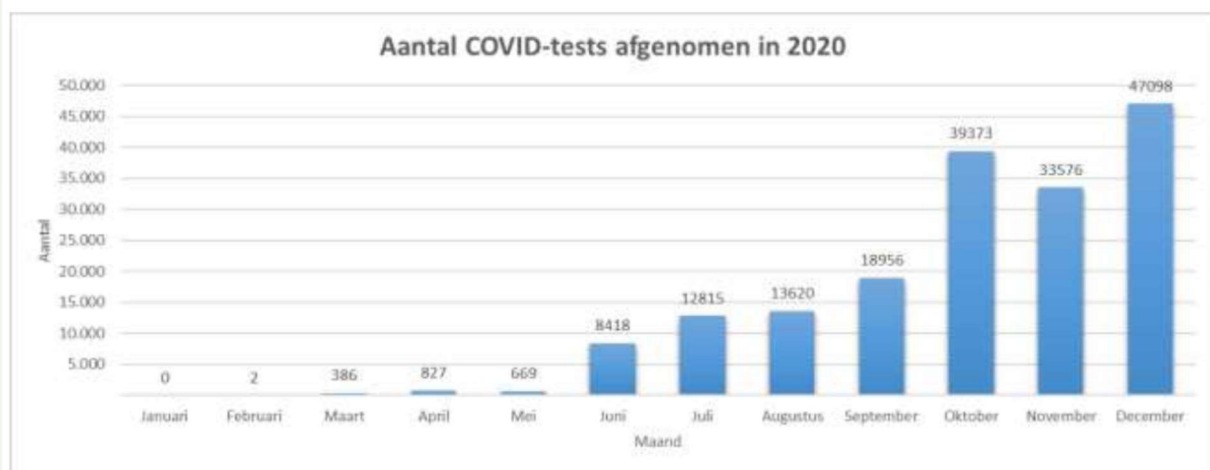
We zien dit ook terug in ons gemeentelijk jaarresultaat, de bijdrage aan de SDD is lager dan op basis van hun eerste bestuursrapportage werd verwacht. In de jaarrekening wordt het voordeel dat onder andere door corona is ontstaan (en in de 2e BURAP en jaarrekening van de GRD is toegelicht) voorgesteld om te gebruiken in 2021.

De hoofdredenen voor de onderschrijding zijn: de inkomsten die wij ontvangen (en doorstorten) voor de uitkeringsdienstverlening zijn harder gestegen dan de regiostijging van de bijstandsaantallen. Dit wordt gezien als 'regulier' maar is ook beïnvloed door corona. Daarnaast is er sprake van minderkosten doordat de (fysieke) begeleiding in het vinden van werk alsmede de WMO dienstverlening een 'dip' hebben laten zijn door het thuiswerken / lockdown.

Voor een regeling dienen we in het kader van de rechtmatigheid apart aandacht te besteden. De TOZO-regeling (omvang: ontvangen middelen € 6 miljoen voor Zwijndrecht) wordt door de SDD uitgevoerd. De controle op de rechtmatigheid is nog bezig. Een eventuele 'fout' of 'onzekerheid' is qua bandbreedte in juni 2021 bekend. Dit wordt alsdan meegenomen in de definitieve accountantsverklaring op onze eigen jaarrekening.

DG&J (programma zorg en welzijn)

De DG&J heft misschien wel het meeste van alle gemeenschappelijke regelingen te maken gehad met de COVID-19 uitbraak. Hun gehele jaarrekening is logischerwijze doorspekt met corona-activiteiten. In hun paragraaf 3.8 van de concept jaarrekening geeft de DG&J een overzicht. Wij verwijzen daar graag naar. Het meest beeldend van het harde werk voor de regio is het staatje voor de teststraat:

En dit geeft ook meteen aan hoe moeilijk het is om deze kosten per gemeente te presenteren. Teststraten zijn immers niet gemeente gebonden. De totale meerkosten op regioniveau becijfert de DG&J op € 8,6 miljoen euro welke zij zal claimen bij het ministerie van VWS. Dit zal naar verwachting dus niet leiden tot een (grote) claim bij de deelnemende gemeenten.

De afrekening van de DG&J voor onze gemeente liet zelfs een kleine plus zien, welke tot resultaat-

bestemming zal leiden. We hebben recentelijk onze zienswijze op de jaarrekening van de DG&j ingediend.

SOJ

Bij de jeugdzorg is sprake geweest van het doorbetalen van zorg die tijdens de lockdown niet geleverd kon worden (om de zorginstellingen 'in de lucht' te houden), als grootste Corona-effect. Zijn dit meerkosten of niet? Het rijk en VNG hebben elkaar gevonden in de afspraak dat deze kosten er anders ook geweest waren, dus dat er geen aparte compensatie is gekomen. Voor "inhaalzorg" hebben we wel een bijdrage gekregen, deze is (bij onze tweede BURAP) verrekend met het tekort op de jeugdzorg. Het inventariseren van Corona 'inhaalzorg' is zo goed als onmogelijk.

In de rapportage tot en met December 2020 werd de doorbetaling reguliere zorg en de (directe) meerkosten voor Zwijndrecht becijferd op € 473.000. Deze kosten presenteren we wél in het coronakwadrant voor de gemeentelijke kosten, want de rekening is inmiddels betaald.

VRZHZ

De VRZH heeft op 12 maart 2021 naar de gemeenteraden ene brief gestuurd. De corona-informatie staat online (<https://veiligheidsregio-zuid-holland-zuid.foleon.com/tijdljn-coronacrisis-vrzhz/tijdljn-coronacrisis-vrzhz/welkom/>). Financieel is sprake van meerkosten van €780.000 voor de gehele regio. Deze extra kosten heeft de veiligheidsregio gedeclareerd bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Hierdoor ontstaan er geen negatieve effecten op het budget van de VRZHZ en naar verwachting dus ook niet op de deelnemersbijdragen.

Zwijndrechtse consequenties in coronakwadrant

Zoals beloofd hebben we voor Zwijndrecht geïntervieweerd welke (directe) Corona-effecten er zijn geweest. Dit levert onderstaand beeld op:

Financieel Negatief	Bedrag	PRG.	Financieel positief	Bedrag	PRG.
Lagere inkomsten			Hogere inkomsten		
kwijtschelding huren sportverenigingen	-144	1	TOZO	6.125	2
kwijtschelding huren overige verenigingen maart t/m mei	-88	1	hogere legesopbrengst omgevingsvergunningen	85	5
			rijksbijdrage kwijtschelding huren sportverenigingen maart t/m mei	130	1
inkomstenderving precario op terrassen in het jaar 2020	-26	7			
inkomstenderving marktgelden 2020	-26	2	gemeentefonds - septembercirculaire	1.135	7
gederfde parkeerinkomsten (straatparkeren)	-13	4	gemeentefonds - decembercirculaire	222	7
lagere verhuuroopbrengsten begraafplaatsen	-24	4	provincie - ontvangst subsidie cultuur	40	3
omzetverlies Gemeentewinkel	-50	5			
lagere opbrengsten uit concessies voor reclamepartijen	-28	1			
kwijtschelding huren gem. accommodaties vierde kwartaal	-135	1			
Subtotaal	-534		Subtotaal	7.737	
Hogere uitgaven			Lagere uitgaven		
bijdrage aan desinfecteringsmiddelen en overige kosten sportverenigingen	-31	1	onderbesteding Kunst en Cultuur (lagere kosten evenementen)	25	3
extra kosten coronamaatregelen (o.a. ICT-middelen, aanschaf materialen)	-46	1 en 8	minder inspecties kinderopvang	50	3
hogere kosten anders vergaderen gemeenteraad	-24	5	geannuleerde 75 jaar bevrijding	10	3
extra kosten beveiliging gemeentehuis	-17	8	lagere kosten bedrijfsvoering (facilitair, woon-werkverkeer, opleidingen etc.)	55	Div
inhuur/begeleidings-/adviseringskosten 'krachtig uit de crisis'	-26	8	lagere kosten een plek voor iedereen	80	3
annuleringskosten	-11	5 en 8	lagere kosten weet wat je kan	20	3
extra kosten Omgevingsdienst ZHZ	-9	4	lagere kosten wijkwerk	59	3
hogere bijdragen aan Drechtwerk	-27	2	Lagere kosten door annulering geplande bestuurlijke bijeenkomst	10	5
exploitatietekort zwembad de Hoge Devel	-	3			
TOZO	-6.125	2			
Uitbetaling aanvullende subsidie cultuur	-40	3			
Leerlingenvervoer (doorbetaling)	-94	3			
Gemeentebrede uitgaven aan Corona	-135	Alle			
Doorbetaling/Meerkosten jeugdzorg	-473				
Hogere dotatie voorziening dubieuze belastingdebiteuren	-63	Divers			
Hogere inzamelings- en verwerkingskosten afval	-144	4			
Betaling vergoeding ouderbijdragen KDV	-15				
Doorbetaling/Meerkosten Participatie WSW	-295	3			
Subtotaal	-7.575		Subtotaal	309	
Totaal	-8.109			8.046	

We gaan er hierbij van uit dat de uitkomst van de controle op de TOZO middelen bij de SDD niet tot een *resultaat* zullen leiden (onafhankelijk van de rechtmatigheidsvraag). Op dit moment is de stand van zaken dat we de TOZO middelen hebben ontvangen en direct doorgestort naar de SDD, vandaar de opname in dit overzicht.

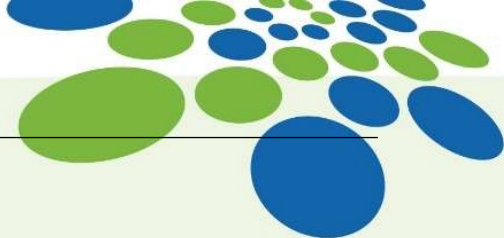
We hebben alleen de zaken opgenomen die duidelijk een één op één relatie hebben met corona. Soms is het onderscheid wat lastiger te maken; zie hiervoor ook de verschillenanalyse per programma elders in deze jaarrekening waarin we verschillen zo veel mogelijk hebben proberen te duiden. Let op: daar waar Corona leidt tot uitstel van kosten, is er budgetoverheveling aangevraagd. Deze laten we buiten het bovenstaande overzicht, omdat er daar geen sprake is van meer- of minderkosten maar een verschuiving in de tijd.

Risico's

Het enige risico met invloed op de jaarcijfers is de beoordeling/afhandeling van de TOZO dossiers bij onze partners van de Sociale Dienst. Indien dit impact heeft op de cijfers dan wordt de raad geïnformeerd.

Genomen besluiten in 2020:

- 2020-16147 – 16 juni 2020. Raadsvoorstel Eerste financiële consequenties Corona - Lokale noodmaatregelen Covid-19, inhoudende:
 - De huur voor gemeentelijke accommodaties voor de maanden maart, april en mei, vanwege het coronavirus, voor (sport-)verenigingen en organisaties kwijt te schelden;
 - De periode van het verlenen van huuruitstel op verzoek, vanwege het coronavirus, voor verenigingen en organisaties die vastgoed huren te verleggen naar de maanden juni, juli, augustus en september;
 - Een éénmalige vergoeding toe te kennen aan sportverenigingen voor de aanschaf van desinfectiemiddelen;
 - De portefeuillehouder accommodatiebeleid mandaat te verlenen om in de maanden juni, juli, augustus en september 2020, maatwerkoplossingen toe te kunnen passen voor huurders met acute liquiditeitsproblemen;
 - Geen marktgeld te heffen voor het 2e kwartaal van 2020 voor de weekmarkt op Walburg; Geen marktgeld te heffen voor het 2e kwartaal van 2020 voor de marktkooplieden die op grond van de noodverordening geen gebruik hebben kunnen maken van een standplaats op de weekmarkt op Oudeland;
 - Geen precario te heffen op terrassen voor 2020;
- 2020-16214 -21 juli 2020 (Raadsbrief) Aanvullende compensatiemaatregelen COVID-19
 - Het college heeft huurders van gemeentelijke vastgoed kwijtschelding gegeven voor de huur van de accommodaties over eerste drie maanden dat de accommodaties niet gebruikt konden worden. In aanvulling op die regeling wil het college ook andere stichtingen en verenigingen tegemoetkomen in hun huisvestingskosten.
 - Gedoogverklaring voor vergunningplichtige activiteiten (gedogen van tenten)
- 2021-0031488 – 20 april 2021. Raadsvoorstel Aanvullende maatregelen voor huurders van gemeentelijke accommodaties, inhoudende:
 - De huur voor de gemeentelijke accommodaties voor de maanden oktober, november en december 2020 vanwege de gevolgen van de maatregelen tegen het corona-virus voor (sport-) verenigingen, organisaties en overige huurders voor de helft kwijt te schelden.

Jaarrekening

Overzicht van baten en lasten

	Primaire begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
<i>Programma's</i>												
1 Wonen, bouwen en wooncarrière	-14.915	6.304	-8.611	-15.629	6.781	-8.848	-16.878	7.588	-9.290	-1.249	807	-442
2 Bestrijding van armoede	-29.950	17.014	-12.935	-35.410	20.955	-14.455	-37.770	23.822	-13.948	-2.360	2.867	507
3 Welzijn en zorg	-37.169	1.480	-35.689	-40.388	3.529	-36.859	-40.166	3.772	-36.394	222	243	464
4 Veiligheid en leefomgeving	-31.915	17.213	-14.702	-33.471	18.027	-15.444	-32.383	17.678	-14.705	1.088	-349	739
5 Dienstverlening en bestuur	-6.104	1.006	-5.097	-6.234	1.108	-5.126	-6.392	1.137	-5.255	-158	29	-128
6 Financiën	-967	311	-656	-975	279	-696	-1.036	500	-537	-61	221	160
Subtotaal programma's	-121.018	43.329	-77.690	-132.107	50.679	-81.428	-134.625	54.497	-80.128	-2.517	3.818	1.300
<i>Algemene dekkingsmiddelen</i>												
Lokale heffingen	0	11.241	11.241	0	11.255	11.255	0	11.085	11.085	0	-170	-170
Algemene uitkering	0	74.002	74.002	0	77.300	77.300	0	77.334	77.334	0	34	34
Dividend + boekwinst	0	1.235	1.235	0	47.592	47.592	0	47.595	47.595	0	4	4
Saldo van de financieringsfunctie	-34	175	141	-129	150	21	-264	143	-122	-136	-7	-143
Overige algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen	-34	86.652	86.618	-129	136.296	136.167	-264	136.157	135.893	-136	-139	-274
<i>Overhead</i>	-14.711	56	-14.655	-14.223	36	-14.187	-13.687	102	-13.585	536	66	602
<i>Vennootschapsbelasting</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	-135.763	130.036	-5.727	-146.459	187.010	40.552	-148.576	190.755	42.180	-2.117	3.745	1.628
<i>Mutaties reserves</i>												
1 Wonen, bouwen en wooncarrière	-642	531	-111	-4.384	4.468	84	-6.333	6.558	226	-1.948	2.090	141
2 Bestrijding van armoede	0	624	624	-270	644	374	-270	644	374	0	0	0
3 Welzijn en zorg	0	1.033	1.033	-339	1.231	892	-339	1.405	1.066	0	174	174
4 Veiligheid en leefomgeving	0	783	783	-598	1.502	905	-596	1.483	887	2	-19	-17
5 Dienstverlening en bestuur	0	0	0	0	14	14	0	10	10	0	-4	-4
6 Financiën	-307	0	-307	-46.915	0	-46.915	-46.915	0	-46.915	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead	0	731	731	-247	1.241	994	-247	1.242	995	0	1	1
Subtotaal mutaties reserves	-950	3.702	2.752	-52.753	9.100	-43.653	-54.699	11.342	-43.357	-1.946	2.242	295
Resultaat	-136.713	133.738	-2.975	-199.212	196.111	-3.101	-203.275	202.097	-1.178	-4.063	5.987	1.923

-- = Nadelig / += Voordelig

Bedragen x € 1.000

Balans

ACTIVA	2019		2020	
VASTE ACTIVA				
Immateriële vaste activa		1.327		1.966
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	1.171		1.832	
Bijdragen aan activa van derden	156		133	
Materiële vaste activa		186.024		193.420
Investerings met economisch nut				
Gronden uitgegeven in erfpacht	9.039		9.039	
Overige investeringen met een economisch nut	77.422		78.321	
Investerings economisch nut met heffing	60.405		63.815	
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	39.159		42.245	
Financiële vaste activa		7.572		7.045
Kapitaalverstrekkingen aan:				
Deelnemingen	1.601		1.601	
Leningen aan:				
Woningbouwcorporaties	2.993		2.807	
Overige langlopende leningen u/g	2.979		2.637	
TOTAAL VASTE ACTIVA		194.924		202.431
VLOTTENDE ACTIVA				
Voorraden		3.544		3.286
Onderhanden werk, waaronder Bouwgronden in exploitatie	3.544		3.286	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar		21.194		28.809
Vorderingen op openbare lichamen	13.740		11.005	
Rekening-courantverhouding met het Rijk	0		11.000	
Rekening-courantverhouding met niet financiële instellingen	1.128		1.482	
Overige vorderingen	6.326		5.321	
Liquide middelen		446		23
Banksaldi	439		15	
Kassaldi	8		8	
Overlopende activa		4.472		2.595
Overlopende activa	3.376		2.595	
Nog te ontvangen voorschotbedragen van:				
Rijk	0		0	
Overige Nederlandse overheidslichamen	1.096		0	
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		29.657		34.713
TOTAAL ACTIVA		224.580		237.144
Recht op verliescompensatie krachtens de Wet Vpb		270		821

PASSIVA	2019		2020	
VASTE PASSIVA				
Eigen vermogen		43.704		85.884
<i>Algemene reserves (Weerstandvermogen)</i>	13.389		35.816	
<i>Overige bestemmingsreserves</i>	30.354		51.245	
<i>Gerealiseerd Resultaat</i>	-39		-1.178	
Voorzieningen		8.058		7.575
<i>Voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>	4.844		4.226	
<i>Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is.</i>	3.213		3.349	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer		142.813		131.703
<i>Onderhandse leningen van:</i>				
Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	3.632		3.548	
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	139.181		128.155	
TOTAAL VASTE PASSIVA		194.575		225.161
VLOTTENDE PASSIVA				
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar		21.404		4.201
<i>Overige Kasgeldleningen</i>	18.000		0	
<i>Banksaldi</i>	0		694	
<i>Overige schulden</i>	3.404		3.507	
Overlopende passiva		8.602		7.781
<i>Overlopende passiva</i>	7.523		6.090	
<i>Ontvangen maar nog niet bestede voorschotbedragen van:</i>				
Rijk	849		1.046	
Overige Nederlandse overheidslichamen	230		646	
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA		30.006		11.982
TOTAAL PASSIVA		224.580		237.144

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Garantstellingen direct	14.987	14.416
Garantstellingen indirect	90.571	86.400
Totaal garantstellingen	105.558	100.816

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet.

Algemene waarderingsgrondslagen

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten zijn slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, zijn in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

Dividendopbrengsten van deelnemingen zijn als bate genomen op het moment waarop het recht op het ontvangen van het dividend bestaat.

Personeelslasten zijn toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume is geen voorziening getroffen of op een andere wijze een verplichting opgenomen.

Onderhoudskosten komen ten laste van de exploitatie. Achterstallig onderhoud leidt tot kapitaalvernietiging en afwaardering wanneer sprake is van duurzame waardevermindering. Bij een tijdelijke waardevermindering vanwege achterstallig onderhoud worden de lasten van het wegwerken van achterstallig onderhoud ineens ten laste van de exploitatie gebracht.

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Kosten van onderzoek en ontwikkeling

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in vijf jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan in het jaar volgend op gereedkomen van het gerelateerde materiële vaste actief.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden

De bijdragen aan activa in eigendom van derden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met afschrijvingen.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met afschrijvingen. Specifieke investeringsbijdragen van derden zijn op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen is op het saldo afgeschreven. Afschrijvingen geschieden lineair met inachtneming van de verwachte gebruiksduur. Er is afgeschreven vanaf het eerste jaar volgend op het jaar van gereed komen. Op grondbezit is niet afgeschreven.

Op grond van artikel 65 van het BBV is bij de waardering van de vaste activa rekening gehouden met een vermindering van hun waarde, indien deze vermindering naar verwachting duurzaam is. De afschrijvingsmethode is vastgelegd in de door de raad vastgestelde verordening ex art. 212. Indien er extra is afgeschreven is dit toegelicht.

Bij de waardering en afschrijving van het vastgoed is rekening gehouden met een restwaarde. Deze restwaarde is gebaseerd op de WOZ-waarde. Daarbij is de volgende differentiatie gehanteerd:

- Categorie 1: kantoren afschrijven tot 50% van de WOZ waarde
- Categorie 2: ateliers, bedrijfsruimten, sportcomplexen, MFA's, Wijk/buurtcentra en woningen afschrijven tot 25% van de WOZ waarde
- Categorie 3: bedrijfsruimten overige, garageboxen, gymlokalen, parkeergarages, specifiek vastgoed (onder andere kerktoren, schouwburg) en vastgoed overig (onder andere poort, schuur) afschrijven tot 0% van de WOZ-waarde.

De ingeschatte restwaarde wordt niet jaarlijks aanpast op grond van de bijgestelde WOZ-waarde. Wel zal jaarlijks aan de hand van de WOZ-waarde worden getoetst of de inschatting van de restwaarde nog reëel is. De verwachting is immers dat de WOZ-waarde in de periode vanaf moment inschatting restwaarde (jaar t) tot het einde van de gebruiksduur zal dalen tot respectievelijk 50%, 25% en 0% van de WOZ-waarde uit jaar t. Indien nodig vindt aanpassing van de restwaarde plaats.

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (in casu de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Infrastructuurle werken in de openbare ruimte, zoals bijvoorbeeld wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken worden, overeenkomstig de nota waardering en afschrijving, geactiveerd en afgeschreven. De ondergrond van deze werken is daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven).

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn opgenomen tegen nominale waarde. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ('kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen' in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden.

Vlottende activa

Voorraden

Onderhanden werk, gronden in exploitatie

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging zijn toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), evenals een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

- het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat;
- de grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht;
- de kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar de rato van de realisatie gerealiseerd).

Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Gereed product

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening is statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen kent geen eigen waarderingsgrondslag. Feitelijk vormt het eigen vermogen de resultante van alle overige in de balans opgenomen posten, die wel een eigen waarderingsgrondslag kennen.

Voorzieningen

Voorzieningen zijn gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting dan wel het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting voor de wethouders is echter op de contante waarde van de (al opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Analyse van de afwijkingen

Het resultaat na bestemming valt ten opzichte van de Tweede Bestuursrapportage 2020 € 1,9 miljoen minder nadelig uit. In onderstaand overzicht zijn, in overeenstemming met de verordening ex. artikel 212 van de Gemeentewet, de afwijkingen op lasten en baten tussen de realisatie en de begroting na wijziging groter dan € 50.000, alsmede afwijkingen die om politieke redenen van belang zijn, toegelicht. Daarnaast wordt onder de post diversen een overzicht gegeven op kleinere afwijkingen binnen een programma, zodat het niet geanalyseerde verschil op lasten en baten van een programma binnen de € 50.000 blijft.

Nummer	Programma	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Waarvan Structureel
1	0	Onderbenutting budgetten (bestemming resultaat)	2.103.000	-576.000	1.527.000	0
2	1	Afwaarderen boekwaarde vastgoed	-164.000	0	-164.000	0
3	1	Kostenoverschrijding spoorzone	-63.000	0	-63.000	0
4	1	Lagere kosten inhuur toezicht	69.000	0	69.000	0
5	1	Hogere lasten en baten Bouwgrondexploitatie	-2.812.000	2.812.000	0	0
6	1	Hogere lasten en baten onderwijshuisvesting	-213.000	213.000	0	0
7	1	Incidentele grondverkoop + vrijval voorziening de volgerlanden	0	238.000	238.000	0
8	1	Aanvullende maatregelen voor huurders van gemeentelijke accommodaties vierde kwartaal 2020	0	-135.000	-135.000	0
9	2	Lagere erfpachtinkomsten	0	-229.000	-229.000	0
10	2	Werk en Inkomen concept jaarrekening SDD (Bijstand en Tozo)	-3.278.000	3.110.000	-168.000	0
11	3	Voorlopige afrekening 2020 Beschermd Wonen (gemeente Dordrecht)	0	235.000	235.000	0
12	3	Koploper gemeente	-60.000	0	-60.000	0
13	3	Mutatie reserve Thuis in Zwijndrecht	28.000	174.000	202.000	0
14	3	Concept jaarrekening SOJ	-70.000	0	-70.000	0
15	3	Onderbesteding budget kindermishandeling	69.000	0	69.000	0
16	3	Verrekening OAB middelen	83.000	-83.000	0	0
17	3	Hogere kosten leerlingenvervoer	-94.000	0	-94.000	0
18	3	BTW verlies de Hoge Devel vergoed door SPUK bijdrage	-87.000	87.000	0	0
19	3	Niet uitgegeven budget Corona zwembad	75.000	0	75.000	0
20	4	Afvalinzameling en reiniging	190.000	-102.000	88.000	0
21	4	IP infra niet te activeren kosten	240.000	0	240.000	0
22	4	Hogere kosten Baggeren	-50.000	0	-50.000	0
23	4	Riolering stortingen voorziening	242.000	-168.000	74.000	0
24	5	Extra dotatie voorziening wethouderspensioenen	-253.000	0	-253.000	0
25	5	Hogere opbrengst omgevingsvergunning	0	61.000	61.000	0
26	fin	Teruggave BTW op re-integratietrajecten	0	204.000	204.000	0
27	dekkingsm	Lagere opbrengsten precariorechten	0	-140.000	-140.000	0
28	dekkingsm	Boete rente betaald aan fiscus	-102.000	0	-102.000	0
29	overhead	Hogere kosten overhead	-176.000	0	-176.000	0
30	Diversen	Diversen	330.000	284.000	614.000	0
		Totaal	-3.993.000	5.985.000	1.923.000	0

1. Onderbenutting budgetten diverse programma's (bestemming resultaat)

Bij het opstellen van de jaarstukken is naar voren gekomen dat een aantal budgetten in 2020 niet is gebruikt. Dit levert per saldo een incidenteel voordeel op van € 1.527.000 (1,03% van de totale lasten exclusief mutaties met reserves) voor het jaarresultaat 2020. De activiteiten die ten grondslag liggen aan deze budgetten leiden in 2021 wel tot prestaties en uitgaven. Bij de bestemming van het resultaat vragen wij om deze budgetten toe te voegen aan het budget 2021. Voor nadere informatie verwijzen wij naar het hoofdstuk 'Bestemming van het resultaat'.

2. Afwaarderen boekwaarde vastgoed

Verkoop De Toorts. Tegenover de correctie afboeking en afwaardering van de boekwaarde i.v.m. de verkoop van De Toorts staat de opbrengst, deze is verantwoord bij punt 6.

3. Kostenoverschrijding spoorzone

Tijdens de tweede bestuursrapportage 2020 bleek dat het niet mogelijk was om de opdracht voor overkoepelende ontwikkelingen ten bate van de overkapping van de A16 uit te voeren. De middelen hiervoor zijn overgezet naar 2021. Op dat moment was nog niet duidelijk, dat de overige kosten voor projectleiding en wat kleinere onderzoeken in het kader van A16 en dedicated goederenvervoer tot overschrijding zouden leiden. Daarnaast is meer uitgegeven aan de Website van Diztrikt. Deze kosten waren in eerste instantie niet voorzien.

4. Lagere kosten inhuur toezicht

Het betrof een nieuw budget wat in de Kadernota van 2020 is toegekend. Vanwege de onder toezichtstelling vanuit de provincie mochten er pas verplichtingen van dit budget aangegaan worden vanaf het moment dat we niet meer onder toezicht stonden. Vanaf juni werd het dus pas mogelijk om dit budget te besteden.

De gemeente huurt zijn BOA capaciteit in bij de gemeente Dordrecht. De gemeente Dordrecht heeft in de tweede helft van 2020 niet geheel kunnen voorzien in de behoefte aan extra inzet

5. Hogere lasten en baten Bouwgrondexploitatie

De toelichting hierop is opgenomen in de paragraaf Grondbeleid.

6. Hogere lasten en baten onderwijshuisvesting

De (kapitaals-)lasten van schoolgebouwen drukken op het product onderwijshuisvesting. De onder 2 genoemde afwaardering wordt hier dan ook verantwoord. Tegen de hogere last staat een (hogere) inkomst uit de verkoop van het voormalige schoolgebouw. Het netto effect op het resultaat is nul.

7. Incidentele grondverkoop + vrijval voorziening de volgerlanden

€ 238.000 hogere baten door Incidentele grondverkopen (de Toorts en Anjerstraat €165.000) en vrijval voorziening De Volgerlanden (€74.000), door overeenstemming over beëindiging samenwerking. Tegen de opbrengst van de verkoop van de Toorts staan overigens ook kosten, de afwaardering van de boekwaarde, deze is verantwoord bij punt 2.

8. Aanvullende maatregelen voor huurders van gemeentelijke accommodaties vierde kwartaal 2020

De huur voor de gemeentelijke accommodaties voor de maanden oktober, november en december 2020 vanwege de gevolgen van de maatregelen tegen het corona-virus voor (sport-) verenigingen, organisaties en overige huurders voor de helft kwijt te schelden. Zie ook gebeurtenissen na balansdatum.

9. Lagere erfpachtinkomsten

De begrote inkomsten voor het Loveld terrein zijn niet gerealiseerd. Inmiddels zijn de gesprekken rond de verkoop van het terrein vergevorderd en is in november 2020 het verkoopcontract ondertekend. Gezien genoemde voortgang is het onze ambitie om uw raad hierover in 2021 verder te informeren.

10. Werk en Inkomen concept jaarrekening SDD (Bijstand en Tozo)

De Sociale Dienst Drechtsteden heeft in het Coronajaar 2020 veel extra taken uitgevoerd. Een van deze taken was het uitvoeren van de Tozo-regeling (Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers). Bij het opstellen van de 1e Bestuursrapportage van de SDD was bekend dat dezer regeling voor Zwijndrecht ongeveer € 3,9 miljoen zou bedragen. Dit is uiteindelijk € 6,0 geworden, maar daar hebben wij onze begroting niet meer op kunnen aanpassen. De tweede BURAP van de SDD wordt pas in december besloten namelijk. Aangezien wij de Tozo middelen ontvangen en 1 op 1 doorstorten, leidt dit tot de afwijkingen van een hogere last van 2 miljoen en een dito hogere bate.

Voor de reguliere bijstandsverstrekking ontvangen gemeenten de BUIG (Gebundelde uitkering inkomensregelingen). Deze is gestegen van € 15,7 naar € 16,7 miljoen. Doordat de uitgaven bij de SDD door corona juist lager waren (zie hiervoor de tweede burap 2020 van de SDD) leidt e.e.a. tot een positief saldo van bij elkaar 1 miljoen Euro.

11. *Beschermd wonen*

Binnen hetzelfde programma en product is een andere onderbesteding ontstaan (bate): uit de concept jaarcijfers van de gemeente Dordrecht blijkt dat de gemeente een (aanvullende) terugbetaling over 2020 krijgt van. Dit zorgt grotendeels voor het overschot van € 235.000.

12. *Koploper gemeente*

Koplopergemeenten: deze overschrijding komt door het per abuis niet functioneel ramen van de DU die hiervoor bestaat. We stellen voor dit ten laste te brengen van resultaat 2020, om in de BURAP-2 2021 eenzelfde bedrag aan de reserve taakmutaties te onttrekken. Over twee jaren is het dan saldo-neutraal. Dit is niet eerder opgemerkt, omdat op deze post wel budget was geraamd; daarnaast startte dit project in Q4 van 2020.

13. *Mutatie reserve Thuis in Zwijndrecht*

Betreft een hogere onttrekking aan de reserve Thuis In Zwijndrecht. Hoofdrede is het in 2020 voor het laatst kunnen dekken van de deelnemersbijdrage SDD voor de begeleiding van de statushouders. Vanaf 2021 zal dit verschil niet meer optreden, omdat vanaf dat jaar de begeleiding als een reguliere (en structurele) bijdrage aan de SDD wordt gezien.

14. *Concept jaarrekening 2020 SOJ*

Ten opzichte van de budgetten voor jeugdzorg in de tweede BURAP 2020 zijn de uiteindelijke kosten nog iets hoger geworden. Voor de inhoudelijke toelichting verwijzen we naar onze tweede BURAP en de jaarrekening van de SOJ.

15. *Onderbesteding budget Kindermishandeling*

In onze tweede bestuursrapportage is het budget naar beneden bijgesteld, met redenen omkleed. Er werd nog een beperkt budget geraamd voor aanloopkosten naar 2021 toe. Mede door de coronasituatie is ook dat vertraagd.

16. *Verrekening OAB middelen*

Jaarlijks schatten we in hoeveel budget we krijgen voor OAB en daarop worden de uitgaven gebaseerd. Voor 2020 gingen we uit van uitgaven tot een bedrag van € 1,7 miljoen. De realisatie is op 1,6 miljoen uitgekomen maar leidt niet tot een effect op ons resultaat: geld dat niet wordt uitgegeven (of andersom: overschrijdingen) wordt verrekend en apart op onze balans gezet. We rekenen elk jaar

opnieuw af. De onderschrijding voor 2020 kwam o.a. door het niet doorgaan van de zomercampus door Corona.

17. Hogere kosten leerlingenvervoer

Overschrijding op Leerlingenvervoer. Dit komt door hogere aantallen alsmede het doorbetalen ivm Corona. Voor de doorbetalingen Corona is een rijksvergoeding toegezegd. Deze is nog niet ontvangen en zal pas na uitkomen van alle (gemeentelijk) jaarrekeningen worden bepaald. De overschrijding gaat ten laste van het resultaat 2020. In de verwachting dat we de vergoeding in 2021 ten gunste van het resultaat kunnen brengen.

18. BTW verlies Zwembad DHD vergoed door SPUK bijdrage

De uitbetaalde aanvullende subsidie BTW verlies Zwembad de Hoge Devel, wordt gecompenseerd door de ontvangen SPUK bijdrage van het Rijk. Deze is pas laat in het jaar geboekt, waardoor administratieve begrotingswijziging niet meer heeft plaatsgevonden. De hogere uitgave en hogere inkomsten voor wat betreft het BTW sportbesluit vallen tegen elkaar weg. De gemeente heeft over 2019 100% vergoed gekregen en leidt dus geen nadeel op deze (landelijke) operatie.

19. Niet uitgegeven budget Corona Zwembad

Vanwege de lockdowns en andere corona-regelgeving was de verwachting dat het zwembad een groter exploitatietekort zou hebben. Het zwembad heeft nog geen definitieve cijfers over 2020 doordat het onzeker is welke steunmaatregelen van het rijk wel of niet worden toegewezen. Het algemene beeld is wel, dat er voldoende vergoeding komt, waardoor ons extra budget niet nodig zal zijn. Het bedrag van € 75.000 komt hiermee dus weer ten gunste van ons resultaat 2020.

20. Afvalinzameling en reiniging

Er zijn minder lasten voor afvalinzameling voor 2020 door een wijziging in de kosten voor plastic, blik en drinkverpakkingen (PMD). Vanaf 1 april 2020 worden er door HVC geen kosten meer voor post-collection en vermarkten doorberekend. Ook hebben we teveel betaalde afvalstoffenbelasting op restafval terug ontvangen. Hierdoor zijn in 2020 lagere lasten ontstaan dan in eerste instantie begroot.

Minder inkomsten. Voor het grootste deel te verklaren door lagere inkomsten uit PMD. Met ingang van 1 april 2020 is de nieuwe overeenkomst ingegaan, waarbij een lager tarief per ton voor de inzameling van PMD afval is vastgesteld.

21. IP infra niet te activeren kosten

Voor 2020 was er een apart budget gecreëerd voor het doen van (voorbereidings)onderzoek in de buitenruimte. Volgens de regelgeving was het een grijs gebied of we deze kosten als krediet (balans) of niet (reguliere exploitatie) mogen beschouwen. Inmiddels hebben we voldoende aanleiding gezien om deze kosten *wel* te activeren (kredieten zijn in de BURAP gevoteerd) waardoor dit budget kan

vrijvallen. De gemaakte kosten zijn verantwoord op de investeringsbudgetten voor de straten/gebieden die het betrof.

22. Hogere kosten Baggeren

De extra kosten zijn ontstaan door de controle inpeilingen die vooraf aan het baggerwerk is uitgevoerd. Er is gebleken dat er 20% meer baggerwerk in de sloten is, dan in eerste instantie is gemeten. Deze gegevens waren bij de 2e tussenrapportage nog niet bekend.

23. Resultaat stortingen en uitname voorziening

Verschil toevoeging en storting voorziening als gevolg van verschillen in baten en lasten.

24. Extra dotatie voorziening wethouderspensioenen

De noodzakelijke omvang van deze voorziening is gebaseerd op pensioenberekeningen van RAET. Bij de berekeningen per 31 december is de rekenrente fors lager dan vorig jaar, waardoor de benodigde voorziening hoger moet zijn en hierdoor een extra storting moet plaatsvinden. De rekenrente is landelijk voorgeschreven vanuit het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en is gedaald van 0,290% naar 0,082%.

25. Hogere opbrengst omgevingsvergunning

Meer inkomsten uit bouwleges als gevolg van de ontvangst van meer aanvragen Omgevingsvergunningen onder andere als gevolg van de coronamaatregelen.

26. Teruggave BTW op re-integratietrajecten

De belastingdienst heeft ons bewaar tegen de kostprijsverhogende BTW op de re-integratie trajecten over de jaren 2012 t/m 2019 toegewezen.

27. Lagere opbrengsten precario rechten

In totaal is € 170.000 minder aan belastinginkomsten ontvangen in 2020 dan is begroot. Voornamelijk komt dit door lagere inkomsten uit de precariobelasting niet zijnde kabels en leidingen van ca. € 144.000. In 2020 is € 144.000 minder aan precario ontvangen. Dit heeft verschillende oorzaken:

- De inrichting van het belastingpakket bij de GBD is gericht op standaard-aanslagen en minder op maatwerk. Verder ontbrak capaciteit op de juridische toetsing van de aanslagen. Door deze problemen zijn de aanslagen over 2018, 2019 en 2020 niet aangemaakt. De nog op te leggen Precariobelasting over 2018 kon niet worden gerealiseerd in 2020 en is als verlies meegenomen in de jaarrekening voor € 118.000.
- In juni 2020 heeft de gemeente Zwijndrecht besloten als gevolg van de coronamaatregelen om de financiële zorgen van ondernemers die niet over een standplaats dan wel terras kunnen beschikken voor het uitvoeren van hun bedrijfsactiviteiten te verlichten en is de raming met € 26.000,- verlaagd over 2019 (de aanslagen voor terrassen e.d. op gemeentegrond worden altijd achteraf opgelegd). Voor 2020 wordt uitgegaan van hetzelfde bedrag.

28. Boete rente betaald aan fiscus

Er heeft een verschuiving plaatsgevonden tussen het BTW compensatie fonds (bcf) en de "normale" btw. Het gevolg hiervan is dat er € 102.000 boete rente aan de fiscus is afgedragen.

29. Hogere kosten overhead

De hogere incidentele kosten bestaan uit:

- hogere kosten corona € 119.000; dit bedrag bestaat uit advisering-/begeleidingskosten, extra inhuur, aanschaf diverse materialen, extra beveiliging, etc.
- hogere variabele ICT-kosten € 57.000; dit bedrag bestaat uit onder andere aanschaf van laptops, telefoon, etc. (als gevolg van de corona voor het personeel), schermen en licenties t.b.v. werkplekken, etc.

30. Diversen

Dit betreft het saldo van afwijkingen tussen de € 20.000 en € 50.000, zodat het niet geanalyseerde verschil op lasten en baten van een programma binnen de € 50.000 blijft.

Nummer	Programma	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Waarvan Structureel
1	1	Lagere onderhoudskosten voor het zwembad	21.000	0	21.000	0
2	1	Meer inhuur specialistische kennis buitensportactiviteiten	-35.000	0	-35.000	0
3	1	Hogere baten vastgoed	0	24.000	24.000	0
4	1	Nagekomen declaratie OZB door schoolbestuur	-20.000	0	-20.000	0
5	1	Hogere kosten tijdelijke huisvesting Develhoek	-48.000	0	-48.000	0
6	1	Noodzakelijke aanpassingen binnenklimaat pand Perkstraat	-22.000	0	-22.000	0
7	1	Hogere huurinkomsten onderwijshuisvesting	0	42.000	42.000	0
8	1	Hogere lasten gebiedsontwikkeling	-36.000	0	-36.000	0
9	1	Lagere lasten zwefafval	48.000	0	48.000	0
10	1	Niet bestede budgetten wijkplatforms en dorpsraad	35.000	0	35.000	0
11	3	Cultuursubsidie corona door de provincie	-40.000	40.000	0	0
12	3	Werkbudget zorgmariniers	48.000	0	48.000	0
13	3	Subsidieplafond dordrecht	36.000	0	36.000	0
14	3	Verschuiving kosten verdeling DG&J	40.000	0	40.000	0
15	3	Duurzame wijkaanpak	29.000	0	29.000	0
16	3	Sportcoaches	30.000	0	30.000	0
17	3	Verschuiving kosten verdeling DG&J	0	0	0	0
18	3	Terugbetaalde subsidie	0	-24.000	-24.000	0
	3	Onderbesteding zorgmarinier / pilot verwarde personen	46.000	0	46.000	0
19	4	Hogere kosten hondenbeleid	-40.000	0	-40.000	0
20	4	Hogere baten begraafrechten	0	40.000	40.000	0
21	4	Verkoop orgel	0	20.000	20.000	0
22	4	Kosten onderhoud sloten en vijvers	-39.000	0	-39.000	0
23	4	Lagere kosten kwijtschelding riolering	45.000	0	45.000	0
24	4	Hogere rioolheffing	0	41.000	41.000	0
25	4	Doorbelaste baggerkosten	0	28.000	28.000	0
26	4	Lagere Kosten fietsenstalling	25.000	0	25.000	0
27	5	Lagere salariskosten wethouders	36.000	0	36.000	0
28	5	inwonersbijdrage aan BDS	23.000	0	23.000	0
29	5	Meer kosten en opbrengsten omgevingsvergunning	0	0	0	0
30	5	Hogere kosten doorbelasting GBD	-38.000	0	-38.000	0
31	Dekk	Rente langlopende leningen	-32.000	0	-32.000	0
32	overhead	vergoeding IKB producten	-41.000	41.000	0	0
33	overhead	Hogere Premie verzekeringen	-31.000	0	-31.000	0
34	overhead	Kosten verwerving en selectie	-44.000	22.000	-22.000	0
35	overhead	kosten inhuur	-47.000	0	-47.000	0
36	overhead	Niet bestede budget Trots op Zwijndrecht	25.000	0	25.000	0
36	diverse	Diverse	356.000	10.000	366.000	0
		Totaal	330.000	284.000	614.000	0

Bestemming van het resultaat

Wij stellen de raad voor :

- Het negatief resultaat van € 1.178.000 te verrekenen met de algemene reserve.
- Vanuit de algemene reserve 222.000 toe te voegen aan de reserve Covid-19 en € 1.000 aan de reserve taakmutaties.

Bij de Tweede Bestuursrapportage 2020 is door alle afdelingen een inschatting, naar de stand van zaken op dat moment, gemaakt van budgetten die in 2020 niet gebruikt zouden worden, maar in 2021 wel tot prestaties en uitgaven zouden leiden. Deze budgetten zijn bij die bestuursrapportage overgeheveld naar 2021. Bij het opstellen van de jaarstukken is naar voren gekomen dat een aantal budgetten in 2020 niet zijn gebruikt. De activiteiten die ten grondslag liggen aan deze budgetten leiden in 2021 wel tot prestaties en uitgaven.

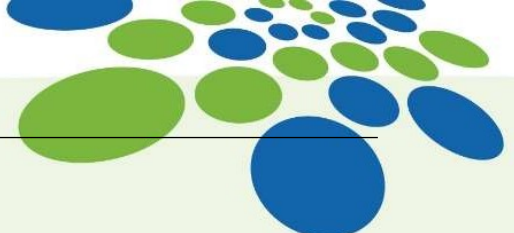
Wij stellen de raad voor de niet bestede budgetten van 2020 per saldo van € 1.527.000 in 2021 toe te voegen aan het budget 2021 en deze in 2021 te onttrekken uit:

- de voorziening riolering (€ 46.000) voor het onderwerp 'Riolering';
- de algemene reserve (€ 1.481.000) voor het restant.

De niet bestede budgetten worden in onderstaand overzicht weergegeven (bedragen x € 1.000).

Overzicht niet bestede budgetten					
Onderwerp	Programma	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
Aanpak voor overlastgevende....	1	In 2020 is extra geld beschikbaar gesteld voor de aanpak van overlastgevende plekken. In 2020 zou vanuit dit budget de Pietermantunnel van graffiti verwijderd worden en de onderzijde van het viaduct bij de Brugweg voorzien worden van afvalbakken en verlichting. Beide werkzaamheden zijn vertraagd en worden in 2021 uitgevoerd.	€ 29.000	€ 0	€ 29.000
Polder Buitenland-Lage Nesse	1	Door vertraging is nog een relatief klein deel van de kosten van het project doorgeschoven naar 2021 en is de verkoop van grond en de eindafrekening van de subsidie verschoven naar 2021	€ 62.000	-€ 162.000	-€ 100.000
Kwaliteitsimpuls waalbos en recreatieve routes	1	uit te keren bijdrage aan de Landschapstafel (LT). Na goedkeuring van de eindrapportage van de LT aan de provincie betreffende de projecten die uit dit restantbudget worden gefinancierd, stuurt de LT ons een factuur voor (maximaal) € 110.964. De LT moet de eindrapportage voor 1 juli 2023 bij de provincie indienen.	€ 100.000	-€ 100.000	€ 0
Hooge Nesse autarkisch gebouw	1	De eindverantwoording van het project richting de provincie vindt nog plaats. Na vaststelling ontvangt de gemeente de laatste 20% van de subsidie (€ 7.125)	€ 0	-€ 7.000	-€ 7.000
Wijkplatforms en Dorpsraad	1	Overheveling budgetten volgens afspraak	€ 23.000		€ 23.000
Deltaplan Armoede	2	Deltaplan Armoedebeleid: De SDD voert voor de gemeenten Dordrecht en Zwijndrecht de pilot Kinderopvang uit. Uit de jaarrekening SDD blijkt, dat er geen kosten in 2020 zijn gemaakt. De pilot loopt door tot in 2021 en daarom is het verzoek om deze onderschrijving mee te nemen naar 2021.	€ 70.000		€ 70.000
Werk en inkomen /Welzijn / taakstellingen raadsprogramma	2	Uit de rapportage (tweede BURAP) van de SDD is gebleken dat o.a. klantgebonden begeleiding naar werk is goedkoper geworden vanwege het feit dat afspraken door corona niet door konden gaan. Daarnaast zijn de aantallen uitkeringen minder hard gestegen dan de vergoeding die wij ontvangen via de BUIG middelen. Het voorstel is om dit in te zetten om onze taakstelling voor het raadsprogramma armoedebestrijding (€ 500.000) in 2021 in te vullen. Daarnaast resteert er (alleen in 2021) nog een taakstelling bijstand op de cijfers van de SDD. Dit is de andere € 451.000 waarvoor we dit positieve resultaat willen inzetten.	€ 951.000	€ 0	€ 951.000
Brede Aanpak Dak- en thuisloosheid	3	In 2020 en 2021 ontvangt de gemeente via het gemeentefonds middelen voor Brede aanpak dak- en thuisloosheid. In 2020 ging het om een budget van 18.000. Deze is in de tweede BURAP functioneel geraamd. Het project was in 2020 nog in voorbereiding, waardoor de kosten pas in 2021 gaan lopen. Het verzoek is dan ook om deze € 18.000 over te hevelen naar 2021 omdat de uitgaven inmiddels gestart zijn.	€ 18.000		€ 18.000
Weet wat je kan	3	In de 2e BURAP is reeds 65.000 van het budget Weet wat je kan overgeheveld. De hoop was dat het project in het vierde kwartaal wel tot uitgaven zou komen. Vanwege decoron ontwikkelingen is dit niet gebeurd. U wordt gevraagd ook het restantbudget van € 20.000 over te hevelen	€ 20.000		€ 20.000

Beheervorm Zwembad	3	De raad heeft medio 2020 € 60.000 beschikbaar gesteld voor onderzoek en begeleiding rondom de beheervorm van de nieuwe zwembad. Dit project loopt in 2021 door, waardoor het verzoek is om tot budgetoverheveling over te gaan.	€ 47.000		€ 47.000
Brede Impuls Combinatiefuncties	3	Tijdelijk (meerjarig) impulsbudget van het rijk. Activiteiten zijn door corona (gedeeltelijk) doorgeschoven naar 2021.	€ 28.000		€ 28.000
Onderzoek persleiding	4	Reservering voor onderzoek naar kwetsbaarheden rioolpersleiding. Vervolgonderzoek gaat verder in 2021.	€ 10.000	€ 0	€ 10.000
Reservering wateroverlast aanpak	4	Na de wateroverlast na de hoosbuien in de zomer van 2020 is een onderzoek gestart. Het onderzoek is niet afgerond en gaat verder in 2021.	€ 14.000	€ 0	€ 14.000
Bevolkingszorg	4	Voor 2020 stonden diverse trainingen en opleidingen op het programma. Net als de verhuizing van het gemeentelijk coördinatie centrum (GCC) naar het gemeentehuis. Door de coronamaatregelen konden trainingen niet doorgaan en zijn werkzaamheden uitgesteld. In 2021 zullen trainingen en opleidingen ingehaald worden en zal het GCC verhuizen.	€ 70.000	€ 0	€ 70.000
Visie openbare ruimte en LIOR	4	Eind 2020 is besloten tot het opdracht verlenen voor het opstellen van een visie op de openbare ruimte en een LIOR (handboek openbare ruimte). Deze visie en LIOR moeten kaders bieden voor het IP programma en het IBOR (beheer openbare ruimte) op het gebied van oa inrichting en klimaatadaptatie. Zowel de kosten voor het opstellen van de visie openbare ruimte en het LIOR kunnen niet gedragen worden vanuit het beschikbare budget van 2021. Voor het opstellen van beide documenten is het noodzakelijk om het budget van 2020 mee te nemen naar 2021	€ 31.000	€ 0	€ 31.000
Begraafplaatsen	4	Een aantal IP projecten zijn doorgeschoven naar 2021. In dit budget waren kosten opgenomen voor het inhuren van projectleiding, toezicht en ontwerpen. Deze projecten worden in 2021 uitgevoerd.	€ 31.000	€ 0	€ 31.000
Begraafplaatsen	4	In het Beheerplan Begraafplaatsen is 7.000 gereserveerd voor NEN keuringen, 8.000 voor voegwerk gebouwen begraafplaatsen en 36.000 voor de modernisering van het rouwcentrum. Al deze werkzaamheden worden in de tweede helft van 2021 uitgevoerd.	€ 51.000	€ 0	€ 51.000
Begraafplaatsen	4	In het Beheerplan Begraafplaatsen is 15.000 gereserveerd voor realisatie Plattegronden. Vanwege drukte is nog geen opdracht verstrekt, in 2021 worden de plattegronden gerealiseerd.	€ 15.000	€ 0	€ 15.000
Beheerplannen	4	In 2021 zal het project implementatie Gisib opgeleverd worden. Dan zal duidelijk worden wat de resterende projectkosten zijn en worden er vervolgafspraken gemaakt om zaken die niet binnen het project vallen, maar wel essentieel zijn voor een goed werkend beheersysteem, op te kunnen pakken. Daarom willen wij het restant projectbudget van 2020 meenemen naar 2021.	€ 61.000	€ 0	€ 61.000
Infrastructuur	4	In eerste instantie is uitgegaan van alleen de vervanging van de lantaarns en de verkeersregelautomaat aan het kruispunt Stationsweg- Karel Doormanlaan (2020). De aanwezige kabels die in de grond liggen zouden worden hergebruikt. In de loop van 2020 is duidelijk geworden dat er voor de aanleg van de nieuwe VRI (voor de 3-2-1 aftellers en de fiets onderlichten met wachttijdvoorspeller) extra kabels rondom het kruispunt moeten worden aangelegd. Nu er toch sleuven gegraven moeten worden, wordt aangeraden de aanwezige kabels eveneens te vernieuwen.	€ 19.000	€ 0	€ 19.000
Infrastructuur	4	Eind 2020 heeft de inspectie plaats gevonden van alle asfaltwegen binnen onze gemeente. Daarbij is naar voren gekomen dat in 2021 en 2022 zgn. achterstallig onderhoud moet worden weggewerkt. Onze primaire basisbegroting voor het onderhouden van asfaltwegen voorziet daar niet in. De vrijkomende middelen uit 2020 kunnen er mede voor zorg dragen dat het achterstallig onderhoud niet verder oploopt. Daarnaast kunnen de middelen worden ingezet om de vorst schade van de winterperiode in februari 2021 te kunnen herstellen.	€ 59.000	€ 0	€ 59.000
Infrastructuur	4	Eind 2019 heeft de aanbesteding voor het onderhoud van de openbare verlichting plaats gevonden. Een gevolg van deze EMVI-aanbesteding is dat de prijzen voor de handelingen en leveringen gemiddeld 25% zijn gestegen. Daarnaast zijn wij als opdrachtgever gehouden aan het inzichtelijk maken van eventuele vervuilde grond en moeten er nieuwe niet eerder geraamde kosten worden gemaakt voor het aanmelden van onze werkzaamheden bij de netbeheerder STEDIN. In 2021 maken wij gebruik van de resultaat bestemming om de te verwachten tekorten te kunnen dekken. Verder zullen wij dit jaar een geactualiseerde kostenraming opstellen voor de OV-begroting voor de periode 2022-2025.	€ 51.000	€ 0	€ 51.000
Riolering	4	Door een niet goed uitgevoerde rioolinspectie (derden), kon deze (nog) niet beoordeeld worden en zijn er dus (nog) geen maatregeladviezen opgesteld. Ook het opstellen van het onderhoudsplan voor de overstorten en hemelwaterafvoeren is niet uitgevoerd, vanwege o.a. een capaciteitsprobleem bij het ingenieursbureau.	€ 22.000	€ 0	€ 22.000
Budget groen	4	Eind 2020 is er ter waarde van €32.000,- aan gazonherstel werkzaamheden voorbereid. Het is niet mogelijk geweest om deze opdracht uit te voeren in 2020. Voor 2021 is er geen budget beschikbaar om deze geplande werkzaamheden uit te voeren.	€ 32.000		€ 32.000
Milieu	4	In 2019 is, onder meer door de Omgevingsdienst, aanvullend onderzoek verricht naar te treffen geluidreducerende maatregelen. Goedkeuring en daarmee toekenning voor uitvoeringssubsidie (kostendekkend) moet nog plaatsvinden	€ 289.000	-€ 307.000	-€ 18.000
Totaal niet bestede budgetten			€ 2.103.000	-€ 576.000	€ 1.527.000

Onvoorzien

Dit product bevat het budget voor onvoorziene uitgaven. Alleen de raad is bevoegd tot het nemen van besluiten over de besteding van deze post. Hier worden geen lasten geboekt.

In het kader van Herstelplan is het budget met 50% verlaagd tot € 25.000. In 2020 zijn er geen voorstellen ingediend die ten laste van dit budget zouden komen. Het budget van € 25.000 is vrijgevallen ten gunste van het jaarresultaat (Tweede Bestuursrapportage 2020).

Incidentele baten en lasten

In 2018 is de notitie 'Structurele en incidentele baten en lasten' van de Commissie BBV verschenen. Incidentele baten en lasten betreffen posten die eenmalig van aard zijn of (meerjarige) projecten of subsidies als deze eveneens het karakter van tijdelijkheid c.q. eindig doel hebben.

Structurele baten en lasten met een incidentele over- of onderschrijding zijn niet aangemerkt als incidentele baten en lasten, omdat de onderliggende activiteit een structureel karakter heeft. De over- of onderschrijding is geanalyseerd bij de toelichting op het overzicht van baten en lasten. Bijzondere gebeurtenissen binnen structurele activiteiten zijn wel aangemerkt als incidentele baten en lasten.

Voor zover van toepassing verwijzen wij u in de omschrijving naar de betreffende tussentijdse (bestuurs-) rapportages, waarin de incidentele bate of last geraamd is of aparte raadsbesluiten. Verrekeningen met reserves wordt als incidenteel beschouwd, tenzij er structurele verrekeningen plaatsvinden.

BATEN	Primaire begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Verschil
Programma 1 Wonen, bouwen en woontcarrière				
Vrijval voorziening Volgerlanden i.v.m. beëindiging samenwerking	0	0	74	74
Verkoopopbrengst gebouw De Toorts	0	0	162	162
Verkoop bedrijventerreinen/winstneming Bakestein	477	477	1.537	1.060
Programma 2 Bestrijding armoede				
TOZO-regeling (2e burap 2020)	0	3.952	6.125	2.173
Financien				
Teruggave BTW reïntegratieprojecten voorgaande jaren	0	0	204	204
Algemene Dekkingsmiddelen				
Verkoopopbrengst ENECO-aandelen (2e burp 2020)	0	46.040	46.040	0
Heffing op ondergrondse kabels en leidingen	1.246	1.246	1.232	-14
Verrekening met reserves				
Onttrekkingen aan de reserves (exclusief structurele)	3.186	8.584	10.205	1.621
TOTALE BATEN	4.909	60.299	65.579	5.280

bedragen x € 1.000

LASTEN	Primaire begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Vershil
Programma 1 Wonen, bouwen en wooncarriere				
Aanpak Zwerfafval (raadsprogramma)	88	19	6	13
MKB Katalysatorfonds (Kadernota 2020)	77	77	77	0
Implementatie Omgevingswet (Kadernota 2018)	50	25	47	-22
Stichting Hooge Nesse (Kadernota 2018)	60	66	100	-34
Taskforce gebiedsontwikkeling (raadsprogramma)	100	100	105	-5
Kosten/Afwaardering bedrijventerreinen	0	0	1.135	-1.135
Afwaardering boekwaarde gebouw De Toorts	0	0	163	-163
Programma 2 Bestrijding armoede				
Onderzoekskosten uitgifte Loveld-terrein	0	125	107	18
Deltaplan Armoede (Raadsprogramma 2018-2022)	500	300	235	65
Economisch agenda- (Kadernota 2018/Raadsprogramma 2018-2022)	90	40	33	7
TOZO-regeling (2e burap 2020)	0	3.952	6.125	-2.173
Programma 3 Welzijn en zorg				
Aanpak kindermishandeling intensivering (raadsprogramma/Kadernota 2018)	400	305	236	69
Zorgmarniers (raadsprogramma)	170	170	168	2
Pilot verwarde personen (raadsprogramma)	50	50	50	0
75 jaar bevrijding (kadernota 2020)	10	0	0	0
Plan een plek voor iedereen (kadernota 2020)	589	345	185	160

LASTEN (vervolg)	Primaire begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Vershil
Programma 5 Dienstverlening en bestuur				
Extra dotatie in Voorziening wethouderspensioen	0	0	253	-253
Algemene Dekkingsmiddelen				
Betaalde belastingboete BTW	0	0	102	-102
Overhead				
Strateeg regionale samenwerking (Kadernota 2017)	54	54	54	0
Organisatie-ontwikkeling en uitvoeringskosten (raadsprogramma)	1.000	853	853	0
Diverse programma's				
Overgeheveld budget bij 2e burap 2019	0	1.237	1.237	0
Overgeheveld budget bij resultaatbestemming/jaarrekening 2019	0	674	674	0
Verrekening met reserves				
Stortingen in reserves (exclusief structurele)	600	52.297	54.240	-1.943
TOTALE LASTEN	3.838	60.689	66.185	-5.496
bedragen x € 1.000				

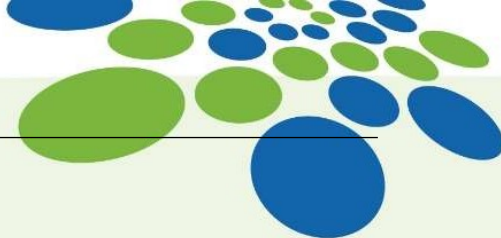
Saldo	Primaire begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Vershil
SALDO (effect op het resultaat)	594	-390	-606	-216
bedragen x € 1.000				

Toelichting

Hieronder volgen een enkele toelichtingen op de (grootste) afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijziging.

TOZO-regeling (lasten en baten)

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO) is een van de maatregelen van het kabinet om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. De regeling is bedoeld voor zelfstandig ondernemers, waaronder zzp'ers. Er zijn meerdere TOZO-regelingen toegekend) ook na 2^e burap) 2020. De bijdragen zijn een-op-een doorgesluisd naar SDD, die de uitvoering heeft gedaan.

Teruggave BTW-reintegratieprojecten

De belastingdienst heeft ons bewaar tegen de kostprijsverhogende BTW op de re-integratie trajecten over de jaren 2012 t/m 2019 toegewezen. De totale teruggave was € 204.000.

Verkoop bedrijventerreinen/winstneming Bakestein (lasten en baten)

Voor een toelichting wordt verwezen naar de Paragraaf Grondbeleid.

Extra dotatie in voorziening wethouderspensioen

De noodzakelijke omvang van deze voorziening is gebaseerd op pensioenberekeningen van RAET. Bij de berekeningen per 31 december is de rekenrente fors lager dan vorig jaar, waardoor de benodigde voorziening hoger moet zijn en een extra storting moet plaatsvinden. De rekenrente is landelijk voorgeschreven vanuit het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en is gedaald van 1,577% naar 0,290%.

Betaalde belastingboete BTW

Er heeft een verschuiving plaatsgevonden tussen het BTW compensatie fonds (bcf) en de "normale" btw. Het gevolg hiervan is dat er € 102.000 boete rente aan de fiscus is afgedragen

Conclusie

Structureel resultaat	2020
Saldo van baten en lasten (vóór mutaties met reserves)	42.180
Toevoegingen aan de reserves	-54.699
Onttrekkingen aan de reserves	11.342
Rekeningsaldo na bestemming	-1.177
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-606
Structureel resultaat	-571

De provincie Zuid-Holland toetst gemeenten op duurzaam financieel evenwicht. Een belangrijk criterium hierbij is dat er sprake moet zijn van materieel evenwicht, wat inhoudt dat de structurele lasten ten minste worden gedekt door structurele baten. Naar hun aard zijn de incidentele baten en lasten vaak niet precies voorspelbaar en bepaalbaar.

Er is in 2020 aan incidentele baten van € 65,6 miljoen (is inclusief onttrekkingen aan reserves) en € 66,2 miljoen aan incidentele lasten (is inclusief stortingen in reserves) gerealiseerd; ons jaarresultaat 2020 is dus per saldo € 0,6 miljoen nadelig beïnvloed door incidentele baten en lasten.

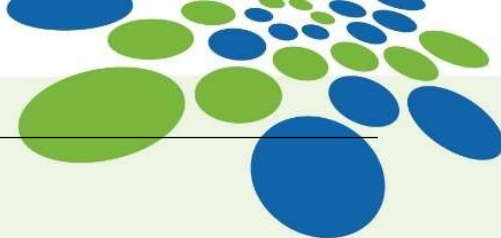
Het jaarresultaat 2020 is € 1,2 miljoen negatief; na elimineren van incidentele baten en lasten bedraagt het gecorrigeerde jaarresultaat € 0,6 miljoen negatief.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Verrekening met reserve:	Omschrijving mutatie		Primaire begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Verschil
LASTEN						
Programma 1 Wonen, bouwen en wooncarriere						
Weerstandsvermogen Exploitatie Grondbedr.	BTW-risico LOC		43	43	46	-3
Totaal Programma 1			43	43	46	-3
Financien						
Taakmutaties algemene uitkering	storting in reserve (circulaires)		307	413	413	0
Totaal Onderdeel Financien			307	413	413	0
TOTALE LASTEN			350	456	459	-3
BATEN						
Programma 1 Wonen, bouwen en wooncarriere						
Grote Projecten	dekking afschrijvingslasten LOC		31	31	31	0
Grote Projecten	BTW-risico LOC		43	43	46	3
Onderwijshuisvesting	dekking kapitaallasten		150	150	136	-14
Totaal Programma 1			224	224	213	-11
Overhead						
Grote Projecten	dekking afschr lasten gem huis		292	292	292	0
Totaal Onderdeel Overhead			292	292	292	0
TOTALE BATEN			516	516	505	-11

Wet Normering Topinkomens

Het doel van de Wet Normering Topinkomens (WNT) is het tegengaan van bovenmatige beloningen en ontslagvergoedingen bij instellingen in de (semi) publieke sector. In de WNT worden inkomens en ontslagvergoedingen van topfunctionarissen bij instellingen met een publieke taak, genormeerd en openbaar gemaakt in de jaarstukken. Jaarlijks worden de bezoldigingsnormen in een ministeriële regeling vastgesteld. In 2020 is de WNT-norm gesteld op 100 procent van het ministersalaris inclusief belaste onkostenvergoedingen en pensioenbijdrage (€ 201.000). Er zijn geen functionarissen die een bezoldiging boven de WNT-norm ontvangen. Daarnaast is er geen sprake van onverschuldigde betalingen.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

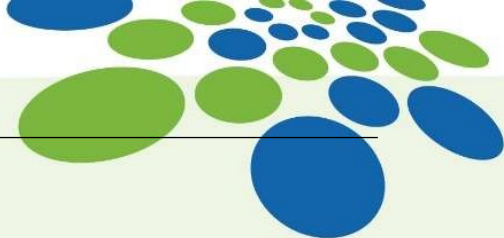
Gegevens 2020		
bedragen x € 1	PW Croonenberg - Borst	IM Odinot
Functiegegevens	Secretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01/2020 - 31/12/2020	01/06/2020 - 31/12/2020
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	112.017	42.261
Beloningen betaalbaar op termijn	19.870	7.440
<i>Subtotaal</i>	<i>131.887</i>	<i>49.701</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000	117.525
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	131.887	49.701
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019		
bedragen x € 1	PW Croonenberg - Borst	
Functiegegevens	Secretaris	
Aanvang en einde functievervulling in 2019	08/07/2019 - 31/12/2019	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	
Dienstbetrekking?	ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	51.589	
Beloningen betaalbaar op termijn	9.040	
<i>Subtotaal</i>	<i>60.629</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	94.077	
Bezoldiging	60.629	

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Gegevens 2020		
bedragen x € 1	E. Bunt	
Functiegegevens	Griffier	
Kalenderjaar	2020	2019
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01/01 – 14/06	26/08 – 31/12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	6	5
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	759	N.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 193	€ 187
Maxima op basis van de normbedragen per maand	128.300	129.500
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	248.394	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja	
Bezoldiging in de betreffende periode	54.742	39.137
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	93.879	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	93.879	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Toelichting op de balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

	ultimo 2019	investering	des- investering	af- schrijvingen	bijdrage derden	ultimo 2020
Voorber. BIE, onderzoek/ontwikkeling	1.171.000	1.039.000	378.000	0	0	1.832.000
Bijdragen aan activa van derden	156.000	0	0	22.000	0	134.000
	1.327.000	1.039.000	378.000	22.000	0	1.966.000

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen zijn (realisaties > € 50.000):

Voorber. BIE

Vorbereidingskrediet grex Noordoever
Vorbereiding Van 't Hofflocatie
Vorbereidingskrediet Indische buurt
Vorbereidingskrediet Maasterras West
Vorbereidingskrediet Maasterras Oost
Vorbereidingskosten grex Buizerdstraat
Vorbereidingskrediet Dolfijnlocatie
Vorbereidingskrediet K. Doormanlaan
Vorbereidingskrediet Stadstuin
Vorbereidingskrediet WC Kort Ambachtlaan

Voorber. onderzoek/ontw

Vorbereidingskosten Zwembad Develpark

realisatie 2020
162.000
124.000
111.000
183.000
205.000
-378.000
30.000
14.000
28.000
36.000
143.000
658.000

Materiële vaste activa

Investeringen met economisch nut

- Gronden uitgegeven in erfpacht

- Overige investeringen met een economisch nut

Investering met een economisch nut met heffing

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut

ultimo 2019	ultimo 2020
9.039.000	9.039.000
77.293.000	78.326.000
60.408.000	63.813.000
39.287.000	42.247.000
186.027.000	193.425.000

Bij de materiële vaste activa is er geen sprake van duurzame waardevermindering.

Gronden uitgegeven in erfpacht

	ultimo 2019	investering	des- investering	af- schrijvingen	bijdrage derden	ultimo 2020
Erfpachtgronden	9.039.000	0	0	0	0	9.039.000
	9.039.000	0	0	0	0	9.039.000

Overige investeringen met een economisch nut zonder heffing

	ultimo 2019	investering	des- investering	af- schrijvingen	bijdrage derden	ultimo 2020
a. gronden en terreinen	14.835.000	388.000	0	11.000	8.000	15.204.000
b. woonruimten	0	0	0	0	0	0
c. bedrijfsgebouwen*	49.068.000	1.319.000	85.000	2.040.000	-1.520.000	49.782.000
d. grond-, weg- en waterbouwkundige werken	1.863.000	30.000	0	101.000	0	1.792.000
e. vervoermiddelen	993.000	191.000	0	158.000	1.000	1.025.000
f. machines, apparaten en installaties	3.594.000	460.000	78.000	392.000	2.000	3.582.000
g. overige materiële vaste activa	6.940.000	756.000	0	726.000	29.000	6.941.000
	77.293.000	3.144.000	163.000	3.428.000	-1.480.000	78.326.000

*de Hoge Raad heeft in december 2020 uitspraak gedaan in de langlopende fiscale kwestie rondom het LOC gebouw. De gemeente Zwijndrecht is grotendeels in het ongelijk gesteld, alleen een vordering van € 384.000 is toegewezen. Dit betekent dat we onze oorspronkelijke vordering met € 2,97 miljoen moeten verlagen. Hiertegenover staat, dat de gemeente de ontbindende voorwaarden bij levering van het gebouw kan inroepen. Hiermee kan de destijds betaalde overdrachtsbelasting terug ontvangen worden. Besluitvorming hiertoe wordt nu voorbereid. Dit levert een nieuwe vordering op van € 1,12 miljoen, welke wij als vordering op onze balans hebben opgenomen. Daarnaast hebben we inmiddels actie ondernomen om de destijds onterecht afgedragen btw over de verkoopprijs van het LOC terug te krijgen. Hiervoor is een vordering van € 0,3 miljoen op de balans opgenomen.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen zijn (realisaties > € 50.000):

a) gronden en terreinen

Grond project Heer Jansstraat
Diverse sportterreinen

c) bedrijfsgebouwen

Nieuwbouw school Ds. Hellenbroek, Swanendrift 78
Routine invest. binnenkant/meub. gemeentehuis 2020
Gymzaal Heer Oudelands Ambacht, Bazuinstraat
Nieuwbouw school Duivenvoorde, Duivenvoorde 2-4
Renovatie school Dolfijn, Laurensvliet 22
Walburgcollege, Norderstedtplein 6, uitbreiding
Aanpassing silo/veldschuur werf
Duurzaamheidsmaatr. sportgebouwen 2019 e.v.
Afwaardering Rembrandtstraat

e) vervoermiddelen

Tractiematerieel 2020

f) machines, apparaten en installaties

Openbare verlichting 2020
Afwaardering Rembrandtstraat

g) overige materiele vaste activa

Vervanging speeltoestellen 2020
Vervanging beschoeiing sloten en vijvers 2020
Renoveren veld E+F vv Heerjansdam 2020
Verbouw Norderstedtplein 12 (Multifak) tbv Diverz

realisatie 2020
332.000
56.000
354.000
290.000
197.000
123.000
89.000
85.000
56.000
52.000
-85.000
191.000
439.000
-78.000
328.000
158.000
134.000
96.000
2.817.000

Overzicht verloop overige investeringen met een economisch nut met heffing

	ultimo 2019	investering	des- investering	af- schrijvingen	bijdrage derden	ultimo 2020
a. grond-, weg- en waterbouwkundige werken	60.128.000	4.640.000	0	1.245.000	0	63.523.000
b. vervoermiddelen	0	0	0	0	0	0
c. machines, apparaten en installaties	0	0	0	0	0	0
d. overige materiële vaste activa	280.000	23.000	0	13.000	0	290.000
	60.408.000	4.663.000	0	1.258.000	0	63.813.000

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen zijn (> € 50.000):

a) grond-, weg- en waterbouwkundige werken

Vervanging riolering Heer Oudelands Ambacht Fase 2
Vervangen riolering winkelcentrum Walburg
Vervanging persleiding P Zeemanstraat
Vervanging riolering Lindelaan (restant)
Vervanging riolering Sterrenbuurt (fase 3)
Vervanging riolering Heer Oudelands Ambacht Fase 3
Slagveld herstel riool Leeghwaterstraat
Rioolvervanging Heerjansdam
Vervanging riolering Schildersbuurt Fase 2
Vervanging besturingssysteem gemalen
Vervangen asfalt begraafplaats Heerjansdam
Vervanging riolering HJD Sportlaan B. Dercksenstr
Vervangen riolering Witte de Withstr.

realisatie 2020
1.214.000
1.115.000
648.000
302.000
230.000
197.000
175.000
147.000
110.000
92.000
65.000
58.000
52.000
4.405.000

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut

	ultimo 2019	investering	des- investering	af- schrijvingen	bijdrage derden	ultimo 2020
a. grond-, weg- en waterbouwkundige werken	37.657.000	5.223.000	0	1.854.000	233.000	40.793.000
b. machines, apparaten en installaties	0	0	0	0	0	0
c. overige materiële vaste activa	1.630.000	0	0	177.000	0	1.454.000
	39.287.000	5.223.000	0	2.031.000	233.000	42.247.000

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen zijn (> € 50.000):

a) grond-, weg en waterbouwkundige werken

Reconstructie winkelcentr. Walburg	2.499.000
Reconstructie Heer Oudelands Ambacht Fase 2	808.000
Reconstructie Lindelaan (restant)	388.000
Renovatie damwand Lindeweg, Duinbeek e Groenendaal	262.000
Veerplein - buitenruimte	228.000
Renovatie kade Zomerlust/Maasplein	174.000
Reconstructie Heer Oudelands Ambacht Fase 3	131.000
Reconstructie HJD Dorpstr-Randweg centr.	127.000
Reconstructie Sterrenbuurt (fase 3)	113.000
HOV-D Koninginneweg (openb verv.)	93.000
Reconstructie Jeroen Boschlaan	71.000
Reconstructie Witte de Withstraat	56.000

Realisatie 2020
2.499.000
808.000
388.000
262.000
228.000
174.000
131.000
127.000
113.000
93.000
71.000
56.000
4.950.000

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan:

- Deelnemingen

Leningen aan:

- Woningbouwcorporaties

Overige langlopende leningen

ultimo 2019	Investerings	Aflossingen/ afschrijvingen	ultimo 2020
1.601.000	0	0	1.601.000
2.993.000	0	186.000	2.807.000
2.979.000	200.000	542.000	2.637.000
7.573.000	200.000	728.000	7.045.000

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

Kapitaalverstrekking aan Stedin Holding N.V.

Kapitaalverstrekking aan Oasen N.V. en Gemeenschappelijk Bezit Evides B.V.

Kapitaalverstrekking aan Regionale OntwikkelingsMij. Drechtsteden (ROM-D)

Kapitaalverstrekking aan Bank Nederlandse Gemeenten N.V.

ultimo 2019	ultimo 2020
1.184.000	1.184.000
23.000	23.000
286.000	286.000
108.000	108.000
1.601.000	1.601.000

De aandelen van Eneco Groep N.V. (boekwaarde € 1,-) zijn in 2020 verkocht. De aandelenoverdracht heeft op 24 maart 2020 plaatsgevonden.

Leningen aan woningbouwcorporaties

De mutatie betreft de reguliere aflossingen.

Overige langlopende leningen

De investeringen betreffen nieuw verstrekte leningen via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland (SVN).

De aflossingen betreffen voor € 342.000 aflossingen van leningen, die verstrekt zijn via het SVN en voor € 26.000 reguliere aflossing van de lening aan Stichting Oefening en Ontspanning.

Vlottende activa

Voorraden

Onderhanden Werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

ultimo 2019	ultimo 2020
3.543.000	3.285.000
3.543.000	3.285.000

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

- Boekwaarde
- vermindering met saldo voorziening verlieslatend complex voorz. stedelijke ontwikkeling

ultimo 2019	ultimo 2020
10.020.000	9.169.000
-6.477.000	-5.884.000
3.543.000	3.285.000

(bedragen x € 1.000)

	ultimo 2019	investering	inkomsten	winst uitname en verrekening Res/Voorz	ultimo 2020	voorziening verlieslatend compl. *	balanswaarde ultimo 2020
Grondexploitatie:							
Bakestein	3.542	378	-1.537	402	2.785	0	2.785
Voorzieningencluster Heerjansdam	1.018	297	0	-1.315	0	0	0
Euryza	5.459	229	0	196	5.884	5.884	0
Buizerdstraat	0	500	0	0	500	0	500
Onderdijkserijweg Z. Driehoek	0	6	0	-6	0	0	0
	10.019	1.410	-1.537	-723	9.169	5.884	3.285

De specificatie van de kolom "winstuitname en verrekening met reserves/voorzieningen" uit bovenstaand overzicht is als volgt:

Grondexploitatie	vrijval	verrekening	winstuitname	totaal
Bakestein	0	0	402	402
Voorzieningencluster Heerjansdam	0	0	-1.315	-1.315
Euryza	0	0	196	196
Onderdijkserijweg Z. Driehoek	0	0	-6	-6
	0	0	-723	-723

(bedragen x € 1.000)

Verwacht saldo grondexploitaties	
Balanswaarde 31-12-2020 (afgerond)	-3.300
Nog te maken kosten (afgerond)	2.200
Nog te verwachten opbrengsten (afgerond)	-6.000
Toekomstige waarde voorzieningen (afgerond)	0
Verwacht saldo (-/- is voordelig)	-7.100

De exploitatieresultaten zijn berekend volgens de dynamische eindwaardemethode. Hierbij worden de kosten en opbrengsten van een te ontwikkelen plangebied geraamd en in de tijd uitgezet met de toepassing van een opbrengsten- en kostenstijging. De gehanteerde parameters zijn zowel voor de kostenstijging als de opbrengststijging in beginsel 2% per jaar. Vanwege de marktomstandigheden is voor 2020 3% stijging toegepast. Bij de projecten Bakestein en Euryza hebben we voorzichtigheidshalve geen opbrengststijging toegepast.

* De verliesvoorziening baseren wij op de contante waarde, waarbij het eindresultaat van de grondexploitatie (de eindwaarde) contant gemaakt wordt tegen een disconteringsvoet van 2%. De verliesvoorzieningen zijn per project tot maximaal het niveau van de boekwaarde in mindering gebracht op de boekwaarde van het onderhanden werk. Als de verliesvoorziening op de balansdatum groter is dan de boekwaarde dan is het meerdere van deze verliesvoorziening onder de voorzieningen opgenomen (zie paragraaf grondbeleid). Het meerdere dat onder de voorziening op de balans is opgenomen plus de jaarlijkse rentebijdrage aan de voorzieningen (2% per jaar) is hierboven als 'toekomstige waarde voorzieningen' in de berekening van het verwachte saldo opgenomen.

De nog te realiseren kosten en opbrengsten zijn als volgt opgebouwd (bedragen x € 1.000)

Nog te realiseren kosten	
- verwerkingen en sloop	0
- bouwrijp maken	202
- woonrijp maken	460
- plankosten	821
- rente	549
- overig	207
	2.239

Nog te realiseren opbrengsten	
- grondverkoop	5.983
- subsidies	0
- overig	41
	6.024

Uitzettingen met een rentetypische looptijd <1 jaar

Vorderingen op openbare lichamen
Rekening-courantverhouding met het Rijk
Rekening-courantverhouding met niet financiële instellingen
Overige vorderingen

gecorrigeerd ultimo 2019	ultimo 2020	voorziening oninbaarheid	gecorrigeerd ultimo 2020
13.740.000	11.005.000	0	11.005.000
0	11.000.000	0	11.000.000
1.128.000	1.482.000	0	1.482.000
6.326.000	5.773.000	-452.000	5.321.000
21.194.000	29.260.000	-452.000	28.808.000

Vorderingen op openbare lichamen

Deze vorderingen betreffen voornamelijk vorderingen op de Belastingdienst in het kader van de BTW en het BTW-Compensatiefonds.

Rekening-courantverhouding met het Rijk

Dit betreft de rekening-courantverhouding met het Rijk in het kader van het Schatkistbankieren.

In het kader van Schatkistbankieren is voor het begrotingsjaar een drempelbedrag geldig van € 1.059.000.

Benutting drempelbedragen Schatkistbankieren:

Gemiddeld bedrag aan middelen buiten 's Rijks schatkist aangehouden

1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
29.240	310.434	459.781	0
29.240	310.434	459.781	0

Rekening-courantverhouding met niet financiële instellingen

Dit betreft de rekening-courantverhouding met het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland (SVN).

Overige vorderingen

Debiteuren algemeen
Belastingdebiteuren
Sub-totaal
- voorziening debiteuren algemeen
- voorziening debiteuren belastingen
Gecorrigeerd saldo

ultimo 2019	ultimo 2020
5.731.000	4.975.000
890.000	798.000
6.621.000	5.773.000
-20.000	-61.000
-274.000	-391.000
6.327.000	5.321.000

Onderstaand is een ouderdomsanalyse opgenomen van de openstaande vorderingen (debiteuren algemeen).

Hiervan is € 2,2 miljoen gepresenteerd onder de vorderingen op openbare lichamen.

	grote	kleine	totaal	in voorziening
2008 en eerder	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	0	0	0	0
2011	1.797.000	0	1.797.000	0
2012	0	0	0	0
2013	0	0	0	0
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	0	5.000	5.000	5.000
2017	250.000	0	250.000	0
2018	0	1.000	1.000	1.000
2019	0	5.000	5.000	5.000
2020	4.146.000	923.000	5.069.000	50.000
	6.193.000	934.000	7.127.000	61.000

De grootste vorderingen betreffen:

2011: € 1,8 miljoen Belastingdienst (in afwachting van besluit nieuw bezwaarschrift per 2021)

2017: € 0,3 miljoen subsidie

2020: € 4,2 miljoen inzake project Euryza

Liquide middelen

BNG
Rabobank
Kassen

ultimo 2019	ultimo 2020
426.000	0
13.000	15.000
8.000	8.000
447.000	23.000

Overlopende activa

Overlopende activa

Nog te ontvangen voorschotbedragen van Nederlandse en Europese overheidslichamen

ultimo 2019	ultimo 2020
3.376.000	2.595.000
1.096.000	0
4.472.000	2.595.000

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden :

- Vooruitbetaalde bedragen
- Nog te ontvangen bedragen

ultimo 2019	ultimo 2020
463.000	219.000
2.913.000	2.376.000
3.376.000	2.595.000

a) Vooruitbetaalde bedragen

Onder deze post zijn facturen verantwoord die voor het einde van het jaar betaalbaar zijn gesteld, maar waarvan de lasten betrekking hebben op het daaropvolgende jaar.

b) Nog te ontvangen bedragen

Onder deze post zijn baten verantwoord die betrekking hebben op het boekjaar, maar in het daaropvolgende jaar worden ontvangen.

Nog te ontvangen voorschotbedragen van Nederlandse en Europese overheidslichamen

Nog te ontvangen voorschotbedragen van:

- Rijk
- Overige Nederlandse overheidslichamen

ultimo 2019	ultimo 2020
13.000	0
1.083.000	0
1.096.000	0

omschrijving	ultimo 2019	mutaties		ultimo 2020
		ontvangen bedragen	nog te ontvangen bedragen	
Rijk	13.000	12.000	-1.000	0
ESF Life-coaching goede werk-prive balans	13.000	12.000	-1.000	0
Overige Nederlandse overheidslichamen	1.176.000	1.176.000	0	0
Polder Buitenland*	85.000	85.000	0	0
Nazorgbudget 2018-2020 stortplaats Lindtsedijk 100*	8.000	8.000	0	0
HOV-D Koninginneweg	685.000	685.000	0	0
Koninginneweg BD (Prov.)	224.000	224.000	0	0
Koninginneweg BDU (Drechtsteden)	89.000	89.000	0	0
Nijverheidsstraat HJD (prov.)	85.000	85.000	0	0
	1.189.000	1.188.000	-1.000	0

* Deze subsidies worden naar verwachting hoger vastgesteld voor de genoemde bedragen, en worden daarom gepresenteerd onder de overlopende activa.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Algemene reserve
Overige bestemmingsreserves
Gerealiseerd Resultaat

ultimo 2019	ultimo 2020
13.389.000	35.816.000
30.354.000	51.246.000
-39.000	-1.178.000
43.704.000	85.884.000

Omschrijving reserve	Ultimo 2019	Mutaties				Ultimo 2020
		VERMEERDERINGEN		VERMINDERINGEN		
		Bestemming resultaat 2019	Overige vermeer- deringen	Onttrek- kingen	Verminderin- gen ter dekking van afschrijvingen	
Omschrijving reserve						
Algemene reserves						
Algemene reserve	11.678	-39	27.650	5.434	0	33.855
Weerstandsvermogen Grondbedrijf	1.711	0	1.627	1.377	0	1.961
Subtotaal	13.389	-39	29.277	6.811	0	35.816
Overige bestemmingsreserves						
Reserve Gerealiseerde Winstpotentie Grondbedrijf	3.483	0	842	3.847	0	478
Reserve Grote Projecten	3.085	0	3.410	333	323	5.840
Reserve Molen Landzicht Heerjansdam	0	0	0	0	0	0
Reserve Taakmutaties Algemene Uitkering	1.036	0	842	84	0	1.794
Reserve organisatieveranderingen	99	0	0	9	0	90
Reserve Maatwerkvoorzieningen Wmo	0	0	0	0	0	0
Reserve inkomensondersteuning SDD	331	0	0	0	0	331
Reserve Generatiepact	175	0	0	0	0	175
Reserve kapitaaldekking afschrijvingen	0	0	18.328	0	0	18.328
Egalisatiereserve Reiniging	0	0	67	0	0	67
Reserve investeringsfonds Krachtig Zwijndrecht	0	0	1.900	0	0	1.900
Reserve COVID-19	0	0	462	17	0	445
Reserve Uitvoeringsprogramma 2019-2022	20.000	0	0	0	0	20.000
Reserve Huisvesting Onderwijs	1.263	0	0	136	0	1.126
Thuis in Zwijndrecht	304	0	33	244	0	93
Reserve Koninginneweg	578	0	0	0	0	578
Subtotaal	30.354	0	25.884	4.670	323	51.245
Totaal reserves	43.743	-39	55.161	11.481	323	87.061

Bedragen x € 1.000

Algemene reserves

Algemene reserve

De Algemene reserve fungeert als financiële buffer voor tussentijdse (forse) tegenvallers en incidenten, niet materiële investeringen.

Vermeerderingen:	Begroting na wijziging	Realisatie
Jaarresultaat 2019 (jaarrekening 2019)	-39	-39
Over te hevelen naar 2021/vrijval budgetten Tweede bestuursrapportage 2020)	1.740	1.740
Over te hevelen naar 2021 (Eerste bestuursrapportage 2020)	98	98
Verkoopopbrengst Eneco-gelden (Tweede bestuursrapportage 2020)	25.812	25.812
Totaal	27.611	27.611

Verminderings:	Begroting na wijziging	Realisatie
Overgehevelde budgetten Tweede bestuursrapportage 2019	1.220	1.220
Bestemmingsresultaat 2019 (jaarrekening 2019)	1.153	1.153
Uitvoering raadsprogramma (interventies)	2.894	2.894
Nota VGZ	54	54
Dekking kosten:		
- Regionale strateeg (Kadernota 2017)	55	55
- Griffiemedewerkster	8	8
- Implementatie Omgevingswet (Kadernota 2018)	50	50
Totaal	5.434	5.434

Reserve Weerstandsvermogen Grondbedrijf

De Reserve Grondbedrijf dient als financiële buffer voor het opvangen van (negatieve) risico's die niet in de exploitatieberekeningen voorzien zijn. De benodigde omvang van het weerstands-vermogen is gerelateerd aan het risicoprofiel van het grondbedrijf. Het risicoprofiel wordt jaarlijks, bij het opmaken van de begroting, geactualiseerd.

Vermeerderingen:	Begroting na wijziging	Realisatie
Dekking BTW risico LOC (oorspronkelijke begroting)	43	46
Aanvulling uit reserve Gerealiseerde Winstpotentie Grondbedrijf		1.581
Totaal	43	1.627

Verminderings:	Begroting na wijziging	Realisatie
Aanvulling reserve Grote Projecten	1.151	1.151
Dekking naheffing BTW LOC (2009 t/m 2020)		226
Totaal	1.151	1.377

Voor een toelichting op de mutaties verwijzen wij u naar de paragraaf Grondbeleid.

Overige bestemmingsreserves

Reserve Gerealiseerde Winstpotentie Grondbedrijf

Deze reserve bevat vrij beschikbare middelen voor nieuwe investeringen of voor het treffen van een voorziening bij een besluit tot realisatie van een verliesgevend project. Vrijvallende exploitatie-winsten worden aan deze reserve toegevoegd.

Vermeerderingen:	Begroting na wijziging	Realisatie
Winstneming Bakestein	478	402
Surplus voorziening Voorzieningscluster Heerjansdam		53
Reservering kosten 2021 Voorzieningscluster Heerjansdam		100
Correctie naheffing BTW LOC		286
Totaal	478	841

Verminderings:	Begroting na wijziging	Realisatie
Aanvulling reserve Grote Projecten	2.259	2.259
Aanvulling reserve Weerstandsvormogen Grondbedrijf		1.581
Restantkosten ORW		6
Totaal	2.259	3.847

Voor een toelichting op de mutaties verwijzen wij u naar de paragraaf Grondbeleid.

Reserve Grote Projecten

Deze reserve is bedoeld voor de dekking van een deel van de afschrijvingskosten van de investeringen in het Gemeentehuis en het Lokaal Onderwijs Centrum (LOC) en enkele gereserveerde bedragen.

Vermeerderings:	Begroting na wijziging	Realisatie
Aanvulling uit reserve Gerealiseerde Winstpotentie	2.259	2.259
Aanvulling uit reserve Weerstandsvormogen Grondbedrijf	1.151	1.151
Totaal	3.410	3.410

Verminderings:	Begroting na wijziging	Realisatie
Afschrijving gemeentehuis	292	292
Voordelige saldo BTW naar reserve Gerealiseerde Winstpotentie		286
BTW risico naar Weerstandsvormogen Grondbedrijf	46	46
Afschrijving LOC	31	31
Totaal	369	655

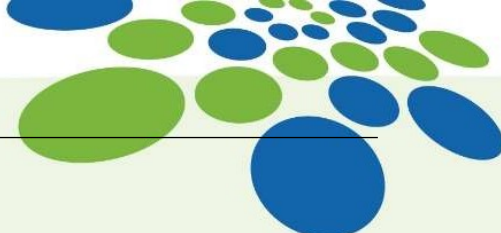
Voor een toelichting op de mutaties verwijzen wij u naar de paragraaf Grondbeleid

Reserve taakmutaties Algemene Uitkering

Het doel van deze reserve is om, in afwachting van de besteding van de in de algemene uitkering opgenomen middelen, voor diverse beleidsmaatregelen geld te reserveren.

Vermeerderings:	Begroting na wijziging	Realisatie
Toevoegingen middelen diverse circulaire Algemene Uitkering	842	842

Verminderings:	Begroting na wijziging	Realisatie
Dekking kosten Wvggz	53	53
Dekking kosten spoorse doorsnijdingen (GVVP)	18	18
Dekking hogere bijdrage BGT	13	13
Totaal	84	84

Reserve Organisatieveranderingen

De reserve is bedoeld om kosten in het kader van organisatieveranderingen, bijvoorbeeld outplacementtrajecten, op te vangen.

Vermindering:	Begroting na wijziging	Realisatie
Dekking frictiekosten (1 ^e burap 2018)	9	9

Reserve inkomensondersteuning SDD

De reserve is bedoeld om de (toekomstige) tekorten op het onderdeel inkomensondersteuning bij de SDD te dekken. Er zijn geen mutaties in 2020.

Reserve Generatiepact

De reserve is bedoeld om de dekking van de kosten voortvloeiend uit de Generatiepact te dekken. Omdat er bij de jaarrekeningen fluctuaties kunnen optreden wordt deze reserve jaarlijks gemuteerd op basis van de daadwerkelijke realisaties; bij een overschot van het budget wordt het gestort en bij een tekort te onttrekken aan de reserve. Er zijn geen mutaties in 2020.

Reserve Kapitaaldekking afschrijvingen

De jaarlijkse onttrekkingen vanaf 2021 aan deze reserve betreffen de dekking van afschrijvingslasten van reeds afgeschreven activa.

Vermeerdering:	Begroting na wijziging	Realisatie
Toevoeging aan de reserve (2 ^e burap 2020)	18.328	18.328

Egalisatiereserve reiniging

De reserve is bedoeld om de jaarlijkse fluctuaties in de exploitatie op te vangen. In het kader van ons afvalbeleid moeten we investeringen doen, waarbij we (deels) de reserve zullen aanspreken om effecten op tarieven te beperken.

Vermeerdering:	Begroting na wijziging	Realisatie
Exploitatiesaldo product reiniging (diverse P&C-producten)	69	67

Vermindering:	Begroting na wijziging	Realisatie
Exploitatiesaldo product reiniging (diverse P&C-producten)	19	0

Reserve Investeringsfonds Krachtig Zwijndrecht

Een reserve voor het onderzoeken van de mogelijkheden van een investeringsfonds waarmee we kunnen (co)investeren in activiteiten die veel maatschappelijk rendement kunnen opleveren.

Vermeerdering:	Begroting na wijziging	Realisatie
Toevoeging aan de reserve (2 ^e burap 2020)	1.900	1.900

Reserve COVID-19

Het doel van deze reserve is om de kosten die voortvloeien uit de coronacrisis te dekken. De reserve is gevormd door het toevoegen van rijksmiddelen die via het gemeentefonds aan de gemeente te rbeschikking zijn gesteld. Het rijk heeft wel diverse bestedingsdoelen (oormerk) meegegeven maar de middelen zijn niet bestedingsplichting.

Middelen zijn dus vrij inzetbaar om kosten rondom de coronacrisis (incidenteel) te dekken. Deze reserve wordt onttrokken op basis van realisatie, omdat op voorhand niet makkelijk in te schatten valt welke kosten waar vallen. Dit betekent dat de onttrekkingen die afwijken van de begroting, achteraf door de raad dienen te worden vastgesteld.

Vermeerdering:	Begroting na wijziging	Realisatie
Toevoeging aan de reserve (Tweede bestuursrapportage 2020)	462	462

Vermindering:	Begroting na wijziging	Realisatie
Dekking kosten ouderbijdrage		15
Dekking kosten Tweede Kamerverkiezingen	6	2
Totaal	6	17

Reserve Uitvoeringsprogramma 2019-2022

Het doel van deze reserve is de dekking van een eventueel tekort op de ontwikkeling van de projecten in de Spoorzone en de ontwikkeling van Noordoever tot een woningbouwlocatie, overeenkomstig de in het raadsprogramma opgenomen wens om tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.

Concrete verwachtingen omtrent de financiële resultaten van deze projecten zijn er nog niet. Op het moment dat een grondexploitatie voor een van deze projecten wordt vastgesteld, is er ook een verwacht resultaat voor dat project. Is dat resultaat negatief, dan zal deze reserve worden gebruikt om een voorziening voor dat verwachte negatieve resultaat te vormen.

Reserve huisvesting onderwijs

De reserve huisvesting onderwijs is gecreëerd om de voorzieningen in de huisvesting van de onderwijsaccommodaties op de lange termijn goed te kunnen beheren.

Vermindering:	Begroting na wijziging	Realisatie
Dekking kapitaallasten div. investeringen (diverse P&C-producten)	150	136

Reserve Thuis in Zwijndrecht

Het doel van deze reserve is om het vergroten van het financieel inzicht aangaande het beleids- en uitvoeringsplan integratie van vergunningshouders 2018 tot en met 2020.

Vermeerdering:	Begroting na wijziging	Realisatie
Toevoeging aan de reserve (Tweede bestuursrapportage 2020)	33	33

Vermindering:	Begroting na wijziging	Realisatie
Dekking kosten ihkv Thuis in Zwijndrecht (TiZ)	85	244

De reserve Thuis in Zwijndrecht is bedoeld om de kosten van het project thuis in Zwijndrecht te dekken. De onttrekkingen gebeuren op basis van realisatie. Gedurende de jaren 2018-2020 wordt uit deze reserve ook de (extra) inzet van de SDD gedekt m.b.t. de statushouders. Deze inzet (van € 120.000) wordt met besluitvorming op deze jaarrekening ten laste van de reserve TiZ gebracht. Dit is de reden dat de onttrekking hoger is dan geraamd

Reserve Koninginneweg

De reserve is bedoeld om de VAT(Voorbereiding, Advies en Toezicht) kosten voor de herinrichting van de Koninginneweg te financieren. Deze kosten zijn namelijk niet subsidiabel. Er zijn geen mutaties in 2020.

Voorzieningen

Voor verplichtingen, verliezen en risico's
Voor middelen derden waarvan de bestemming gebonden is

ultimo 2019	ultimo 2020
4.844.000	4.226.000
3.213.000	3.349.000
8.057.000	7.575.000

Omschrijving voorziening	Ultimo 2019	Mutaties				Ultimo 2020
		Vermeerderingen		Verminderingen		
		Toevoeging rente	Overige ver- meerderingen	Vrijval	Aanwending	
<u>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</u>						
Pensioen Wethouders	3.611	0	383	0	73	3.921
Volgerlanden	73	1	0	74	0	0
Voorziening Autarkisch gebouw	147	0	18	0	147	18
Stedelijke Ontwikkeling Grondbedrijf	1.013	20	0	20	726	287
Subtotaal	4.844	21	401	94	946	4.226
<u>Voorzieningen voor middelen derden waarvan de bestemming gebonden is</u>						
Riolering	3.213	0	820	684	0	3.349
Subtotaal	3.213	0	820	684	0	3.349
Totaal voorzieningen	8.057	21	1.221	778	946	7.575
<u>Voorzieningen grondbedrijf en dubieuze debiteuren</u>						
Stedelijke Ontwikkeling Grondbedrijf	6.477	130	0	0	722	5.885
Dubieuze Debiteuren Algemeen	20	0	47	0	6	61
Dubieuze Debiteuren Belastingen	274	0	221	0	104	391
Subtotaal	6.771	130	268	0	832	6.337
Totaal voorzieningen inclusief voorzieningen grondbedrijf en dubieuze debiteuren	14.828	151	1.489	778	1.778	13.912

(bedragen x € 1.000)

Pensioenvoorziening Wethouders

Deze voorziening is bedoeld ter dekking van toekomstige pensioenaanspraken van wethouders. Het gaat enerzijds om pensioenoverdracht van een vertrekkende of gewezen wethouder aan zijn volgende werkgever of pensioenfonds en anderzijds om de pensioenlasten van gepensioneerde wethouders, waarvan de pensioenberekening is meegenomen.

Vermeerdering:	Begroting na wijziging	Realisatie
Vaste dotatie	130	130
Extra dotatie	0	253
Totaal	130	383

Vermindering:	Begroting na wijziging	Realisatie
Aanwending	61	73

De aanwending betreft de pensioenlasten van gepensioneerde wethouders, waarvan de pensioenberekening is meegenomen.

De noodzakelijke omvang van deze voorziening is gebaseerd op pensioenberekeningen van RAET. Bij de berekeningen per 31 december is de rekenrente lager dan vorig jaar, waardoor de benodigde voorziening hoger moet zijn en een extra storting moet plaatsvinden. De rekenrente is landelijk voorgeschreven vanuit het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en is gedaald van 0,290% naar 0,082%.

Voorziening Volgerlanden

Het doel van de voorziening is het afdekken van de bijdrage van de gemeente Zwijndrecht in het verwachte exploitatieverlies van het project De Volgerlanden in Hendrik-Ido-Ambacht.

Vermeerdering:	Begroting na wijziging	Realisatie
Dotatie	0	1

Vermindering:	Begroting na wijziging	Realisatie
Vrijval	0	74

Voor een toelichting verwijzen we naar de paragraaf Grondbeleid.

Voorziening Autarkisch gebouw

Het doel van de voorziening is het afdekken van de extra bijdrage van de gemeente Zwijndrecht aan Stichting Hooge Nesse/Veerplaat om de bouw af te kunnen ronden.

Vermeerdering:	Begroting na wijziging	Realisatie
Dotatie	0	18

Vermindering:	Begroting na wijziging	Realisatie
Vrijval	147	147

De dotatie betreft de verwachte bijdrage aan Stichting Hooge Nesse / Veerplaat in overeenstemming met het collegebesluit en de raadsinformatiebrief.

Voorziening stedelijke ontwikkeling Grondbedrijf

Deze voorziening dient voor de dekking van de nadelige exploitatieresultaten van af te sluiten grondexploitaties. Deze voorziening wordt voor maximaal het bedrag van de boekwaarde van een grondexploitatie zichtbaar in mindering gebracht op het onderhanden werk. Voor de grondexploitaties waarvan de voorziening hoger is dan de boekwaarde, wordt het meerdere van de voorziening onder de post voorzieningen gepresenteerd.

In het cijfermatig overzicht van de voorzieningen is de Voorziening stedelijke ontwikkeling grondbedrijf op twee regels opgenomen. Dit komt omdat voor de grondexploitaties waarvan de voorziening hoger is dan de boekwaarde, het meerdere van de voorziening onder de post voorzieningen wordt gepresenteerd.

Uit praktische overwegingen en voor de aansluiting met de paragraaf Grondbeleid is de toelichting samengevoegd in onderstaand overzicht.

Vermeerdering:	Begroting na wijzi- ging	Realisatie
Rentebijschrijving	160	150
Totaal	160	150

Vermindering:	Begroting na wijzi- ging	Realisatie
Grondexploitatie Voorzieningencluster Heerjansdam	1.629	1.468
Totaal	1.629	1.469

Voor een toelichting verwijzen we naar de paragraaf Grondbeleid.

Voorziening riolering

Deze voorziening is bedoeld om de jaarlijkse fluctuaties van het product riolering in de exploitatie op te vangen.

Vermeerdering:	Begroting na wijzi- ging	Realisatie
Dotatie	978	820

Vermindering:	Begroting na wijzi- ging	Realisatie
Toerekening BTW	734	684

De dotatie betreft het exploitatieoverschot op het product riolering. Door de verschillen in baten en lasten ten opzichte van de begroting is de dotatie € 158.000 lager en de vrijval € 47.000 lager dan begroot. Een nadere analyse van dit verschil is opgenomen in de analyse van de afwijkingen.

Voorziening dubieuze debiteuren

Deze voorziening dient ter dekking van het oninbaar worden van algemene openstaande vorderingen. Het saldo van de voorziening is bepaald door een inschatting te maken van de inbaarheid van de openstaande vorderingen.

Vermindering:	Begroting na wijzi- ging	Realisatie
Verleende oninbaar verklaringen	0	6

Vermeerdering:	Begroting na wijzi- ging	Realisatie
Dotatie	0	47

Bij het opstellen van de jaarstukken hebben wij een nieuwe inschatting gemaakt van de benodigde voorziening.

Voorziening dubieuze debiteuren belastingen

Deze voorziening dient ter dekking van het oninbaar worden van openstaande belastingvorderingen. De benodigde omvang is op basis van een risicoanalyse door Gemeentebelastingen Drechtsteden bepaald.

Vermeerdering:	Begroting na wijzi- ging	Realisatie
Dotatie	114	221

De dotatie betreft de aanzuivering van de voorziening om, op basis van de openstaande belastingdebiteuren per 31 december en de daarvoor gehanteerde criteria, de benodigde omvang te verkrijgen.

Verminderings:	Begroting na wijzi- ging	Realisatie
Verleende oninbaar verklaringen	0	104

Betreft de verleende oninbaar verklaringen. Deze oninbaar verklaringen worden niet begroot.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd ≥ 1 jaar

Onderhandse leningen van:

- Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen

ultimo 2019	vermeer- deringen	aflossingen	ultimo 2020
3.632.000	0	84.000	3.548.000
139.181.000	12.750.000	23.776.000	128.155.000
142.813.000	12.750.000	23.860.000	131.703.000

Flottende passiva

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Overige Kasgeldleningen
Banksaldo BNG
Overige schulden

ultimo 2019	ultimo 2020
18.000.000	0
0	694.000
3.404.000	3.507.000
21.404.000	4.201.000

De overige schulden bestaan grotendeels uit crediteuren. De crediteuren betreffen allen nog te betalen facturen 2020.

Overlopende passiva

Overlopende passiva
Ontvangen maar nog niet bestede voorschotbedragen van Nederlandse en Europese overheidslichamen

ultimo 2019	ultimo 2020
7.523.000	6.090.000
1.079.000	1.692.000
8.602.000	7.782.000

Overlopende passiva

a. Vooruitontvangen bedragen
b. Nog te betalen bedragen

ultimo 2019	ultimo 2020
0	22.000
7.523.000	6.068.000
7.523.000	6.090.000

a) Vooruitontvangen bedragen

Onder deze post zijn baten verantwoord die voor het einde van het jaar zijn ontvangen, maar die betrekking hebben op het daaropvolgende jaar.

b) Nog te betalen bedragen

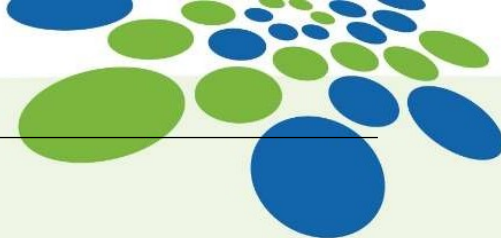
Onder deze post zijn facturen verantwoord die betrekking hebben op het boekjaar, maar waarvan de facturen betaalbaar worden gesteld in het daaropvolgende jaar.

Ontvangen maar nog niet bestede voorschotbedragen van Nederlandse en Europese overheidslichamen

Rijk
Overige Nederlandse overheidslichamen

ultimo 2019	ultimo 2020
849.000	1.046.000
230.000	646.000
1.079.000	1.692.000

omschrijving	ultimo 2019	mutaties		ultimo 2020
		Ontvangen	Vrijgevallen	
Rijk	849.000	1.801.000	1.604.000	1.046.000
Gemeentelijk Onderwijs Achterstandenbeleid 2014-2019	15.000	0	15.000	0
Gemeentelijk Onderwijs Achterstandenbeleid 2020-2023	673.000	1.801.000	1.579.000	895.000
Geluidsanering Koninginneweg	43.000	0	3.000	40.000
Geluidsanering Langeweg	18.000	0	1.000	17.000
Geluidsanering Officiersvliet en Burg. Jansenlaan	12.000	0	0	12.000
Geluidsanering Burg. Jansenlaan	61.000	0	5.000	56.000
Geluidsanering Kort Ambachtlaan e.o.	8.000	0	1.000	7.000
Geluidsanering Plantageweg en Burg. Doumaweg	19.000	0	0	19.000
Overige Nederlandse overheidslichamen	136.000	1.179.000	670.000	645.000
Glastuinbouw Deltapoort	0	0	0	0
Noordoevers	31.000	0	31.000	0
Hooge Nesse / Veerplaat Tweede Tranche	12.000	0	12.000	0
Instandhoudingssubsidie Rijksmonumenten	1.000	0	0	1.000
Cultuureducatie met Kwaliteit	28.000	17.000	13.000	32.000
Specifieke uitkering stimulering sport (SPUK)	64.000	745.000	481.000	328.000
SPUK Sportakkoord	0	30.000	8.000	22.000
Regeling Reductie Energiegebruik	0	356.000	125.000	231.000
Regeling gedupeerden toeslagenproblematiek	0	31.000	0	31.000
	985.000	2.980.000	2.274.000	1.691.000

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Borg- en garantstellingen

Vanuit wettelijke bepalingen hebben we een algemene garantstelling gegeven aan de Gemeenschappelijke Regelingen, waarin we deelnemen. Voor een totaaloverzicht van de Gemeenschappelijke Regelingen verwijzen we naar de paragraaf Verbonden Partijen.

Naast de algemene garantstellingen hebben we ook nog specifieke garantstellingen. Deze zijn opgenomen in de staat van borg en garantstellingen.

Het bedrag aan directe borgstellingen bedroeg per eind 2020 circa € 14,4 miljoen. De belangrijkste directe borgstelling wordt gevormd door HVC (€ 12,2 miljoen). De GR Gevudo heeft een belang van 18,15% in HVC en de gemeente Zwijndrecht heeft een belang van 11% in de GR Gevudo. Dit resulteert in een belang van 2,0% (afgerond) 'getrapt' via GR Gevudo in HVC.

Per 31 december 2020 stond de gemeente voor in totaal € 100,8 miljoen garant. Hiervan had € 86,4 miljoen betrekking op de achtervangpositie in het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Gezien de rond dat fonds gebouwde zekerheidsstructuur is hieraan een relatief laag risico verbonden.

Staat van borg- en garantstellingen

Staat van borg- en garantstellingen

Geldnemer	Hoofdsom	Rente-percentage	Percentage borgstelling	Boekwaarde ultimo 2019	Boekwaarde ultimo 2020	Geborgd door de gemeente ultimo 2020
<i>Direct</i>						
N.V. HVC (aandeel gemeente in HVC)	diverse	diverse	1,99%	628.400.000	613.082.000	12.173.418
Stichting Swinhove Groep	1.614.063	0,86%	100,00%	1.003.710	907.163	907.163
Woningbouwvereniging Heerjansdam	993.234	2,76%	100,00%	805.455	764.734	764.734
Woningbouwvereniging Heerjansdam	695.242	1,33%	100,00%	602.298	570.489	570.489
Stichting Schietsport Drechtstreek	110.000	5,85%	100,00%	33.875	0	0
<i>Subtotaal</i>				<i>630.845.337</i>	<i>615.324.386</i>	<i>14.415.803</i>
<i>Indirect - Waarborgfonds Sociale Woningbouw</i>						
Woonkracht10	125.000.000		50%	120.000.000	93.000.000	46.500.000
Woningbouwvereniging Heerjansdam	17.192.000		50%	12.058.000	11.402.000	5.701.000
Stichting Trivire	56.183.000		50%	49.083.000	68.398.000	34.199.000
<i>Subtotaal</i>				<i>181.141.000</i>	<i>172.800.000</i>	<i>86.400.000</i>
Totaal				811.986.337	788.124.386	100.815.803

EMU-saldo

In de Wet Hof wordt geregeld dat medeoverheden een gelijkwaardige inspanning moeten leveren in het kader van het respecteren van de Europese begrotingsdoelstellingen. De Europese begrotingsdoelstellingen betreffen:

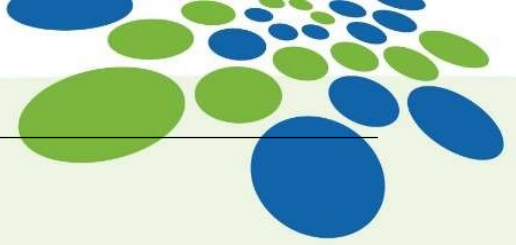
- overheidstekort (EMU-saldo) maximaal 3% van het BBP
- EMU-schuld maximaal 60% van het BBP
- middellange termijn doelstelling voor het EMU-saldo is begrotingsevenwicht (dus EMU-saldo nihil).

Het Rijk en de medeoverheden hebben afgesproken om gebruik te maken van een beheersmodel voor het EMU-saldo voortvloeiend uit de Wet Hof. Er blijft sprake van een macronorm voor het EMU-saldo die niet onderverdeeld wordt in een micronorm per individuele overheid (er is wel een referentiewaarde per individuele overheid met een signaleringsfunctie). Als er sprake is van een (dreigende) overschrijding wordt in het bestuurlijk overleg besloten welke maatregelen moeten worden genomen om de overschrijding te voorkomen of in latere jaren goed te maken. Er is ruimte voor afspraken over een collectief verbeterpad. Het bestuurlijk overleg dient concrete resultaten op te leveren en meerjarig zicht op het wél voldoen aan de norm. In 2015 is een wetswijziging aangenomen waarbij het sanctiemechanisme wordt vervangen door een correctiemechanisme. Als een meerjarige overschrijding van de vastgestelde norm voor het EMU-saldo van de decentrale overheden dreigt heeft de Minister de mogelijkheid met behulp van het correctiemechanisme het EMU-saldo van de decentrale overheden te beheersen, bijvoorbeeld door middel van het faseren van investeringen.

In de onderstaande tabel is de berekening van het EMU-saldo over 2020 opgenomen.

				Realisatie 2020
EMU-SALDO				33.920
EMU-SALDO referentiewaarde				-4.691
Verschil EMU-saldo & referentiewaarde				38.611
Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	-527
			Uitzettingen	0
		Vlottende activa	Uitzettingen	7.615
			Liquide middelen	-424
			Overlopende activa	-1.877
	Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	-11.110
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	-17.203
			Overlopende passiva	-821
				0

Het EMU-saldo is positief met een saldo van € 33.920.000. Het positieve EMU-saldo wordt voornamelijk veroorzaakt door de verkoop van de Eneco aandelen.

Begrotingsrechtmatigheid

Als blijkt dat de gerealiseerde lasten, mutaties met reserves of investeringen per programma zoals weergegeven in de jaarstukken hoger zijn dan de geraamde bedragen met inbegrip van de laatste begrotingswijziging, is er sprake van onrechtmatige uitgaven. De overschrijding is in strijd met het budgetrecht van de gemeenteraad. Voor de afsluitende oordeelsvorming is van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door de gemeenteraad geformuleerde beleid en/of wordt gecompenseerd door aan de lasten gerelateerde hogere baten. Met het vaststellen van het Controleprotocol, op 8 december 2020, geeft de raad aan welke overschrijdingen meetellen voor het oordeel van de accountant. Overschrijdingen per programma onder de € 50.000 worden in overeenstemming met de Financiële Verordening buiten beschouwing gelaten.

Toelichting op begrotingsoverschrijdingen van de lasten en de mutaties met reserves

In het overzicht van baten en lasten zijn de verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijzigingen voor de lasten en de mutaties met reserves per programma opgenomen. Aan de hand van de criteria genoemd in het controleprotocol kunnen we per programma onderstaande conclusies trekken over de begrotingsafwijkingen ten aanzien van de lasten en de mutaties met reserves.

Programma 1 Wonen, bouwen en wooncarrière

De hogere lasten van € 1.249.000 worden grotendeels veroorzaakt door:

- hogere lasten bouwgrondexploitaties van € 864.000;
- afwaardering boekwaarde vastgoed € 164.000;
- afwaardering boekwaarde onderwijshuisvesting € 213.000.

Het restant verschil van € 8.000 ligt binnen de marge van € 50.000.

De toelichting hierop is opgenomen bij de analyse van de afwijkingen.

De hogere lasten worden binnen hetzelfde programma gedekt door direct gerelateerde hogere baten en/of onttrekkingen uit reserves. De overschrijding van de lasten telt niet mee voor het oordeel van de accountant.

Programma 2 Bestrijding van armoede

De hogere lasten van € 2.360.000 worden voor € 3.278.000 veroorzaakt door hogere lasten Werk en Inkomen concept jaarrekening Sociale Dienst Drechtsteden.

De toelichting hierop is opgenomen bij de analyse van de afwijkingen.

De hogere lasten worden binnen hetzelfde programma gedekt door direct gerelateerde hogere baten. De overschrijding van de lasten telt niet mee voor het oordeel van de accountant.

Programma 5 Dienstverlening en bestuur

De hogere lasten van € 158.000 worden veroorzaakt door een extra dotatie aan de voorziening wethouderspensioenen van € 253.000.

De toelichting hierop is opgenomen bij de analyse van de afwijkingen.

De hogere lasten worden niet gedekt door direct gerelateerde hogere baten. De dotatie van de voorziening wethouderspensioenen wordt jaarlijks in januari van het nieuwe boekjaar bekend bij het ontvangen van de actuariële berekeningen. Het is niet mogelijk om een extra dotatie aan de voorziening

wethouderspensioenen voor 31 december van een boekjaar te autoriseren door de raad. De overschrijding van de lasten telt niet mee voor het oordeel van de accountant.

Programma 6 Financiën

De hogere lasten van € 61.000 worden veroorzaakt door:

- Tweede Bestuursrapportage van de GRD van € 40.000;
- extra storting in voorziening dubieuze belastingdebiteuren van € 30.000

De hogere lasten worden niet gedekt door direct gerelateerde hogere baten. In de Tweede Bestuursrapportage 2020 is gemeld dat de voorziening dubieuze belastingdebiteuren nog niet kon worden bepaald en dat bij het opstellen van de jaarstukken hier meer duidelijkheid over komt. De Tweede Bestuursrapportage van de GRD is op 1 december in de Drechtraad vastgesteld. Het was niet mogelijk om een budgetaanpassing voor 31 december van het boekjaar te autoriseren door de raad. De overschrijding van de lasten telt niet mee voor het oordeel van de accountant.

Algemene dekkingsmiddelen

De hogere lasten van € 136.000 worden voor € 102.000 veroorzaakt door een boeterente aan de fiscus. Het restant verschil van € 34.000 ligt binnen de marge van € 50.000.

De toelichting hierop is opgenomen bij de analyse van de afwijkingen.

De belastingnaheffing is in de tweede helft van december 2020 geconstateerd. Het is niet mogelijk om deze boeterente voor 31 december van het boekjaar te autoriseren door de raad. De overschrijding van de lasten telt niet mee voor het oordeel van de accountant.

Mutaties reserves Programma 1 Wonen, bouwen en wooncarrière

De hogere toevoeging aan de reserves van € 1.948.000 worden veroorzaakt door hogere toevoeging aan de reserves bouwgrondexploitaties.

De toelichting hierop is opgenomen bij de analyse van de afwijkingen.

De hogere lasten worden binnen hetzelfde programma gedekt door direct gerelateerde hogere baten en/of onttrekkingen uit reserves. De overschrijding van de lasten telt niet mee voor het oordeel van de accountant.

Toelichting op begrotingsoverschrijdingen van de investeringsbudgetten

In het onderstaande overzicht zijn de verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijzigingen voor de investeringsbudgetten per programma opgenomen. Aan de hand van de criteria genoemd in het controleprotocol kunnen we per programma onderstaande conclusies trekken over de begrotingsafwijkingen ten aanzien van de investeringsbudgetten.

Programma's	Geactualiseerd krediet	Realisatie (saldo baten en lasten)	Restant krediet
Programma 1 Wonen, bouwen en wooncarrière	2.045	1.255	790
Programma 3 Welzijn en Zorg	119	129	-10
Programma 4 Veiligheid en leefomgeving	14.050	10.708	3.342
Programma 8 overhead	490	479	11
Totalen	16.704	12.571	4.134

Uit het bovenstaande blijkt dat er alleen bij programma 3 een overschrijding is. Deze overschrijding ligt binnen de marge van € 50.000.

Conclusie

In het overzicht van baten en lasten en bij de investeringsbudgetten zijn geen begrotingsonrechtmatigheden vastgesteld die meetellen voor het oordeel van de accountant.

Investeringsprogramma

Inleiding

Met het vaststellen van de jaarverantwoording sluit de P&C cyclus 2020 af, ook voor het investeringsprogramma.

Er kunnen en zullen altijd redenen zijn waarom projecten vertragen, versnellen, duurder worden of juist goedkoper uitvallen. Doordat gemeentelijke investeringen een groot beslag leggen op de gemeentelijke middelen, is een zo strak mogelijke, maar wel flexibele planning noodzakelijk. In deze jaarrekening wordt voor het jaar aangegeven waar de afwijkingen zijn opgetreden ten opzichte van de in de Tweede Bestuursrapportage 2020 geactualiseerde beschikbare kredieten.

Veel voorkomend fenomeen is het later tot uitvoering komen van investeringen dan gepland. We noemen een aantal belangrijke facetten die (gedeeltelijk) buiten de invloedssfeer van de gemeente liggen, maar wel van invloed zijn op het tempo van uitvoering:

- werkzaamheden door externen (aannemers, etc.) met een eigen planning
- participatietrajecten (overleg met betrokkenen, zoals bewoners)
- weersomstandigheden
- situatie in de ondergrond (kabels, leidingen, verzakkingen, etc.)
- niet uit kunnen voeren in een bepaalde periode (bijvoorbeeld oktober-april aan de dijken, op last van het waterschap)

Van het totaal aan geactualiseerde kredieten² van per saldo € 16,7 miljoen, is € 12,6 miljoen uitgegeven; aan restantkredieten blijft € 4,1 miljoen over. Dit levert een realisatiepercentage van 84% op.

In de tabel hieronder is weergegeven op totaalniveau per programma waar er sprake is van restantkredieten en wat het voorstel is voor het restant: overbrengen, bijramen of aframen.

Totaal overzicht Investeringsprogramma 2020

Programma's	Geactualiseerd krediet	Realisatie (saldo baten en lasten)	Restant krediet	Over te brengen naar volgend jaar (saldo)	Overschrijdingen	Onderschrijdingen
Programma 1 Wonen, bouwen en wooncarrière	2.045	1.255	790	790	-60	60
Programma 3 Welzijn en Zorg	119	129	-10	-	-10	-
Programma 4 Veiligheid en leefomgeving	14.050	10.708	3.342	3.154	-231	417
Programma 8 overhead	490	479	11	-	-2	13
Totaal	16.704	12.571	4.134	3.945	-303	490

We lichten hieronder achtereenvolgens toe:

- de kredieten waar er sprake is van budgetoverheveling > € 25.000
- de kredieten waar er sprake is van overschrijdingen > € 25.000
- de kredieten waar er sprake is van onderschrijdingen > € 25.000

Over te brengen kredieten

Als er sprake is van een restant op het ter beschikking gestelde krediet én er nog werkzaamheden plaatsvinden in 2021, dient de raad het overbrengen van een restantkrediet naar het volgende jaar te autoriseren om dat mogelijk te maken. Daarnaast komt het voor dat werken wel inhoudelijk zijn afgerond maar nog niet definitief afgerekend. Bij de Eerste Bestuursrapportage 2021 kan dan een en ander verwerkt worden.

² Exclusief eventuele voorbereidingskredieten. De voorbereidingskredieten die leiden tot een Materiele investering geven we verderop in dit hoofdstuk apart weer. Voor voorbereidingskredieten voor grondexploitaties wordt verwezen naar dat onderdeel van de jaarrekening.

Soms is er sprake van een negatief restant, in dat geval wordt het negatieve restant ook overgebracht, en komt daarmee in mindering op het beschikbare krediet van het volgende jaar. Voor een bedrag van per saldo € 3,9 miljoen wordt via deze jaarrekening autorisatie verleend om deze over te brengen.

Hieronder volgt een toelichting op de kredieten, waarbij het over te brengen bedrag groter is dan € 25.000.

Naam krediet	Bedrag over te hevelen naar of van (-/-) 2020	Toelichting
Programma 1		
Levensduurverlenging veld B VVGZ(K)	36.000	Er vinden nog werkzaamheden plaats na 2020, verzoek is om budget mee te nemen naar 2021.
Gymzaal Heer Oudelands Ambacht, Bazuinstraat(K)	53.177	In 2020 zijn voor de Gymzaal HINA opdrachten gegeven waarvan de werkzaamheden in 2021 bij de realisatie worden afgerond. Het betreft kosten van het SCD, de architect en voor bodem- en akoestisch onderzoek. Binnen de projectbegroting wordt met deze kosten rekening gehouden in 2021. Het budget schuift door naar 2021 en is voldoende om het project uit te voeren.
Walburgcollege, Norderstedtplein 6, uitbreiding(K)	65.255	De aanbesteding voor deze twee scholen loopt maar is niet in 2020 afgerond vanwege aanvullende wensen/onderzoek/uitgelopen onderhandelingen en dat betekent dat het beschikbare budget nodig is om in te zetten in 2021 en verder.
Walburgcollege, Norderstedtplein 6, uitbreiding(K)	77.028	
Renovatie school Dolfijn, Laurensvliet 22(K)	61.182	
Vervanging kinderboerderij Kiboe-hoeve(K)	470.000	Voor de Kiboehoeve is nog geen definitief besluit genomen, bij het opmaken van de jaarrekening is besluitvorming nog in voorbereiding. In afwachting van die besluitvorming is het voorstel dit krediet over te hevelen naar 2021.
	762.642	
Programma 4		
Parkgroen begraafplaats Munnikensteeg(K)	25.946	Een deel van de beplanting is in 2020 vervangen. Het project voor het kindergedeelte is nog niet gereed. De uitvoering hiervan vindt plaats in eerste kwartaal 2021. Het restant budget schuift door naar 2021 en is voldoende om het project uit te voeren.
Modernisering rouwcentrum(K)	105.000	Opdracht tot uitvoering voor modernisering van het Rouwcentrum is eind 2020 verstrekt. Mede vanwege de realisatie van het crematorium en de modernisering aula Munnikensteeg, wordt dit project pas in de tweede helft 2021 uitgevoerd. Het budget is nodig in 2021 en is voldoende om het project uit te voeren.
Vervanging beschoeiing sloten en vijvers 2020(K)	44.232	Na het vervangen van beschoeiing worden de oevers aangevuld met grond. De grond moet een tijdje zetten. Na het zetten wordt de oevers ingevreesd en ingezaaid. Vanwege de over volle orderportefeuille van de aannemer kon deze werkzaamheden niet in 2020 worden uitgevoerd. Daarom vragen om € 44.232,= door te schuiven naar 2021.
Vervanging speeltoestellen 2020(K)	31.298	Dit is het restantkrediet dat over blijft ten opzichte van de overheveling die is verwerkt in de tweede bestuursrapportage. In afwachting van afronding project is het teverzoek deze over te hevelen.
Reconstructie Sterrenbuurt (fase 3)(K)	183.836	Na uitvoering voldeed de riolering niet overal aan het geëiste kwaliteitsniveau. De verwachting was om alles nog in 2020 te kunnen afronden, echter hebben de herstelwerkzaamheden aan het riool langer geduurd dan verwacht. Het opnieuw straten moest ook wachten op deze herstelwerkzaamheden, waardoor de werkzaamheden verplaatst zijn van 2020 naar 2021. In 2021 wordt het project opgeleverd. Het restant budget schuift door naar 2021 en is voldoende om het project uit te voeren.
Reconstructie winkelcentr. Walburg(K)	192.922	Het project verloopt voorspoedig. De uitvoeringskosten zijn in 2020 zijn lager dan eerder ingeschat. In 2021 wordt het werk afgerond. Het restant budget schuift door naar 2021.
Reconstructie Witte de Withstraat(K)	53.455	Bij dit project is onderzoek van het verstand was ook enkele aangrenzende straten mee te nemen en om enkele extra maatregelen te nemen in het kader van duurzaamheid/klimaatadaptatie. Hiervoor was ook een aanvullend besluit van de gemeenteraad nodig. Door het extra onderzoek en de aanvullende besluitvorming die als gevolg daarvan nodig was, is de uitvoering vertraagd. Het restant budget schuift door naar 2021 en is samen met de gevoterde kredieten voor jaarschijven 2021-2022 voldoende om het project uit te voeren.
Bestrating Julianadorp(K)	34.104	De voorbereiding is iets naar achteren geschoven bij een herijking van alle IP projecten in 2020. Ook de wateroverlastproblematiek ten gevolge van de toenemende neerslag maakt het nodig een heroverweging te houden van het beoogde rioolontwerp, hierdoor is op dit moment niet duidelijk of het totale krediet voldoende is.
Reconstructie Jeroen Boschlaan(K)	193.039	Doordat bij dit project is onderzoek of er mogelijkheden waren voor meekoppelkansen op het gebied van klimaat en duurzaamheid, heeft de voorbereiding meer tijd gekost. Het budget schuift daardoor door en is voldoende om het project te realiseren.
Reconstructie Lindelaan (restant)(K)	164.928	De planning van de uitvoering is vertraagd door aangetroffen kabels & leidingen, bodemverontreinigingen en door het opschuiven van herstelwerkzaamheden aan het bestaande riool vanwege een calamiteit met een persleiding. Dit heeft geleid tot stagnatie van de werkzaamheden waardoor in 2021 pas herstraat kan worden. Het restant budget schuift door naar 2021 en is voldoende om het project uit te voeren.
Aanleg vrachtwagenparkeerplaatsen Uilenkade(K)	80.000	In afwachting van planvorming moet het budget beschikbaar blijven.
Reconstructie Bouquetstraat(K)	556.000	Doordat het nieuwbouwproject nog niet gereed is kan er nog niet worden gestart met het investeringsproject. De bouw van de nieuwe woningen is na verwachting april gereed waarna eerst de nieuwe bewoners hun intrek kunnen nemen voordat het investeringsproject 3e kwartaal 2021 zal starten.
Veerplein - buitenruimte(K)	-43.840	Er zijn in 2020 al activiteiten uitgevoerd die in de jaarschijf van 2021 stonden. Het totale krediet is voldoende voor de uitvoering. Hdoor deze overheveling wordt het budget in 2021 verlaagd met het genoemd bedrag.
Reconstructie Heer Oudelands Ambacht Fase 2(K)	152.418	Het project loopt licht in de vertraging. De eindafrekening met de aannemer loopt moeizaam. Door de lichte vertraging bij de civiele aannemer kan de groen aannemer ook pas later starten en is deze ook nog in het 1e kwartaal van 2021 bezig. Het restant budget schuift door naar 2021 en is voldoende om het project uit te voeren.
Reconstructie Heer Oudelands Ambacht Fase 3(K)	28.819	
Reconstructie Heer Oudelands Ambacht Fase 4(K)	31.874	
Vervanging riolering Officiersvliet Noord-Zuid(K)	60.903	In 2021 zullen nog herstelwerkzaamheden aan de riolering en drainage uitgevoerd worden. Dit kon in afwachting van de uitslag van de rechtszitting niet eerder opgepakt worden. Het restant budget schuift door naar 2021 en is voldoende om het project uit te voeren.
Vervanging riolering Sterrenbuurt (fase 3)(K)	323.432	Zie toelichting bij het reconstructiekrediet hierboven.
Vervanging riolering Jeroen Boschlaan(K)	93.039	Zie toelichting bij het reconstructiekrediet hierboven.
Vervanging riolering Lindelaan (restant)(K)	128.247	Zie toelichting bij het reconstructiekrediet hierboven.
Vervanging riolering Witte de Withstraat(K)	49.322	Zie toelichting bij het reconstructiekrediet hierboven.
Vervanging riolering winkelcentrum Walburg(K)	95.219	Zie toelichting bij het reconstructiekrediet hierboven.
Vervanging bestuursstelsel gemalen(K)	114.645	Zie toelichting bij het reconstructiekrediet hierboven.
Vervanging riolering Julianadorp(K)	46.534	Zie toelichting bij het reconstructiekrediet hierboven.
Vervanging riolering Heer Oudelands Ambacht Fase 2(K)	229.052	Zie toelichting bij het reconstructiekrediet hierboven.
Vervanging riolering Heer Oudelands Ambacht Fase 3(K)	43.406	Zie toelichting bij het reconstructiekrediet hierboven.
Vervanging riolering Heer Oudelands Ambacht Fase 4(K)	47.810	Zie toelichting bij het reconstructiekrediet hierboven.
Vervanging persleiding P Zeemanstraat(K)	102.197	De persleiding is volgens planning in december 2020 in gebruik genomen. De financiële afronding van het project is opgeschoven naar 2021. De verwachting is dat er voldoende krediet is om het werk financieel af te sluiten in 2021.
Renovatie kade Zomerlust/Maasplein(K)	-98.874	Er zijn in 2020 al activiteiten uitgevoerd die in de jaarschijf van 2021 stonden. Het totale krediet is voldoende voor de uitvoering. Hdoor deze overheveling wordt het budget in 2021 verlaagd met het genoemd bedrag.
	3.068.964	
Mutaties kleiner dan € 25.000		
Programma 1	27.591	Saldo van kleine mutaties
Programma 4	85.387	Saldo van kleine mutaties
	112.978	
Totaal budgetoverheveling	3.944.583	

Overschrijdingen

Naam krediet	Overschrijding	Toelichting
Programma 4		
Rioolvervanging Heerjansdam(K)	-28.156	Nog boeking te doen (onderschrijding 28 K op reconstructie). Komt door verdeling Infra-Riool verdeling die achteraf plaatsvindt. Overschrijding vervalt.
Uitvoering HOV-D Koninginneweg (2019)(K)	-198.925	Project Koninginneweg wordt gesubsidieerd. Op zowel de uitgaven als inkomsten is een zelfde bedrag als onderschrijding te zien. (Een onderschrijding op de inkomsten wordt in de jaarrekening als overschrijding gepresenteerd). Per saldo is de mutatie nul. Onderschrijding komt door een lagere inschrijving van de aannemer dan begroot was. Dit betekent dat er ook minder subsidie als inkomst tegenover staat. Dit jaar heeft de definitieve eindafrekening met de subsidiegever plaatsgevonden en kan het project worden afgesloten.
	-227.081	
Overschrijdingen kleiner dan € 25.000		
Programma 1	-60.205	Saldo van kleine overschrijdingen
Programma 3	-9.621	Saldo van kleine overschrijdingen
Programma 4	-3.925	Saldo van kleine overschrijdingen
Programma 8	-1.729	Saldo van kleine overschrijdingen
Totaal overschrijdingen	-302.561	

Onderschrijdingen

Naam krediet	Onderschrijding	Toelichting
Programma 4		
Reconstructie/Herinrichting Heerjansdam(K)	28.000	Nog boeking te doen (onderschrijding 28 K op reconstructie). Komt door verdeling Infra-Riool verdeling die achteraf plaatsvindt. Onderschrijding vervalt.
Uitvoering HOV-D Koninginneweg (2019)(K)	198.925	Project Koninginneweg wordt gesubsidieerd. Op zowel de uitgaven als inkomsten is een zelfde bedrag als onderschrijding te zien. (Een onderschrijding op de inkomsten wordt in de jaarrekening als overschrijding gepresenteerd). Per saldo is de mutatie nul. Onderschrijding komt door een lagere inschrijving van de aannemer dan begroot was. Dit betekent dat er ook minder subsidie als inkomst tegenover staat. Dit jaar heeft de definitieve eindafrekening met de subsidiegever plaatsgevonden en kan het project worden afgesloten.
Renovatie damwand Lindeweg Duinbeek en Groenendaal(K)	111.884	Voor dit project heeft de gegunde aannemer ingeschreven met een alternatieve constructie. Hierdoor is een financieel voordeel ontstaan. Het project is gereed en kan worden afgesloten.
Talud Oude Maas terrein Jiffy(K)	36.261	De gegunde aannemer heeft lager ingeschreven voor dit project dan wat wij hebben verwacht. Daardoor is financieel voordeel op het project ontstaan. Het project kan worden afgesloten.
Onderschrijdingen kleiner dan € 25.000		
Programma 1	59.675	Saldo van kleine onderschrijdingen
Programma 4	41.858	Saldo van kleine onderschrijdingen
Programma 8	12.921	Saldo van kleine onderschrijdingen
Totaal onderschrijdingen	489.523	

Detailtabel verloop investeringskredieten 2020

GEMEENTELIJK INVESTERINGSPLAN	FC	2020		
		Stand BURAP-2 2020	Mutatie deze Jaarrekening	Stand na deze JR
Vervanging sportvloer sportzaal Develsteinhal (BTW)	1	-6		-6
Vervanging sportvloer sportzaal Develsteinhal	1	39		39
VVGZ Levensduurverl. onderhoud Veld B (BTW)	1	-6		-6
VVGZ Levensduurverl. onderhoud Veld B	1	36	-36	-
Renoveren veld Kunstgras 1 Bakestein (BTW)	1	-4		-4
Renoveren veld Kunstgras 1 Bakestein	1	20	-6	14
Renoveren veld E+F w Heerjansdam 2020 (BTW)	1	-22		-22
Renoveren veld E+F w Heerjansdam 2020	1	133		133
Duurzaamheidsmmatr. Welzijnsgeb. 2019 (BTW)	1	-22		-22
Duurzaamheidsmmatr. Welzijnsgeb. 2019	1	33		33
Duurzaamheidsmaatr. Sportgebouwen 2019 (BTW)	1	11		11
Duurzaamheidsmaatr. Sportgebouwen 2019	1	63		63
Kunstgrasveld w Heerjansdam (BTW)	1	-11		-11
Kunstgrasveld w Heerjansdam	1	65	-9	56
Parkeerplaatsen sp Molenwei	1	22	-10	12
Verl softbalveld HSV (BTW)	1	-1		-1
Verl softbalveld HSV	1	7	3	10
Verl. Honkbalveld HSV (BTW)	1	-1		-1
Verl. Honkbalveld HSV	1	6	4	10
Verl. Veld D w Heerjansdam (BTW)	1	-11		-11
Verl. Veld D w Heerjansdam	1	11	-11	-
Verbouwing Norderstedtplein 12 (Multifak) tbv Diverz	1	83		83
Gymzaal HOA, bazuinstraat	1	250	-53	197
Uitbreiding Walburgcollege	1	150	-65	85
Nieuwbouw school Duivenvoorde	1	200	-77	123
Nieuwbouw school Toermalijn (1 grote locatie)	1	11	-9	2
Renovatie school Dolfijn, Laurensvliet 22	1	150	-61	89
Nieuwbouw school Ds. Hellenbroek	1	335	19	354
Kunstgras 2 Bakestein (BTW)	1	-4		-4
Kunstgras 2 Bakestein	1	20	-6	14
Pelikaan veld E (wordt veld I) renoveren (BTW)	1			-
Pelikaan veld E (wordt veld I) renoveren	1	16	-2	14
Vervanging Kiboe-hoeve	1	470	-470	-
Aanleg evenemententerrein Develpark	3	16		16
(BTW)Voorbereidingskrediet nieuw Zwembad	3	-22		-22
Voorbereidingskrediet nieuw Zwembad	3	125		125

GEMEENTELIJK INVESTERINGSPLAN	PG	2020		
		Stand BURAP-2 2020	Mutatie deze Jaarrekening	Stand na deze JR
Vervangen asfalt begraafplaats Heerjansdam	4	66		66
Parkgroen begr. Munnikensteeg	4	43	-26	17
Parkgroen begraafplaats Heerjansdam	4	8		8
modernisering Aula HJD	4	1	-	1
Modernisering rouwcentrum	4	105	-105	-
Beschoeiing sloten en vijvers 2020	4	202	-44	158
Groen- vervangen beplantingsvakken 2020	4	20	-20	-
Vervanging speeltoestellen 2020	4	364	-36	328
Reconstructie Vliegeniersbuurt	4	7	-2	5
Reconstructie/Herinrichting Heerjansdam	4	28		28
Reconstructie Officiersvliet Noord/Zuid	4	6	-5	1
Brug 44, Pr. Mauritsstraat	4	-1		-1
IP Openbare verlichting 2020	4	440		440
Reconstructie Kort Ambacht Noord (inkomsten)	4	-16		-16
Reconstructie Kort Ambacht Noord (uitgaven)	4	8	4	12
Reconstructie Verzetsheldenbuurt Noord/West	4	2	2	4
Reconstructie indische buurt 2020-2021	4	12		12
Reconstructie Sterrenbuurt (fase 3)	4	297	-184	113
Reconstructie Colijnweg	4	5	-4	1
HOV-D Koninginneweg (uitgaven)	4	93		93
Reconstructie winkelcentrum Walburg (inkomsten)	4	-161		-161
Reconstructie winkelcentrum Walburg	4	2.692	-193	2.499
Reconstructie Leeuwerikplein	4	5		5
Reconstructie Ooievaarsplein	4	5		5
Reconstructie Witte de Withstraat	4	110	-53	57
Reconstructie Eikeboomstraat	4	62	-19	43
Bestrating Julianadorp	4	64	-34	30
Reconstructie Jeroen Boschlaan	4	161	-90	71
Reconstructie Lindelaan	4	553	-165	388
Reconstructie HJD Sportlaan Nijverheidsstr. (inkomsten)	4	-1		-1
Reconstructie HJD Sportlaan Nijverheidsstr. (uitgaven)	4	38		38
Reconstructie HJD Sportlaan Burg Dercksenstr.	4	37	5	42
Reconstructie HJD Dorpsstraat-Randweg centrum	4	141	-14	127
Aanleg vrachtwagenparkeerplaatsen Uilenkade	4	80	-80	-

GEMEENTELIJK INVESTERINGSPLAN		2020		
		Stand BURAP-2 2020	Mutatie deze Jaarrekenin	Stand na deze JR
Reconstructie Bouquet	4	556	-556	-
Uitvoering HOVD Koninginneweg (2019) - inkomsten	4	-182		-182
Uitvoering HOVD Koninginneweg (2019) - uitgaven	4	182		182
Herinrichting Veerplein - Buitenruimte	4	184	44	228
Damwand Lindeweg, Duinbeek en Groenendaal	4	374		374
Reconstructie Heer Oudelands Ambacht Fase 2	4	960	-152	808
Reconstructie Heer Oudelands Ambacht Fase 3	4	160	-29	131
Reconstructie Heer Oudelands Ambacht Fase 4	4	52	-32	20
Reconstructie Schildersbuurt Fase 2	4	33		33
Reconstructie Schildersbuurt Fase 3 (inkomsten)	4			-
Reconstructie Schildersbuurt Fase 3	4	7		7
Aanpassing silo/veldschuur werf	4	60		60
Vervanging riolering Vliegeniersbuurt	4	8	1	9
Vervanging riolering Heerjansdam	4	147		147
Vervanging riolering Officiersvliet Noord/Zuid (uitgaven)	4	71	-61	10
Vervanging riolering Kort Ambacht Noord	4	8	6	14
Vervanging riolering Verzetsheldenbuurt Noord/West	4	3	4	7
Vervanging riolering indische buurt 2021 (celebeslaan)	4	13		13
Vervanging riolering Sterrenbuurt (fase 3)	4	553	-323	230
Vervanging riolering Jeroen Boschlaan	4	225	-193	32
Vervanging riolering Lindelaan (inkomsten)	4	-3		-3
Vervanging riolering Lindelaan (uitgaven)	4	430	-128	302
Vervanging riolering Colijnweg	4	5	-5	-
Vervanging riolering Witte de Withstraat	4	101	-49	52
Vervanging riolering winkelcentrum Walburg	4	1.211	-95	1.116
Vervanging riolering Eikenboomstraat	4	64	-20	44
Vervanging besturingssysteem gemalen	4	207	-115	92
Vervanging riolering HJD Sportlaan Nijverheidsstr.	4	23		23
Vervanging riolering HJD Sportlaan Burg Dercksenstr.	4	51	7	58
Vervanging riolering julianadorp	4	88	-47	41
Vervanging riolering Heer Oudelands Ambacht Fase 2	4	1.443	-229	1.214
Vervanging riolering Heer Oudelands Ambacht Fase 3	4	241	-43	198
Vervanging riolering Heer Oudelands Ambacht Fase 4	4	78	-48	30
Vervanging riolering Schildersbuurt Fase 2	4	112	-2	110
Vervanging riolering Schildersbuurt Fase 3	4	23	-1	22
Vervanging riolering Slagveld Leeghwaterstraat	4	195	-20	175
Vervanging rioolpersleiding P Zeemanstraat	4	750	-102	648
Renovatie Kade Zomerlust en Maasplein (uitgaven)	4	75	99	174
Renovatie talud Oude Maasweg / Jiffy	4	66		66
Routine investering huisvesting/meubilair c.a. 2020	8	301		301
Routine investering huisvesting/meubilair c.a. 2020 (BTW)	8	-3		-3
Vervanging tractie buitenruimte 2020	8	193		193
TOTALEN		16.703	-3.941	12.762

Bijlagen

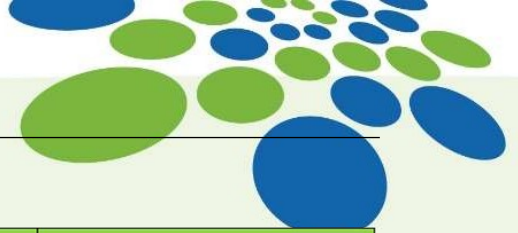
Definitief SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021								
FIN	B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen)	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3)	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: B1/01	Aard controle R Indicator: B1/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/03	Aard controle R Indicator: B1/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/05	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/06
			24	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
BZK	C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik	Totaal ontvangen bedrag beschikking	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: C1/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/02				
			€ 355.720	Nee				
			Projectnaam/nummer per project	Besteding (jaar T) per project	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) aan afwijkingen.		
			Aard controle n.v.t. Indicator: C1/03	Aard controle R Indicator: C1/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/05	Aard controle R Indicator: C1/06		
			1 2019-0000641839	€ 124.880	Ja			
			Kopie projectnaam/nummer	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T)	Toelichting	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: C1/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/10		
			1 2019-0000041839	€ 124.880	Nee			
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voorschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04		
			€ 863.900		€ 715.360	€ 687.700		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08		
			1					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet Gemeentede el 2020	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
		Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Aard controle R Indicator: G2/10	Aard controle R Indicator: G2/11
			Aard controle R Indicator: G2/07	Aard controle R Indicator: G2/08	Aard controle R Indicator: G2/09			Aard controle n.v.t. Indicator: G2/12
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee

SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2019 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/01	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/02	Besteding (jaar T-1) IOAW Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2A/03	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2A/04	Besteding (jaar T-1) IOAZ Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2A/05	Besteding (jaar T-1) IOAZ Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2A/06
			1 060642 Gemeente Zwijndrecht Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/07	€ 14.846,485 Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2A/08	€ 299,795 Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2A/09	€ 889,443 Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2A/10	€ 1,685 Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2A/11	€ 64,737 Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/12	€ 64,737
			1 060642 Gemeente Zwijndrecht Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/13	€ 0 Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/14	€ 6,238	€ 0	€ 0	€ 0	€ 690,679
			1 060642 Gemeente Zwijndrecht Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/13	€ 7,047	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2020 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob)
			Aard controle R Indicator: G3/01	Aard controle R Indicator: G3/02	Aard controle R Indicator: G3/03	Aard controle R Indicator: G3/04	Aard controle R Indicator: G3/05	Aard controle R Indicator: G3/06	Aard controle R Indicator: G3/06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G3/07	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2019 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/01	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/02	Baten (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/03	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/04	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/05	Besteding (jaar T-1) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/06
			1 060642 Gemeente Zwijndrecht Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/07	€ 8,544 Besteding (jaar T-1) Bob Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/08	€ 0 Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/09	€ 9,604 Besteding (jaar T-1) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/10	€ 26,827	€ 9,570	€ 9,570
			1 060642 Gemeente Zwijndrecht	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			1 060642 Gemeente Zwijndrecht	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2020 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06			
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle R Indicator: G4/10	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11				
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	€ 0	Nee				
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0		Nee				
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	0	0		Nee				
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15	Aard controle R Indicator: G4/16				
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)								
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)								
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)								
			VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulerings sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld				
						Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02				
€ 745.160	€ 291.692										
Projectnaam/nummer	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen				Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen	Toelichting			
Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05				Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08			
VWS	H8	Regeling Sportakkoord	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Cumulatie besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)							
			Gerealiseerd	Gerealiseerd							
			Aard controle R Indicator: H8/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/03							
			€ 7.560	€ 0							
			Kenmerk/beschikingsnummer	Betreft pijler							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02							
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03							
				Aard controle R Indicator: L5B/04							
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Een pijler per regel							

Overzicht van baten en lasten per taakveld

Programma/taakvelden	Realisatie		
	Lasten	Baten	Saldo
<i>Programma 1 Wonen, bouwen en wooncarrière</i>			
0.10 Mutaties reserves	-6.333	6.558	226
1.2 Openbare orde en Veiligheid	-45	69	24
2.1 Verkeer en vervoer	-125	107	-18
2.2 Parkeren	-47	122	75
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-1.135	1.537	402
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	-559	92	-467
4.2 Onderwijshuisvesting	-1.547	67	-1.480
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-802	0	-802
5.2 Sportaccommodaties	-2.907	678	-2.228
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-86	52	-34
5.5 Cultureel erfgoed	-26	1	-25
5.6 Media	-11	36	25
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-652	103	-549
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-1.850	152	-1.697
8.1 Ruimtelijke Ordening	-2.272	416	-1.856
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-3.692	3.839	147
8.3 Wonen en bouwen	-1.123	315	-807
<i>Subtotaal</i>	<i>-23.210</i>	<i>14.146</i>	<i>-9.064</i>
<i>Programma 2 Bestrijding van armoede</i>			
0.10 Mutaties reserves	-270	644	374
3.1 Economische ontwikkeling	-532	0	-532
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-737	996	259
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	-86	46	-40
3.4 Economische promotie	-40	0	-40
6.3 Inkomensregelingen	-29.906	22.780	-7.127
6.4 Begeleide participatie	-4.395	0	-4.395
6.5 Arbeidsparticipatie	-2.053	0	-2.053
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-21	0	-21
<i>Subtotaal</i>	<i>-38.040</i>	<i>24.466</i>	<i>-13.574</i>
<i>Programma 3 Welzijn en zorg</i>			
0.10 Mutaties reserves	-339	1.405	1.066
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-3.277	1.677	-1.599
5.1 Sportbeleid en activering	-1.125	95	-1.030
5.2 Sportaccommodaties	-39	0	-39
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-118	53	-65
5.6 Media	-1.363	0	-1.363
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-92	9	-83
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-4.273	230	-4.043
6.2 Wijkteams	-3.988	0	-3.988
6.3 Inkomensregelingen	-32	0	-32
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-799	0	-799
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-9.372	34	-9.339
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-11.130	0	-11.130
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-454	1.537	1.083
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-1.668	0	-1.668
7.1 Volksgezondheid	-2.424	136	-2.288
8.3 Wonen en bouwen	-13	0	-13
<i>Subtotaal</i>	<i>-40.505</i>	<i>5.177</i>	<i>-35.328</i>

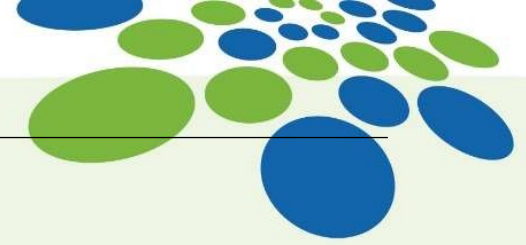

Programma/taakvelden	Realisatie		
	Lasten	Baten	Saldo
<i>Programma 4 Veiligheid en leefomgeving</i>			
0.63 Parkeerbelasting	0	165	165
0.64 Belastingen overig	-190	199	9
0.8 Overige baten en lasten	-7	441	435
0.10 Mutaties reserves	-596	1.483	887
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-3.565	32	-3.534
1.2 Openbare orde en Veiligheid	-107	0	-107
2.1 Verkeer en vervoer	-7.554	574	-6.981
2.2 Parkeren	-214	0	-214
2.3 Recreatieve Havens	-5	5	0
2.4 Economische Havens en waterwegen	-139	66	-73
2.5 Openbaar vervoer	-153	0	-153
5.4 Musea	-18	0	-18
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-4.434	142	-4.292
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-77	15	-61
6.3 Inkomensregelingen	-1.151	0	-1.151
7.2 Riolering	-5.432	7.561	2.129
7.3 Afval	-6.876	7.284	408
7.4 Milieubeheer	-1.620	391	-1.229
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-842	805	-37
<i>Subtotaal</i>	<i>-32.979</i>	<i>19.161</i>	<i>-13.817</i>
<i>Programma 5 Dienstverlening en bestuur</i>			
0.1 Bestuur	-3.569	9	-3.560
0.2 Burgerzaken	-1.898	478	-1.420
0.63 Parkeerbelasting	0	40	40
0.10 Mutaties reserves	0	10	10
1.2 Openbare orde en Veiligheid	-62	21	-41
2.2 Parkeren	-12	0	-12
6.2 Wijkteams	-4	0	-4
8.3 Wonen en bouwen	-848	590	-259
<i>Subtotaal</i>	<i>-6.392</i>	<i>1.147</i>	<i>-5.245</i>
<i>Programma 6 Financiën</i>			
0.5 Treasury	-24	0	-24
0.61 OZB woningen	-123	0	-123
0.62 OZB- niet woningen	-383	0	-383
0.64 Belastingen overig	-497	0	-497
0.8 Overige baten en lasten	-9	500	490
0.10 Mutaties reserves	-46.915	0	-46.915
<i>Subtotaal</i>	<i>-47.951</i>	<i>500</i>	<i>-47.452</i>
<i>Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen</i>			
0.5 Treasury	-264	47.738	47.474
0.61 OZB woningen	0	5.023	5.023
0.62 OZB- niet woningen	0	4.874	4.874
0.64 Belastingen overig	0	1.187	1.187
0.7 Alg. uitk. overige uitk. Gemeentefonds	0	77.334	77.334
<i>Subtotaal</i>	<i>-264</i>	<i>136.157</i>	<i>135.893</i>

Programma/taakvelden	Realisatie		
	Lasten	Baten	Saldo
<i>Programma 8 Overhead</i>			
0.4 Overhead	-13.687	102	-13.585
0.10 Mutaties reserves	-247	1.242	995
<i>Subtotaal</i>	-13.934	1.343	-12.590
<i>Vennootschapsbelasting</i>			
0.9 Vennootschapsbelasting	0	0	0
<i>Subtotaal</i>	0	0	0
Totaal	-203.275	202.097	-1.178

- = Nadelig / += Voordelig

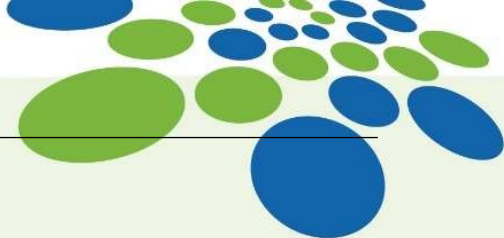
Bedragen x € 1.000

Gebeurtenissen na balansdatum

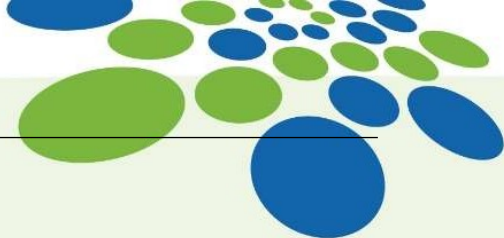
Aanvullende maatregelen voor huurder van gemeentelijke accommodaties

De huur voor de gemeentelijke accommodaties voor de maanden oktober, november en december 2020 vanwege de gevolgen van de maatregelen tegen het corona-virus voor (sport-) verenigingen, organisaties en overige huurders voor de helft kwijt te schelden. Dit betekent een gebrek aan inkomsten van € 135.000

Overige gegevens

Controleverklaring

JAARSTUKKEN 2020
GEMEENTE ZWIJNDRECHT

